

καθρέπτες παρελθόντος και παρόντος: τα αστικά αποσπάσματα της Παναγίας των Παρισίων

Ελισιάν-Ελένη-Μαρία Βάλλη | Επιβλέποντες Καθηγητές: Γ. Παρμενίδης, Ι. Μάρη, Σύμβουλος: Κ. Καραδήμας | Ιούλιος 2020

Καθρέπτες Παρελθόντος και Παρόντος: Τα Αστικά Αποσπάσματα της Παναγίας των Παρισίων

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτρια: Ελισσιάν-Ελένη-Μαρία Ράλλη

Επιβλέποντες Καθηγητές: Γ. Παρμενίδης _ Ι. Μάρη _ Σύμβουλος: Κ. Καραδήμας

περιεχόμενα

περίληψη	4
αφορμές	6
το μυθιστόρημα	10
έννοιες από το μυθιστόρημα	16
ανάλυση του πεδίου	24
αποσπάσματα	74
σχεδιασμός	104
1	110
2	126
3	140
4	160
5	176
6	194
7	208
8	222
9	234
10	248
αρχιτεκτονική γλώσσα	260
παράρτημα	274

Η παρούσα διπλωματική τοποθετείται χωρικά στο κεντρικό Παρίσι και αφορμάται από την ιστορική καταστροφή της Notre-Dame τον Απρίλιο του 2019. Βάσει του μυθιστορήματος του Βίκτωρος Ουγκώ «Η Παναγία των Παρισίων», δημιουργείται ένα χωρικό αφήγημα που συνδέει την Notre-Dame –πέραν της ιστορίας– με την πόλη, τη μυθολογία και το βίωμα. Σκοπός του εγχειρήματος είναι να αποκαλυφθούν διάφορες πτυχές της που δεν σχετίζονται με την ταυτότητά της ως μνημείου και μόνον.

Μέσα από την ανάλυση του μυθιστορήματος ανιχνεύονται οι εξής κύριες έννοιες που διέπουν τον σχεδιασμό: η αντιπαράθεση και συνύπαρξη του «πάνω» και του «κάτω», οι αντιθέσεις μέρας-γύχτας και οι πολλαπλές πραγματικότητες που περιλαμβάνονται σε ένα αντικείμενο και, τέλος, η έννοια του βλέμματος και της κρυφής ή άποσπασματικής παρακολούθησης. Βάσει των παραπάνω ορίζεται η έννοια του καθρέπτη: ενός αντικειμένου που παράγει δύο ταυτόχρονα αναγνώσιμες συνθήκες (πάνω και κάτω) και περιλαμβάνει πολλαπλές πραγματικότητες.

Ως προς την αντίληψη της πόλης και της Notre-Dame μέσα σε αυτήν, το βιβλίο μας οδηγεί στην αναζήτηση αποσπασμάτων, θραυσμάτων που μοιάζουν να έχουν μεταφερθεί από αλλού.

Εντοπίζονται, λοιπόν, δέκα σημεία ενδιαφέροντος στον αστικό χώρο: τα σημεία αυτά είτε έχουν κάποια ιστορική σημασία για την πόλη, αναδεικνύοντας μια θεά η οποία έχει διατηρηθεί η αλλοιωθεί μετά τις παρεμβάσεις του Haussmann στο Παρίσι, είτε σχετίζονται με το μυθιστόρημα, τη μυθολογία και την εικονογραφία του μνημείου, είτε είναι σημαντικά σημεία που έχουν αφομοιωθεί και ξεχαστεί μέσα στην ιστορία της πόλης, διατηρώντας πλέον μόνο βιωματική υπόσταση. Επισημαίνεται ότι και η ίδια η Notre-Dame μπορεί να γίνει αντιληπτή ως σύνολο θραυσμάτων τα οποία αναγιγνώσκονται ως αυτοτελείς συνθέσεις.

Σχεδιάζεται λοιπόν ένα δίκτυο 10 σημείων που αποκαλύπτει ένα απόσπασμα της πόλης. Τα σημεία ορίζονται στο χάρτη βάσει χαράξεων του βλέμματος –παρόντος αλλά και παρελθόντος–, και αποτελούν μικρούς μετασχηματισμούς στο κανονικό σύστημα συντεταγμένων της πόλης. Σε κάθε σημείο αντιστοιχεί μια μικρής κλίμακας κατασκευή, η οποία προσανατολίζει τη θεά προς ένα συγκεκριμένο τμήμα της Notre-Dame αφορμώμενη από μια σκηνή του μυθιστορήματος. Οι κατασκευές αυτές είναι στοιχεία αστικού εξοπλισμού που παράγουν την ιδέα της τομής μέσα στην πόλη και οργανώνουν τη θεά.

περίληψη

This diploma thesis is spatially focused on the area of central Paris and is motivated by the historic catastrophe of Notre-Dame in April 2019. Based on Victor Hugo's novel "Notre-Dame de Paris", this project proposes a spatial narrative which -aside from history- links Notre-Dame to the city, its mythology and the human experience. It aims to reveal different aspects of the Cathedral that do not solely relate to its identity as a monument.

To that end, three principal concepts are identified through the analysis of the novel: the juxtaposition and coexistence of the ideas of "up" and "down", the contrast between day and night paired with varying perceptions of a single object or reality and, lastly, the concept of the gaze and that of a secret or partial observation. Based on this analysis, the term "mirror" is defined as an object that produces two simultaneously perceptible conditions (up and down) and contains a multiplicity of realities.

With regard to the perception of the city and Notre-Dame's place in it, the analysis of the book, rather than a holistic approach, suggests the search for fragments: curiosity items that seem to have been imported from elsewhere.

abstract

Ten focal points are thus identified in the urban space: these locations are either of historical significance to the city -revealing a view that has been preserved or altered after Haussmann's metamorphosis of Paris- or related to the novel, the mythology and the historical artistic representation of the monument. In addition, these points can also be located in important parts of the city that have been assimilated and forgotten in its long history. It is worth noting that the Cathedral itself can be perceived as a composition of fragments that can be regarded as autonomous and complete architectural elements.

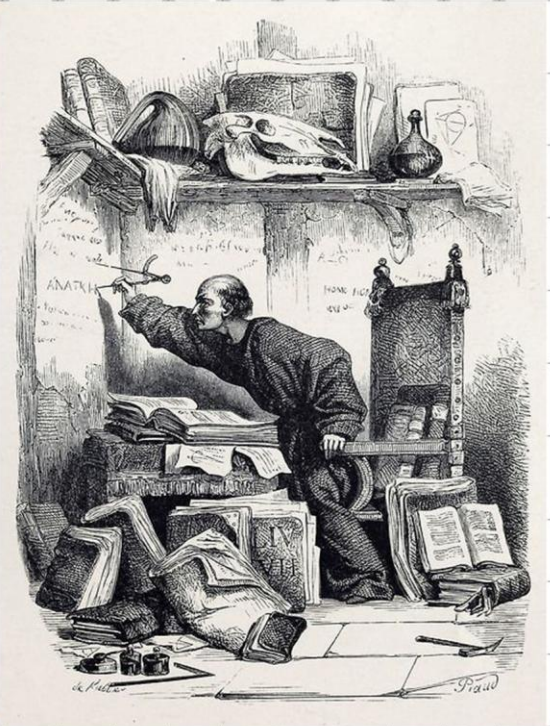
In this light, a network of ten points revealing a specific fragment of the city is designed. The points are spatially defined by lines relating to the gaze -past and present-, and constitute small alterations to Paris's canonical system of coordinates. Every point corresponds to a small-scale structure that orientates the gaze towards a specific part of Notre-Dame, referring to a scene in Hugo's novel. The ten structures constitute elements of urban equipment while simultaneously directing the gaze and creating the idea of the "section" in the urban space.

Κάνοντας λόγο για τις αφορμές που οδήγησαν στο συγκεκριμένο θέμα διπλωματικής εργασίας, αναφερόμαστε αρχικά στο μυθιστόρημα του Βίκτωρος Ουγκώ "Η Παναγία των Παρισίων".

Αφορμή για την συγγραφή του μυθιστορήματος από τον Hugo ήταν η ανακάλυψη της λέξης «ΑΝΑΓΚΗ» (η οποία στα αρχαία Ελληνικά σήμαινε μοίρα ή πεπρωμένο) χαραγμένη στα Ελληνικά στο εσωτερικό του πύργου της Notre-Dame. Ο Hugo στον πρόλογο γράφει πως έχει χαθεί η αιτία που δημιούργησε αυτόν τον εγκόσμιο δείκτη μιας ψυχικής κατάστασης («ένα μεσαιωνικό χέρι, θλιβερό και μοιραίο»), και πως κάποια χρόνια αργότερα, αν καταστραφεί και ο ίδιος ο ναός, θα χαθεί και αυτός ο δείκτης. Δημιουργεί λοιπόν ένα αφήγημα για να αποκαταστήσει αυτό που λείπει, το μεσαιωνικό χέρι που έγραψε αυτή τη λέξη. Φέρνει στη ζωή την αιτία που δημιούργησε τον δείκτη.

αφορμές

αφορμές

Αφορμή λοιπόν για την παρούσα διπλωματική ήταν η πρόσφατη ιστορική καταστροφή της Notre-Dame τον Απρίλιο του 2019. Λόγω της Γαλλικής καταγωγής μου, με κλόνισε βαθύτατα -ειδικά εφόσον βρέθηκα εκεί την επομένη της καταστροφής- και με οδήγησε στην επιθυμία να δημιουργήσω και εγώ ένα αφήγημα που να συνδέει την Παναγία των Παρισίων -εκτός από την ιστορία- με την πόλη, με το βίωμα, με την μυθολογία και τους ανθρώπους. Να αποκαλύψω, δηλαδή, διάφορες πτυχές της που δεν σχετίζονται με την ταυτότητα της ως μνημείου και μόνον.

αφορμές

Αναφερόμαστε αρχικά στο μυθιστόρημα και στους κύριους χαρακτήρες του, των οποίων οι σχέσεις αναπαρίστανται σε μεγάλο βαθμό με χωρικές σχέσεις βλέμματος.

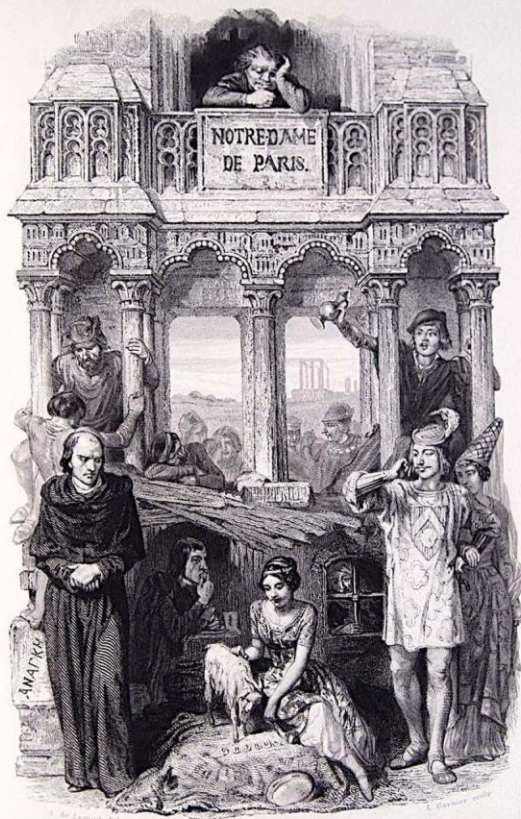
Πρόκειται για ένα έργο του 19ου αιώνα, μιας περιόδου ρομαντικής αντίληψης του μεσαίωνα, που διαδραματίζεται τον 15ο αιώνα στο Παρίσι.

Κύριος χαρακτήρας είναι ο αρχιδιάκος Claude Frollo, ένας πολύ μορφομένος και ευσεβής κληρικός με πολλές ιδιότητες, ο οποίος από τα εφηβικά του χρόνια προσπαθεί μόνος του να μεγαλώσει τον μικρότερο αδελφό του Jehan. Για τον λόγο αυτό αρνείται κάθε απόλαυση της ζωής και έχει αφιερωθεί στην εργασία του και σε έναν αυστηρά ηθικό τρόπο ζωής. Ωστόσο, ασχολείται παράλληλα με αλχημεία και μαύρη μαγεία, διερευνώντας το έργο του Nicolas Flamel.

Ο Jehan ως έφηβος είναι πολύ επιπόλαιος και ζωηρός, και συνεχώς επισκέπτεται τον αδελφό του στον πύργο της Notre-Dame για να του ζητήσει χρήματα.

Ο Κουασιμόδος εμφανίζεται ως βρέφος εγκαταλελειμμένος στα σκαλιά της εκκλησίας, και ο Frollo, νιώθοντας πως έχει αποτύχει στην ανατροφή του αδελφού του, υιοθετεί αυτό το παραμορφωμένο παιδί. Ο Κουασιμόδος είναι πιστός ακόλουθος και κωδωνοκρούστης του Frollo, και μένει σχεδόν πάντοτε κρυμμένος μέσα στην Notre-Dame.

το μυθιστόρημα

Perrotin, Editeur.
 Jaquier, Libraire

Claude Frollo

Έγκλειστή

λοχαγός Φοίβος

Εσμερόλδα

Jehan Frollo

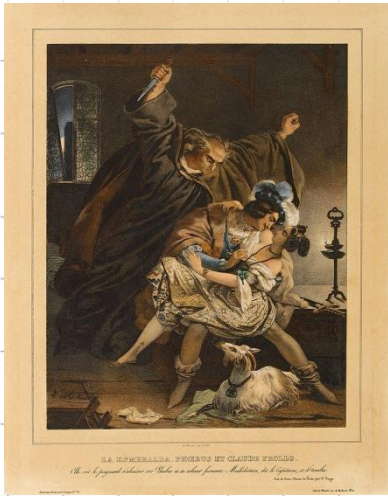
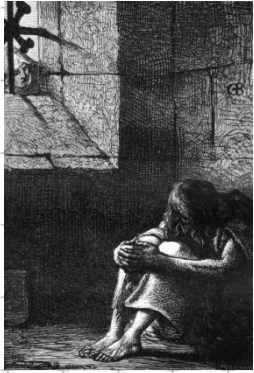
Quasimodo

Η Αυλή των Θαυμάτων

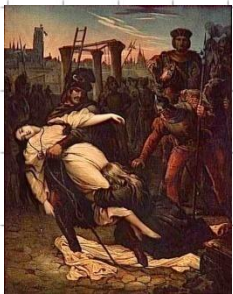
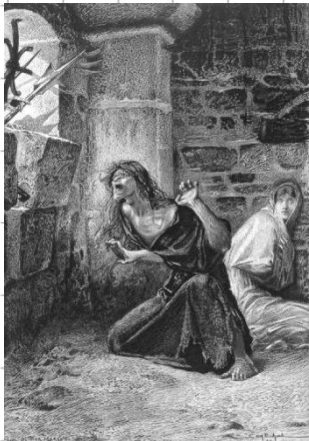
Η Εσμεράλδα είναι μια νεαρή και όμορφη τσιγγάνα, η οποία χορεύει και κάνει παραστάσεις στις πλατείες του Παρισιού, διαμένοντας με τους εγκληματίες της πόλης στην "Αυλή των Θαυμάτων".

το μυθιστόρημα

Στην πλατεία της Γρέβης, σε ένα κελί σκαμμένο στον τοίχο ενός σπιτιού, ζει μια καλόγρια. Το παιδί της κλάπηκε από τσιγγάνους και έκτοτε έχει κλειστεί στο κελί αυτό προσευχόμενη. Η συγκεκριμένη καλόγρια μισεί την Εσμεράλδα λόγω της καταγωγής της. Ο Αρχιδιάκος την μισεί αρχικά λόγω των παραστάσεων που δίνει, αλλά στη συνέχεια την ερωτεύεται. Προσπαθεί να την απαγάγει, αλλά ο Λοχαγός Φοίβος την σώζει, και στην συνέχεια η Εσμεράλδα ερωτεύεται τον Φοίβο, τον οποίο ο αρχιδιάκος προσπαθεί να δολοφονήσει. Παράλληλα, την Εσμεράλδα ερωτεύεται και ο Κουασιμόδος. Ο Frolo ζητά πολλές φορές από την Εσμεράλδα να ξεχάσει τον Φοίβο, αλλά εκείνη αρνείται, και έτσι την κατηγορεί για μαύρη μαγεία.

το μυθιστόρημα

Η Καλόγρια που μισεί την Εσμεράλδα και παρακολουθεί τα πάντα από το κελί της αντιλαμβάνεται την τελευταία στιγμή ότι η Εσμεράλδα είναι το χαμένο παιδί της και προσπαθεί ανεπιτυχώς να την σώσει.

Η Εσμεράλδα εκτελείται στην πλατεία της Γρέβης.

Ταυτόχρονα από τον Πύργο της Notre-Dame ο Frollo παρακολουθεί την εκτέλεσή της με το βλέμμα καρφωμένο στην πλατεία. Ο Κουασιμόδος εμφανίζεται στον εξώστη του πύργου, βλέπει ότι ο Frollo παρακολουθεί την πλατεία, αντιλαμβάνεται τι έχει συμβεί και τον ρίχνει από τον πύργο.

το μυθιστόρημα

το μυθιστόρημα

έννοιες από το μυθιστόρημα

NOTRE-DAME

DE

PARIS

J'ai visité les trois ou quatre premières
pages de Notre-Dame de Paris le 29 juillet
1830. Le lendemain je fus chez M. de Montigny.
Mais ma tête était toute vide de maux.
(qu'elle était bête!) je me remis à écrire
Notre-Dame de Paris le 1er septembre, et
l'ouvrage fut terminé le 15 janvier 1831.

Ces quelques notes ont été
à cet égard sur la composition. Les deux
pages des deux premiers chapitres ont été
écrites par moi-même en distribuant
le papier.

Συνεχίζουμε με την αναφορά σε κάποιες έννοιες που ανιχνεύθηκαν μέσα από το μυθιστόρημα του Ουγκώ, και που χρησιμοποιούνται στην συνέχεια.

έννοιες από το μυθιστόρημα

Έχουμε αρχικά τις έννοιες του πάνω και του κάτω, που συνεχώς συνυπάρχουν και βρίσκονται σε αντιδιαστολή μεταξύ τους. Η αφήγηση εκτυλίσσεται αφ' ενός στον πύργο της Notre-Dame, και αφ' ετέρου στις πλατείες και τα λιθόστρωτα του Παρισιού. Έχουμε λοιπόν κάποιες ενδεικτικές φράσεις όπως:

«Αμφιταλαντεύεται αιωνίως ανάμεσα στο πάνω και στο κάτω, στον θόλο και στο πλακόστρωτο, στο ζενίθ και στο ναδίρ» και «Ευλογημένο λιθόστρωτο του Παρισιού! Τι το θελα να χωθώ σε αυτό το πέτρινο τρυπάνι που φτάνει ως τον ουρανό;»

Σε αυτό το πλαίσιο, εκτός από την αντιδιαστολή, όπως προαναφέρθηκε υπάρχει και η συνύπαρξη του πάνω και του κάτω, παράγοντας την έννοια της συμμετρίας ή του καθρεπτισμού.

Γράφει λοιπόν ο Ουγκώ: «Τον Μεσαίωνα, όσο τμήμα του ήταν ορατό άλλο τόσο περίπου υπήρχε κάτω από το έδαφος [...] ανάκτορα, φρούρια ή εκκλησίες ήταν πάντοτε διπλά. Διέθεταν δηλαδή και ένα υπόγειο τμήμα, ίσο προς το ορατό μέγεθός τους. Σε κάθε καθεδρικό ναό αντιστοιχούσε ένας άλλος, σκοτεινός, μυστηριώδης, τυφλός [...]».

έννοιες από το μυθιστόρημα

"Αμφιταλαντεύεται αιωνίως ανάμεσα στο **πάνω** και στο **κάτω**, στον θόλο και στο πλακόστρωτο, στο ζενίθ και στο ναδίρ."

"Τον Μεσαίωνα, όσο τμήμα του ήταν ορατό άλλο τόσο περίπου υπήρχε **κάτω από το έδαφος** [...] ανάκτορα, φρούρια ή εκκλησίες ήταν πάντοτε **διπλά**. Διέθεταν δηλαδή και ένα υπόγειο τμήμα, ίσο προς το ορατό μέγεθος τους. Σε κάθε καθεδρικό ναό αντιστοιχούσε ένας άλλος, σκοτεινός, **μυστηριώδης**, τυφλός [...]"

"[...] **καθρέπτιζαν** στον Σηκουάνα τις στέγες τους από σχιστόλιθο [...]"

"Ευλογημένο **λιθόστρωτο** του Παρισιού! Τι το θελα να χωθώ σε αυτό το πέτρινο τρυπάνι που φτάνει ως τον **ουρανό**;"

Στη συνέχεια έχουμε τις έννοιες της μέρας και της νύχτας που και πάλι δημιουργούν μια αντίθεση.

Χαρακτηριστικά ο Ουγκώ γράφει πως στην Αυλή των Θαυμάτων, στον δημόσιο χώρο, δηλαδή, όπου συναθροίζονταν όλοι οι εγκληματίες του Παρισιού, έβλεπες τη νύχτα τελείως διαφορετικά πράγματα απ' ότι έβλεπες την ημέρα: ο ζητιάνος που δεν είχε πόδι την ημέρα, έφτανε τη νύχτα στην Αυλή των Θαυμάτων και αφαιρούσε τα ψεύτικα τραύματά του.

Βλέπουμε λοιπόν αντιθέσεις και πολλαπλές αναγνώσεις της πραγματικότητας. Το στοιχείο αυτό σχετίζεται κυρίως με το φώς και το σκοτάδι.

Μας λέει λοιπόν ο Ουγκώ: «στα απόλυτα σκοτάδια των ονείρων όπου όλα τα περιγράμματα χάνουν την ενέργειά τους, τα σχήματα παραμορφώνονται,

τα αντικείμενα αποκτούν αφύσικες διαστάσεις, μετατρέποντας τα πράγματα σε χίμαιρες και τους ανθρώπους σε φαντάσματα», «[...]σαν εκείνα τα φαντάσματα, μισά σκιά, μισά φως, που βλέπουμε στα όνειρά μας και σαν τα παράξενα έργα του Goya», ή «Ανάλογο ήταν όμως και το δέος των ελάχιστων περαστικών της πλατείας μπροστά απ' την εκκλησία, όταν αντίκρισαν, περασμένα μεσάνυχτα, το μυστηριώδες φώς καθώς ο Frollo σκαρφάλωνε από άνοιγμα σε άνοιγμα στο κώδωνοστάσιο.»

Η μυθολογία της πόλης λοιπόν στήνεται γύρω από τις αντιθέσεις μέρας-νύχτας και τα παράξενα αντικείμενα που ο καθένας ερμηνεύει διαφορετικά.

έννοιες από το μυθιστόρημα

Η Αυλή των Θαυμάτων _ μέρα | νύχτα

"[...]σαν εκείνα τα φαντάσματα, μισά σκιά, μισά φως, που βλέπουμε στα όνειρά μας και σαν τα παράξενα έργα του Goya"

"στα απόλυτα σκοτάδια των ονείρων όπου όλα τα περιγράμματα χάνουν την ενέργειά τους, τα σχήματα παραμορφώνονται, τα αντικείμενα αποκτούν αφύσικες διαστάσεις, μετατρέποντας τα πράγματα σε χίμαιρες και τους ανθρώπους σε φαντάσματα"

"Ανόλογο ήταν όμως και το δέος των ελάχιστων περαστικών της πλατείας μπροστά απ' την εκκλησία, όταν αντίκρισαν, περασμένα μεσάνυχτα, το μυστηριώδες φώς καθώς ο φρολό σκάρφάλωνε από άνοιγμα σε άνοιγμα στο κωδωνοστάσιο."

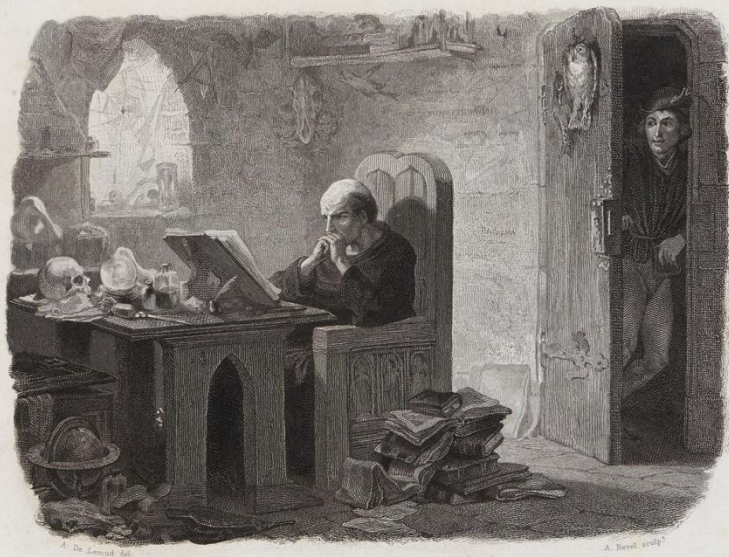
"οι ρυτιδιασμένες και συρρικνωμένες όψεις τους, φωτισμένες από έναν+δυο φεγγίτες, έμοιαζαν με πελώρια κεφάλια μαγισσών[...]"

πολλαπλές πραγματικότητες
παράξενα αντικείμενα
μέρα | νύχτα φώς | σκιά

Τέλος, έχουμε την έννοια του βλέμματος και της κρυφής ή αποσπασματικής παρακολούθησης. Την έννοια δηλαδή ότι κάποιος παρακολουθεί κάτι μέσα από κάποιο φίλτρο ή πίσω από κάτι που το αποκρύπτει.

Για παράδειγμα «Πολλοί Παριζιάνοι αρέσκονται στο ρόλο του θεατή, και ένα τείχος πίσω απ' το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για μας ήδη αξιοθέατο». Γράφει επίσης, σε μία σκηνή όπου ο Jean παρακολουθεί τον αδελφό του μέσα στο κελί του, «Δεν ξέρουμε αν οι σκέψεις αυτές του ήρθαν ξαφνικά στο μυαλό, αλλά, όσο επιπόλαιος κι αν ήταν, κατάλαβε ότι είχε δει ό, τι δεν έπρεπε να έχει δει, πως είχε συλλάβει την ψυχή του μεγαλύτερου αδελφού του σε μία από τις πλέον απόκρυφες στιγμές της, και ότι δεν έπρεπε με τίποτε ο Claude να το καταλάβει.»

έννοιες από το μυθιστόρημα

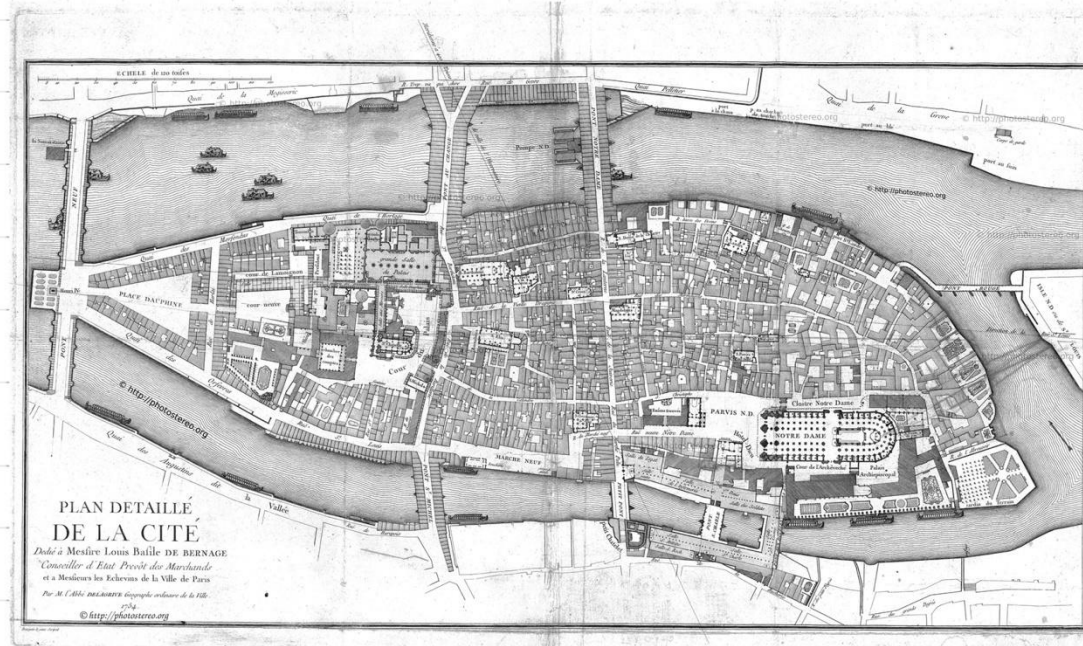
RÉDUIT DE C. FROLLO DANS LA TOUR

"Δεν ξέρουμε αν οι σκέψεις αυτές του ήρθαν ξαφνικά στο μυαλό, αλλά, όσο επιπόλαιος κι αν ήταν, κατάλαβε ότι είχε δει ό,τι δεν έπρεπε να έχει δει, πως είχε συλλάβει την **ψυχή** του μεγαλύτερου αδελφού του σε μία από τις πλέον **απόκρυφες** στιγμές της, και ότι δεν έπρεπε με τίποτε ο Κλωντ να το καταλάβει."

"Πολλοί Παριζιάνοι αρέσκονται στο ρόλο του **θεατή**, και ένα τείχος **πίσω** απ' το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για μας ήδη **αξιοθέατο**"

απόκρυψη_κρυφό_περιεχόμενο_θεατής_θέαμα

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΝΝΟΙΕΣ
ΣΕΙΘΝΑΪ ΟΙΟ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ

1764

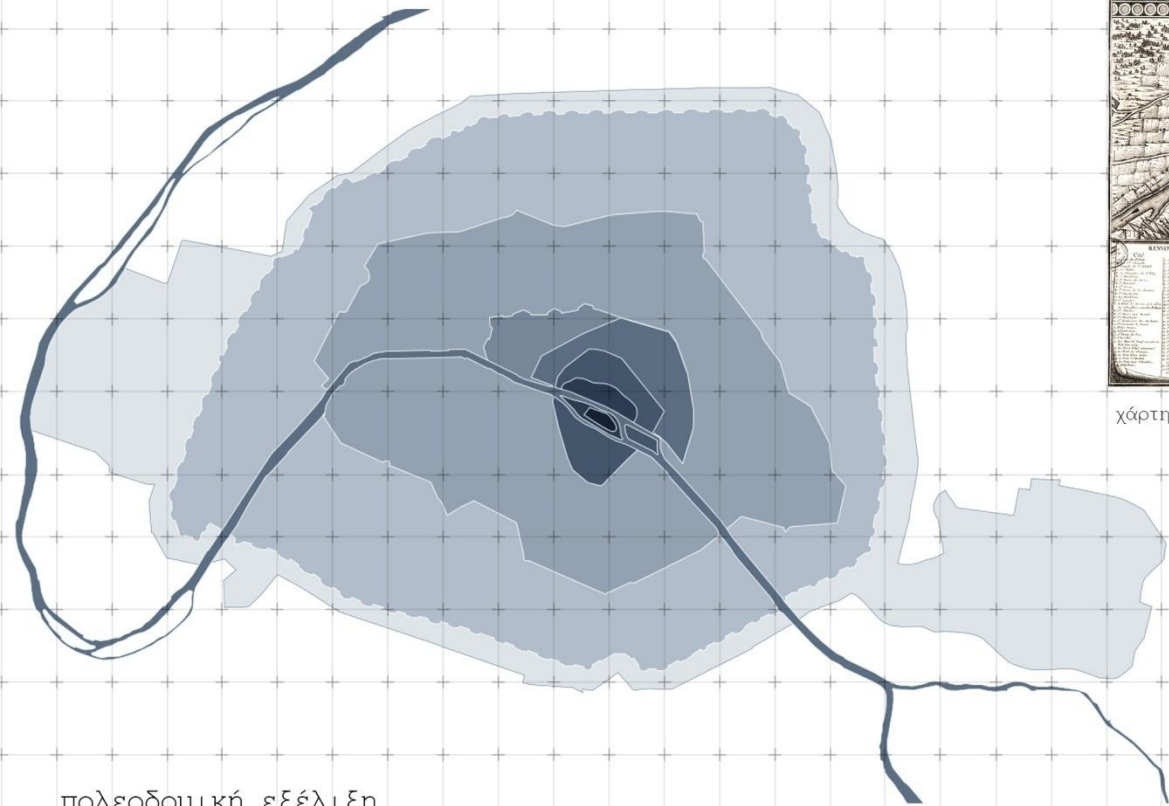
Στη συνέχεια αναλύεται το χωρικό πεδίο όπου επικεντρώνεται η συγκεκριμένη διπλωματική.

ανάλυση του πεδίου

Η κατοίκηση του Παρισιού ξεκίνησε τον 3ο αιώνα κατά τα Γαλλό-Ρωμαϊκά χρόνια από το νησί της Cité που βρίσκεται πάνω στον Σηκουάνα, όπου και τοποθετείται το πρώτο Ρωμαϊκό τείχος. Στην συνέχεια, κατά τον μεσαίωνα, η πόλη εξαπλώθηκε στην αριστερή όχθη του ποταμού και κατά την εποχή του μυθιστορήματος η πόλη περικλείεται από τα τείχη του Φιλίππου-Αυγούστου και του Καρόλου V.

* Σημειώνεται ότι στο Παρίσι «δεξιά όχθη» ονομάζεται η όχθη του Σηκουάνα που βρίσκεται βόρεια της Παναγίας των Παρισίων, ενώ «αριστερή όχθη» είναι η όχθη που βρίσκεται νότια αυτής. Η ονομασία των οχθών ορίζεται από τον προσανατολισμό της Notre-Dame από Ανατολή προς Δύση.

ανάλυση του πεδίου

πολεοδομική εξέλιξη

χάρτης του Παρισιού την εποχή του μυθιστορήματος (1422)

- Γαλλό-Ρωμαϊκό τείχος 3ος αι.
- πρώτο μεσαιωνικό τείχος 10ος αι.
- τείχος του Φιλίππου II Αυγούστου 12ος αι.
- τείχος του Καρόλου V 14ος αι.
- τείχος του Λουδοβίκου XIII 17ος αι.
- τείχος της Femme générale 18ος αι.
- τείχος Thiers 19ος αι.
- σήμερα

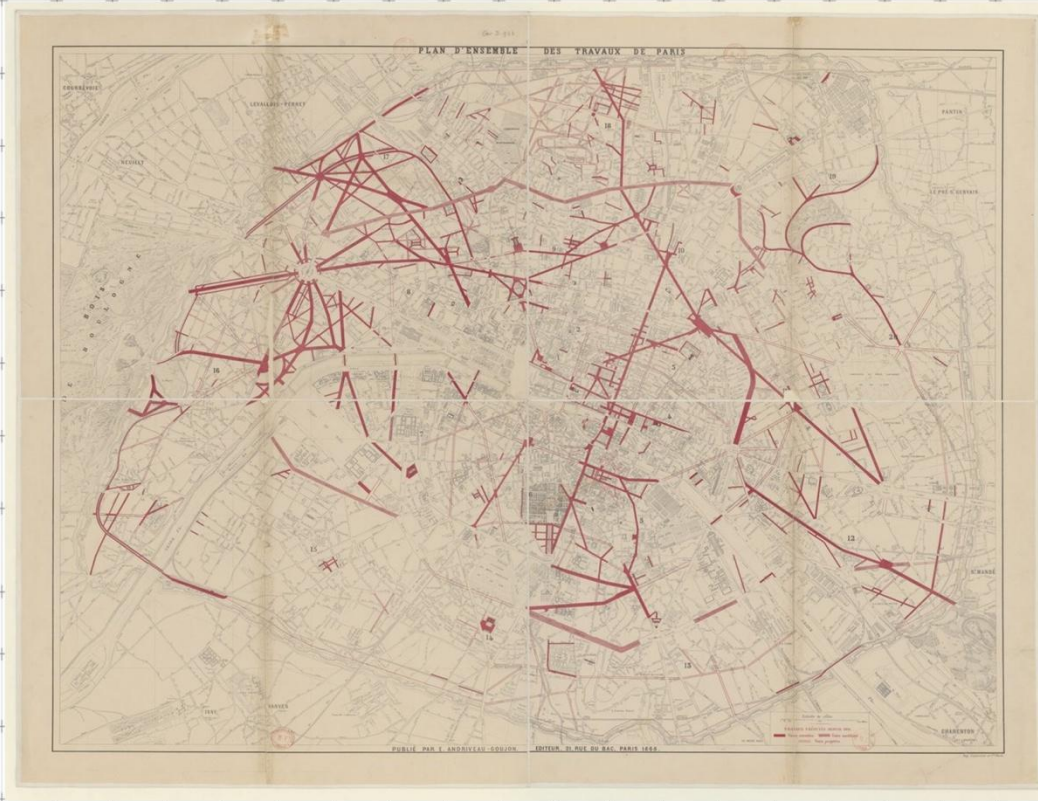

Αξίζει να αναφερθούμε σε μια σημαντική συνθήκη διαφοροποίησης του βλέμματος μέσα στην πόλη, που τοποθετείται χρονικά τον 19ο αιώνα.

Το Παρίσι άλλαξε ριζικά μορφή λόγω έργων εκσυγχρονισμού της πόλης που έλαβαν χώρα κατά την 2η Γαλλική Αυτοκρατορία. Ο Βαρόνος Häussmann ως νομάρχης του Σηκουάνα ανέλαβε τα έργα, τα οποία περιλάμβαναν την κατεδάφιση του πυκνού μεσαιωνικού ιστού, την χάραξη μεγάλων βουλεβάρτων και την δημιουργία πλατειών και πάρκων.

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές άλλαξαν ριζικά τις σχέσεις βλεμμάτων μέσα στην πόλη. Ενώ αρχικά η πόλη χαρακτηριζόταν από μικρά δρομάκια που απέκρυπταν και ξαφνικά εμφάνιζαν αποσπασματικά στοιχεία, δημιουργήθηκαν μετωπικές θέες και όλα τα μυστικά της πόλης αποκαλύφθηκαν.

ανάλυση του πεδίου

μεταρρυθμίσεις του Haussmann (1853-1870)

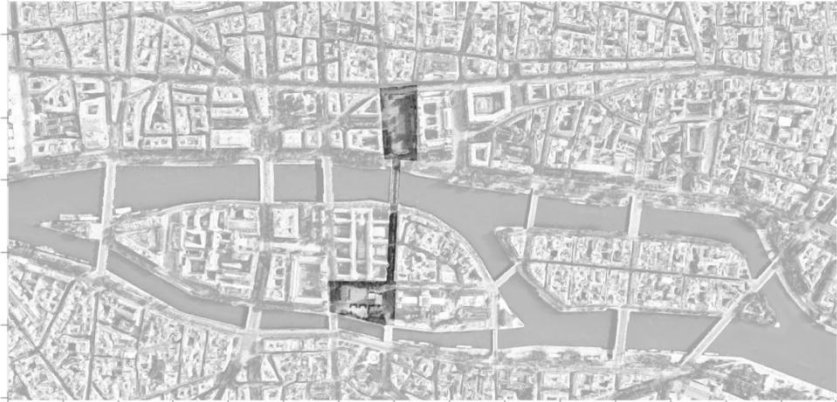
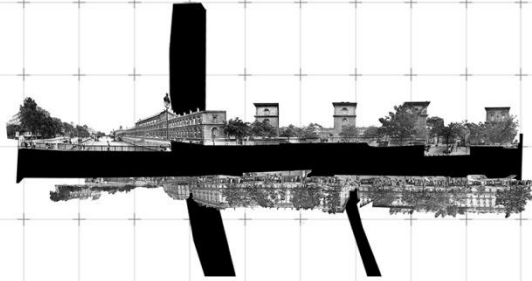
σχέδιο έργων 1868

Σε μία πρώτη προσπάθεια εντοπισμού μιας περιοχής ενδιαφέροντος εστίασα αρχικά σε δύο πλατείες οι οποίες αναφέρονται συνεχώς στο μυθιστόρημα: Την πλατεία της Notre-Dame και την πλατεία του Δημαρχείου, τότε πλατεία της Γρέβης. Η θέα από τον πύργο της Notre-Dame προς τις δύο πλατείες τονίζεται συνεχώς. Είναι η σύνδεση του Κουασιμόδου και του Frolo με τον έξω κόσμο. Η πλατεία της Notre-Dame είναι αυτή όπου δίνει τις παραστάσεις της η Εσμεράλδα, ενώ στην πλατεία της Γρέβης βρίσκεται το κελί της έγκλειστης καλόγριας και είναι ο τόπος των δημόσιων εκτελέσεων.

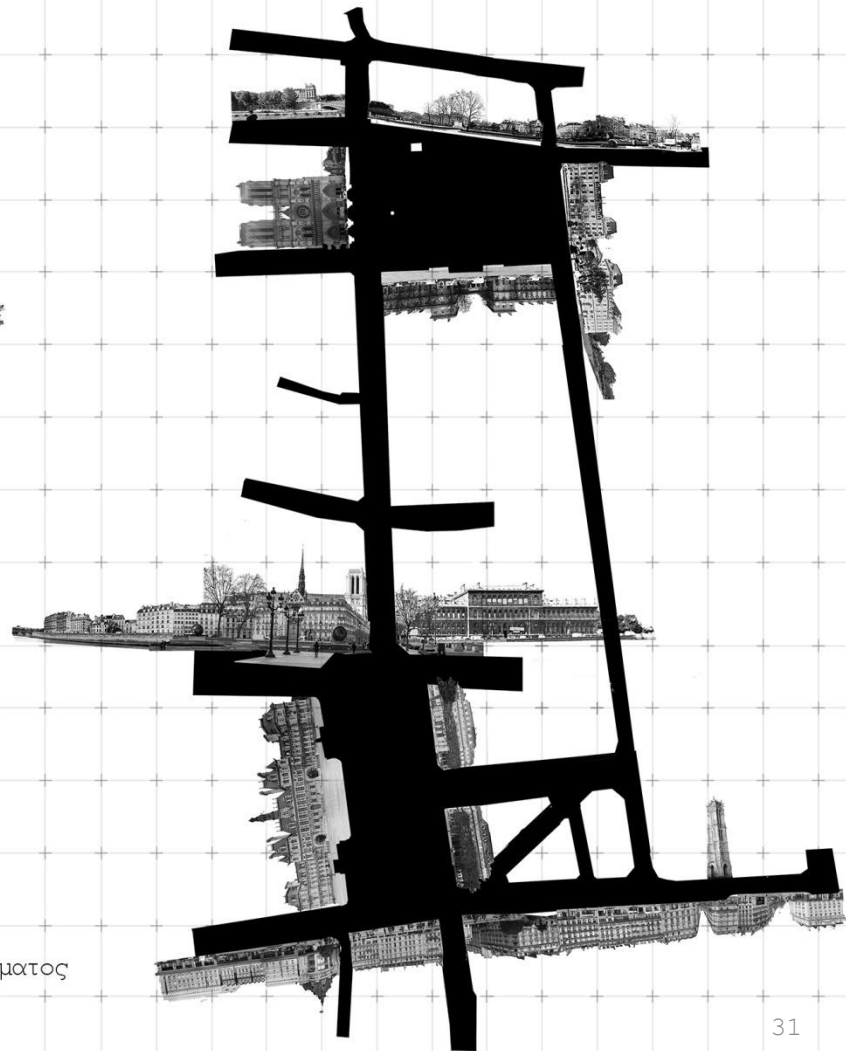
ανάλυση του πεδίου

Il passait des journées entières...

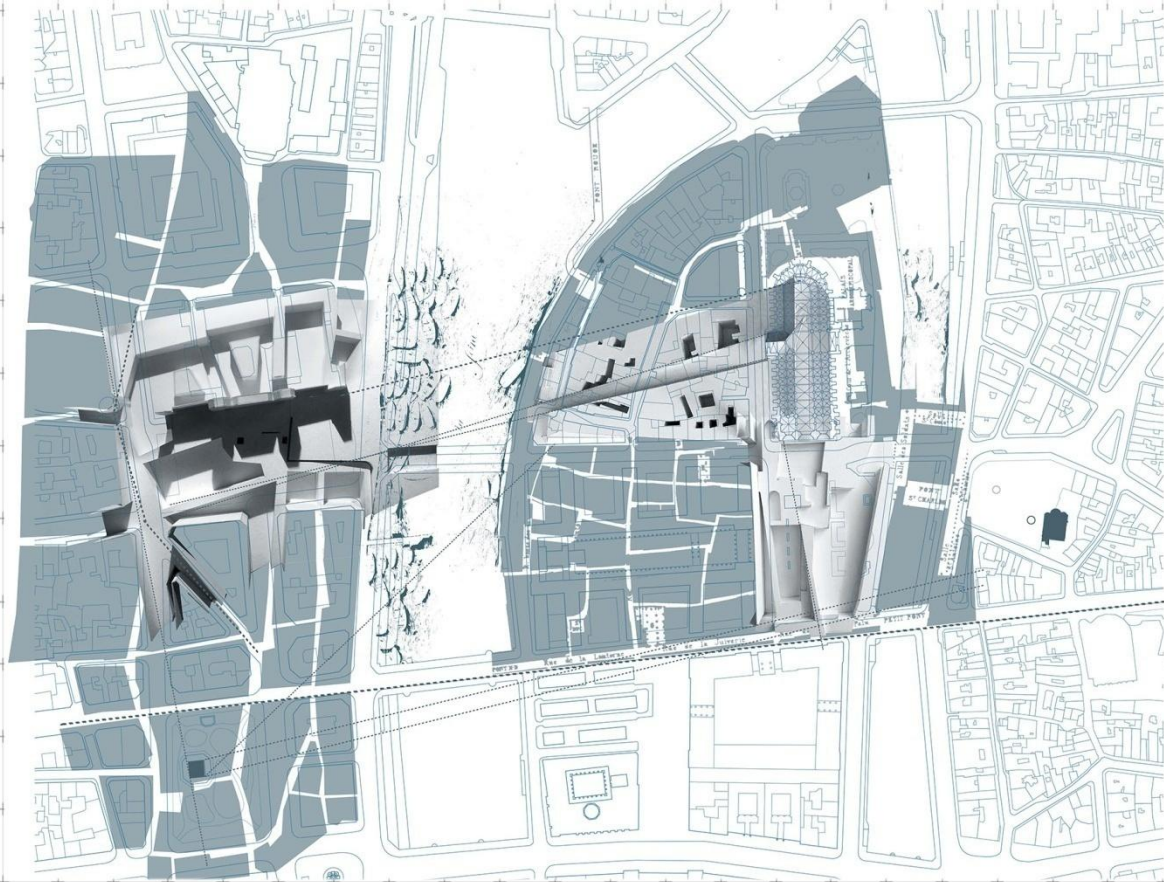
αρχικό πεδίο ενδιαφέροντος_ χωρική τοποθέτηση μυθιστορήματος

Έχοντας αναφερθεί στην έννοια του καθρέπτη και των πολλαπλών αναγνώσεων που περιλαμβάνονται σε ένα αντικείμενο, προχωράμε στην ανάλυση του πεδίου με κάποιες μακέτες-διαγράμματα που αφορμώνται από αυτές τις έννοιες.

Οι τρεις μακέτες αφορούν την πλατεία της Notre-Dame, την πλατεία του Δημαρχείου και το ενδιάμεσό τους τμήμα, τα όρια του οποίου διαμορφώνονται από κάποιες χαράξεις βλέμματος. Οι μακέτες αναφέρονται στα ιστορικά στρώματα του πεδίου, αλλά περιέχουν και κάποιες βιωματικές παραμέτρους.

ανάλυση του πεδίου

τοποθέτηση αναλυτικών προπλασμάτων στον χώρο

μεσαιωνικός ιστός

αποσπάσματα

0 50 100 200

Η ανάλυση ξεκινά με την πλατεία της Notre-Dame
(Parvis Notre-Dame - Place Jean-Paul-II)

ανάλυση του πεδίου

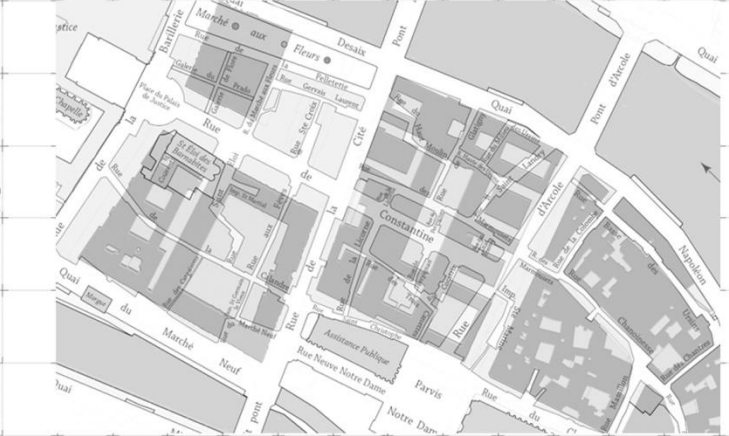
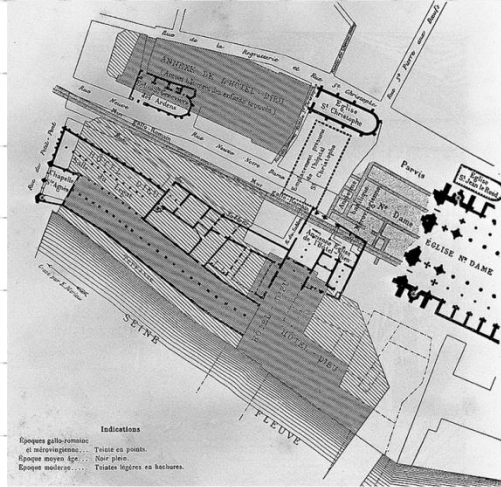
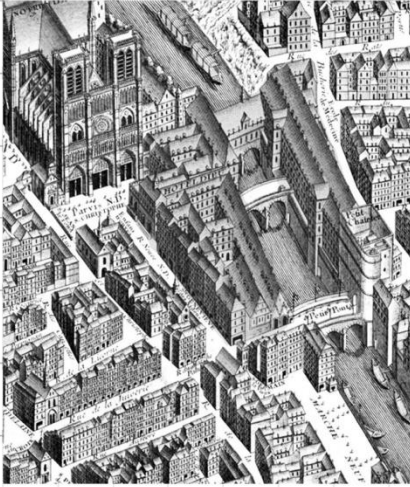

πρόπλασμα πλατειάς Notre-Dame (Parvis Notre-Dame)

Συνοπτικά αναφέρουμε ότι η πλατεία υπάρχει τουλάχιστον από τον 6ο αιώνα, και έχει περάσει πολλά στάδια μεταρρυθμίσεων για να φθάσει στη σημερινή μορφή της.

Κυρίως αναφερόμαστε το νοσοκομείο Hôtel-Dieu που υπήρχε στην πλατεία από τον 7ο αιώνα, μαζί με κάποιες κατοικίες και άλλα κτήρια κοινωνικών παροχών του μεσαίωνα. Τα κτίσματα αυτά διαμόρφωναν έναν δρόμο πάνω στην πλατεία. Στην νότια πλευρά της Notre-Dame εκτεινόταν το παλάτι της αρχιεπισκοπής, το οποίο απέκρυπτε όλη την όψη. Το παλάτι αυτό κατεδαφίστηκε το 1831 αποκαλύπτοντας τον γαό. Κατά τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann όλα τα κτίσματα της πλατείας κατεδαφίστηκαν και το νοσοκομείο μεταφέρθηκε στην Βόρεια πλευρά της. Επισημαίνεται ότι, σήμερα, κάτω από την πλατεία βρίσκεται η κρύπτη της Notre-Dame όπου κανείς μπορεί να δει κατάλοιπα όλων αυτών των στρωμάτων.

ανάλυση του πεδίου

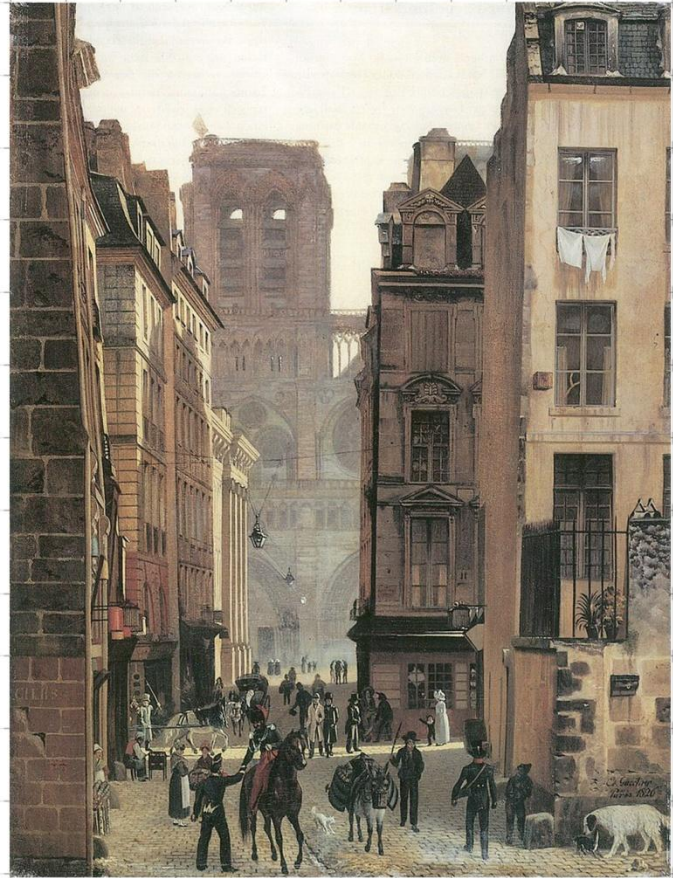
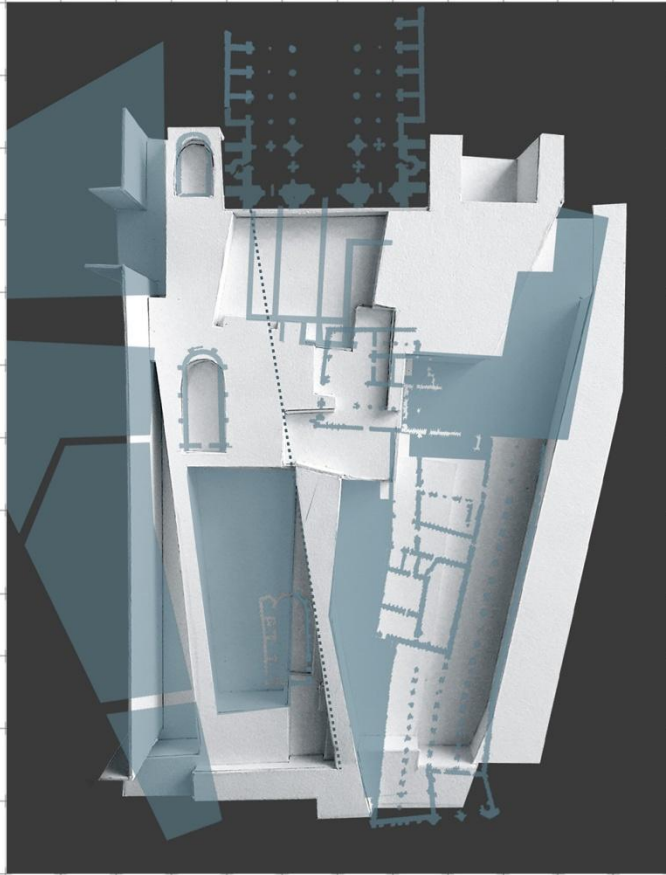

πλατεία Notre-Dame_ιστορικά στρώματα

Στην εικόνα φαίνεται η αντίστοιχη μακέτα σε κάτοψη με τα διάφορα ιστορικά στρώματα που εκφράζονται μέσα από την αναδίπλωση μιας επιφάνειας. Έχει επιλεγεί ο τονισμός της περιοχής όπου ο περιπατητής είχε οπτική επαφή με την Χίμαιρα καθώς περπατούσε στον προϋπάρχοντα δρόμο, με την πρόσθεση μιας νέας χάραξης.

Σήμερα ο περιπατητής έχει μετωπική επαφή με το σύνολο της όψης ενώ πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann υπήρχε το στοιχείο της απόκρυψης και της έκπληξης, το οποίο, όπως μας λέει ο Ουγκώ, για τους παριζιάνους αποτελεί θέαμα.

ανάλυση του πεδίου

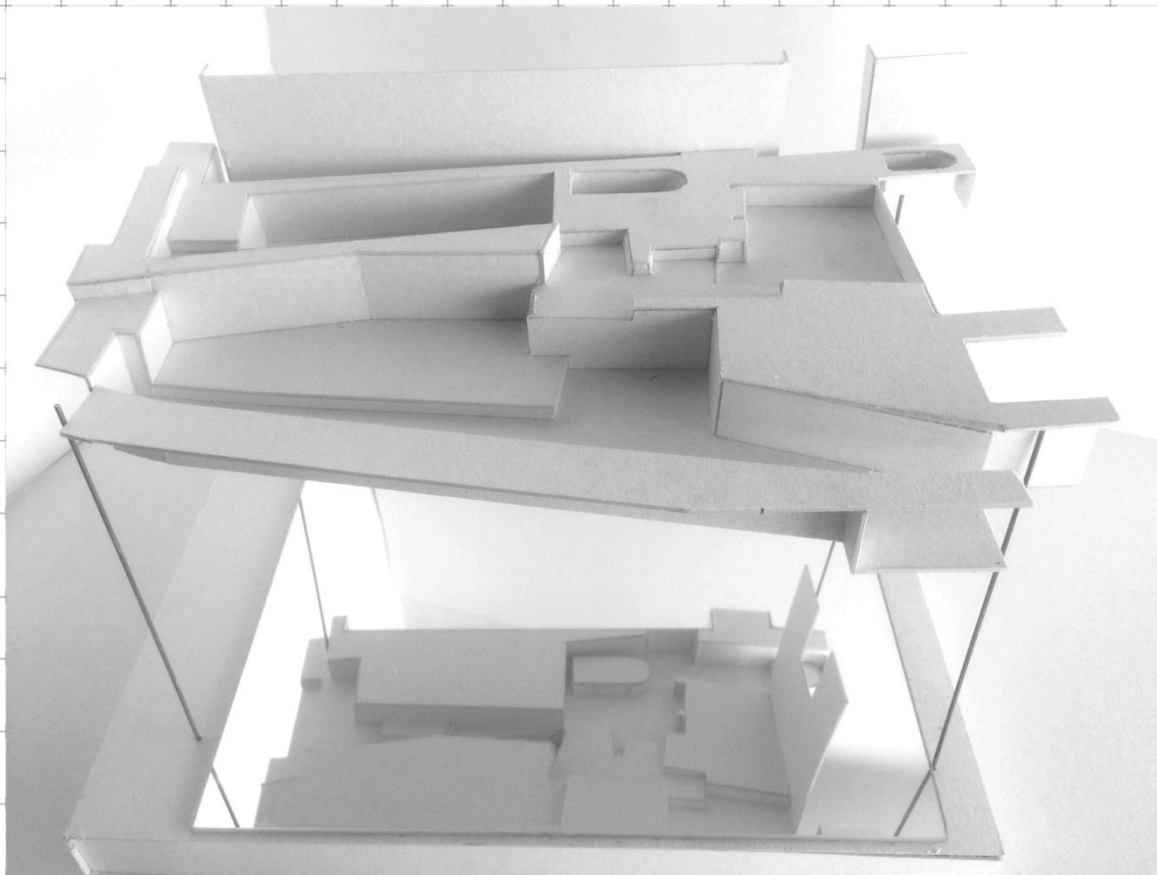

ιστορικά στρώματα_σχέσεις βλεμμάτων

1826

Με βάση λοιπόν την έννοια της συμμετρίας, του καθρεπτισμού και των πολλαπλών πραγματικοτήτων που περιλαμβάνονται σε ένα αντικείμενο επέλεξα να αναλύσω το πεδίο με μακέτες-διαγράμματα όπως αυτή, όπου μια μοναδική επιφάνεια αναδιπλώνεται και παράγει δύο συνθήκες ταυτόχρονα αναγνώσιμες (πάνω και κάτω). Η πάνω όψη αποδίδει την σημερινή κατάσταση της πλατείας με τη θέση όπου βρίσκονται τα θεμέλια των προϋπαρχόντων κτηρίων στην υπόγεια κρύπτη. Η κάτω όψη αποδίδει την κατάσταση πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann.

ανάλυση του πεδίου

πλατεία Notre-Dame

καθρέπτης_

πολλαπλές πραγματικότητες

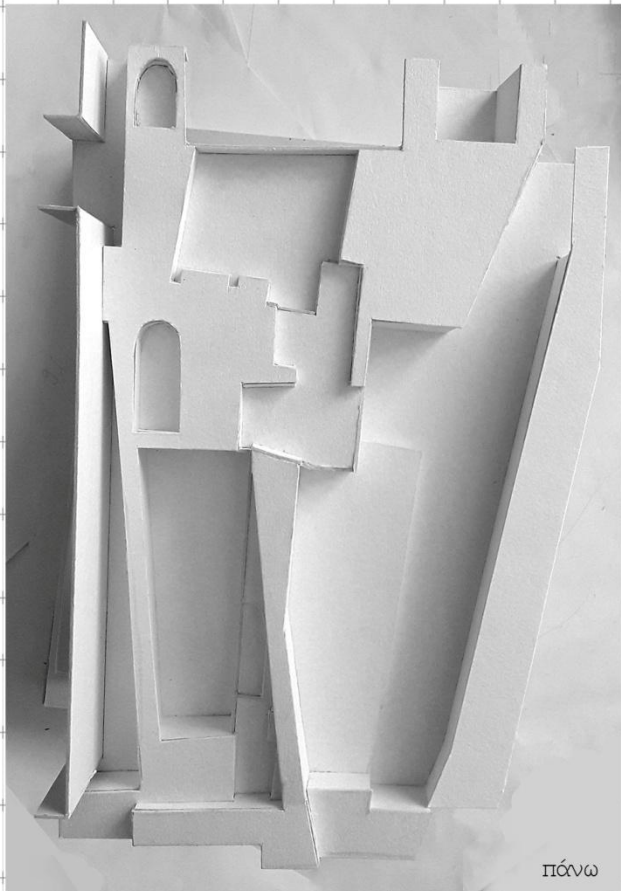
σε ένα αντικείμενο

πολλαπλές αναγνώσεις

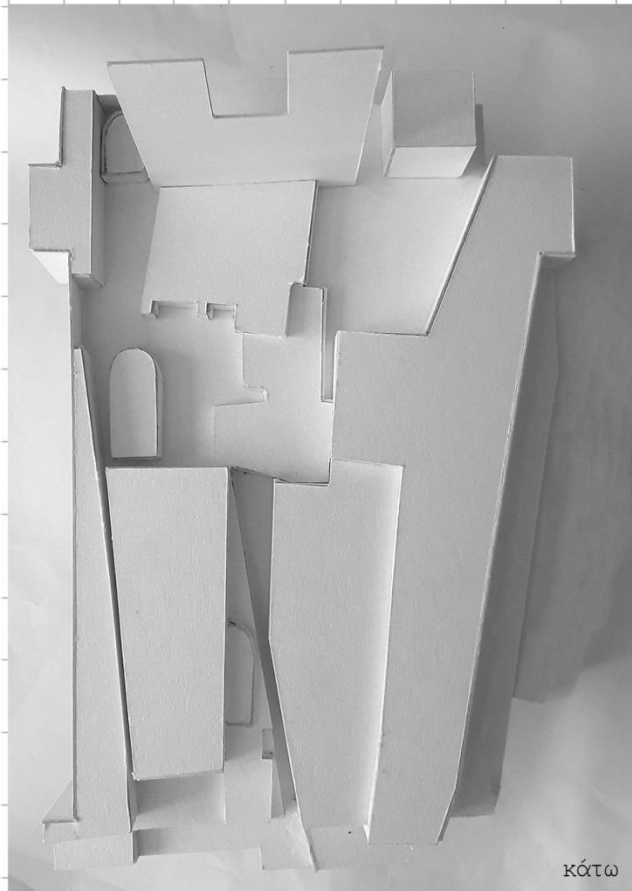
μια **αναδιπλούμενη** γραμμή που παράγει δύο συνθήκες (πάνω|κάτω _ παρόν|παρελθόν) ταυτόχρονα

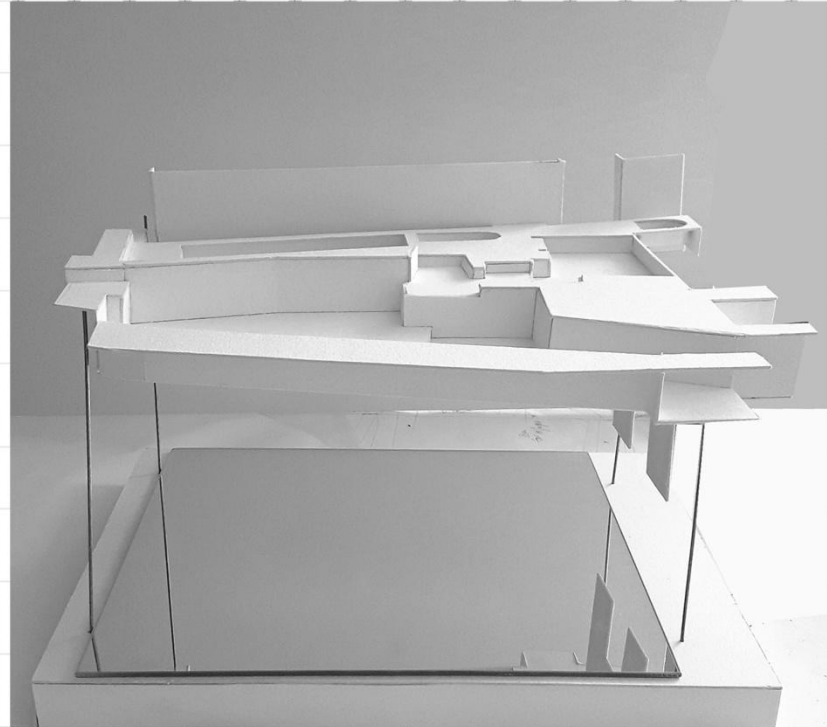
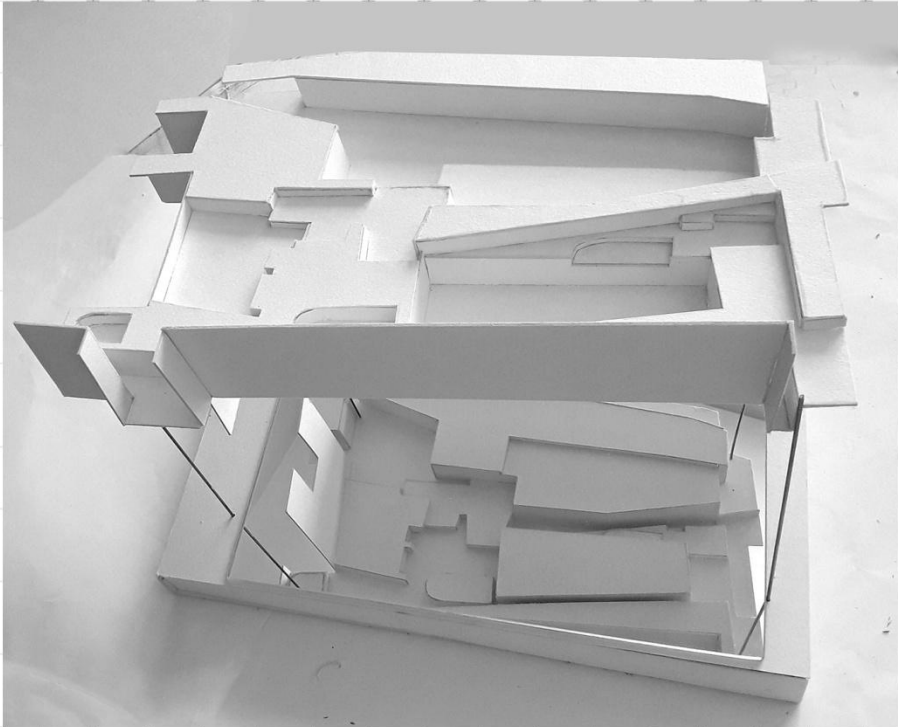
ιστορικά στρώματα_σχέσεις βλέμμάτων

“Τον Μεσαίωνα, όσο τμήμα του ήταν ορατό άλλο τόσο περίπου υπήρχε κάτω από το έδαφος [...]”

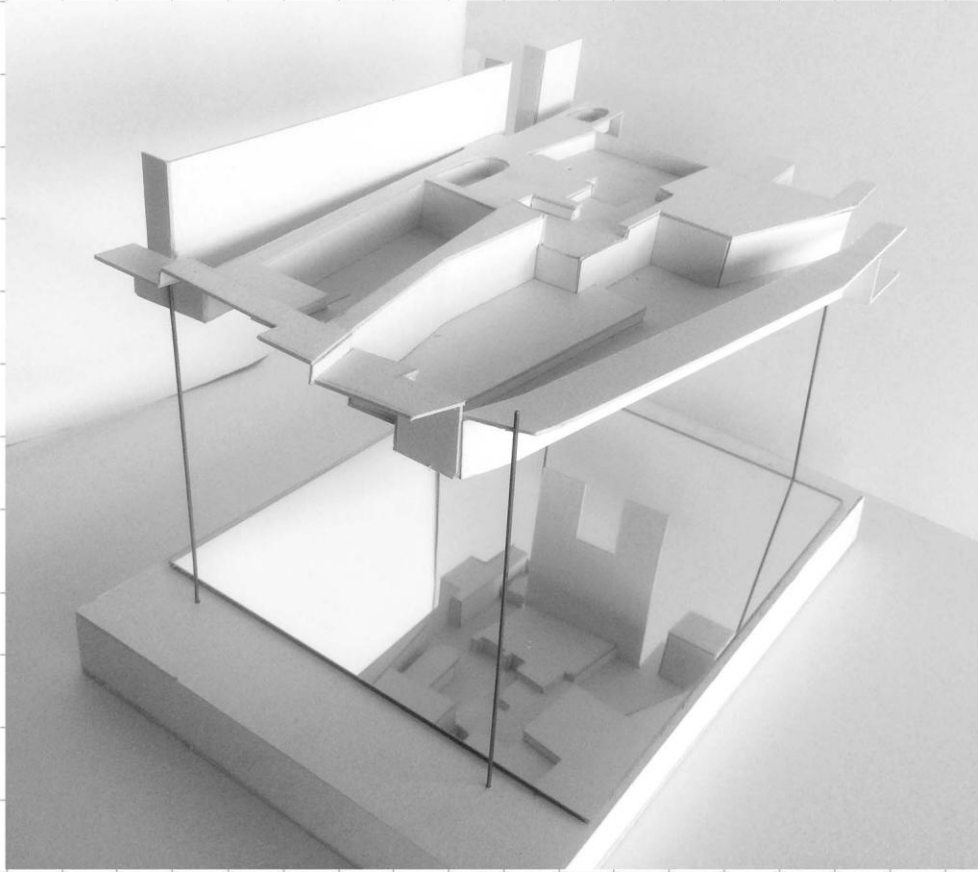
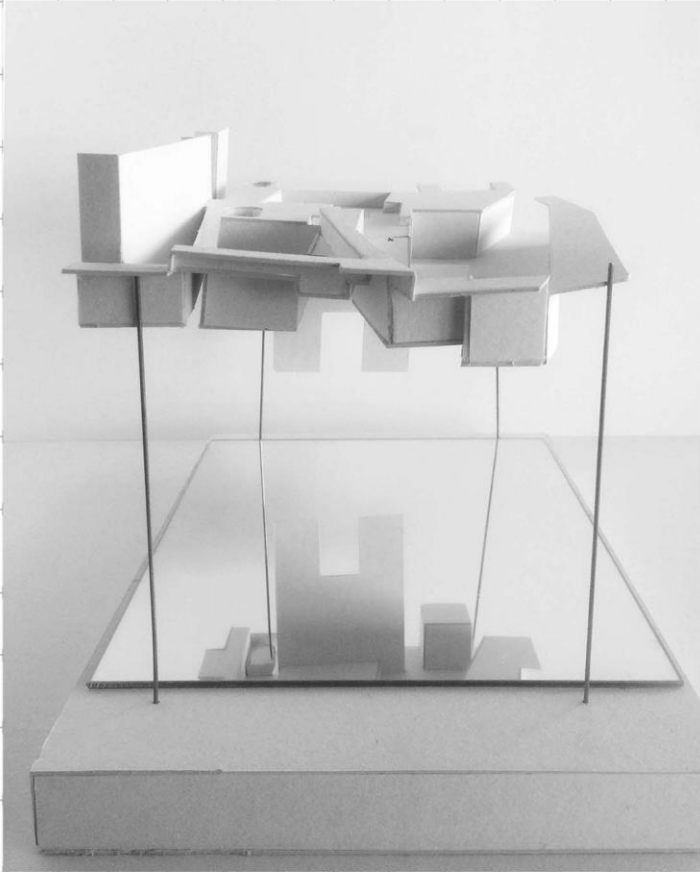

πλατεία Notre-Dame

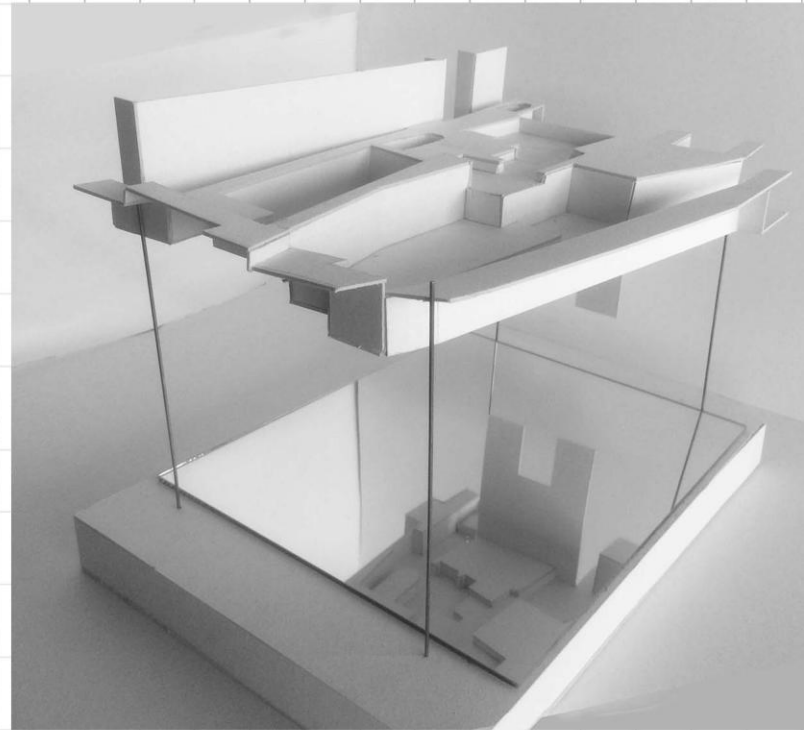
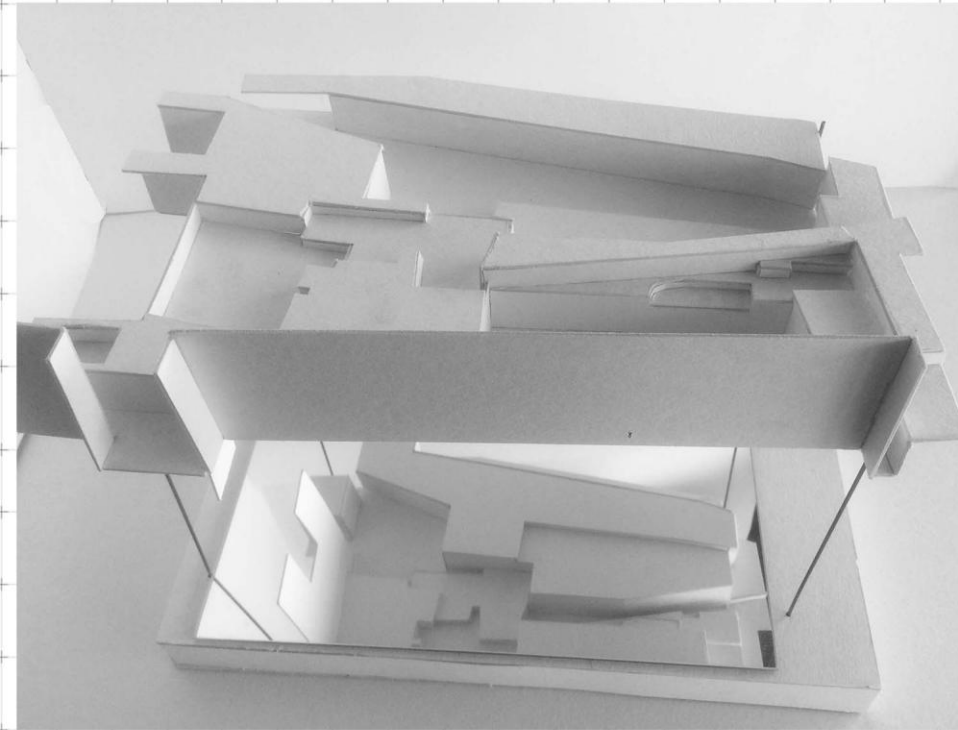

πλατεία Notre-Dame

πλατεία Notre-Dame

πλατεία Notre-Dame

Η δεύτερη μακέτα αφορά το κομμάτι ανάμεσα στις δύο πλατείες, που ονομάζεται συνοικία Cloître Notre-Dame.

Το τμήμα όπου εστιάζουμε είναι το τμήμα που μεσολαβεί όταν κοιτάει κάποιος από την πλατεία Δημαρχείου προς την στέγη της Notre-Dame.

ανάλυση του πεδίου

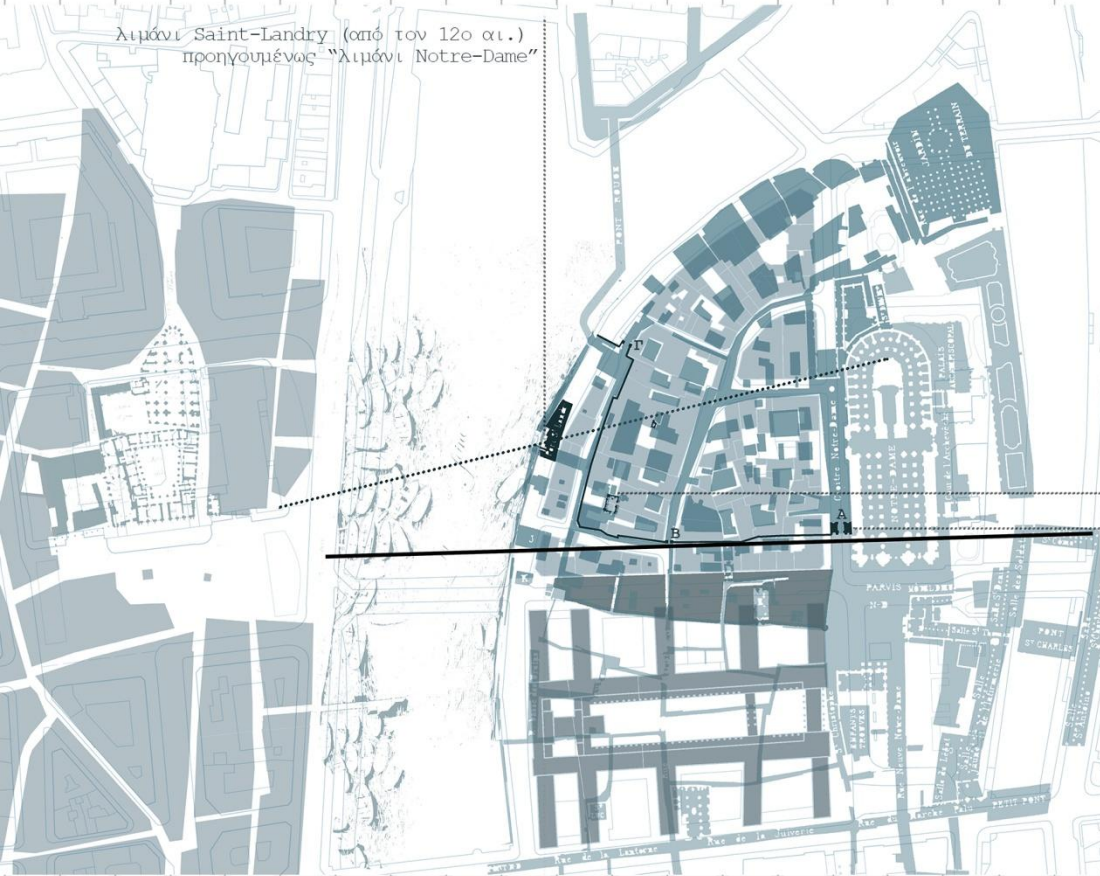
πρόπλασμα συνοικίας Cloître Notre-Dame (μεταξύ των δύο πλατειών)

Η συνοικία αυτή, που χρονολογείται τουλάχιστον από την Καρολίγγεια περίοδο τον 8ο αι., παρέμεινε σχεδόν άρτια κατά τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann, και αποτελεί, κατά τα λόγια ενός συγγραφέα του 19ου αι., ένα νησί μέσα στο νησί της Cité. Η λέξη Cloitre σημαίνει μοναστηριακό αίθριο. Εδώ αναφέρεται σε ολόκληρη την συνοικία όπου διέμεναν οι κληρικοί, με τον αστικό χώρο να αποτελεί το αίθριο. Όπως φαίνεται στον χάρτη, η περιοχή χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πολλών εσωτερικών κήπων που δεν έχουν αλλάξει μορφή ανά τους αιώνες. Τα αίθρια του Παρισιού που κρύβονται πίσω από μεγάλες πόρτες που ανοίγουν στιγμιαία, αφήνοντας τον περιπατητή να δει με μια γρήγορη ματιά έναν εσωτερικό κήπο, είναι, κατά την δική μου εμπειρία, κυρίαρχο στοιχείο του μύθου της πόλης. Κατά τις νυχτερινές ώρες η συνοικία απομονωνόταν μέσω τριών πυλών.

ανάλυση του πεδίου

Στο εσωτερικό αυτών των αιθρίων βρίσκονται ακόμη σήμερα μεσαιωνικά κατάλοιπα όπως ένα παρεκκλήσι του 12ου αι. και μια αυλή με μεσαιωνικές ταφόπλακες στο δάπεδο. Έχουμε δηλαδή αποσπάσματα μέσα στο απόσπασμα. Αξίζει να αναφερθεί ότι αυτή η περιοχή, με την ιδιαίτερη ταυτότητα της, είναι μια περιοχή αντιθέσεων, παρόμοιων με αυτές που εντοπίστηκαν στον χαρακτήρα του Claude Frollo. Το όνομα της κεντρικής της οδού (Rue Chanoinesse) προέρχεται από την βιβλική έννοια της λέξης «κανών». Ταυτόχρονα, ο παράλληλος δρόμος ονομαζόταν οδός Κολάσεως (Rue d'Enfer). Στο πλαίσιο αυτών των αντιθέσεων υπάρχουν και δύο μεσαιωνικοί αστικοί μύθοι για την περιοχή: ο ένας, λίγο σκοτεινός και μακάβριος, χρονολογείται τον 15ο αι. και αναφέρεται σε έναν κουρέα και έναν ζαχαροπλάστη της κεντρικής οδού, που δολοφονούσαν τους πελάτες τους (είναι η αφηγηρία του αφηγήματος Sweeney Todd). Ο άλλος μύθος χρονολογείται τον 13ο αι. και αφορά μια ιστορία αγάπης ανάμεσα σε δύο περιστέρια.

Λιμάνι Saint-Landry (από τον 12ο αι.)
προνόμιστος "Λιμάνι Notre-Dame"

cloître: περιστύλιο + αίθριο, συνήθως μοναστηριακού χώρου. Χώρος κοινής υπαίθριας ζωής | κήπος

Cloître Notre-Dame --> ρολόκληρη η φνοικία των κληρικών με κοινόχρηστο χώρο τους δρόμους και τις πλατείες. Αστικός χώρος--> αίθριο
Εσωτερικές αυλές κτηρίων: **αίθρια μέσα στο αίθριο**

Chapelle Saint Aignan 1116 μ.Χ.
σύγχρονη της Notre-Dame

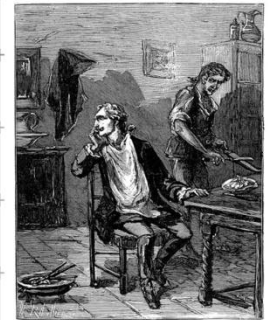
(A B Γ) Πύλες Cloître Notre-Dame

περιοχή αντιθέσεων

Rue d'Enfer: οδός κολλήσεως

Rue Chanoinesse: Από την βιβλική έννοια της λέξης "κακών". Κεντρικός δρόμος της συνοικίας Cloître.

αστικοί μύθοι

Συνοικία Cloître Notre-Dame_ απόσπασμα μέσα στο απόσπασμα

"The Cloître Notre-Dame formed another isle, like another cite in the Ile de la Cite"

Είναι φανερό λοιπόν πως πρόκειται για μια περιοχή με διαφορετική κλίμακα και ένα ιδιαίτερο κλίμα μυστηρίου και κρυφού περιεχομένου.

Στις εικόνες φαίνονται η αυλή με τις μεσαιωνικές πλάκες και το κτήριο του 13ου αιώνα στο οποίο αναφέρεται ο μύθος των δυο περιστεριών.

ανάλυση του πεδίου

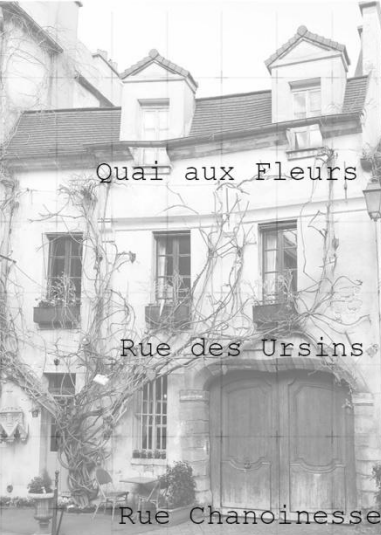

συνοικία Cloitre Notre-Dame _ κρυφό περιεχόμενο

Στον επόμενο χάρτη έχει γίνει μια χρονολογική χαρτογράφηση των αυλών με τις εισόδους τους.

Οι περισσότερες, ειδικά στο κέντρο της συνοικίας, ανήκουν στον 17ο αι., ενώ υπάρχουν δύο που χρονολογούνται πριν από αυτόν. Όπως φαίνεται στις εικόνες, στην εξωτερική παρειά της συνοικίας οι όψεις είναι 19ου αι., ενώ εσωτερικά η κατάσταση είναι διαφορετική. Η συνοικία είναι μια περιοχή κρυφού περιεχομένου.

ανάλυση του πεδίου

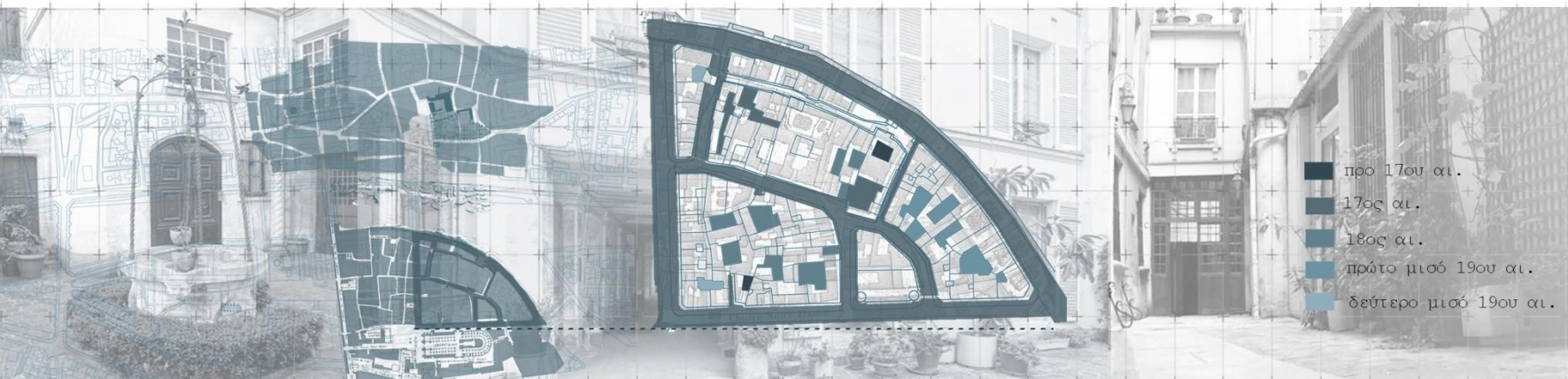
Quai aux Fleurs

Rue des Ursins

Rue Chanoinesse

Αίθρια Cloître Notre-Dame

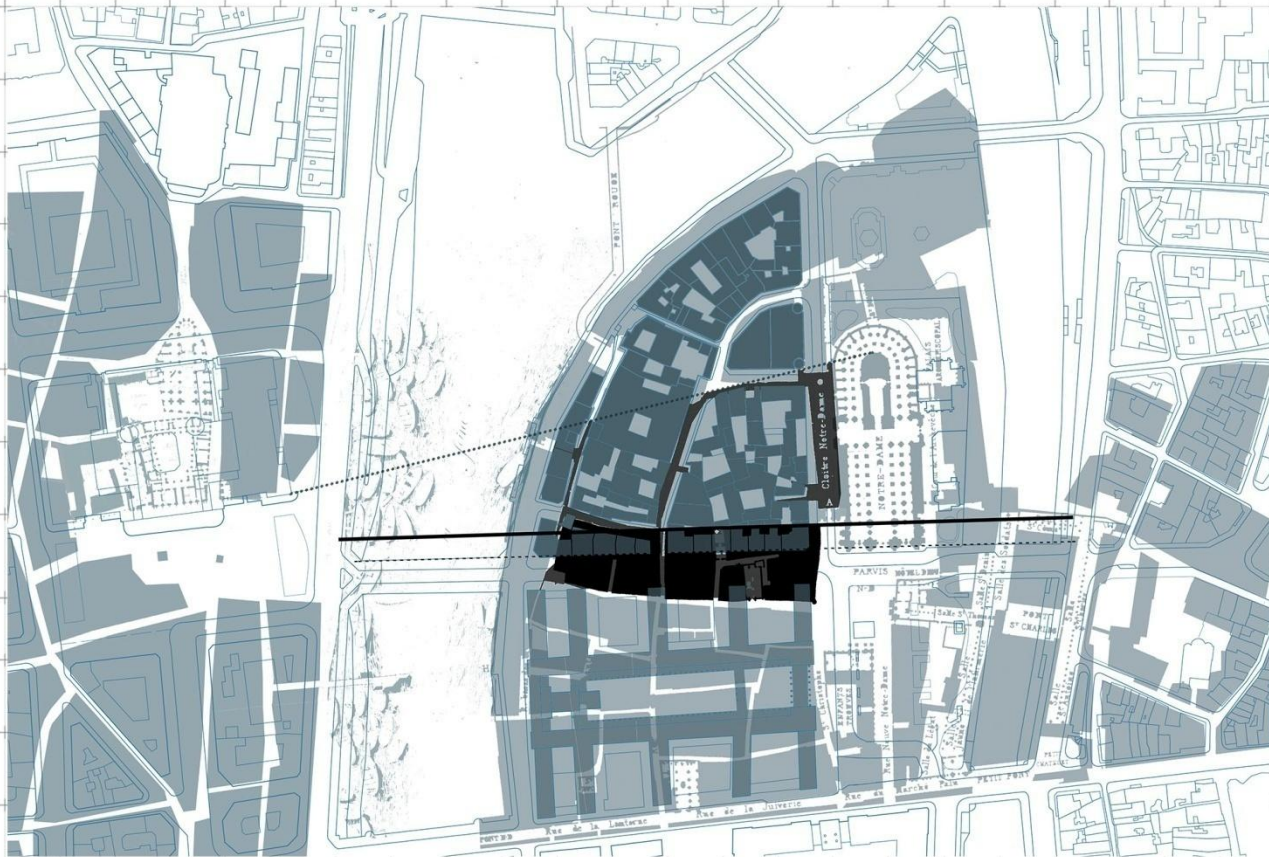

- προ 17ου αι.
- 17ος αι.
- 18ος αι.
- πρώτο μισό 19ου αι.
- δεύτερο μισό 19ου αι.

Αξίζει να αναφέρουμε ένα στοιχείο που θα χρησιμοποιηθεί στη συνέχεια: κατά τα έργα του Haussmann, χαράχθηκε ο νέος δρόμος (Rue d'Arcole) που περνά μπροστά από την όψη της Notre-Dame. Για να χαραχθεί ο δρόμος αυτός κατεδαφίστηκε ένα τμήμα της συνοικίας όπου τώρα βρίσκεται το νέο Νοσοκομείο. Η δεξιά πλευρά αυτού του δρόμου κατεδαφίστηκε, ενώ η αριστερή έμεινε ανέγγιχτη, με μόνη διαφορά ένα κτήριο που βρίσκεται στην δεξιά παρειά και υπάρχει μέχρι σήμερα. Είναι το κτήριο με τον μύθο των περιστεριών. Με την κίνηση αυτή ο Haussmann δημιούργησε μια νέα όψη για τη συνοικία, ένα τείχος πίσω απ' το οποίο κρύβεται κάτι.

Η συνοικία είναι ένα παράξενο αντικείμενο που άλλο δείχνει προς τα έξω και άλλο είναι πραγματικά.

ανάλυση του πεδίου

ακρωτηριασμός του αποσπάσματος για την χάραξη νέου δρόμου κατά τα έργα του Haussmann, 19ος αι.

δημιουργία νέου ορίου_όψης

"ένα τείχος πίσω απ' το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για μας ήδη αξιοθέατο"

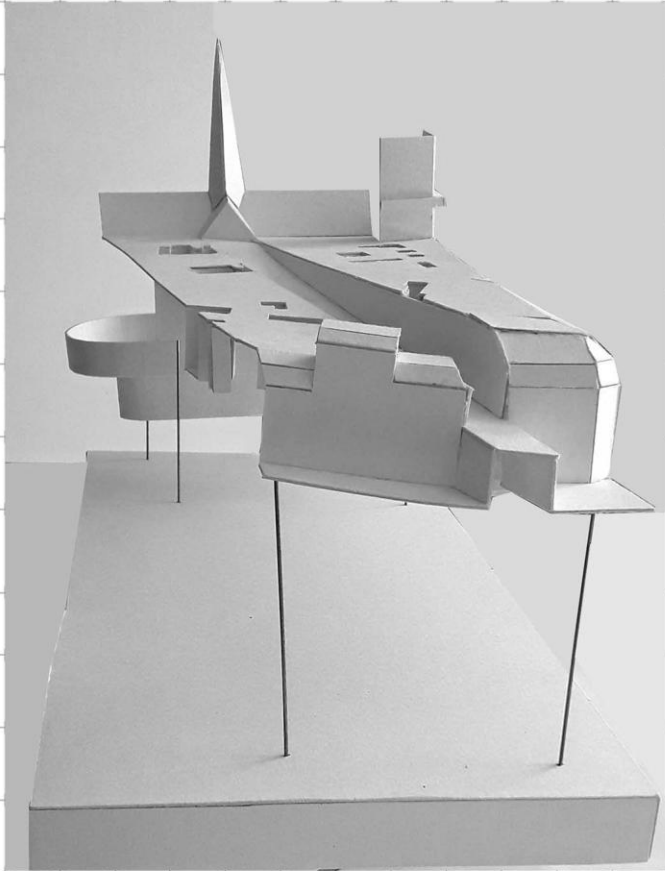
- μεσαιωνικός ιστός
- υπάρχων ιστός
- κατεδαφισμένο τμήμα.

αποκοπή αποσπάσματος

Η μακέτα που αναφέρεται σε αυτό το τμήμα του πεδίου έχει και πάλι την λογική μιας επιφάνειας που αναδιπλώνεται. Έχει επιλεγεί η απόδοση των στεγών ως συνεχόμενης επιφάνειας που ξεκινά από το πρώτο οπτικό εμπόδιο που έχει κανείς όταν κοιτάει από την πλατεία Δημαρχείου προς την Notre-Dame και καταλήγει στην βάση της στέγης. Το σχήμα της μακέτας ορίζεται επίσης από τη θέα που έχει κάποιος στην πλατεία Δημαρχείου κοιτάζοντας προς την Notre-Dame. Η σχισμή στο μέσον είναι η οπτική φυγή που έχει κάποιος ανάμεσα σε δύο κτήρια κοιτάζοντας προς το εγκάρσιο κλίτος. Η επιφάνεια των στεγών αναδιπλώνεται και δημιουργεί τις εσωτερικές αυλές της περιοχής. Φαίνεται και εδώ πως η μακέτα βασίζεται στις έννοιες της τομής και της θέας. Είναι ένα σύνολο ιστορικών και βιωματικών παραμέτρων.

ανάλυση του πεδίου

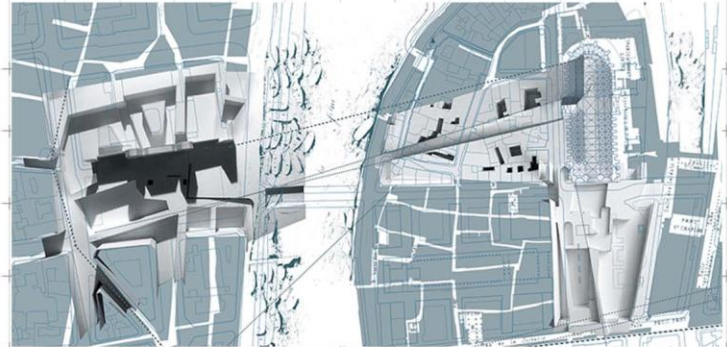
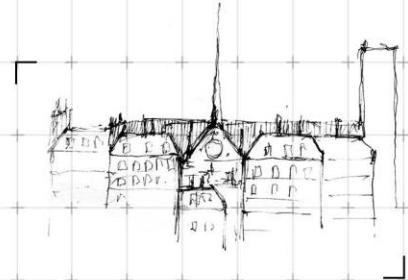

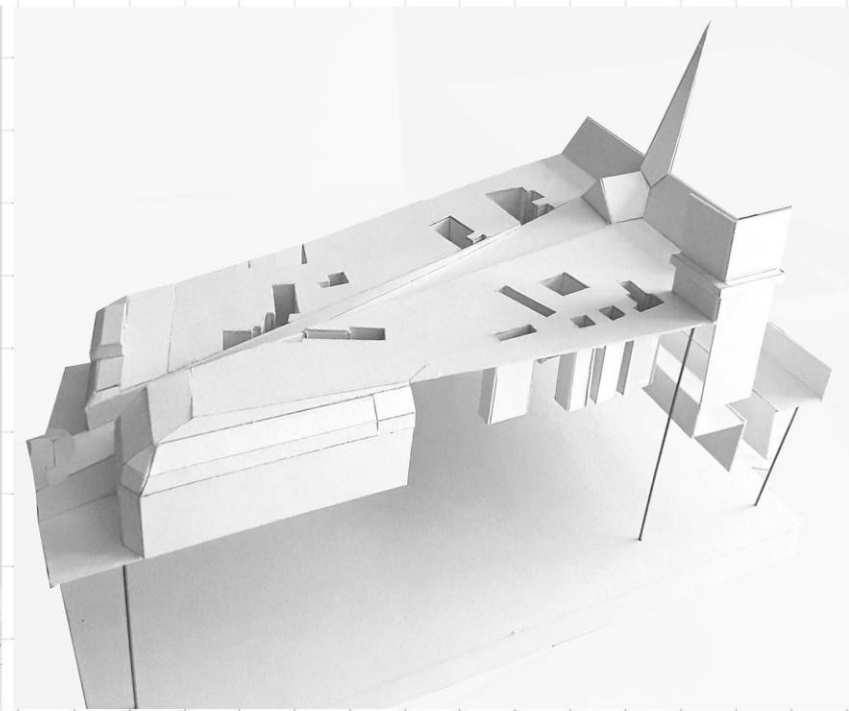
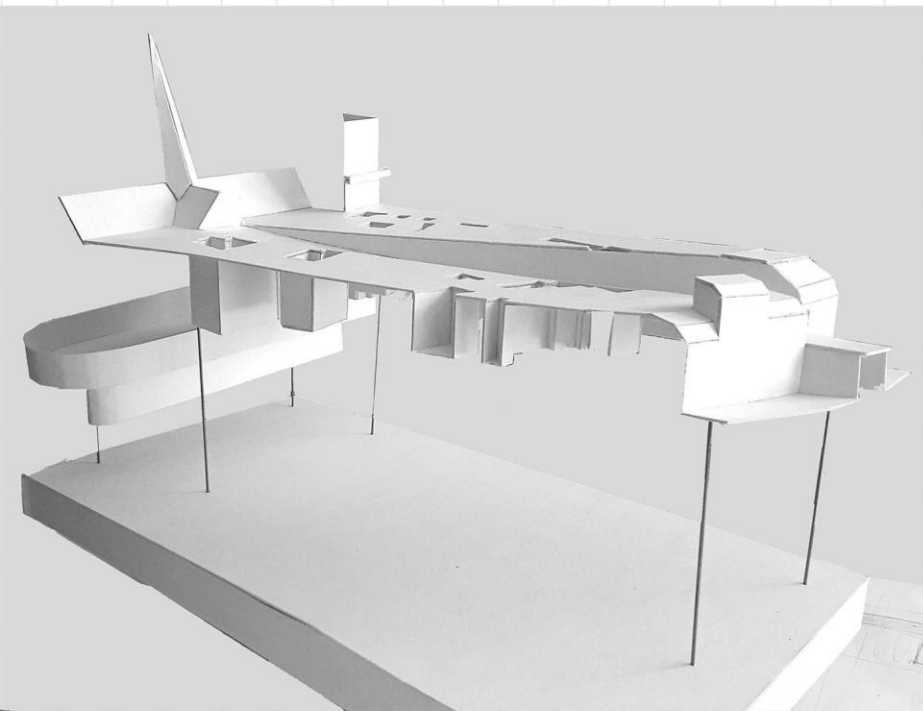
Cloître Notre-Dame

κρυφό | φανερό

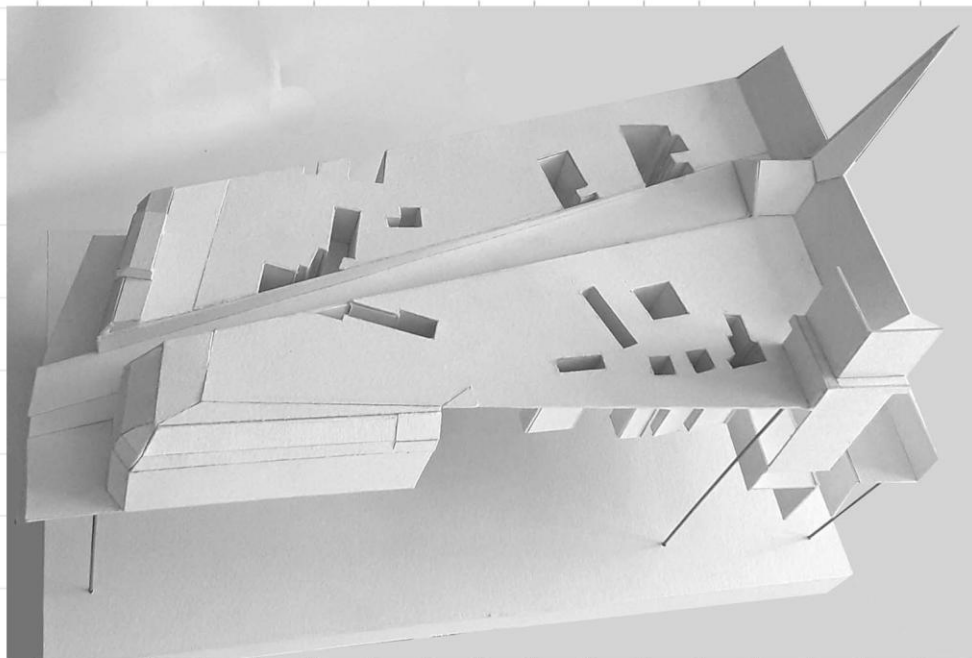
εσωτερικές αυλές

"ένα τείχος πίσω απ' το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για
μας ήδη αξιοθέατο"

Cloître Notre-Dame

Cloître Notre-Dame

Η τρίτη μακέτα αφορά την πλατεία του Δημαρχείου (Place de l'Hôtel-de-Ville - Esplanade de la Libération), που ονομαζόταν την εποχή του μυθιστορήματος Πλατεία της Γρέβης (Place de Grève).

ανάλυση του πεδίου

πρόπλασμα πλατείας Δημαρχείου (Place de l'Hôtel-de-Ville)

Στη θέση αυτή της αριστερής όχθης υπήρχε από τον μεσαίωνα μια έκταση με χαλίκι και άμμο που λειτουργούσε ως κύριο εμπορικό λιμάνι της πόλης. Η διοίκηση της πόλης στεγάζεται από τον 14ο αι. στην πλατεία αυτή, που ήταν ο τόπος των δημόσιων εκτελέσεων. Τον 16ο αι. ο Φραγκίσκος Ι ανέθεσε στον Ιταλό αρχιτέκτονα Dominique de Cortone την κατασκευή νέου δημαρχείου στη πλατεία. Το αναγεννησιακό δημαρχείο καταστράφηκε σε πυρκαγιά το 1871 κατά τη διάρκεια της παρισινής κομούνας, και έτσι ανακατασκευάστηκε βάσει των ίδιων σχεδίων. Ο Haussmann έδωσε την σημερινή όψη στην πλατεία επεκτείνοντας την προς τον βορρά. Επισημαίνεται εδώ η θέα που υπάρχει από την πλατεία προς την Παναγία των Παρισίων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την πλατεία τονίζεται το βλέμμα ψηλά καθώς βλέπουμε μόνο την στέγη και τους πύργους, σαν καπέλο που αιωρείται. Επίσης, εμφανίζεται και πάλι εδώ η έννοια του αιθρίου στο δημαρχείο.

ανάλυση του πεδίου

14ος αι.

1628

1740

18ος αι.

1945

1855

1871

πλατεία Δημαρχείου (πλατεία της Γρέβης)

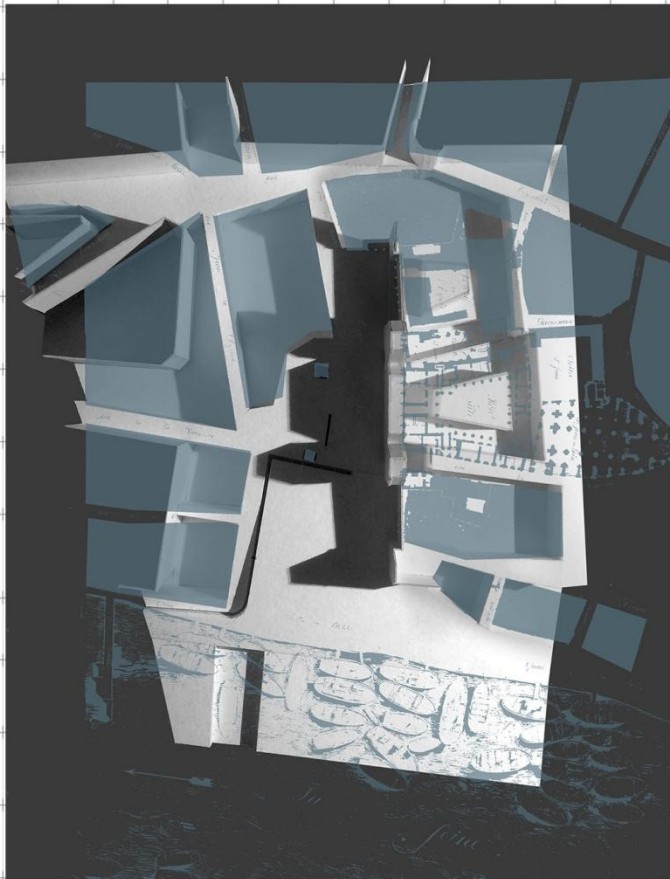
Στο διάγραμμα αυτό φαίνεται ο τρόπος που αποτυπώνεται στην μακέτα η προϋπάρχουσα κατάσταση της πλατείας. Ο καμπύλος δρόμος που υπάρχει στο πάνω μέρος της πλατείας αποτελεί τμήμα τείχους της πόλης του 6^{ου} αι. Τμήμα της χάραξης αυτής διατηρείται μέχρι και σήμερα στον αστικό ιστό. Στα δεξιά της μακέτας υπάρχει μια άποψη της θέας από την πλατεία προς την Notre-Dame.

Έχουμε και πάλι μια επιφάνεια που εκφράζει ταυτόχρονα δύο συνθήκες (πάνω και κάτω) που αναφέρονται στο παρόν και στο παρελθόν.

Στην προϋπάρχουσα κατάσταση έχει επιλεγεί η απόδοση του Δημαρχείου χωρίς στέγη λόγω της πυρκαϊάς, ενώ έχουν αποτυπωθεί και οι δυο θύρες διότι έχει ενδιαφέρον ότι λειτουργούσαν ως δημόσια περάσματα μέσα στην πόλη.

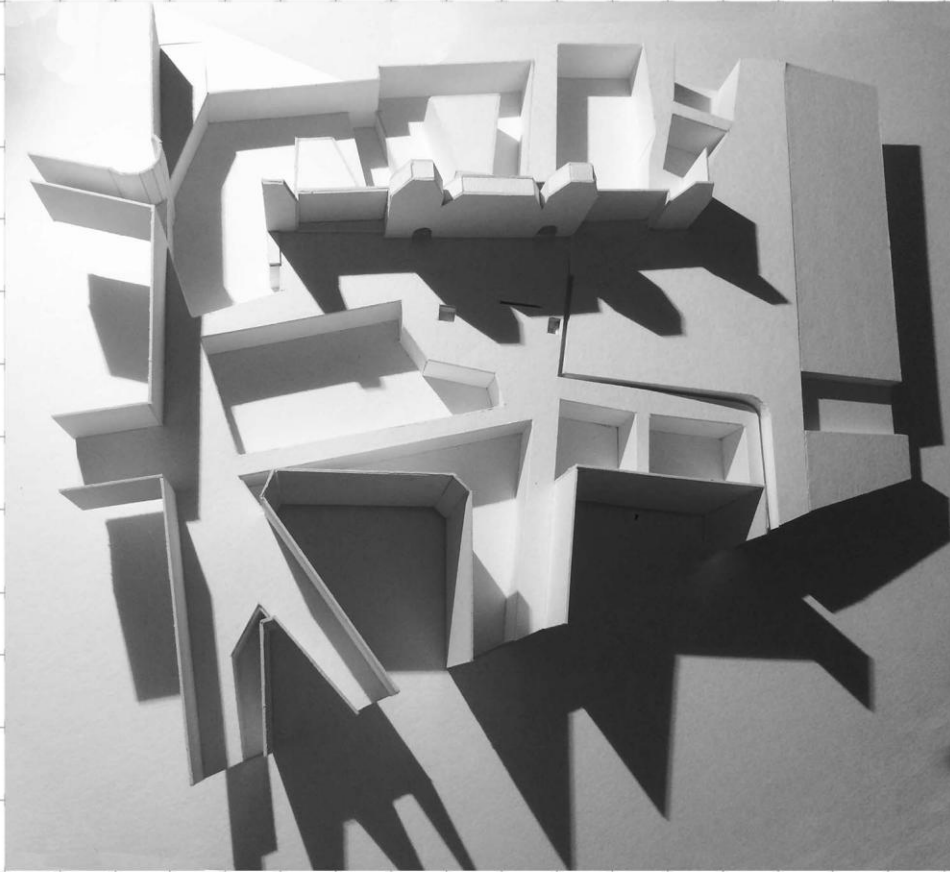
Στη συγκεκριμένη μακέτα τονίζεται η έννοια της απόκρυψης όπως την αναφέρει ο Ουγκώ «ένα τείχος πίσω απ'το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για μας αξιοθέατο».

ανάλυση του πεδίου

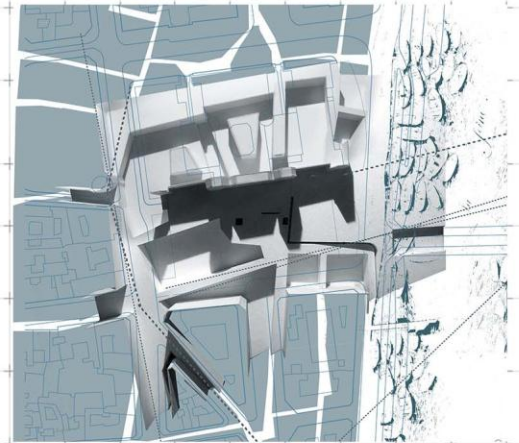

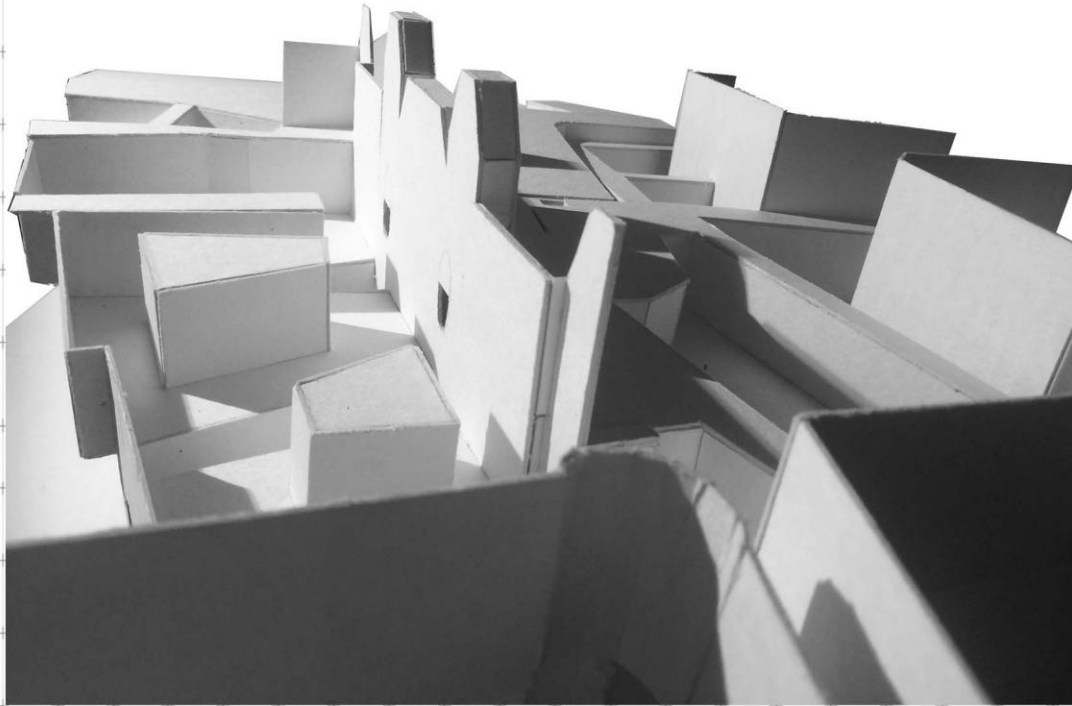
ιστορικά στρώματα_σχέσεις βλεμμάτων

πλατεία Δημαρχείου

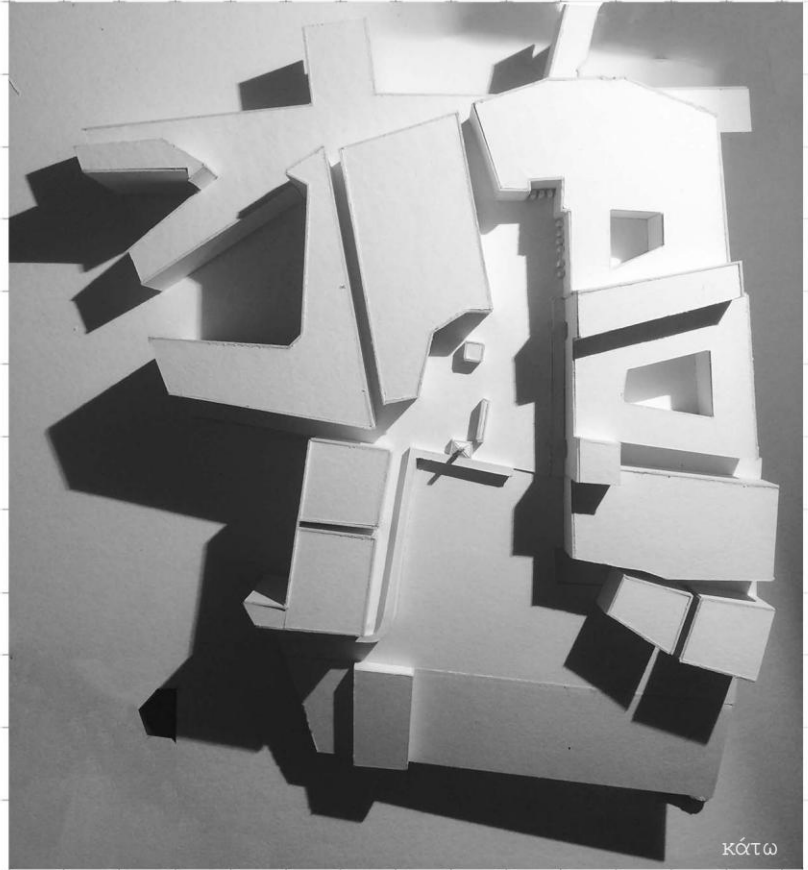
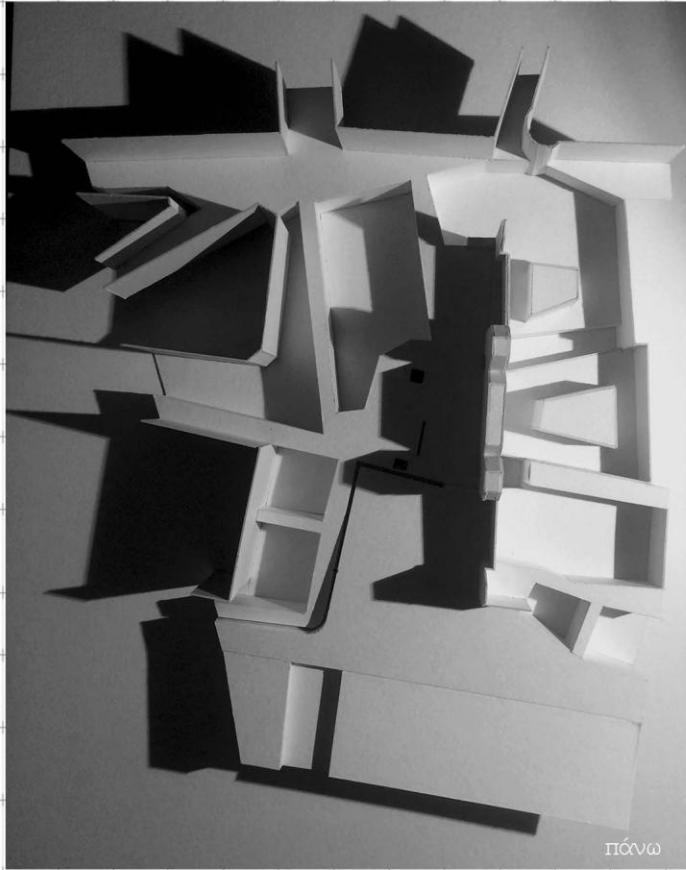

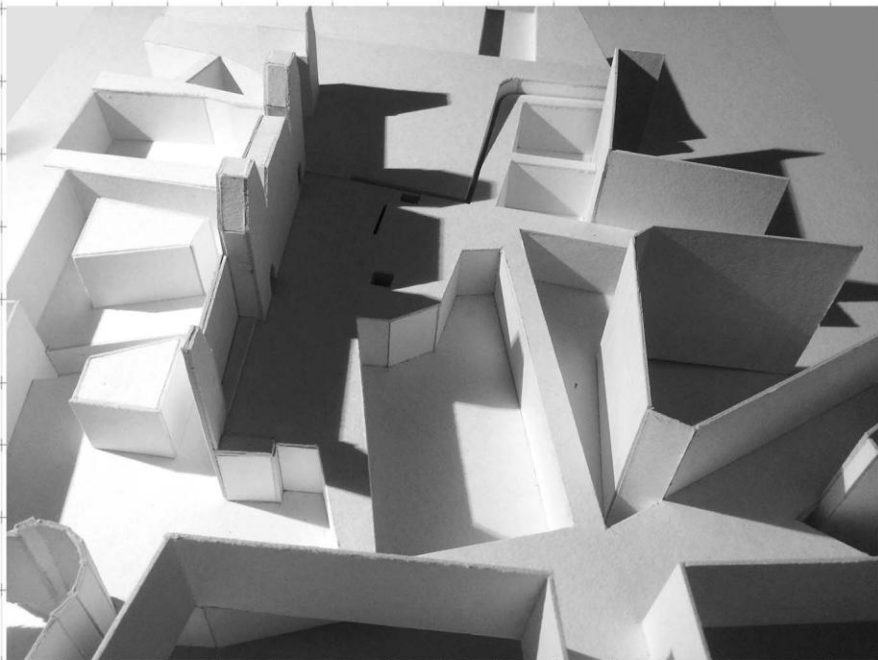
πλατεία Δημαρχείου

“ένα τείχος πίσω απ’ το οποίο συμβαίνει κάτι είναι για μας ήδη αξιοθέατο”

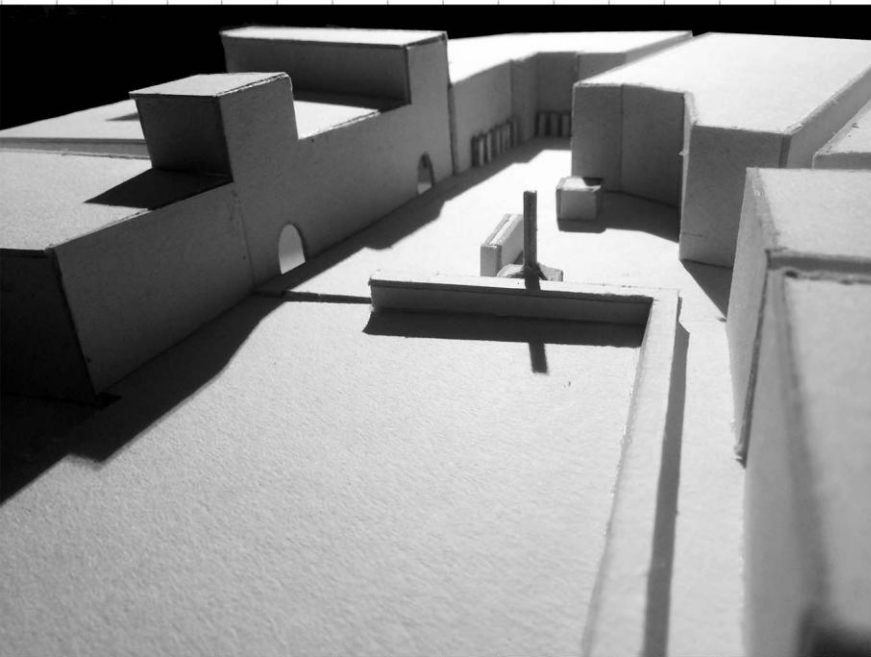

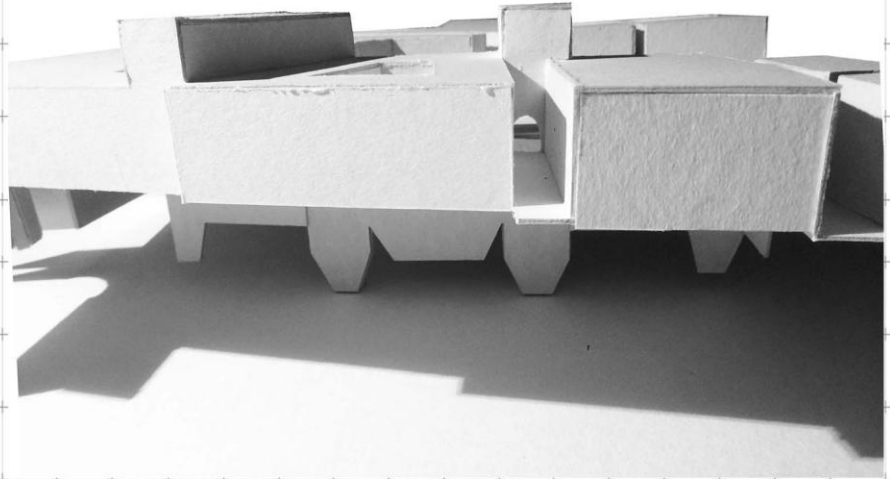
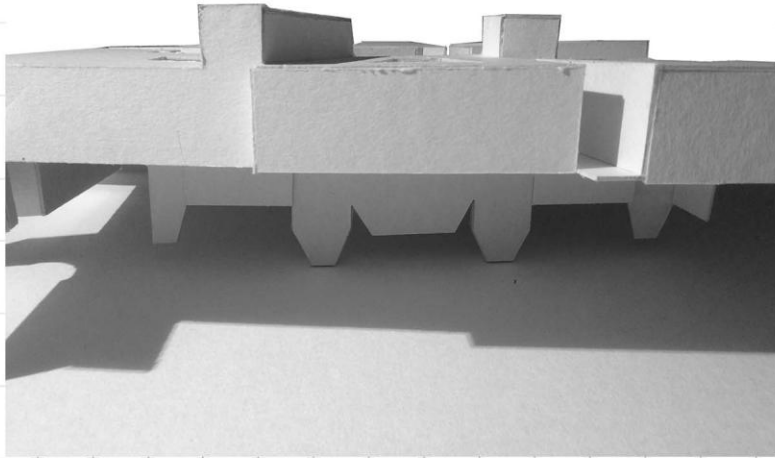
πλατεία Δημαρχείου

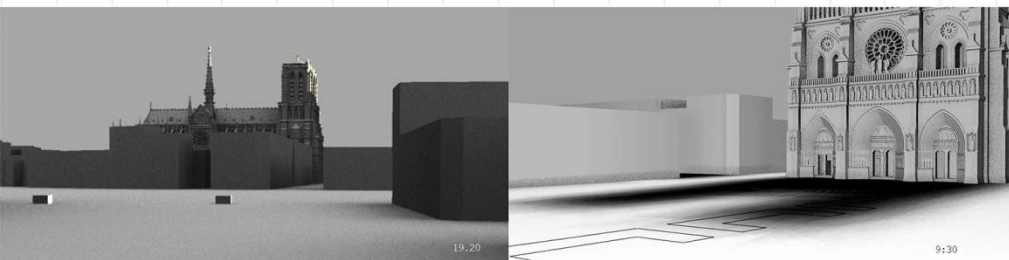
πλατεία Δημαρχείου

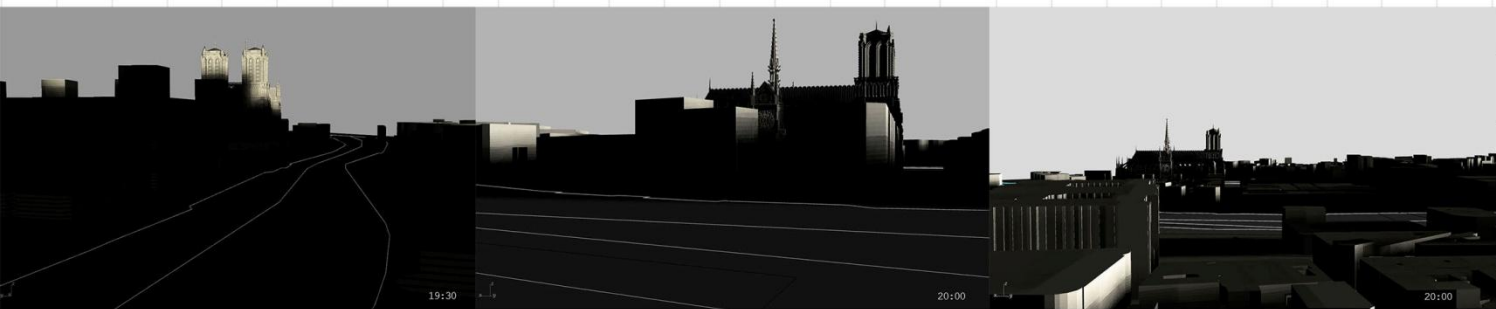
πλατεία Δημαρχείου

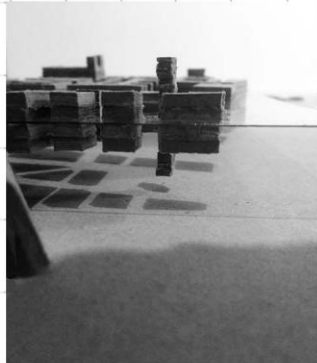
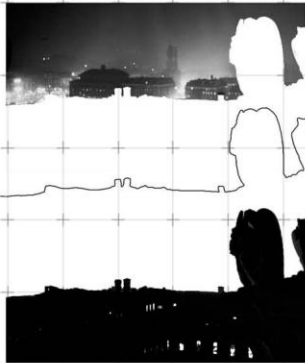

πλατεία Δημαρχείου

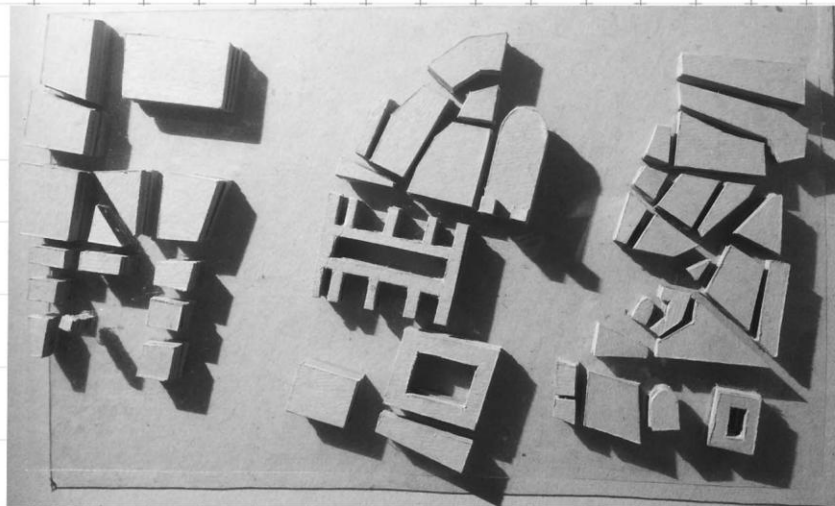
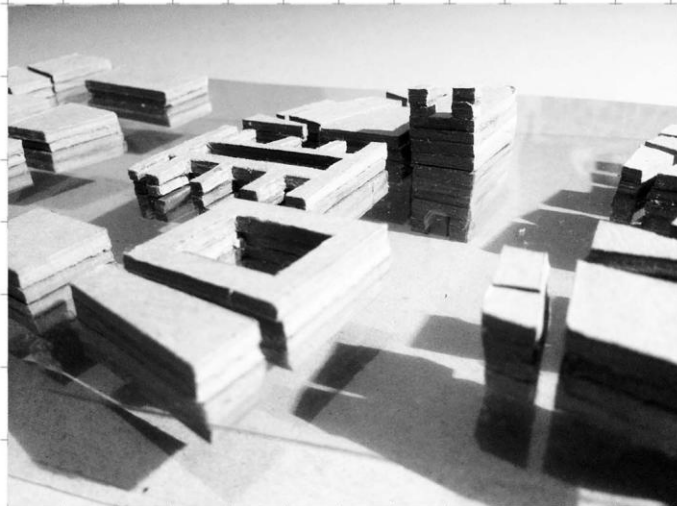

ΦΩΣ_ΣΚΙΛΑ

“Σε κάθε καθεδρικό ναό αντιστοιχούσε ένας άλλος, σκοτεινός, μυστηριώδης, τυφλός...”

φως | σκιά _ πάνω | κάτω

αποσπάσματα

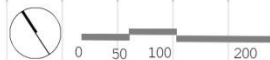

Περνώντας στην έννοια του αποσπάσματος, αξίζει να αναφερθεί ότι η αρχική μου αντιμετώπιση προς το θέμα ήταν να μελετήσω και να παρέμβω με κάποιο τρόπο στις δύο πλατείες και στο ενδιάμεσο τμήμα τους, δηλαδή να προσεγγίσω μετωπικά και ολοκληρωτικά την Παναγία των Παρισίων. Μέσα από την καλύτερη μελέτη του μυθιστορήματος, όμως, αντιλήφθην ότι μιλάμε περισσότερο για αποσπάσματα. Στιγμιαία βλέμματα, μυστηριώδη φώτα, περίεργα αντικείμενα μέσα στην πόλη. Τίποτα δεν είναι εμφανές, ανοιχτό και μετωπικό.

αποσπάσματα

Το ίδιο παρατήρησα ερευνώντας το πεδίο σε μια μεγαλύτερη κλίμακα. Βλέποντας αυτόν τον χάρτη κενού και πλήρους, κατάλαβα ότι δε θα μπορούσα να μιλάω για το τι συμβαίνει αποκλειστικά στην περιοχή των δύο πλατειών, χωρίς να ερευνήσω χώρους γύρω από αυτές όπου εμφανίζεται με κάποιον τρόπο η Παναγία των Παρισίων. Έχοντας ήδη αναγνωρίσει την περιοχή βόρεια της Notre-Dame, όπου έμεναν οι κληρικοί, ως απόσπασμα μέσα στην πόλη ξεκίνησα να αναζητώ και άλλα τέτοια, που να έχουν κάποια σύνδεση - ιστορική, βιωματική, μυθολογική- με την Παναγία των Παρισίων.

αποσπάσματα

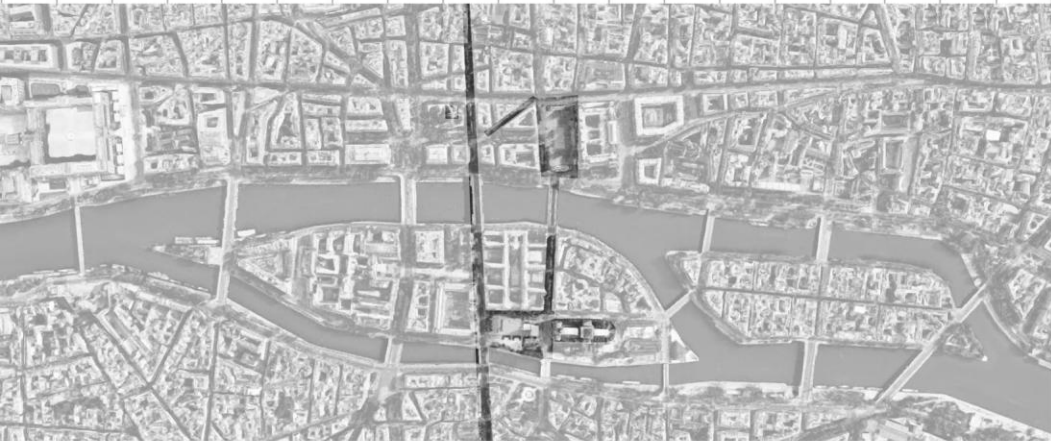

κενό_πλήρες

Κύριο απόσπασμα είναι ο πύργος St. Jacques, το κατεξοχήν αντικείμενο περιέργειας που στέκει ως κατάλοιπο και ως αίνιγμα μέσα στην πόλη.

Χαρακτηριστικά ο Ουγκώ γράφει ότι «ζητά απ' το νέο Παρίσι να λύσει το αίνιγμα του παλιού». Είναι ευρέως γνωστός μέσω του έργου «Le Stryge» του 19ου αιώνα, όπου ο καλλιτέχνης αντιπαραθέτει το πραγματικό μεσαιωνικό, με την ιδέα του 19ου αιώνα για το μεσαιωνικό (αναφέρουμε εδώ ότι οι Χίμαιρες στον εξώστη της Notre-Dame κατασκευάστηκαν από τον Viollet-Le-Duc τον 19ο αι.). Αυτός ο πύργος και η Notre-Dame (την οποία ο Ουγκώ χαρακτηρίζει σφίγγα με δύο κεφάλια που κάθεται μέσα στην πόλη) λειτουργούν ως σύστημα αποσπασμάτων που μοιάζει να έχει μεταφερθεί από αλλού (curiosity items) και συνδέονται μεταξύ τους μέσω αυτού του έργου.

αποσπάσματα

πύργος St. Jacques, 16ος αι.

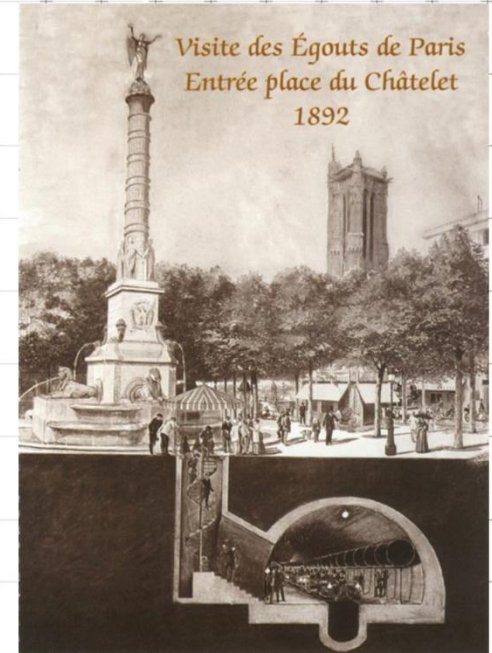
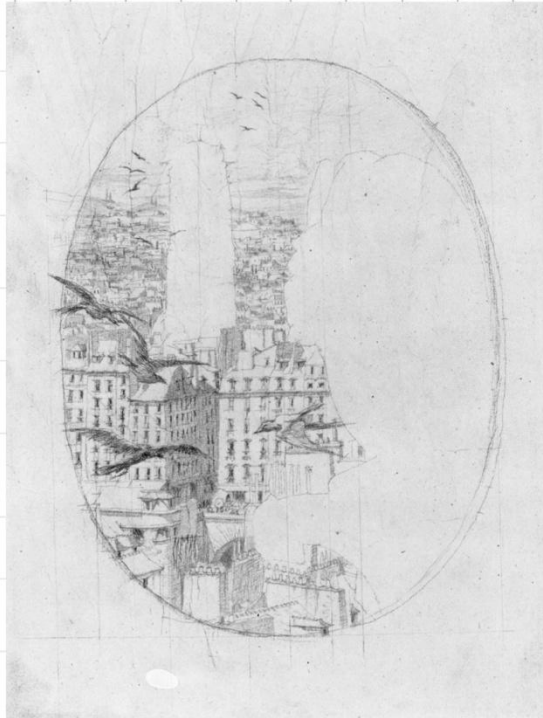
Φαίνεται εδώ μια προμελέτη για το έργο «Le Stryge» του Charles Méryon, όπου είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρων ο τρόπος που ο καλλιτέχνης απομονώνει την Χίμαιρα -η την Notre-Dame- και τον πύργο St. Jacques σαν αποσπάσματα.

Επίσης, μέσω της αφίσας του 1892 γίνεται αντιληπτό πως ο πύργος έχει κυρίαρχο ρόλο στην μυθολογία του «πάνω», ιδίως λόγω της αντιπαράθεσης του με τους επισκέψιμους παρισινούς υπονόμους: και τα δύο είναι σύμβολα μυστηρίου και δημιουργούν δύο αντίθετες δυνάμεις. Εμφανίζεται και πάλι εδώ η έννοια του καθρέπτη αλλά και του φωτός και της σκιάς.

αποσπάσματα

μελέτη για το έργο Le Stryge, Charles Méryon, 1853

αφίσα για την επίσκεψη των Παρισινών υπονόμων, 1892

curiosity items_ η πόλη του φωτός έχει ένα δεύτερο μισό, σκοτεινό και αφανές

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης ένας αστικός μύθος που αναδιατυπωνόταν στα περιοδικά του 19ου αιώνα αναφορικά με τον πύργο. Σύμφωνα με αυτόν, ο διάβολος και ο αλχημιστής Nicolas Flamel, τον οποίο μελετούσε ο Claude Frollo, είχαν συχνά κανονισμένες συναντήσεις στην κορυφή του πύργου St. Jacques για να ατενίσουν το Παρίσι. Έχουμε δηλαδή και πάλι την έννοια του βλέμματος και της κρυφής παρακολούθησης. Είναι ενδιαφέρον επίσης ότι εδώ ο πύργος βρίσκεται μεταξύ του παλιού και του νέου Παρισιού, όπως γράφει και ο Ουγκώ.

αποσπάσματα

Un numéro 50 centimes

N° 1 — ANNÉE 1856

DIMANCHE, 6 AVRIL

La GAZETTE DE PARIS paraît, tous les Dimanches, sous la direction de M. DOLLINGEN.

PARIS : 3 mois, 5 francs. — 6 mois, 10 francs. — Un an, 16 francs. | DÉPARTEMENTS : 3 mois, 6 francs. — 6 mois, 12 francs. — Un an, 20 francs.

Bureaux : rue Vivienne, 48, au coin du boulevard.

6 142 174

ο διάβολος και ο Nicolas Flamel συναντιώνται στην κορυφή του πύργου St. Jacques για να ατενίσουν το Παρίσι

μεταξύ του μεσαιωνικού και του νέου Παρισιού

μυθολογία της πόλης_ βλέμμα _κρυφή παρακολούθηση

Στην επόμενη εικόνα φαίνεται η θέα από την κορυφή του πύργου: είναι πραγματικά ένα σημείο όπου συγκλίνουν όλα τα βλέμματα.

αποσπάσματα

συνάντηση μεγάλων βλεμμάτων_ κορυφή πύργου St. Jacques

Αναφερόμαστε τώρα σε μια αντιληπτική απεικόνιση του Παρισιού από τον Le Corbusier. Ο τίτλος του έργου είναι "φανταστικό παρισινό τοπίο".

Είναι φανερό πως πρόκειται στην ουσία για ένα σύνολο αποσπασμάτων. Έχουμε την κορυφογραμμή με τις στέγες, τους πύργους της Παναγίας των Παρισίων, τα βέλη (της Notre-Dame και της Sainte-Chapelle), τον πύργο St. Jacques, την κρεμάλα (πιθανώς στην πλατεία της Γρέβης) και τις όχθες του ποταμού.

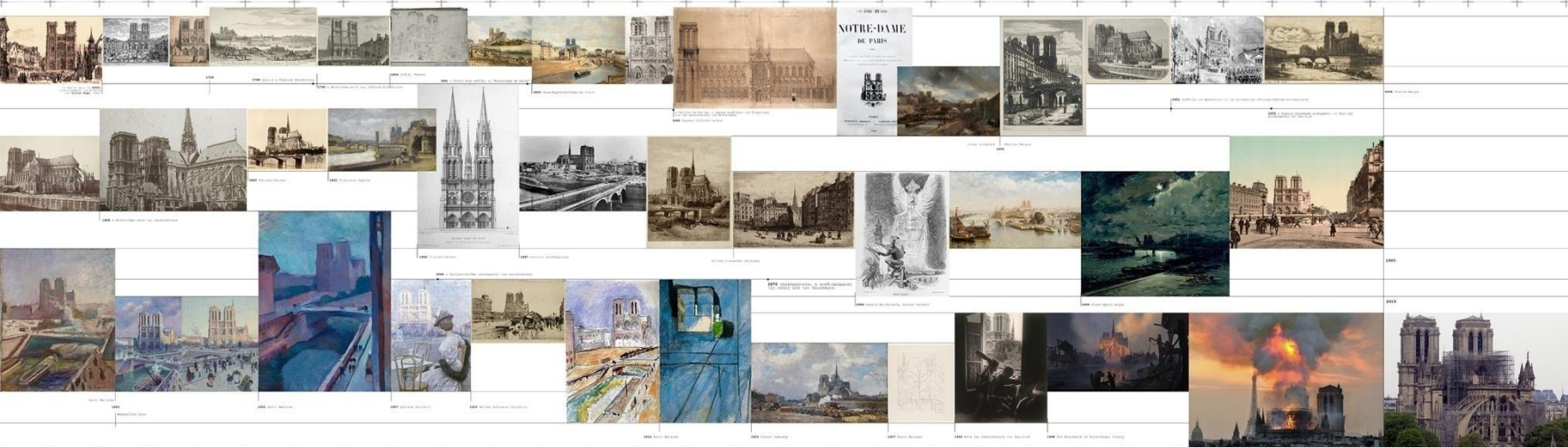
αποσπάσματα

αποσπάσματα του Le Corbusier _ paysage Parisien imaginaire, 1917

Ακολουθούν δύο χρονολόγια για την πορεία της Παναγίας των Παρισίων μέσα στον χρόνο, όπως αποτυπώνεται αντιληπτικά από άλλους καλλιτέχνες. Κάποιες από αυτές τις εικόνες θα φανούν χρήσιμες στη συνέχεια. Το πρώτο διάγραμμα αναφέρεται στην θέα από χαμηλά προς τον ναό, ενώ το δεύτερο στην θέα από ψηλά προς την πόλη.

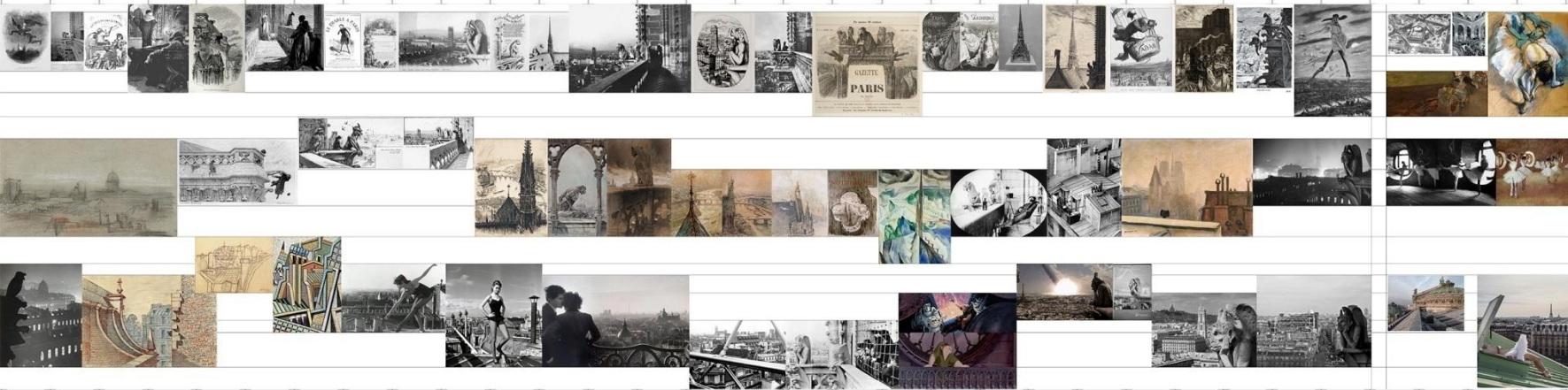
αποσπάσματα

αντιληπτικές απόψεις για την Παναγία των Παρισίων_ βλέμμα ψηλά

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου έχουν χρησιμοποιηθεί έργα που αποτυπώνουν την θέα από ψηλά προς την πόλη, εκτός από την θέα από την Notre-Dame έχει δευτερευόντως προστεθεί και η θέα από την όπερα του Παρισιού. Στις στέγες της όπερας βρίσκονται οι χώροι όπου γίνονται οι πρόβες και οι προετοιμασίες των παραστάσεων, είναι δηλαδή ένα ακόμη σημείο της πόλης που συμμετέχει στον μύθο του «πάνω» και του κρυφού περιεχομένου. Το θέαμα κατασκευάζεται και γεννάται ψηλά.

αποσπάσματα

αντιληπτικές απόψεις για την Παναγία των Παρισίων_ βλέμμα από ψηλά προς την πόλη

Ακολουθεί η χαρτογράφηση κάποιων αποσπασμάτων της περιοχής. Έχουμε αρχικά την Παναγία των Παρισίων και την συνοικία Cloitre Notre-Dame, στην συνέχεια στην δεξιά όχθη έχουμε τον πύργο St. Jacques και μια χάραξη τμήματος τείχους της πόλης του βου αι., η οποία παρά τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann παραμένει στον ιστό μέχρι και σήμερα. Έχουμε επίσης μια σημαντική εγκάρσια χάραξη με δύο γέφυρες που ενώνουν το νησί με τις όχθες. Αυτός ο δρόμος είναι ο ρωμαϊκός Cardo της πόλης (δηλαδή ο εγκάρσιος άξονας που όριζε την Ρωμαϊκή πόλη) και υπάρχει ως κεντρικός δρόμος μέχρι και σήμερα. Στην αριστερή όχθη, έχουμε, στο εσωτερικό ενός πάρκου, την εκκλησία του Αγίου Ιουλιανού του

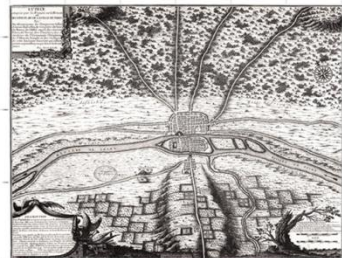
Πτωχού, η οποία αποτελεί υβρίδιο διάφορων περιόδων και κτίστηκε με πρότυπο την Notre-Dame, ακόμη και αν αυτό δεν είναι πια εμφανές σήμερα. Λειτουργούσε ως τμήμα της επέκτασης του νοσοκομείου των πτωχών και των αρρώστων του Παρισιού, που βρισκόταν στην πλατεία της Notre-Dame. Δίπλα υπάρχει και το παλιότερο δέντρο του Παρισιού, από τον 17ο αιώνα.

αποσπάσματα

Χάραξη τμήματος τείχους βου αι.

Πύργος St. Jacques (16ος αι.)

Ρωμαϊκός Cardo

Άγιος Ιουλιανός ο Πτωχός (6ος, 12ος αι.)

Το παλαιότερο δέντρο του Παρισιού (17ος)

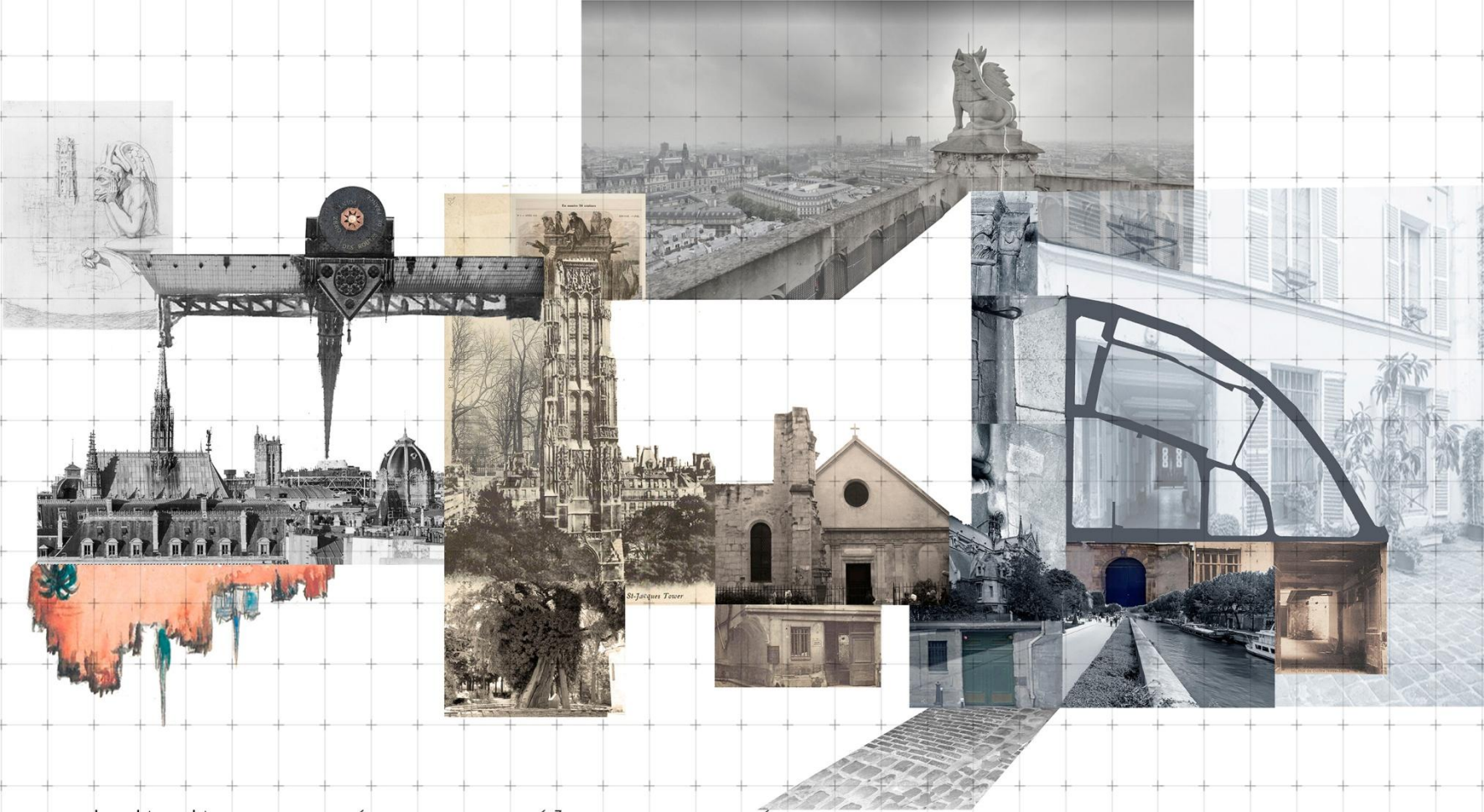

αποσπάσματα _ curiosity items

Συνοικία Cloitre Notre-Dame (8ος αι)

Στην επόμενη εικόνα υπάρχει μια δική μου αντιληπτική άποψη για το Παρίσι ως σύνολο αποσπασμάτων. Έχουμε την Χίμαιρα, τον πύργο St. Jacques, τις στέγες, την κρεμάλα, το σημείο 0 μέτρησης των αποστάσεων της Γαλλίας που βρίσκεται στην πλατεία της Notre-Dame, τον Άγιο Ιουλιανό τον Πτωχό, το παλαιότερο δέντρο της πόλης και την συνοικία Cloitre Notre-Dame με τις πόρτες και τις αυλές της.

αποσπάσματα

curiosity items_ αποσπάσματα που ορίζουν την περιοχή

η Χίμαιρα (Le Stryge), ο πύργος St. Jacques, οι στέγες, η κρεμάλα, το σημείο 0 μέτρησης των αποστάσεων της Γαλλίας, ο Αγ. Ιουλιανός ο Πτωχός, το παλαιότερο δέντρο του Παρισιού, η συνοικία Cloitre Notre-Dame (πόρτες, αυλές, κρυφό περιεχόμενο).

Ακολουθεί μια αντιληπτική εικόνα της αριστερής όχθης. Εκεί βρίσκεται ο Άγιος Ιουλιανός ο Πτωχός και το παλαιότερο δέντρο του Παρισιού στο πάρκο που έχει πλάγια θέα προς την Παναγία των Παρισίων. Υπάρχουν επίσης μια ιστορική κατοικία του 16ου αι. στην οποία έχει αναφερθεί ο Ουγκώ στα γραπτά του, το ιστορικό βιβλιοπωλείο Shakespeare & Co. και άλλα δευτερεύοντα στοιχεία που αποτελούν την ταυτότητα του χώρου από τη δική μου βιωματική εμπειρία.

αποσπάσματα

Άγιος Ιουλιανός ο Πτωχός, 6ος-12ος αι. Σχετιζόταν με το νοσοκομείο Hotel Dieu της πλατείας Notre-Dame. Συνεχείς αλλαγές_ανολοκήρωτη_υβρίδιο ο σχεδιασμός της εμπνέεται από την Notre-Dame. Σήμερα: Έλληνική Καθολική Εκκλησία

το παλαιότερο δέντρο στο Παρίσι
1608

Κατοικία Isaac de Laffemas 1589-1657 ποιητής και θεατρικός συγγραφέας, lieutenant civil της Πρεβοτείας του Παρισιού. Ο Hugo έχει γράψει για αυτόν: " Demon, I have seen in thee eyes the sinister flame of this ray of Hell that lit up your soul"

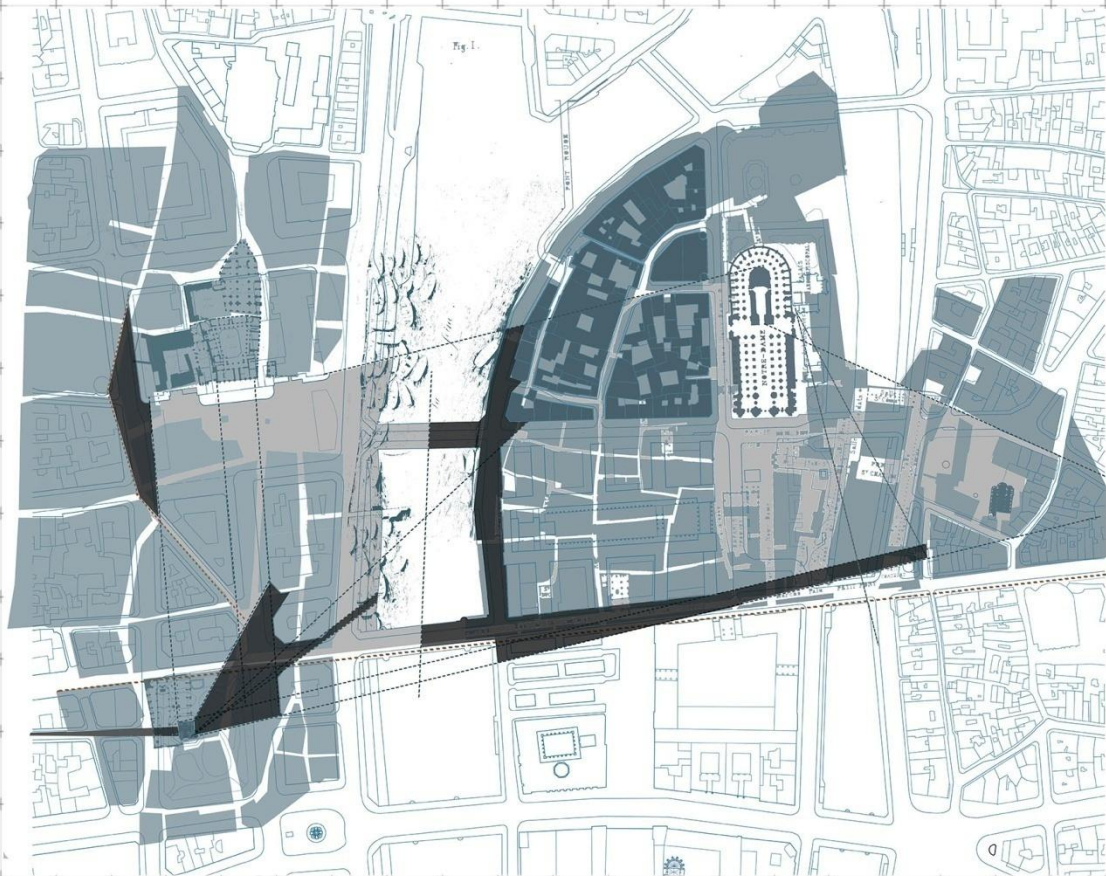
Ο E.Hemingway στο ιστορικό βιβλιοπωλείο Shakespeare and Co.

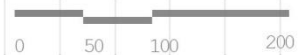
Με αυτά τα νέα δεδομένα, λοιπόν, οριοθετείται εκ νέου η περιοχή ενδιαφέροντος. Στον επόμενο χάρτη περιλαμβάνονται τα αποσπάσματα που προαναφέρθηκαν, αλλά και βιωματικές παράμετροι, δηλαδή χαράξεις που σχετίζονται με το βλέμμα.

Με μαύρο χρώμα έχουν σημειωθεί οι περιοχές όπου είναι ορατός ο πύργος St. Jacques. Κάποιες χαράξεις είναι ιστορικές, όπως αυτή του ρωμαϊκού cardo και του τμήματος του τείχους του βουαι. και, όπως προαναφέρθηκε, άλλες χαράξεις αναφέρονται στην θέα και συνδέουν τα όρια της περιοχής με διάφορα τμήματα της Notre Dame.

αποσπάσματα

- μεσαιωνικός ιστός.
- αποσπάσματα
- περιοχές θέασης προς τον πύργο St. Jacques
- περιοχή ενδιαφέροντος

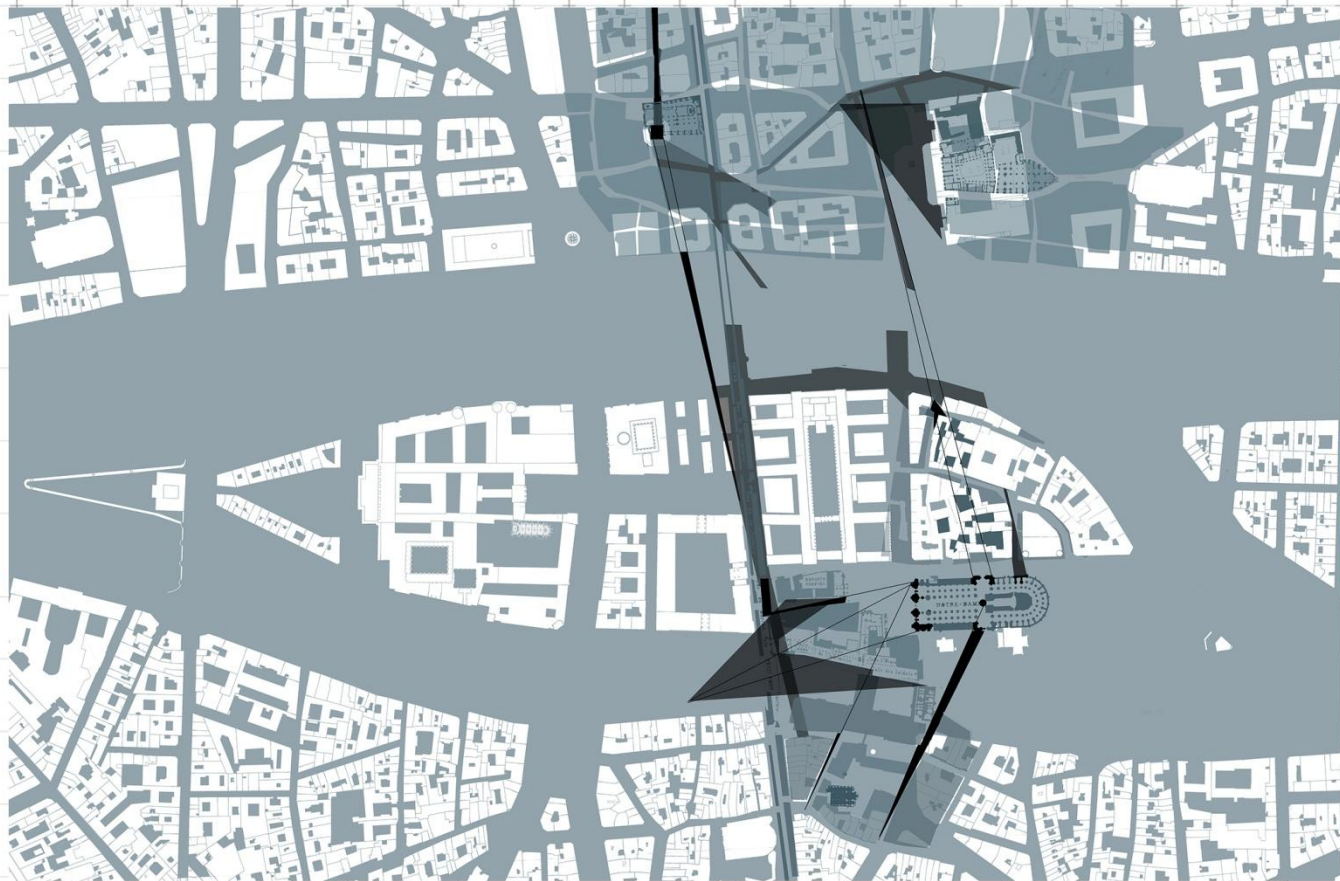

οριοθέτηση περιοχής ενδιαφέροντος

Συγκεκριμένα, σε αυτόν τον χάρτη έχουν αποτυπωθεί, τοποθετώντας τον παλιό αστικό ιστό πάνω στον νέο, κάποιες θέες σε συγκεκριμένες τοποθεσίες που έχουν κάποια ιδιαίτερη σημασία μέσα από την ανάλυση που προηγήθηκε.

Οι θέες αυτές εστιάζουν είτε σε απομονωμένα τμήματα -ή αποσπάσματα- της παναγίας των Παρισίων, είτε στον πύργο St. Jacques, που όπως προαναφέραμε, λειτουργεί ως συμπληρωματικό στοιχείο της μέσα στην πόλη. Τα σημεία αυτά είτε έχουν κάποια ιστορική σημασία για την πόλη, αναδεικνύοντας μια θέα η οποία έχει διατηρηθεί ή αλλοιωθεί μετά τις παρεμβάσεις, είτε σχετίζονται με τη μυθολογία και την εικονογραφία του μνημείου και το μυθιστόρημα, είτε είναι σημαντικά σημεία που έχουν αφομοιωθεί και ξεχαστεί μέσα στην ιστορία της πόλης, και έχουν πλέον μόνο βιωματική υπόσταση.

αποσπάσματα

αποσπάσματα βλεμμάτων_ παρελθόν | παρόν

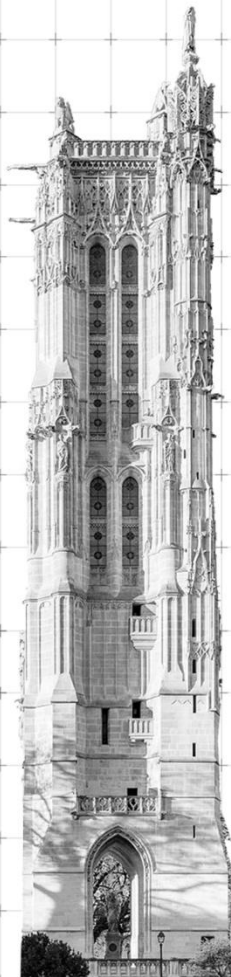
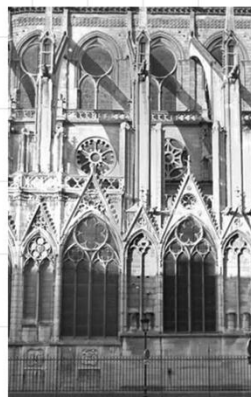
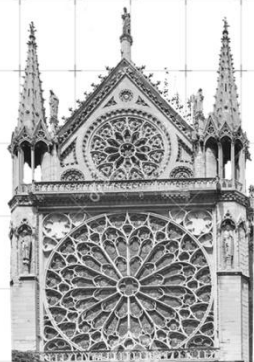
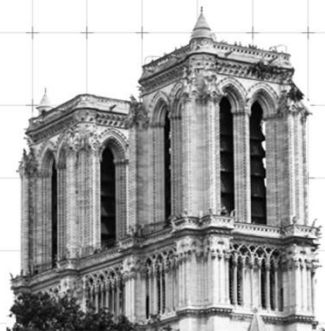
Όπως προαναφέρθηκε, μέσα από την ανάλυση της ιστορίας και της ταυτότητας της πόλης, αλλά κυρίως μέσα από το μυθιστόρημα, έφθασα στην συνειδητοποίηση ότι πρέπει να προσεγγίσω τα αντικείμενα του βλέμματος ως θραύσματα, τα οποία θα συλλαμβάνει ο περιπατητής μέσα από ένα δικό μου αφήγημα.

Τα θραύσματα αυτά μπορούν να γίνουν αντιληπτά ως ολοκληρωμένες συνθέσεις λόγω των πολλαπλών κλιμάκων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό του μνημείου, και συμβάλλουν σε μια διαφορετική προσέγγιση της Παναγίας των Παρισίων.

Όπως φαίνεται εδώ, τα θραύσματα όπου εστιάζει το βλέμμα από τα διάφορα σημεία του προηγούμενου χάρτη στέκουν ως αυτοτελή αντικείμενα, ίσως και παράξενα αντικείμενα μέσα στη πόλη.

αποσπάσματα

αποσπάσματα

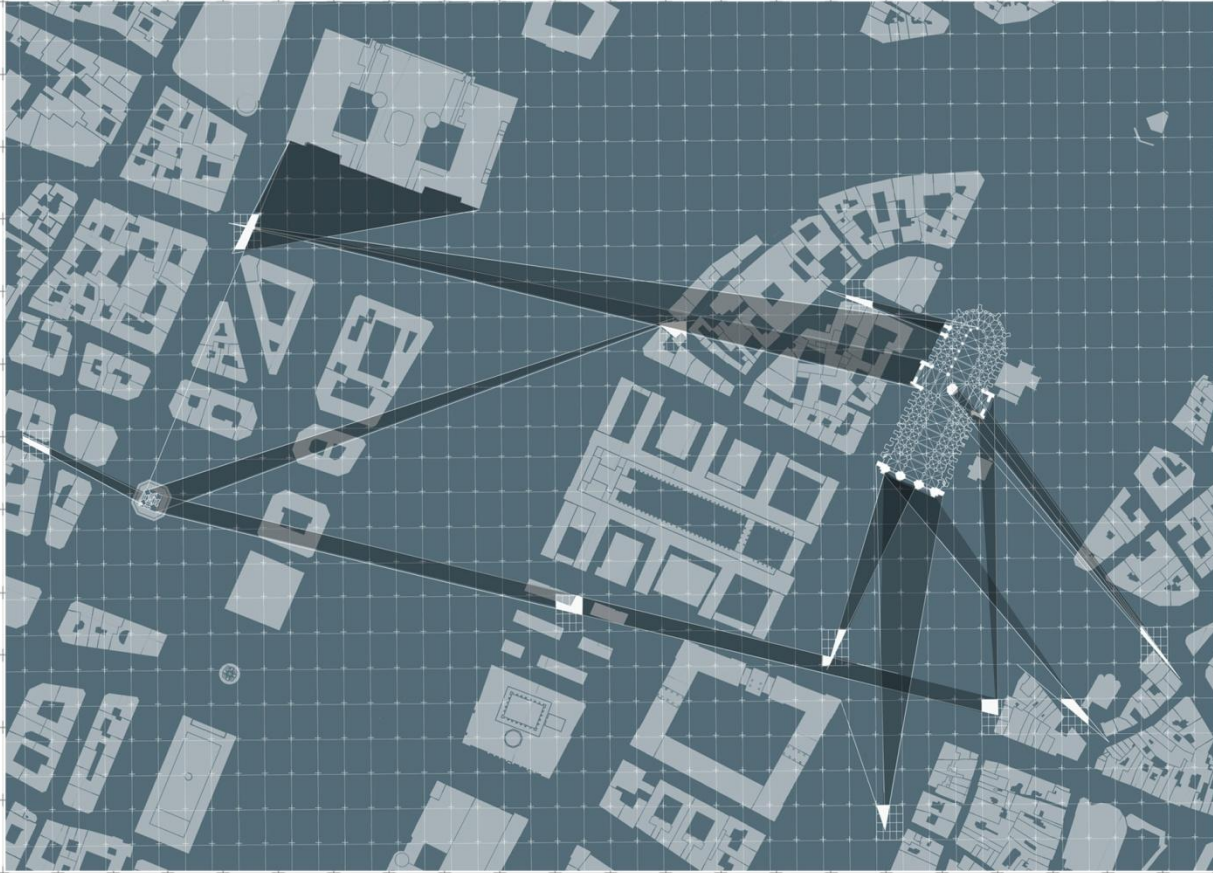

Δημιουργείται, λοιπόν, ένα δίκτυο -ένα συρραπτικό- που αποκαλύπτει ένα απόσπασμα της πόλης.

Έχουμε 10 σημεία ενδιαφέροντος τα οποία σχεδιάζονται στον χάρτη βάσει χαράξεων του βλέμματος -παρόντος αλλά και παρελθόντος-, και αποτελούν μικρούς μετασχηματισμούς σε ένα κανονικό σύστημα. Εάν θεωρήσουμε ότι αυτά τα σημεία προσανατολίζουν τον περιπατητή να κοιτάξει προς μια συγκεκριμένη κατεύθυνση, τότε αποτελούν ένα νέο σύστημα τοπικών συντεταγμένων, που μεταβάλλει το υπάρχον σύστημα συντεταγμένων της πόλης. Κάθε σημείο έχει μια παλιά ανάμνηση και έναν βιωματικό άξονα που αποκαλύπτει το κύριο θέμα.

Είναι μια αναφορά στο παρελθόν, στο παρόν, και σε μια εξελισσόμενη μυθολογία.

σχεδιασμός

σημεία παρέμβασης

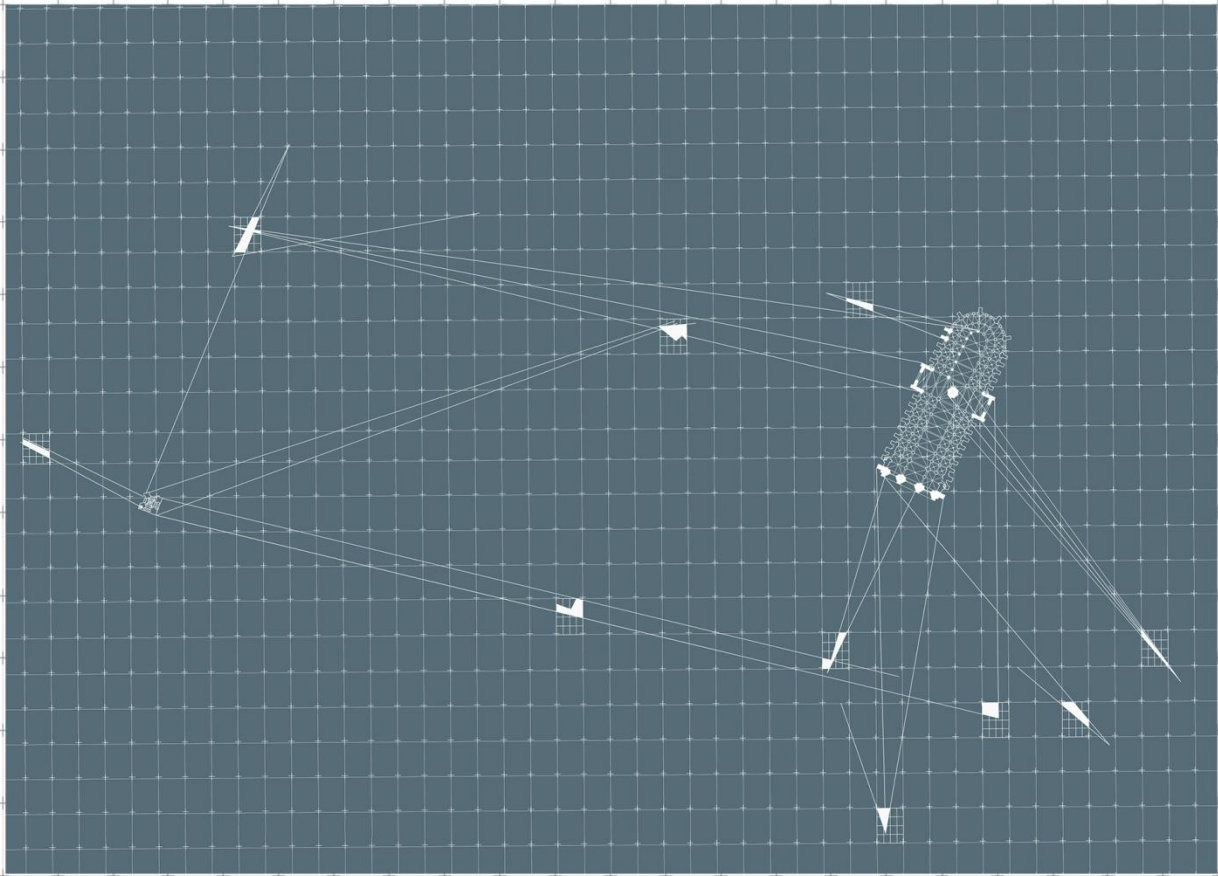

Συνεπώς, παράγεται ένα δίκτυο των 10 σημείων ενδιαφέροντος που αποκαλύπτουν με έναν διαφορετικό τρόπο σχέσεις της Παναγίας των Παρισίων με την πόλη και την μυθολογία της.

Αυτό που προτείνεται ουσιαστικά είναι μια διαδρομή γύρω από αυτήν, μια έμμεση και αποσπασματική αντίληψη του μνημείου μέσω μικρών παραθύρων θέας, μέσω της αντίληψης του αντίκτυπου της στην πόλη από τον μεσαίωνα μέχρι σήμερα.

Είναι μια δευτερεύουσα, κρυμμένη και πιο προσωπική ιστορία του μνημείου που αφορμάται από το μυθιστόρημα του Βίκτωρος Ουγκώ, που έφερε την Παναγία των Παρισίων στο προσκήνιο της μυθολογίας της πόλης.

σχεδιασμός

σημεία παρέμβασης

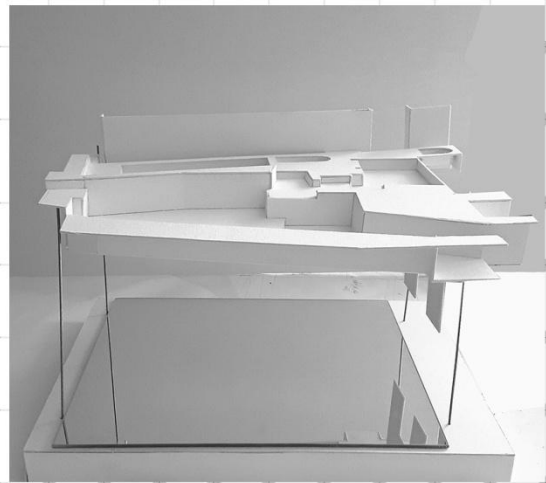
Έχουμε λοιπόν κάποιες μικρής κλίμακας κατασκευές οι οποίες δεν είναι αυτοαναφορικές, αλλά σχετίζονται με κάποιο αντικείμενο θέασης μακριά. Η κεντρική ιδέα για τον σχεδιασμό τους προέρχεται από το μυθιστόρημα, και σχετίζεται με την έννοια του καθρέπτη, μιας επιφάνειας που δημιουργεί ταυτόχρονα το πάνω και το κάτω και επιδέχεται πολλαπλές αναγνώσεις. Είναι, με την λογική των λευκών μακετών βάσει των οποίων αναλύθηκε το πεδίο, μια αναδιπλούμενη τομή στον χώρο. Οι κατασκευές που έχουν σχεδιασθεί, δηλαδή, είναι στοιχεία αστικού εξοπλισμού που παράγουν την ιδέα της τομής μέσα στην πόλη και οργανώνουν τη θέα. Αναφέρω και πάλι την έννοια του παράξενου αντικειμένου, «σαν τεράστια κεφάλια μαγισσών» ή «σαν σφίγγα με δύο κεφάλια» όπως λέει ο Ουγκώ, την οποία χρησιμοποιώ δημιουργώντας τα δικά μου αποσπάσματα, τα δικά μου παράξενα αντικείμενα μέσα στην πόλη.

σχεδιασμός

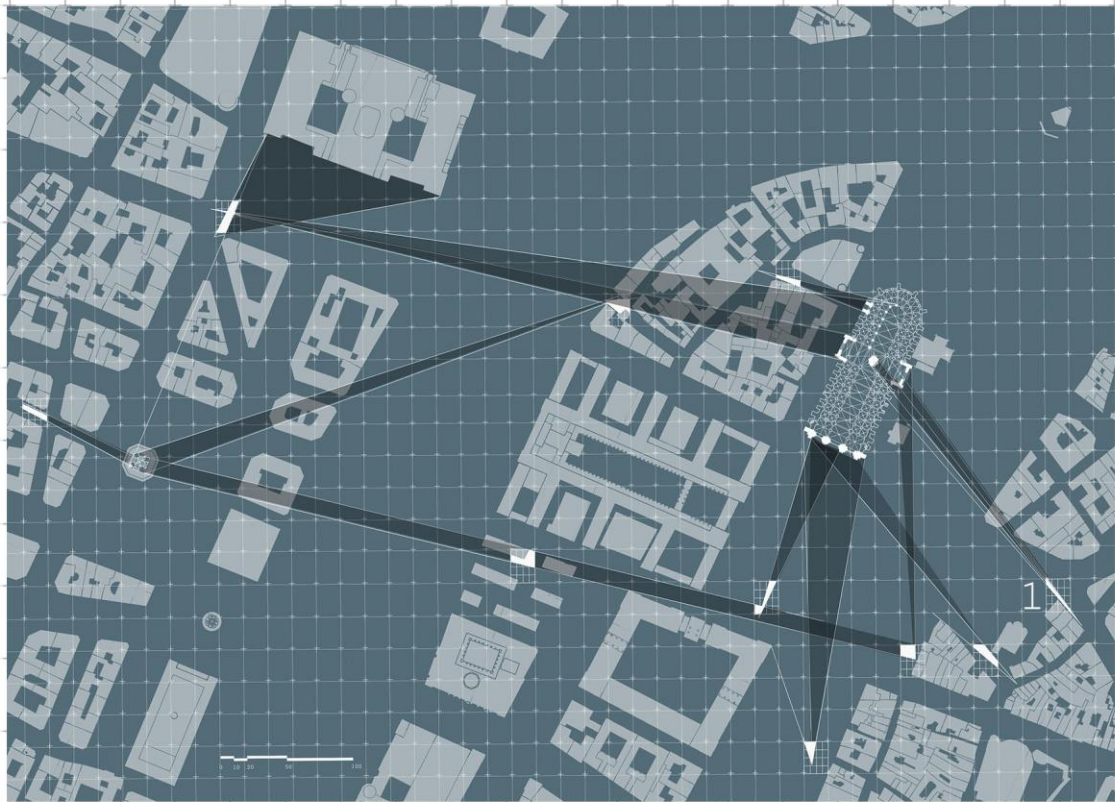

"[...]σαν εκείνα τα φαντάσματα, μισά σκιά, μισά φως, που βλέπουμε στα όνειρά μας και σαν τα παράξενα έργα του Goya"

"Ευλογημένο λιθόστρωτο του Παρισιού! Τι το θελα να χωθώ σε αυτό το πέτρινο τρυπάνι που φτάνει ως τον ουρανό;"

καθρέπτες | τομές μέσα στην πόλη

1

Εκινάμε, λοιπόν, την αφήγηση αυτή με το πρώτο από τα δέκα σημεία. Το απόσπασμα στο οποίο εστιάζει το βλέμμα είναι το βέλος της Notre-Dame. Ο τρόπος με τον οποίο έχουν σχεδιαστεί καθένα από αυτά τα σημεία σχετίζεται με το μυθιστόρημα ως εξής: προσπαθώντας να σχεδιάσω αυτά τα αντικείμενα ως φίλτρα πίσω από τα οποία θα βλέπει κανείς το απόσπασμα, ανέτρεξα στο μυθιστόρημα για να βρω συγκεκριμένες σκηνές όπου κάποιος χαρακτήρας παρακολουθεί κάποιον ή κάτι πίσω από κάποιο αντικείμενο. Κάθε τέτοιο αντικείμενο αντιστοιχεί σε ένα από τα σημεία που έχουν σχεδιασθεί.

σχεδιασμός_1

"Στη σκοροφαγωμένη πόρτα της σοφίτας υπήρχε μια **χαραμάδα** αρκετά φαρδιά. Κόλλησε το πρόσωπό του πάνω της. Έτσι, μπορούσε να βλέπει οτιδήποτε γινόταν στο διπλανό δωμάτιο."

"Ο δον Κλωνι εντωμεταξύ τα έβλεπε όλα. Τα σανίδια της πόρτας ήταν σαπισμένα και άφηναν μεγάλα ανοίγματα για τα αετίσια μάτια του."

1 __χαραμάδα

Στο πρώτο σημείο, λοιπόν, έχουμε την σκηνή όπου ο Claude Frollo παρακολουθεί κρυμμένος την Εσμεράλδα με τον Λοχαγό Φοίβο, και μετά τον δολοφονεί.

«Στη σκοροφαγωμένη πόρτα της σοφίτας υπήρχε μια χαραμάδα αρκετά φαρδιά. Κόλλησε το πρόσωπό του πάνω της. Έτσι, μπορούσε να βλέπει οτιδήποτε γινόταν στο διπλανό δωμάτιο.»

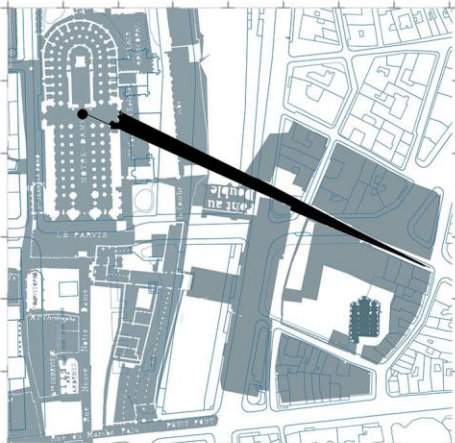
Έχουμε λοιπόν τον όρο «χαραμάδα» για το πρώτο σημείο. Αξίζει να αναφερθεί εδώ ότι σε διάφορα σημεία όπως αυτό, ο χαρακτήρας κοιτά μέσα από κάποιο φθαρμένο αντικείμενο.

σχεδιασμός_1

Γίνεται αντιληπτό, μέσω των εικόνων δεξιά, πως η θέα αυτού του δρόμου προς την Notre-Dame άλλαξε ριζικά όταν ο Haussmann μετέβαλλε τις χαραξείς της πόλης.

Αριστερά υπάρχει ένας χάρτης όπου έχει υπερτεθεί το παλιό πολεοδομικό σύστημα πάνω στο νέο. Βρισκόμαστε στην αριστερή όχθη, δίπλα στο πάρκο όπου βρίσκεται ο Άγιος Ιουλιανός ο Πτωχός.

σχεδιασμός_1

1 __χαρδιάδα

1866

Ακολουθούν κάποιες εικόνες της περιοχής με το πάρκο και το παλαιότερο δέντρο του Παρισιού. Η παρέμβαση τοποθετείται σε μία είσοδο του πάρκου αριστερά, στο πίσω μέρος του.

σχεδιασμός_1

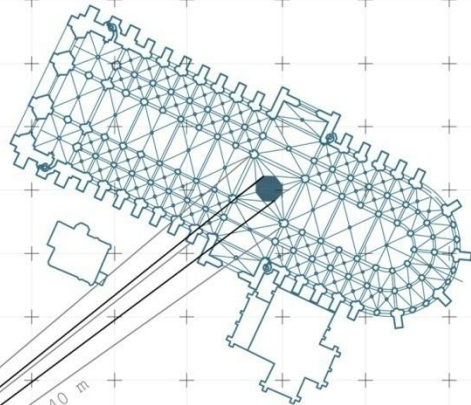
1 χαραμάδα

Όπως προαναφέρθηκε, κάθε παρέμβαση αποτελεί έναν μικρό μετασχηματισμό στις τοπικές συντεταγμένες της πόλης. Κάθε σημείο λοιπόν, ορίζεται από ένα ζεύγος μετρήσεων με βάση το σύστημα των πολικών συντεταγμένων. Η πρώτη μέτρηση είναι η απόσταση από το αντικείμενο θέασης, μια βιωματική και εναλλασσόμενη μέτρηση δηλαδή, και η δεύτερη είναι η γωνία απόκλισης από το κανονικό σύστημα συντεταγμένων βορρά-νότου, είναι δηλαδή μια απόλυτη μέτρηση.

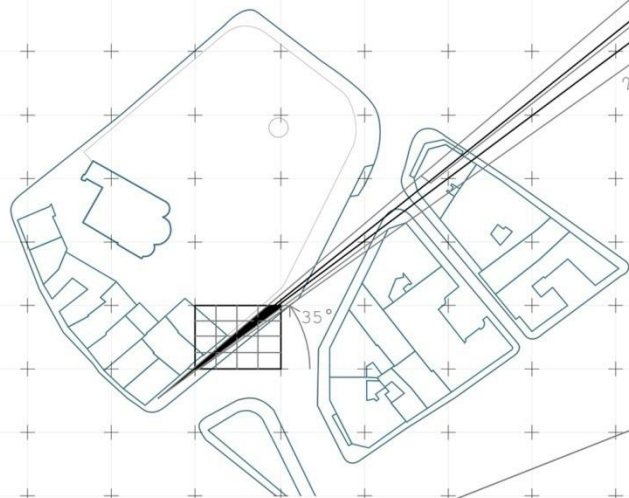
Στην τομή φαίνεται πως το σημείο έχει τοποθετηθεί και σχεδιαστεί ώστε να βλέπει κανείς το βέλος.

σχεδιασμός_1

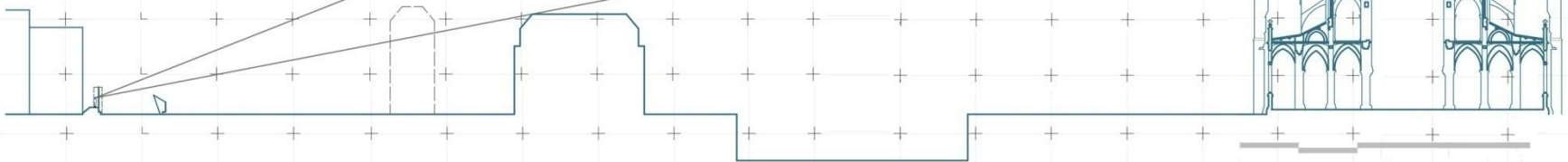
1 (240 , 35)__χαραμάδα

240 m

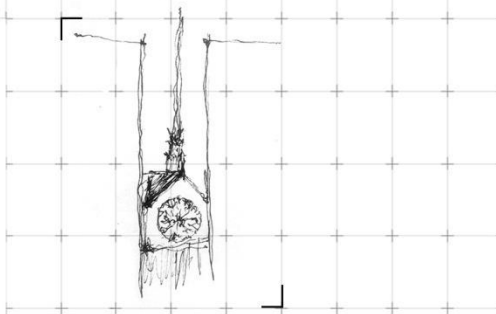
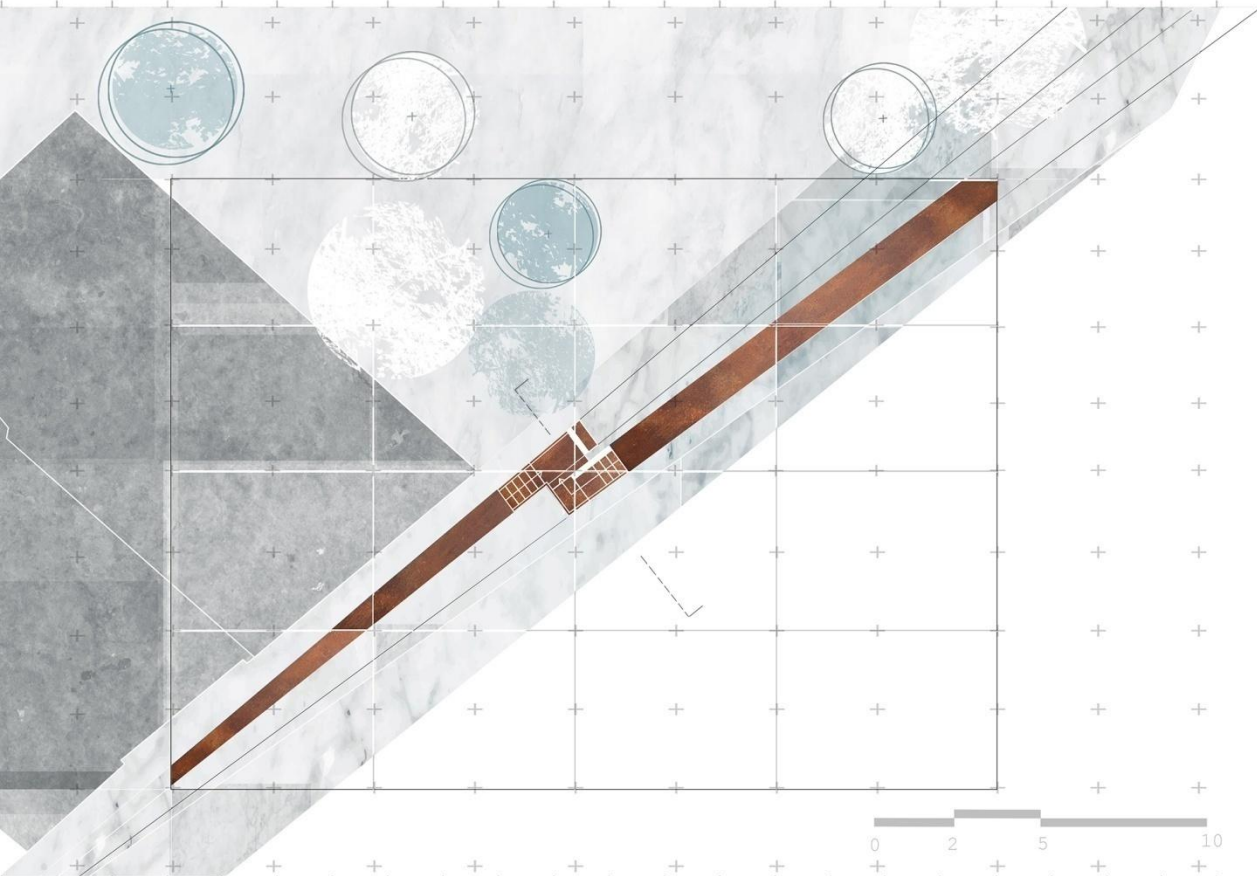
35°

Έχουμε μια κατασκευή στην οποία ο περιπατητής ανεβαίνει έχοντας μπροστά του ένα εμπόδιο. Στη συνέχεια βρίσκεται σε ένα πλατύσκαλο και μέσα από μια χαραμάδα ανάμεσα σε δύο πειτάσματα βλέπει το βέλος και, τέλος, κατεβαίνει. Η υλοποίηση του αποσπάσματος γίνεται και μέσα από την διαφοροποίηση του δαπέδου. Η κατασκευή σαν σύνολο αποτελεί μια περιστροφή στο κανονικό σύστημα συντεταγμένων.

Επισημαίνεται εδώ ότι έχει επιλεγεί ως υλικό κατασκευής το corten, λόγω της φθοράς και της μικροκλίμακας που υπάρχει πάνω του, βάσει όσων αναφέρθηκαν προηγουμένως.

σχεδιασμός_1

1 (240 , 35) _χαραμίδα

κάτοψη

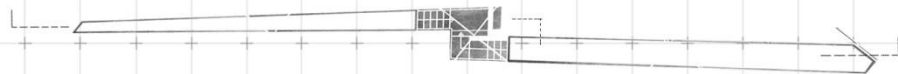
Η κατασκευή ξεκινά ως δάπεδο, ανασηκώνεται, ξανακατεβαίνει και ολοκληρώνεται με ένα ανασήκωμα, το οποίο διαμορφώνει την είσοδο στο πάρκο. Οι επιφάνειες συνήθως συναντιούνται με τρόπο τέτοιο ώστε να έχουν κάποια σχέση με το σώμα, όπως εδώ το κάθισμα. Στα σημεία όπου υπάρχει επαφή με το σώμα έχουμε επένδυση με ξύλο. Επιπλέον, οι τομές την νύχτα έχουν φωτισμό, ώστε να δημιουργείται η αίσθηση της περιέργειας για ένα παράξενο αντικείμενο και φώς μέσα στην πόλη, και να πραγματοποιείται η αντίθεση μέρας-νύχτας που υπάρχει έντονα στο μυθιστόρημα. Την ημέρα δηλαδή βλέπω κάτι μέσα από το αντικείμενο, αλλά τη νύχτα κοιτάω προς αυτό.

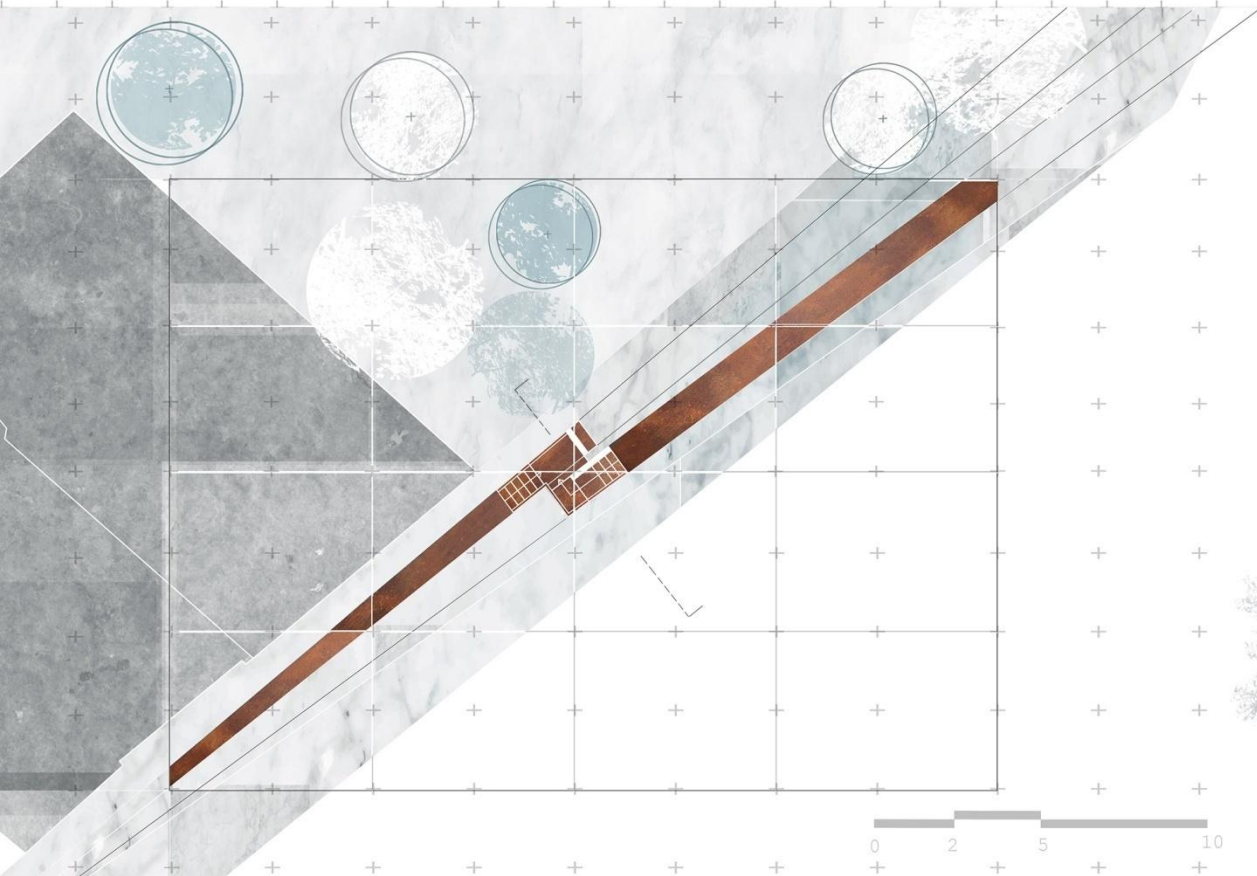
σχεδιασμός_1

1 (240 , 35) _χαραμιάδα

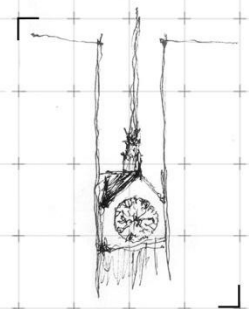
τομή αα

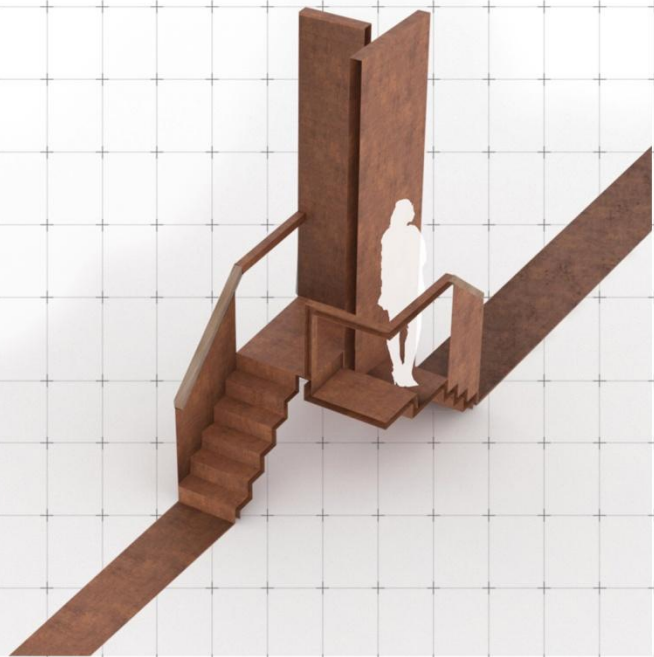

1 (240 , 35) _χαραμίδα

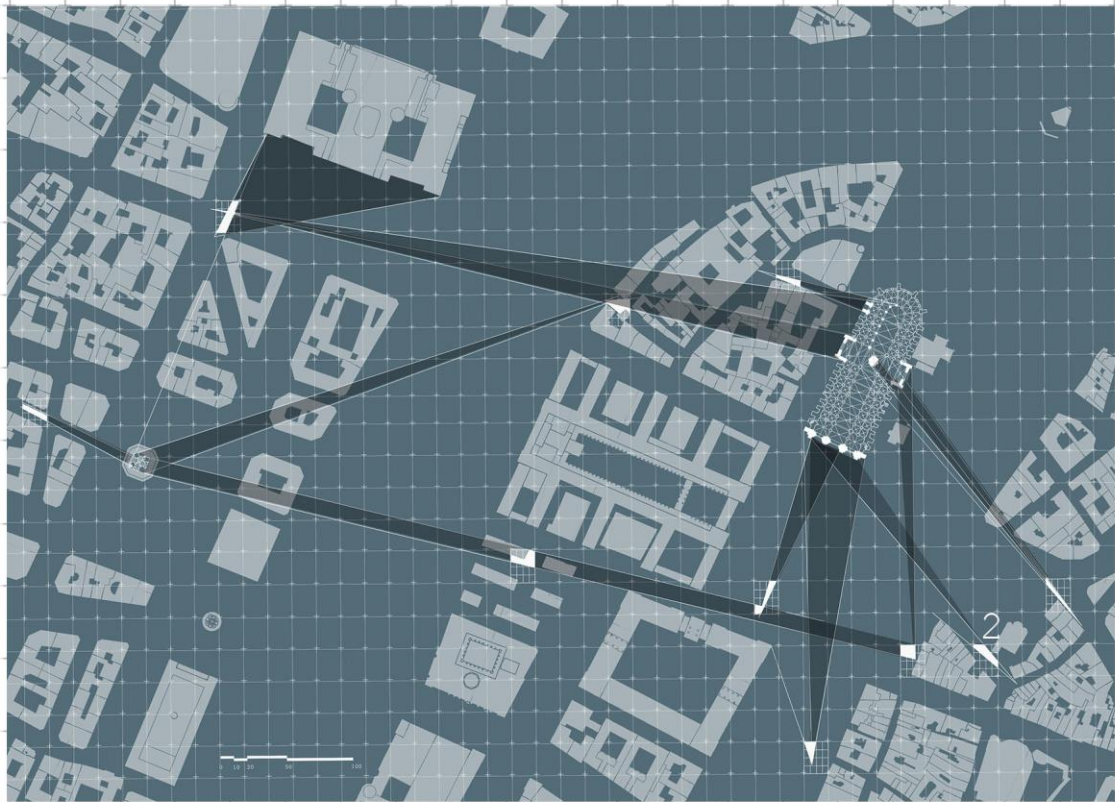
κάτοψη

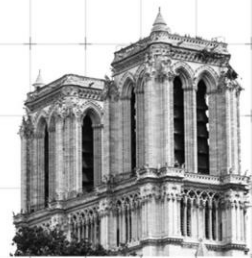
τομή ββ

1 (240 , 35) _χαραμίδα

2

Έχοντας περάσει μέσα από το πάρκο,
κατευθυνόμαστε στο δεύτερο σημείο.
Βρισκόμαστε δίπλα στον Άγιο Ιουλιανό
τον Πτωχό, και κοιτάζουμε προς την
κορυφή των πύργων.

σχεδιασμός_2

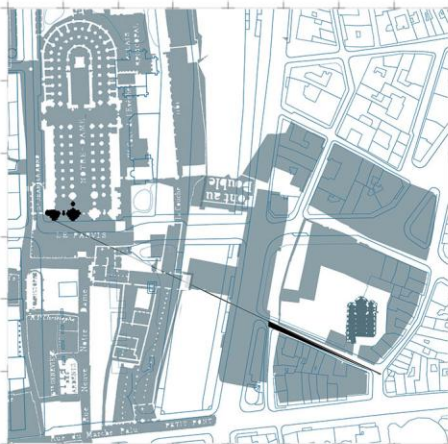
"Δίπλα στο ευχολόγιο υπάρχει ένας στενός φεγγίτης [...] με θέα στη πλατεία. Είναι το μοναδικό άνοιγμα που αφήνει να μπαίνει λίγο φως και λίγος αέρας σ' ένα μικρό **κελί** δίχως πόρτα, σκαμμένο στο ισόγειο, στον τοίχο του παλιού σπιτιού."

2_κελί

Στο αντίστοιχο απόσπασμα από το βιβλίο περιγράφεται το κελί της έγκλειστης στην πλατεία της Τρέβης: «Δίπλα στο ευχολόγιο υπάρχει ένας στενός φεγγίτης [...] με θέα στη πλατεία. Είναι το μοναδικό άνοιγμα που αφήνει να μπαίνει λίγο φως και λίγος αέρας σ' ένα μικρό κελί δίχως πόρτα, σκαμμένο στο ισόγειο, στον τοίχο του παλιού σπιτιού.» Έχουμε λοιπόν την έννοια του κελιού για αυτό το σημείο.

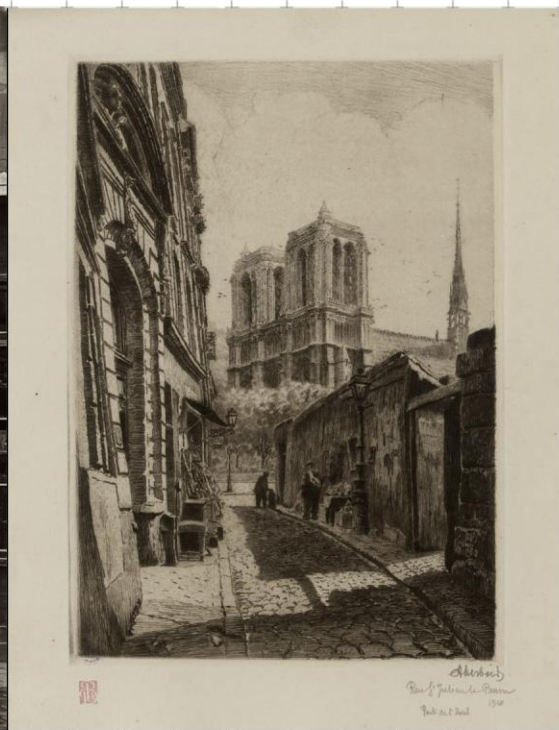
σχεδιασμός_2

2_κελί

1866

1910

Όπως φαίνεται στις εικόνες, πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann η πτέρυγα του Νοσοκομείου που περνούσε από την πλατεία της Notre Dame στην αριστερή όχθη άφηνε να βλέπει κανείς μόνο την κορυφή των πύργων. Μετά την κατεδάφιση του Νοσοκομείου, η όψη της Notre-Dame αποκαλύφθηκε.

σχεδιασμός_2

2_κελί

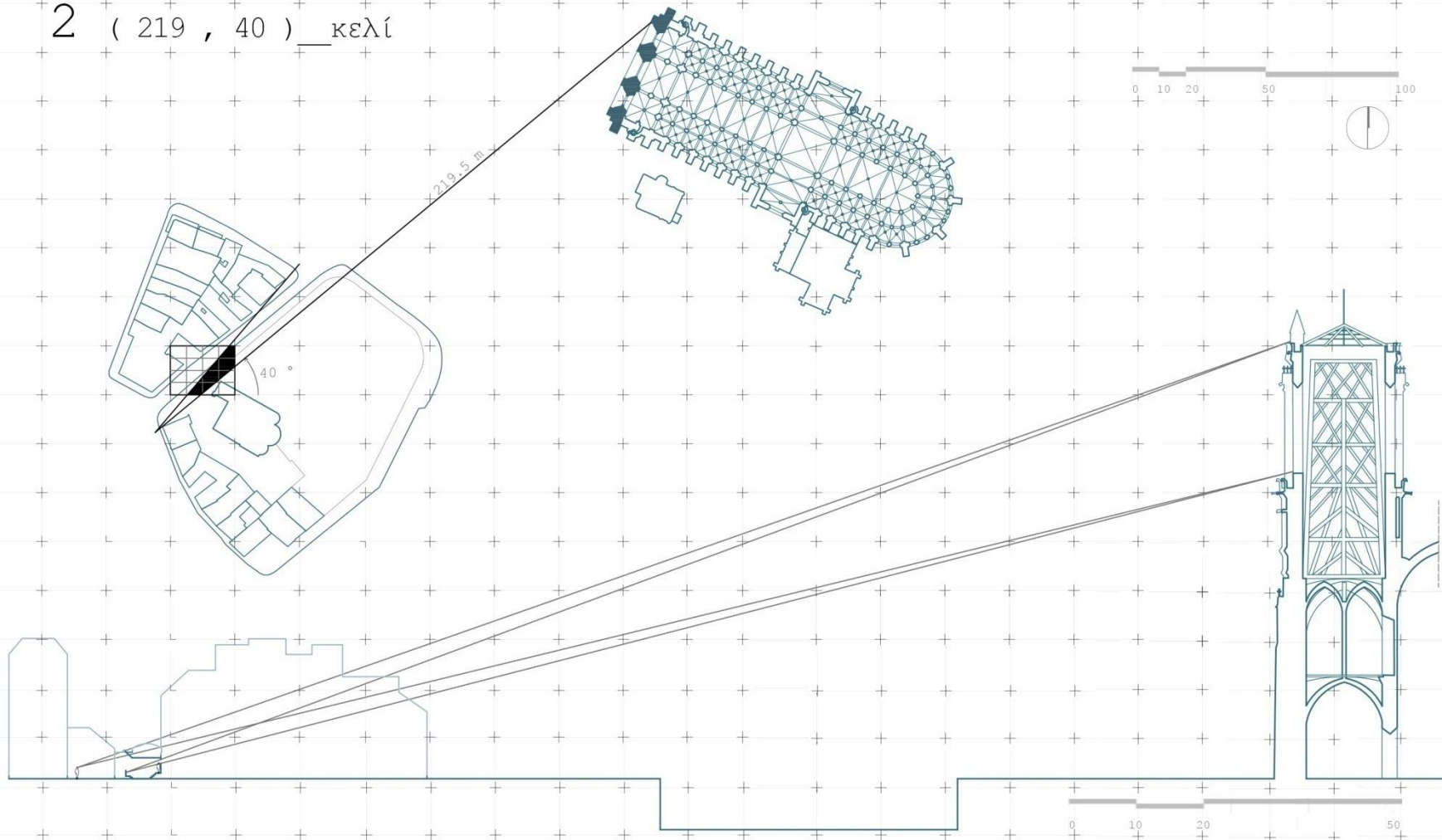
Στα αριστερά του δρόμου υπάρχει αυτή η μυστηριώδης κατοικία του 16ου αι. για την οποία έχει γράψει ο Ουγκώ. Φαίνεται επίσης ο Άγιος Ιουλιανός ο Πτωχός ως υβρίδιο ή σύνολο αποσπασμάτων.

σχεδιασμός_2

Έχουμε και εδώ ένα ζεύγος συντεταγμένων που ορίζουν το σημείο. Φαίνεται επίσης το τμήμα των πύργων όπου εστιάζει η τομή, το οποίο ήταν φανερό πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann.

σχεδιασμός

2 (219 , 40) _κελί

Στη κάτωψη φαίνεται το παράξενο σχήμα που γράφεται στο έδαφος ως αποτέλεσμα των μεταβολών στον κλίμακα.

Έχουμε μια κατασκευή εν είδη στεγασμένου περάσματος μέσα από το οποίο ο περιπατητής έχει την θέα που θα είχε η έγκλειστη μέσα από το κελί της.

Υπάρχει και πάλι ένα δάπεδο που αναδιπλώνεται και δημιουργεί ένα πέρασμα με ένα μικρό φεγγίτη που κοιτά προς τους πύργους. Στην κατασκευή μπορεί κανείς να ανέβει και επάνω, απ' όπου φαίνεται το σύνολο της θέας. Σε όποια κατασκευή είναι απαραίτητο, έχουμε υποσιλώματα από ξύλο που λειτουργούν και αυτά εν είδη φίλτρου.

σχεδιασμός_2

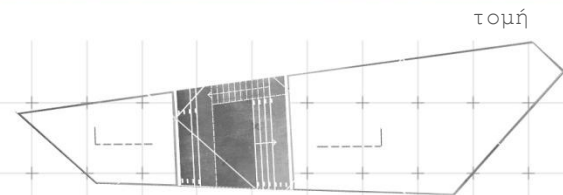

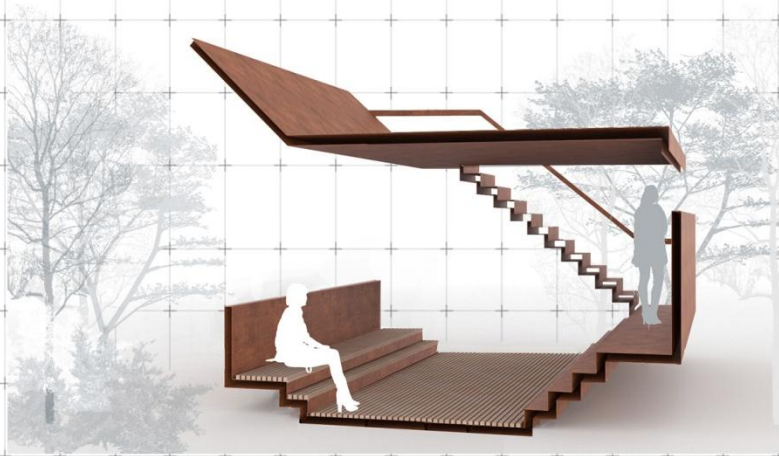
2 (219 , 40)_κελί

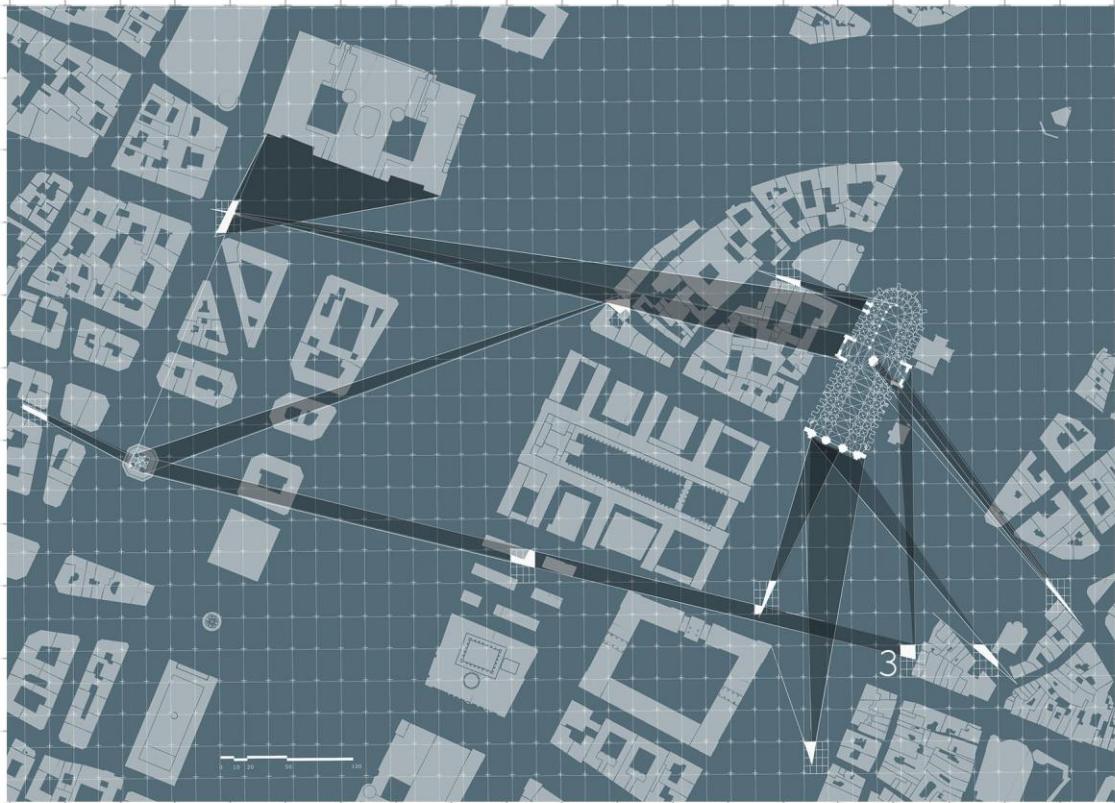
κάτοψη

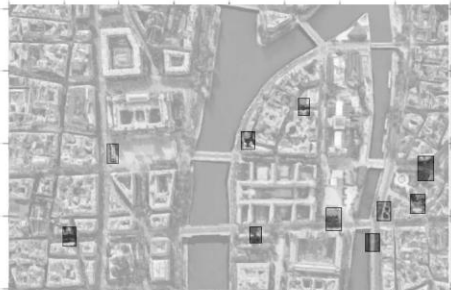
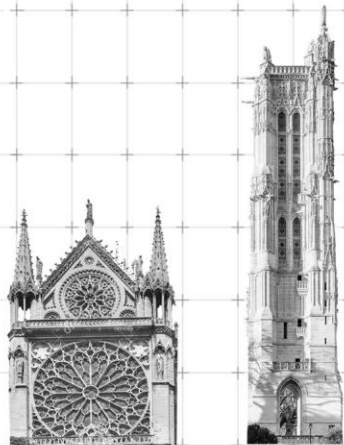
2 (219 , 40) _ κελί

3

Το σημείο 3 είναι ένα ιδιαίτερο σημείο το οποίο είναι διαφοροποιημένο από τα υπόλοιπα. Βρίσκεται πάνω στον Ρωμαϊκό Cardo και είναι το πρώτο σημείο της διαδρομής όπου αποκτάμε οπτική επαφή με τον πύργο St. Jacques. Είναι ένα σημείο διπλό, δηλαδή βλέπει και τα δύο κύρια αποσπάσματα: το εγκάρσιο κλίτος της Παναγίας των Παρισίων, και τον πύργο St. Jacques.

σχεδιασμός_3

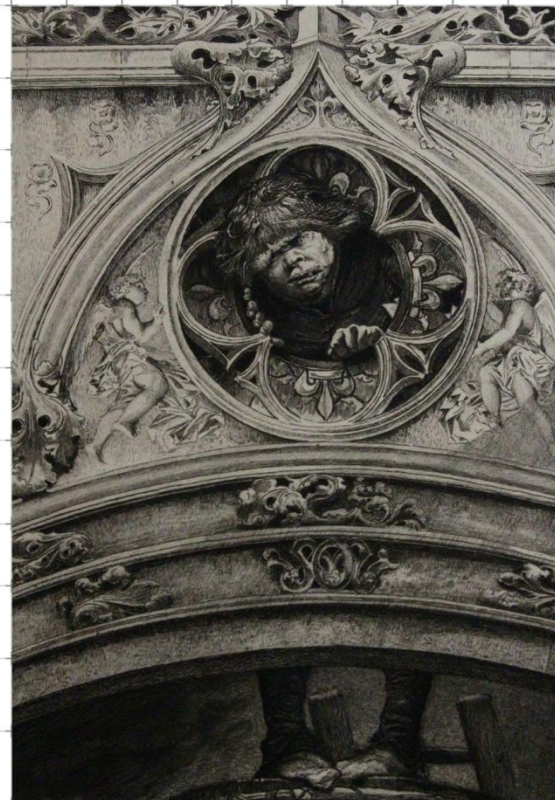
Επειδή λοιπόν είναι ένα σημείο εποπτείας -το μάτι που τα βλέπει όλα- του αποδίδεται ο τίτλος «οφθαλμός», ο ρόδακας, δηλαδή ενός γοθτικού ναού.

Γράφει ο Ουγκώ: «Σπάζοντας το τζάμι του όμορφου ρόδακα πάω απ' την είσοδο, δημιουργήθηκε ένα πέτρινο πλαίσιο, μέσα απ' το οποίο συμφωνήθηκε ότι οι διαγωνιζόμενοι θα περνούσαν το κεφάλι τους», «η γκριμάτσα που πρόβαλλε πανηγυρικά εκείνη τη στιγμή από την τρύπα του ρόδακα ήταν όντως καταπληκτική.»

Σπάζοντας το τζάμι του όμορφου **ρόδακα** πάω απ' την είσοδο, δημιουργήθηκε ένα πέτρινο πλαίσιο, μέσα απ' το οποίο συμφωνήθηκε ότι οι διαγωνιζόμενοι θα περνούσαν το κεφάλι τους".

"Η γκριμάτσα που πρόβαλλε πανηγυρικά εκείνη τη στιγμή απ' την τρύπα του **ρόδακα** ήταν όντως καταπληκτική"

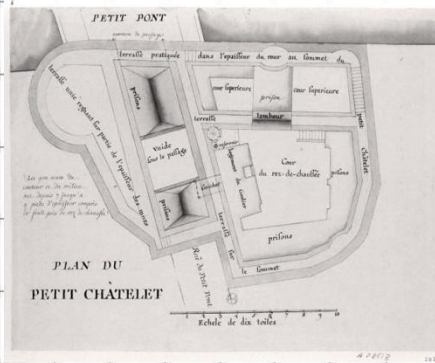
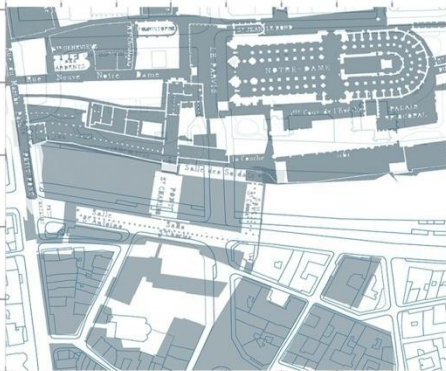
3 __οφθαλμός

Το σημείο αυτό βρίσκεται σε μια μικρή πλατεία στη θέση του Petit Chatelet, ενός εκ των δύο πύργων που φύλασσε την είσοδο στο κεντρικό Παρίσι και κατεδαφίστηκε το 1782. Είναι, όπως προαφέρθηκε, ένα σημείο αφομοιωμένο και ξεχασμένο μέσα στην ιστορία της πόλης, που έχει όμως κύρια σημασία βιωματικά -σαν σημείο όπου ανοίγεται η θέα προς τα δύο αποσπάσματα- αλλά και ιστορικά.

Λόγω της διαφορετικής του ταυτότητας διαφοροποιείται και στον σχεδιασμό και αποτελεί κεντρική σύνθεση.

σχεδιασμός_3

3 οφθαλμός

Στις εικόνες φαίνεται η σημερινή κατάσταση του σημείου με την μικρή πλατεία που δημιουργήθηκε μετά την κατεδάφιση του πύργου, την φύτευση και το ιστορικό βιβλιοπωλείο Shakespeare & Co.

σχεδιασμός_3

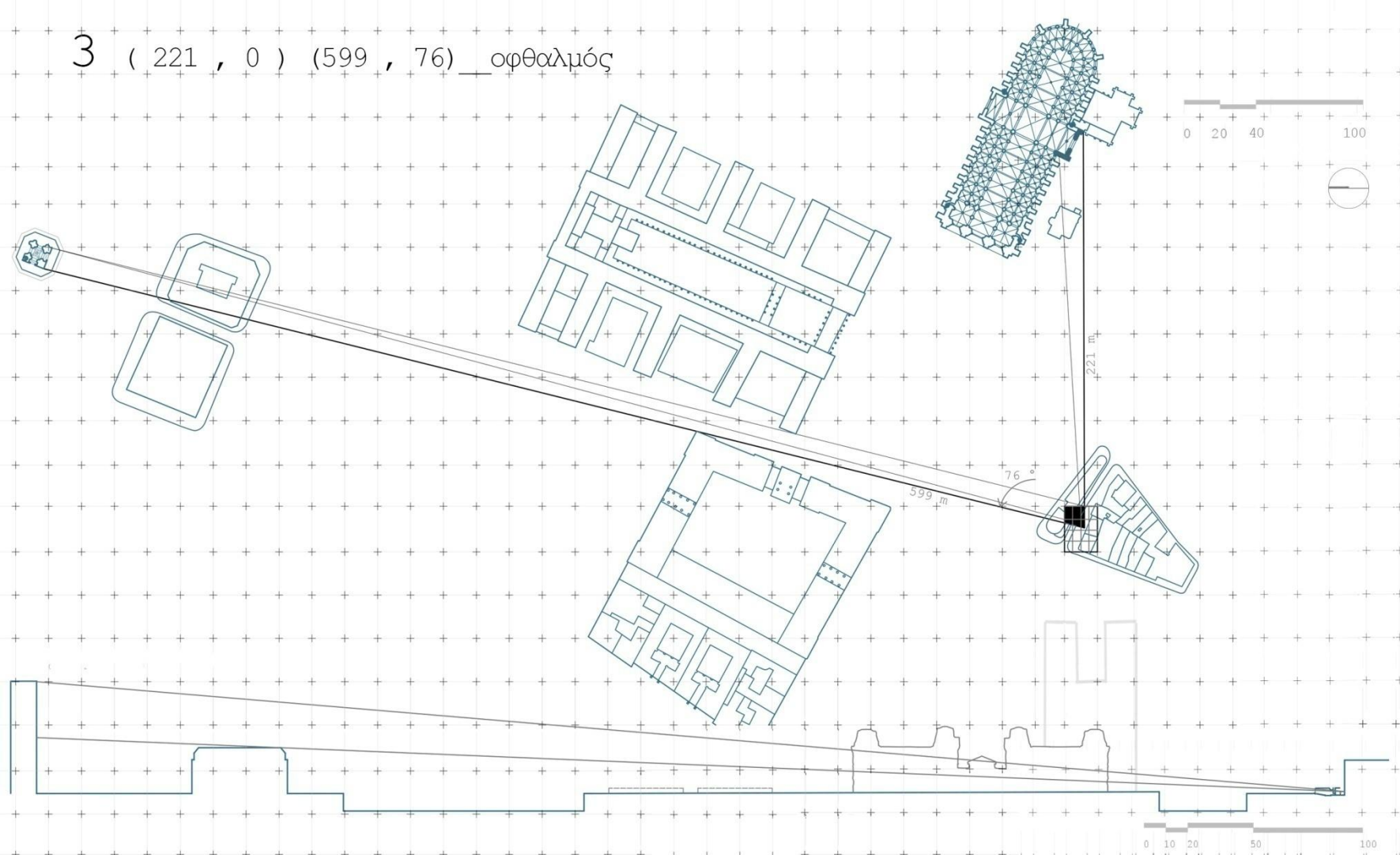

3 οφθαλμός

Στο σχέδιο αυτό φαίνεται πως το συγκεκριμένο σημείο σχεδιάζεται βάσει δύο οπτικών φυγών και πως ορίζεται από δύο ζεύγη συντεταγμένων. Έχουμε στα αριστερά την θέα προς τον πύργο St. Jacques και στα δεξιά την θέα προς το εγκάρσιο κλίτος της Notre-Dame.

σχεδιασμός_3

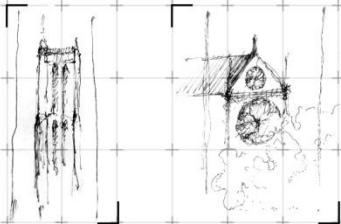
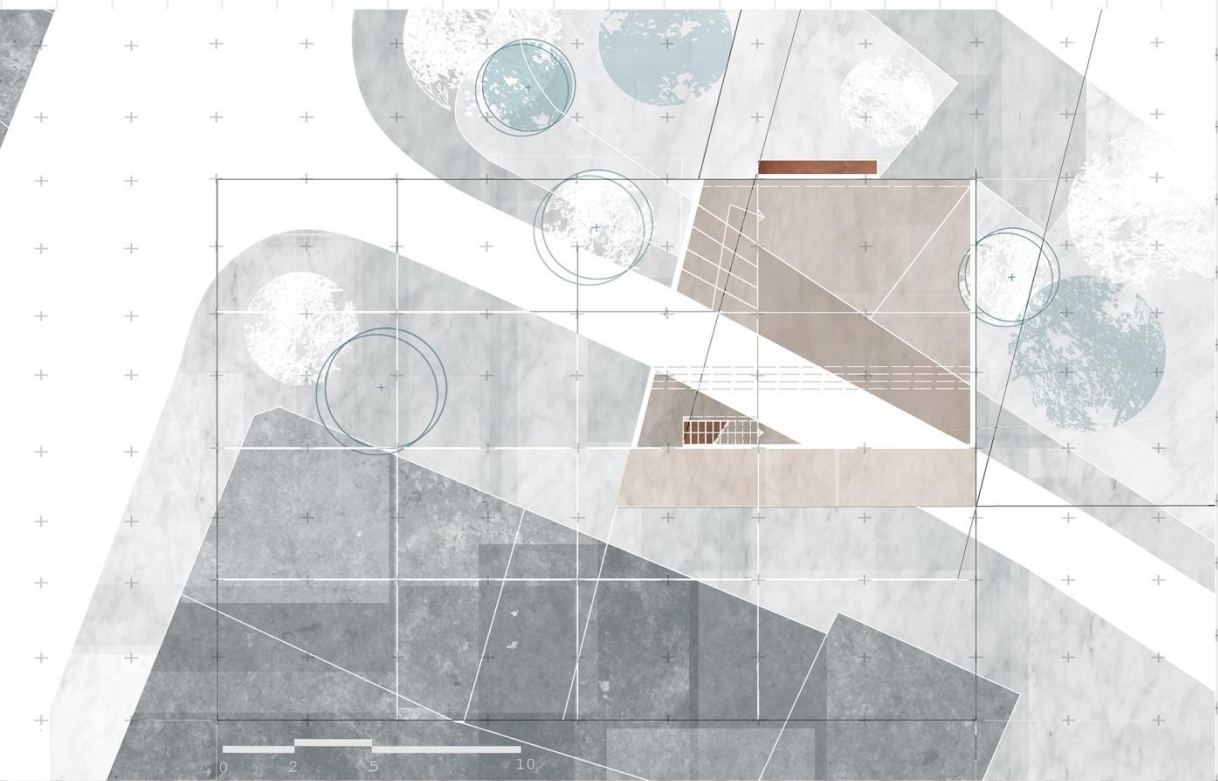
3 (221 , 0) (599 , 76)_οφθαλμός

0 10 20 50 100

Πρόκειται, όπως επισημάνθηκε παραπάνω, για ένα σημείο διαφοροποιημένο από τα υπόλοιπα: έχουμε λοιπόν, βάσει της έννοιας του καθρέπτη, μια αντιστροφή των συνθηκών. Αντί ενός δαπέδου που αναδιπλώνεται, έχουμε ένα στέγαστρο που αφήνει την πόλη να περνά από κάτω. Στην κάτοψη αυτή φαίνεται ο χώρος κάτω από το στέγαστρο, το οποίο καλύπτει τμήμα της πλατείας και του πεζοδρόμου. Στην περίμετρο του στεγάστρου υπάρχουν κατακόρυφα εμπόδια που βοηθούν στην εστίαση της θέας προς τα αποσπάσματα. Κατά την ανάβαση προς τον βορρά βλέπουμε τον πύργο St. Jacques.

σχεδιασμός_3

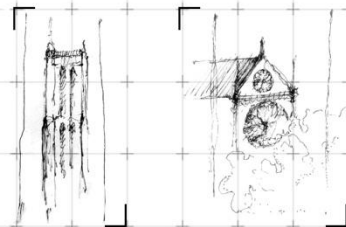
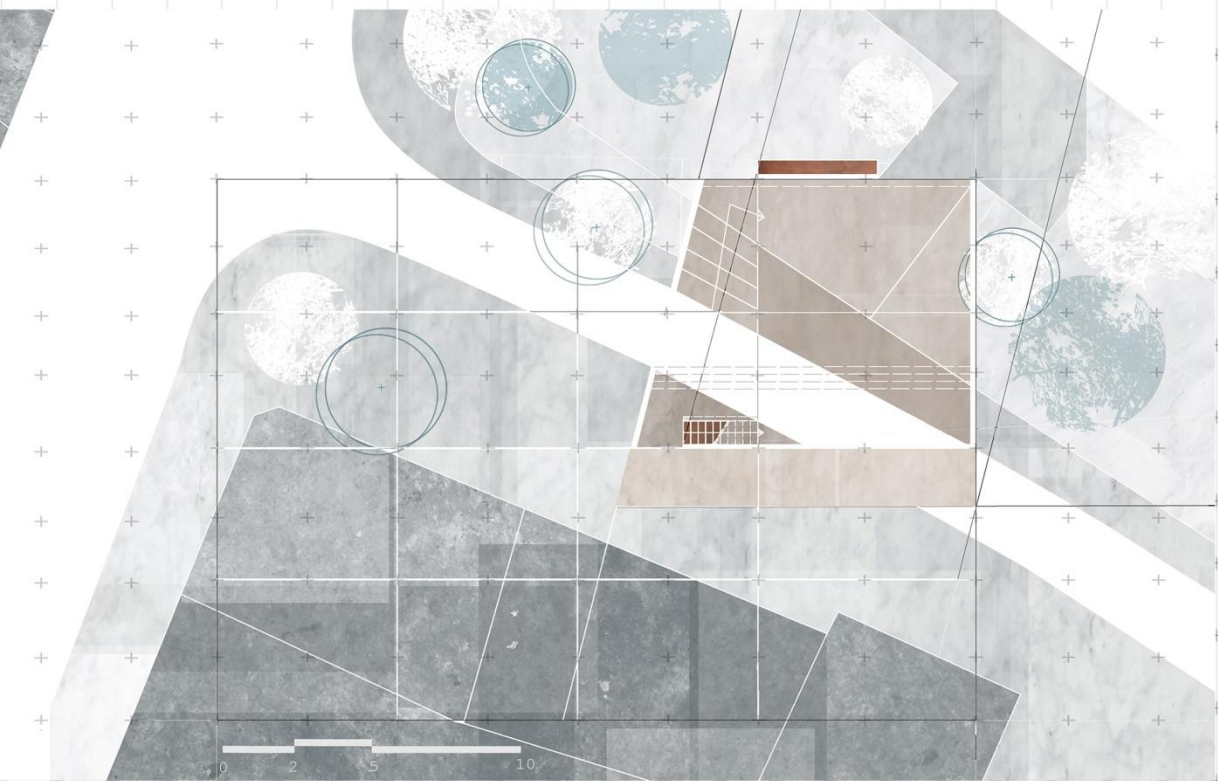

3 (221 , 0) (599 , 76)_ οφθαλμός

κάτοψη επιπέδου δρόμου_κάτω από το στέγαστρο

Ταυτόχρονα, ο περιπατητής, κοιτώντας προς την ανατολή βλέπει το απόσπασμα της Notre-Dame. Επισημαίνεται ότι έχουν διατηρηθεί κάποιες χαραξίες του δημόσιου χώρου καθώς προέρχονται χωρικά από τον πύργο που φύλασσε την είσοδο στην πόλη και έχει πλέον κατεδαφιστεί

σχεδιασμός_3

3 (221 , 0) (599 , 76)_ οφθαλμός

κάτοψη επιπέδου δρόμου_κάτω από το στέγαστρο

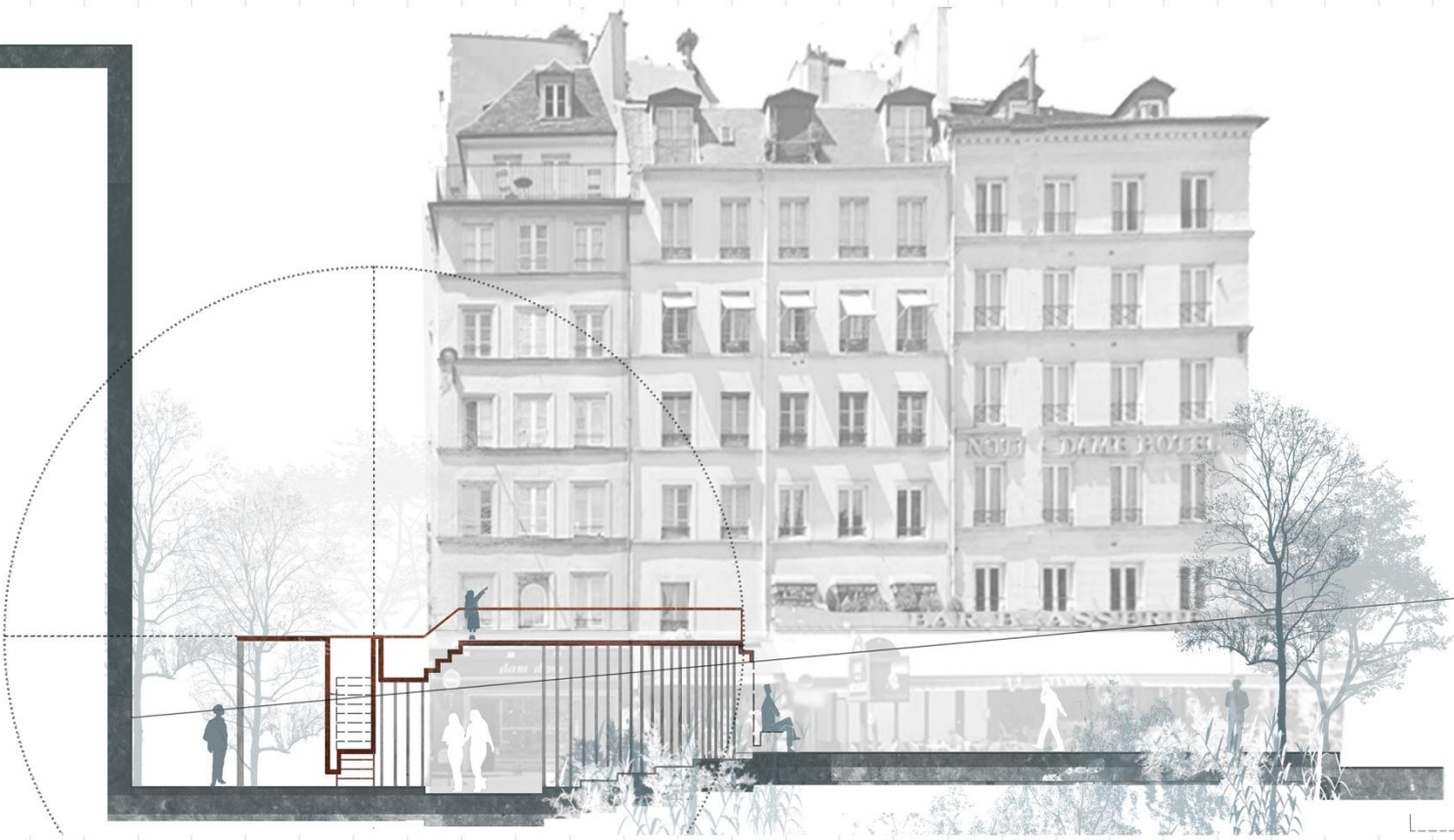
3 (221 , 0) (599 , 76)_ οφθαλμός

άνοψη_επίπεδο στεγάστρου

Είναι δυνατή και η ανάβαση στο στέγαστρο, από όπου βλέπει κανείς τα δύο αποσπάσματα ταυτόχρονα.

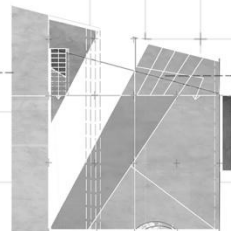
Στην τομή γίνεται αντιληπτό πώς διαφοροποιείται το σημείο από τα υπόλοιπα. Αντί να έχουμε δάπεδο που αναδιπλώνεται, αυτό που περιορίζει το βλέμμα του περιπατητή βρίσκεται από πάνω του. Σημειώνεται ότι τα ξύλινα υποστυλώματα έχουν τοποθετηθεί βάσει της έννοιας του οφθαλμού ή του ρόδακα: έχουν σχεδιαστεί με προβολές από τμήμα κύκλου.

σχεδιασμός_3

3 (221 , 0) (599 , 76) _ οφθαλμός

τομή

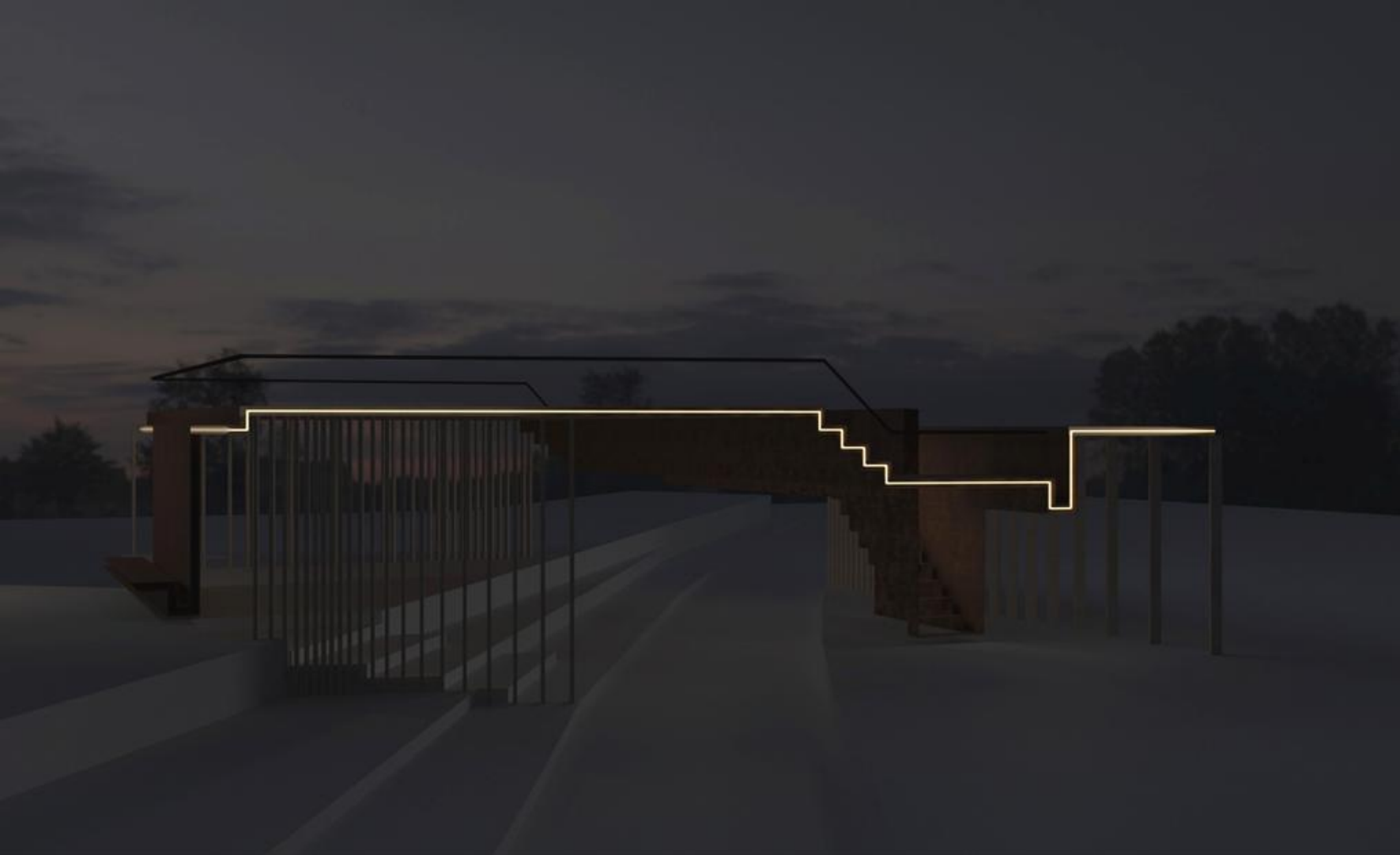

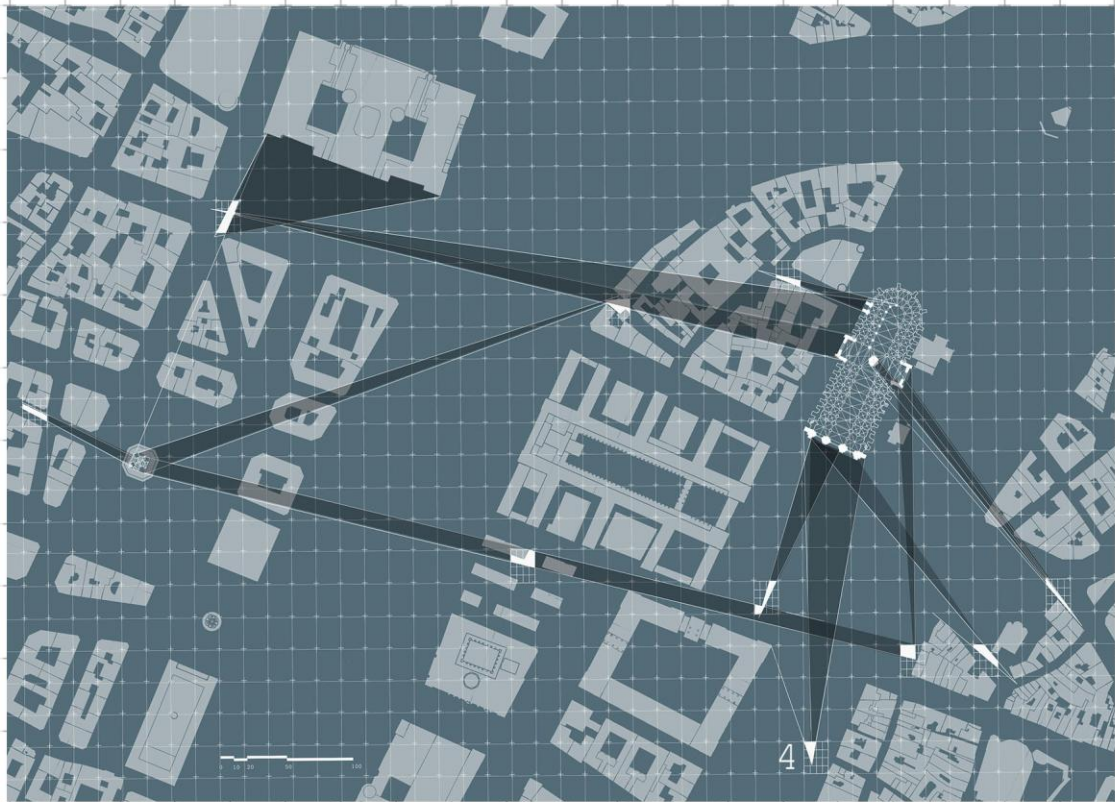

3 (221 , 0) (599 , 76)_ οφθαλμός

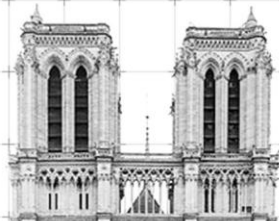
Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, οι κατασκευές έχουν και νυχτερινή υπόσταση με φωτισμό στις εμφανείς τομές, ώστε να δημιουργείται η αίσθηση ενός παράξενου και μυστηριώδους φωτός μέσα στην πόλη, και να έχουμε διαφορετικές αναγνώσεις του αντικειμένου την ημέρα και τη νύχτα.

σχεδιασμός_3

4

Το τέταρτο σημείο βρίσκεται πάνω στην
όχθη του ποταμού και κοιτά από χαμηλά
προς την όψη της Notre-Dame.

σχεδιασμός_4

"Ο σπουδαστής χώθηκε **κάτω απ' το καμίνι**. [...] Βολεύτηκε όπως μπορούσε καλύτερα σε μια γωνιά, με τρόπο που να μπορεί να βλέπει και να ακούει τα πάντα."

4 καμίνι

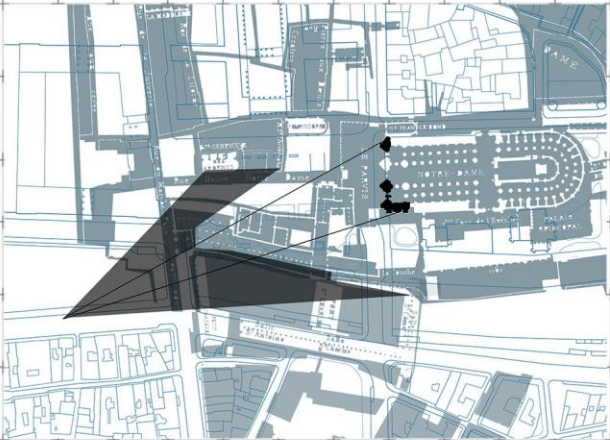
Claude Frollo.

Η λέξη που έχει επιλεγεί για να ορίσει το σημείο είναι «καμίνι». Έχουμε μια σκηνή όπου ο Jehan παρακολουθεί τι συμβαίνει στο κελί του αδελφού του κρυμμένος κάτω από ένα καμίνι.

«Ο σπουδαστής χώθηκε κάτω απ' το καμίνι. [...] Βολεύτηκε όπως μπορούσε καλύτερα σε μια γωνιά, με τρόπο που να μπορεί να βλέπει και να ακούει τα πάντα.»

1867

4 κομίνι

1850

164

Στο σημείο όπου τοποθετούμαστε κοιτάμε από χαμηλά προς τα πάνω, όπως και ο Jehan σε αυτή τη σκηνή. Η εικόνα δεξιά είναι ένα ιστορικής σημασίας χαρακτηριστικό επίσης από τον Charles Méryon (τον καλλιτέχνη του «Le Stryge»). Πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann, η πτέρυγα του νοσοκομείου έκρυβε την όψη της Notre-Dame. Η γέφυρα που φαίνεται στις εικόνες (Petit Pont) είναι μία από τις δύο που βρίσκονται πάνω στον Ρωμαϊκό Cardo, και υπάρχει μέχρι σήμερα.

σχεδιασμός_4

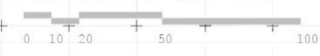
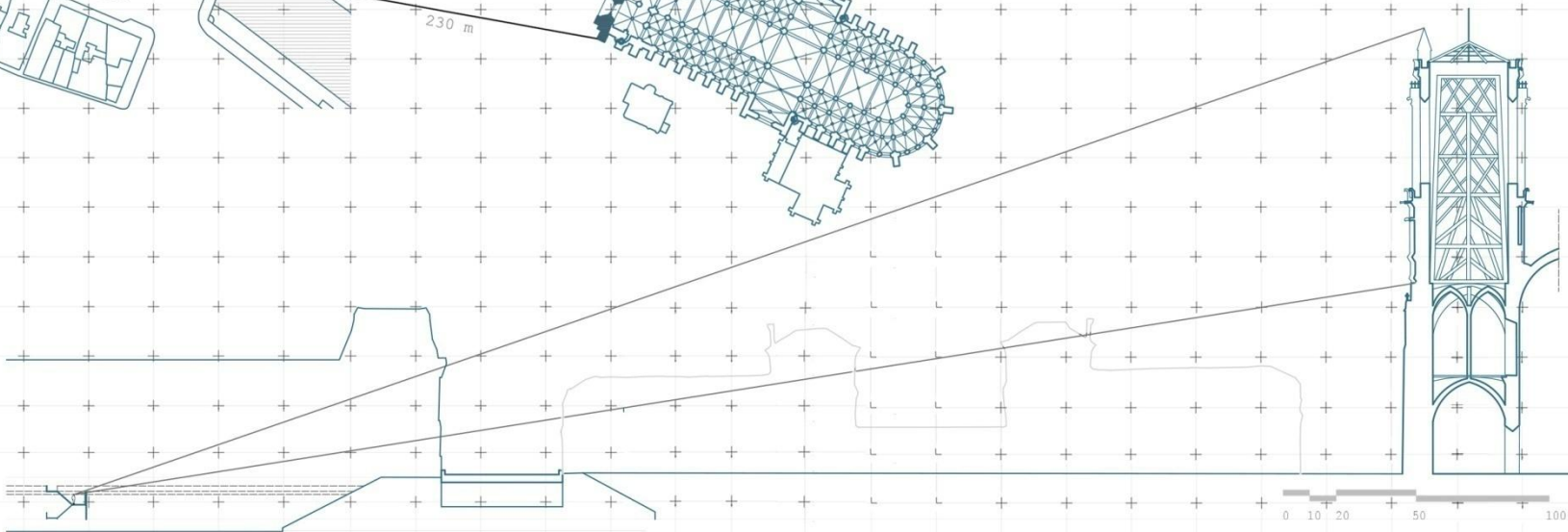
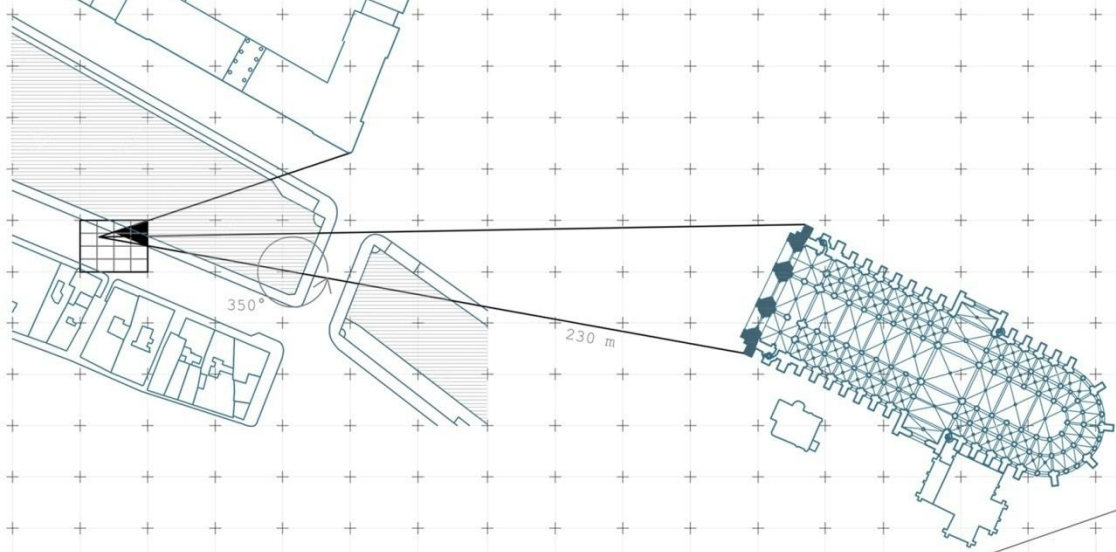

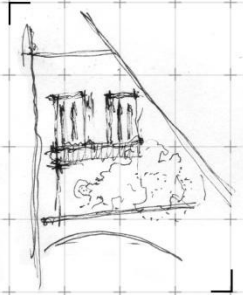
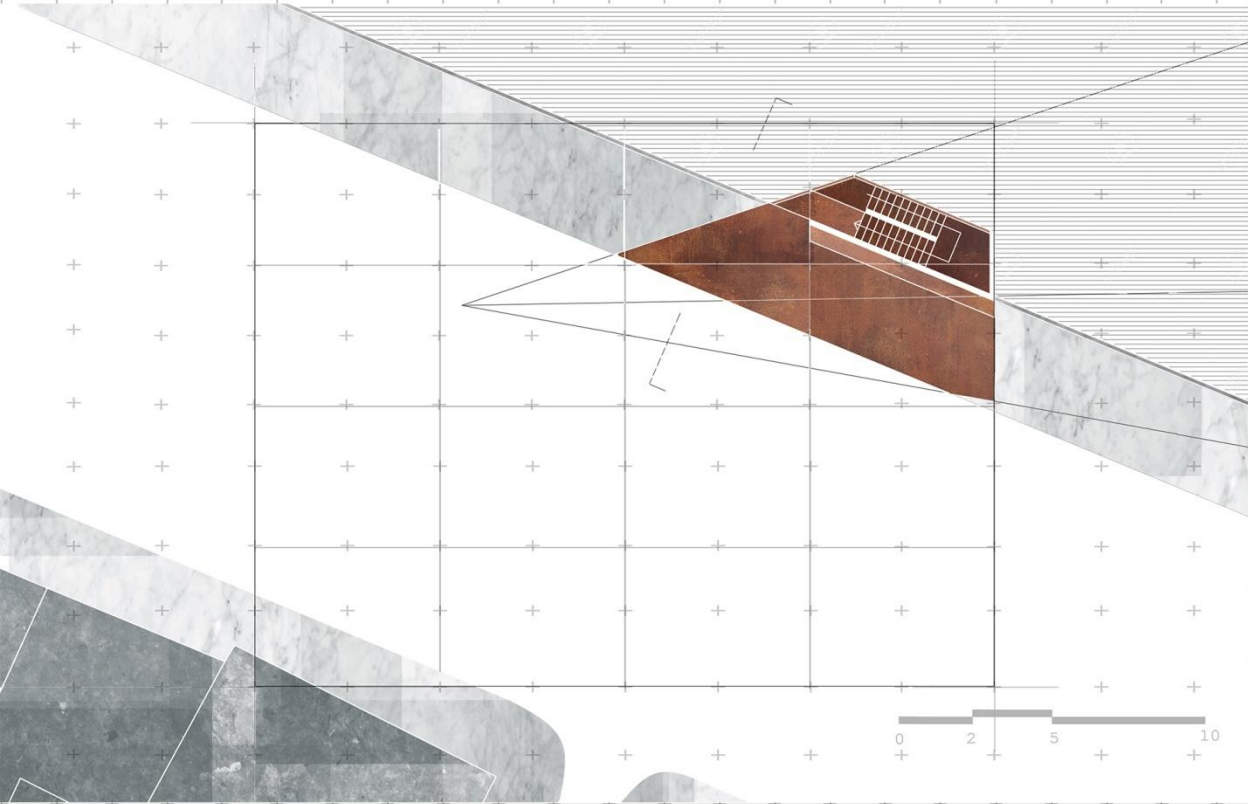
4 _ κομίνι

Η όχθη έχει ένα επίπεδο ψηλά, παράλληλα με τον δρόμο, και ένα χαμηλά κοντά στο νερό. Το σημείο αυτό σήμερα είναι πραγματικά σαν να βρισκόμαστε κάτω από κάποιο έπιπλο. Επισημαίνεται ότι η όψη της Notre-Dame είναι πλέον ορατή μετά τις κατεδαφίσεις.

σχεδιασμός_4

4 (230 , 350) καίινι

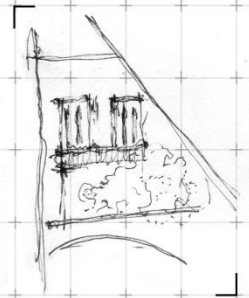
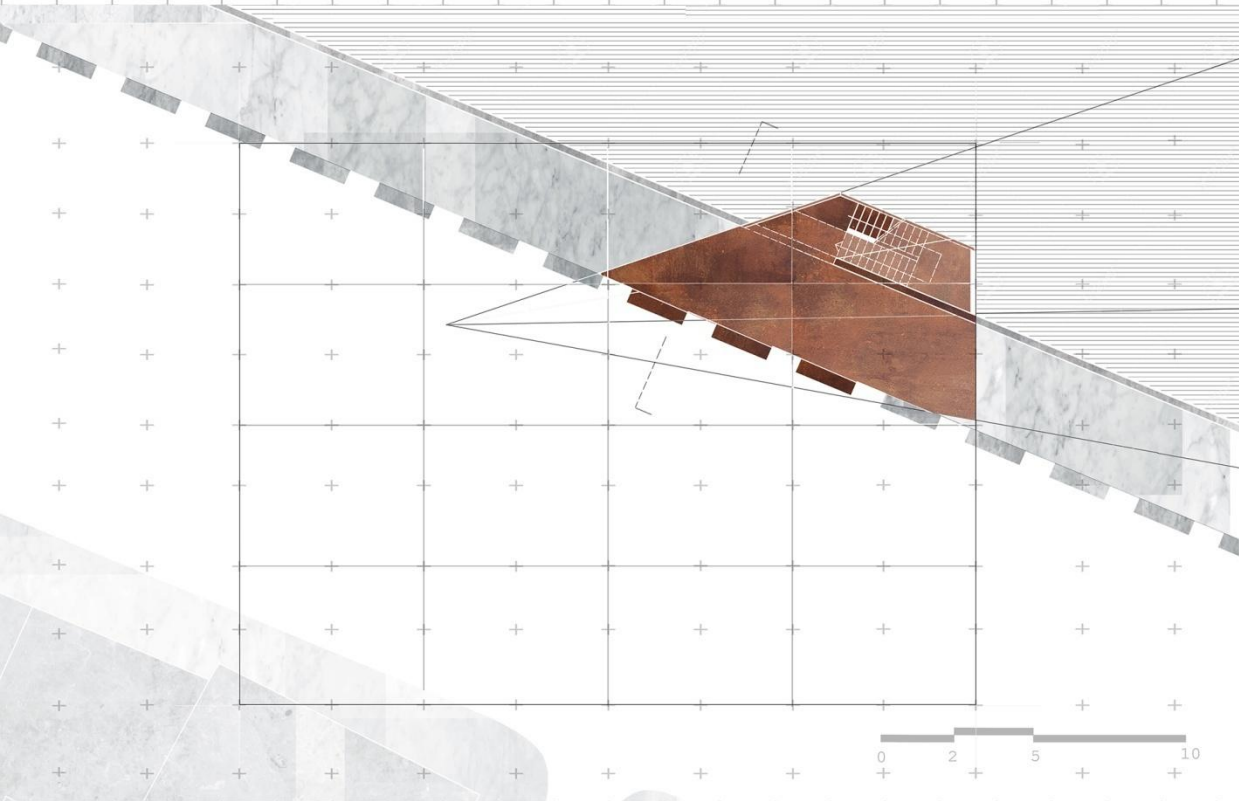
4 (230 , 350) _ κομίνι

κάτοψη επιπέδου δρόμου

Εδώ, η ίδια η πόλη παρέχει την επιθυμητή αίσθηση. Έχει επιλεγεί, λοιπόν, η επένδυση του σημείου με corten χρησιμοποιώντας την τομή της πόλης.

Έχουμε δύο επίπεδα. Η πρώτη κάτοψη αναφέρεται στο επίπεδο του δρόμου, όπου το δάπεδο οδηγεί σε μία σκάλα με την οποία κατεβαίνει κανείς στο κάτω επίπεδο. Στην κάτοψη του χαμηλότερου επιπέδου, δίπλα στον ποταμό, υπάρχουν κάποιες εσοχές στον τοίχο που χρησιμοποιούνται για τον σχεδιασμό των καθισμάτων που δημιουργούνται στις γωνίες των επιφανειών.

σχεδιασμός_4

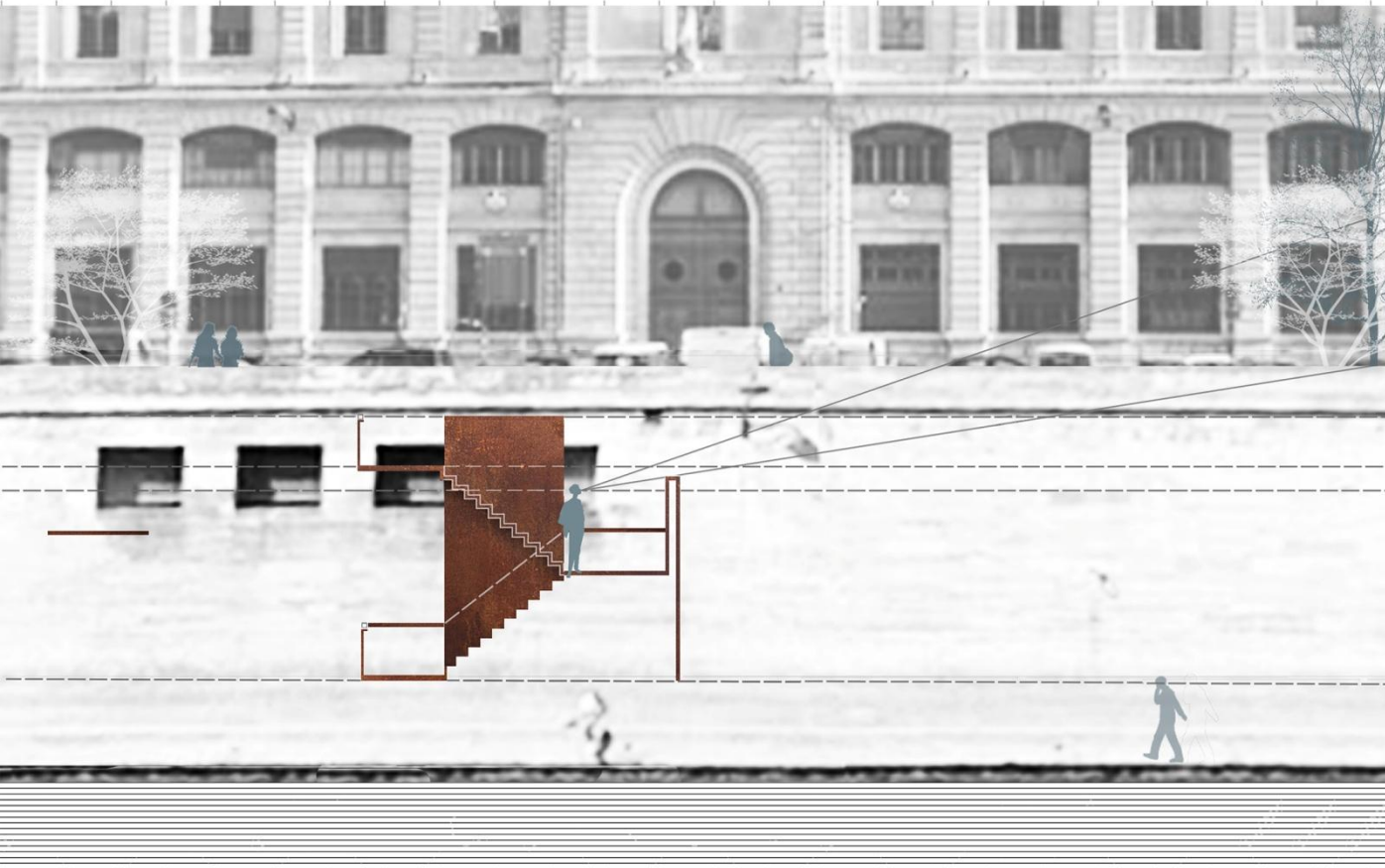

4 (230 , 350) _ κομίνι

κάτοψη επιπέδου ποταμού

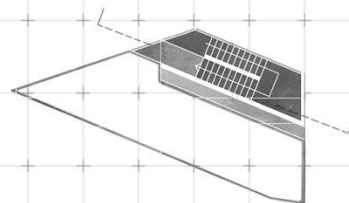
Καθώς κατεβαίνει κανείς στο πλατύσκαλο, υπάρχει ένα πέτασμα που προσανατολίζει τη θέα προς στους πύργους, όπως φαίνονταν πριν τις μεταρρυθμίσεις του Hausmann. Η τομή της πόλης (τομή ββ) εδώ βοηθά στον σχεδιασμό του σημείου.

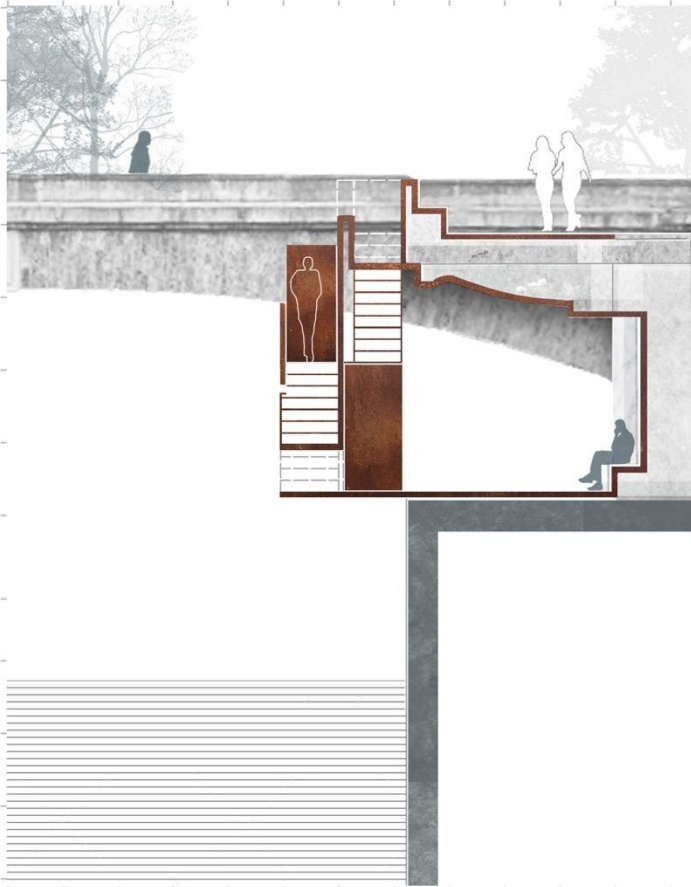
σχεδιασμός_4

4 (230 , 350) _ κομίνι

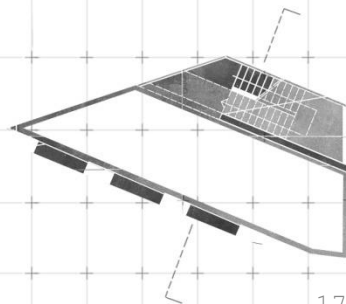
τομή αα

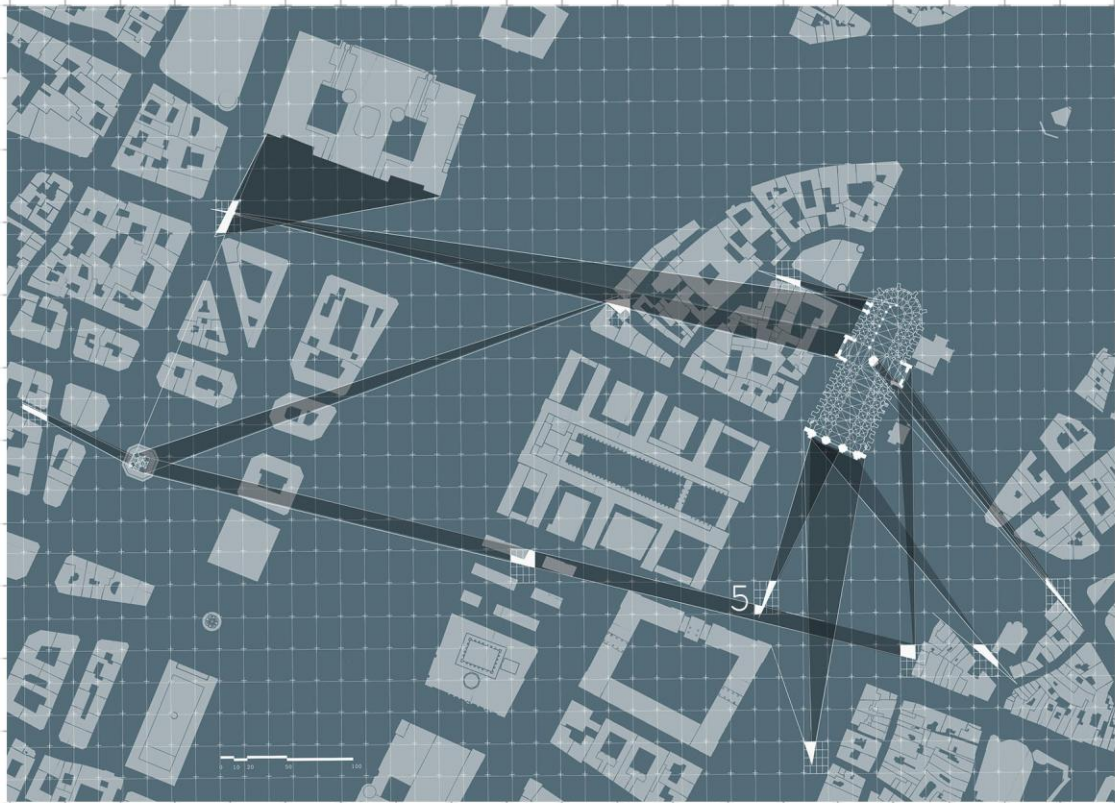
4 (230 , 350) _ κομίνι

τομή ββ

4 (230 , 350) _ κομίνι

5

Το επόμενο σημείο βρίσκεται πάνω στην πλατεία της Notre-Dame. Το απόσπασμα στο οποίο εστιάζει είναι οι χίμαιρες του εξώστη, ενώ δευτερευόντως έχει οπτική επαφή και με τον πύργο St.Jacques.

σχεδιασμός_5

"Πλάι στο κρεβάτι ήταν ένα παράθυρο που το τζαμιτό του άφηνε να φαίνεται μέσα απ' το **σπασμένο δικτυωτό** μια γωνιά ουρανού, και πέρα μακριά το φεγγάρι, πλαγιασμένο σ' ένα στρώμα από μαλακά σύννεφα."

5 __σπασμένο παράθυρο

Το απόσπασμα από το βιβλίο είναι το εξής: «Πλάι στο κρεβάτι ήταν ένα παράθυρο που το τζαμωτό του, βαθουλωμένο σαν ιστός αράχνης χτυπημένος απ' το ανεμοβρόχι, άφηνε να φαίνεται μέσα απ' το σπασμένο δικτυωτό μια γωνιά ουρανού, και πέρα μακριά το φεγγάρι, πλαγιασμένο σ' ένα στρώμα από μαλακά σύννεφα.»

Η φράση που ορίζει το σημείο είναι «σπασμένο παράθυρο»: βλέπουμε ,δηλαδή, το απόσπασμα μέσα από γωνίες και κενά.

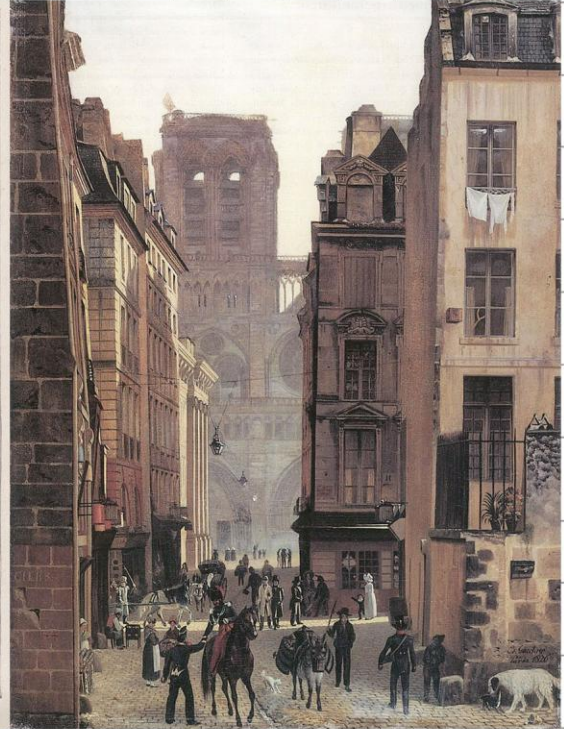
σχεδιασμός_5

1868

1867

1826

5 _σπασιμένο παράθυρο

Επισημαίνεται και πάλι ότι στην πλατεία υπήρχε προηγουμένως ένας δρόμος που περιόριζε την θέα προς τις χίμαιρες. Το στοιχείο αυτό είχε μελετηθεί με μια χάραξη στην αντίστοιχη μακέτα.

σχεδιασμός_5

Ακολουθούν κάποιες εικόνες της σημερινής κατάστασης όπου φαίνεται η είσοδος προς την κρύπτη στο πίσω μέρος της πλατείας, και κάτω δεξιά η οπτική φυγή προς τον πύργο St. Jacques.

σχεδιασμός_5

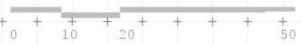
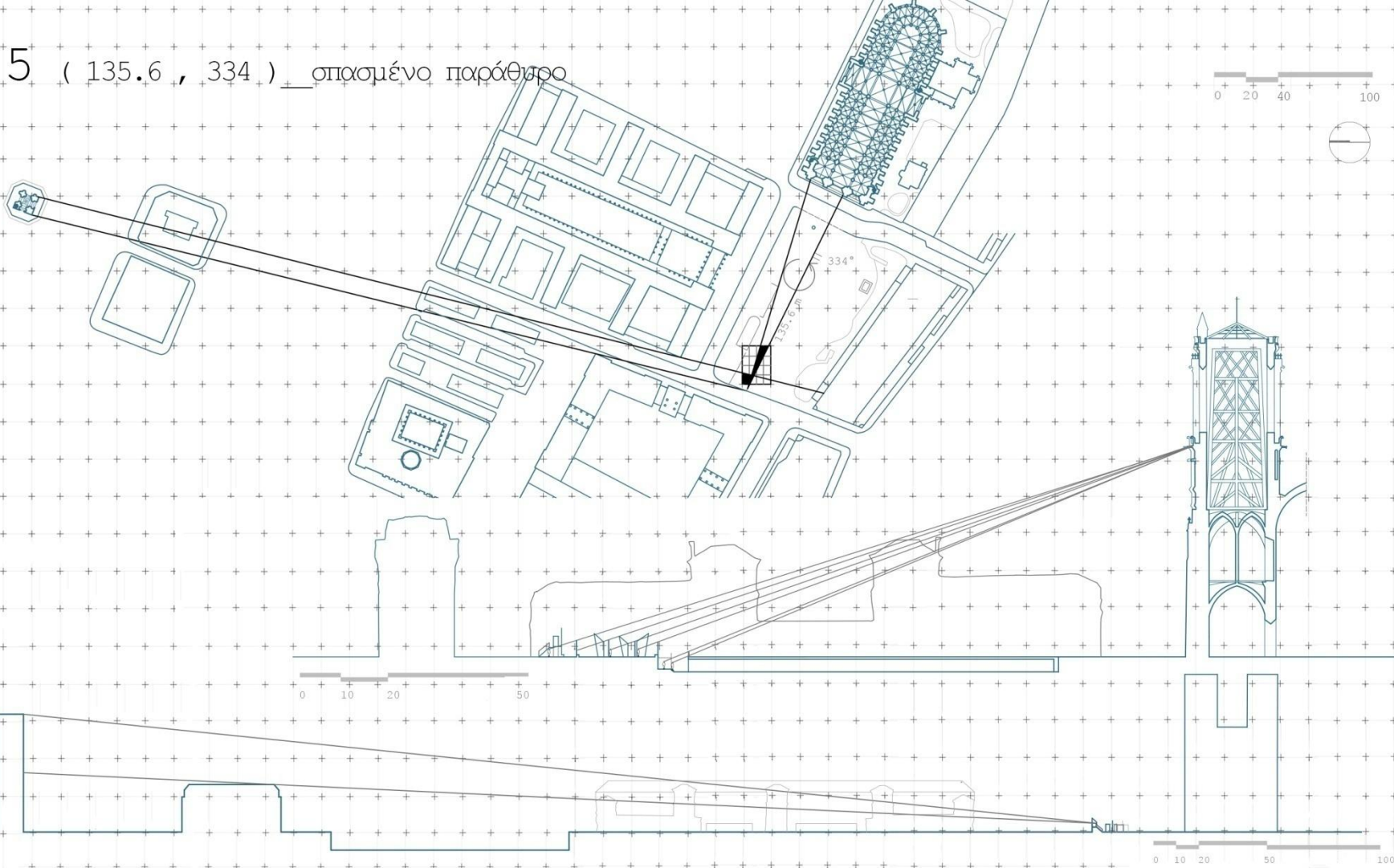
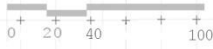

5 _σπασμένο παράθυρο

Μέσω της τομής γίνεται αντιληπτό ότι έχουμε μια κατασκευή με διάφορα πρισματικά πετάσματα, που εστιάζουν το βλέμμα στον εξώστη με τις χίμαιρες. Φαίνεται επίσης η κατάβαση προς την κρύπτη.

σχεδιασμός_5

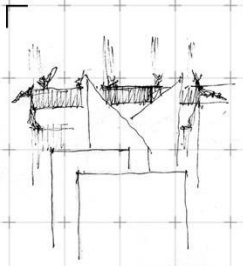
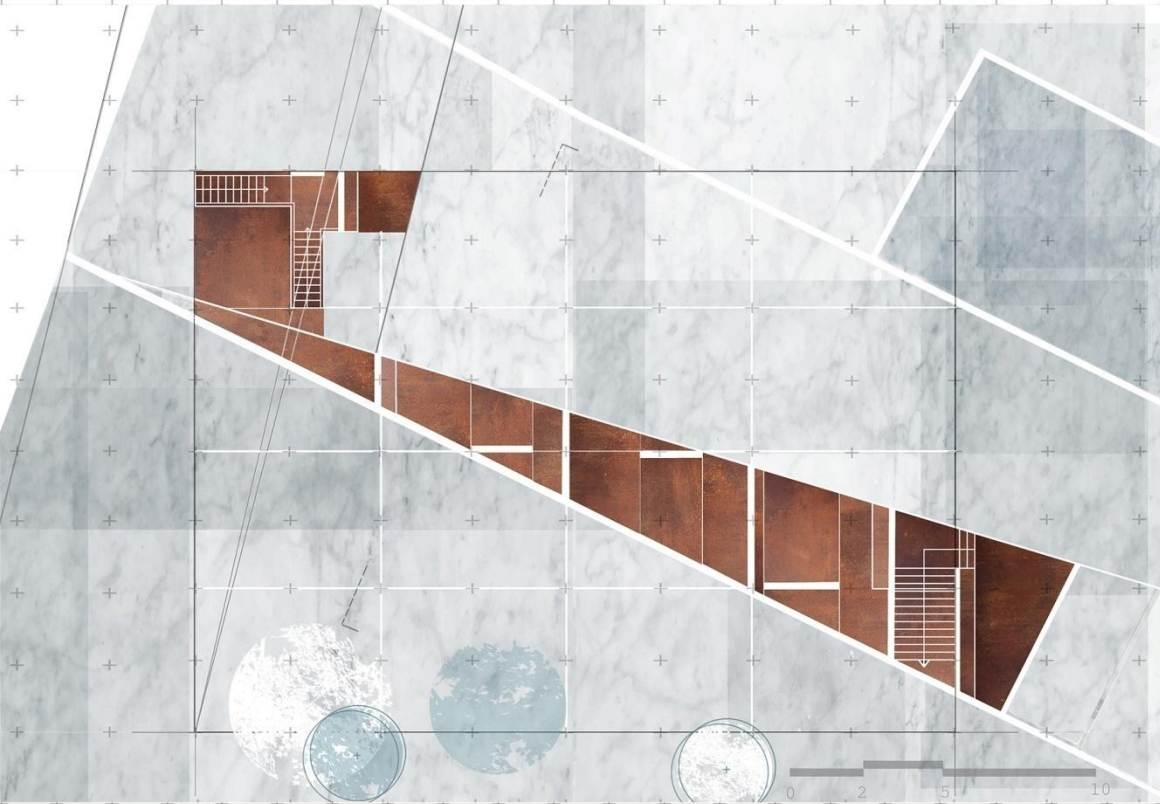
5 (135.6 , 334) _σπασιμένο παράθυρο

Με τον τρόπο που είναι προσανατολισμένη η κάτοψη, τα κατακόρυφα πετάσματα δημιουργούν εμπόδια που οδηγούν το βλέμμα σε ένα συγκεκριμένο ύψος, ενώ τα οριζόντια δημιουργούν τις γωνίες.

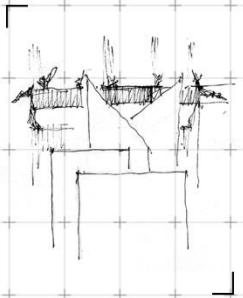
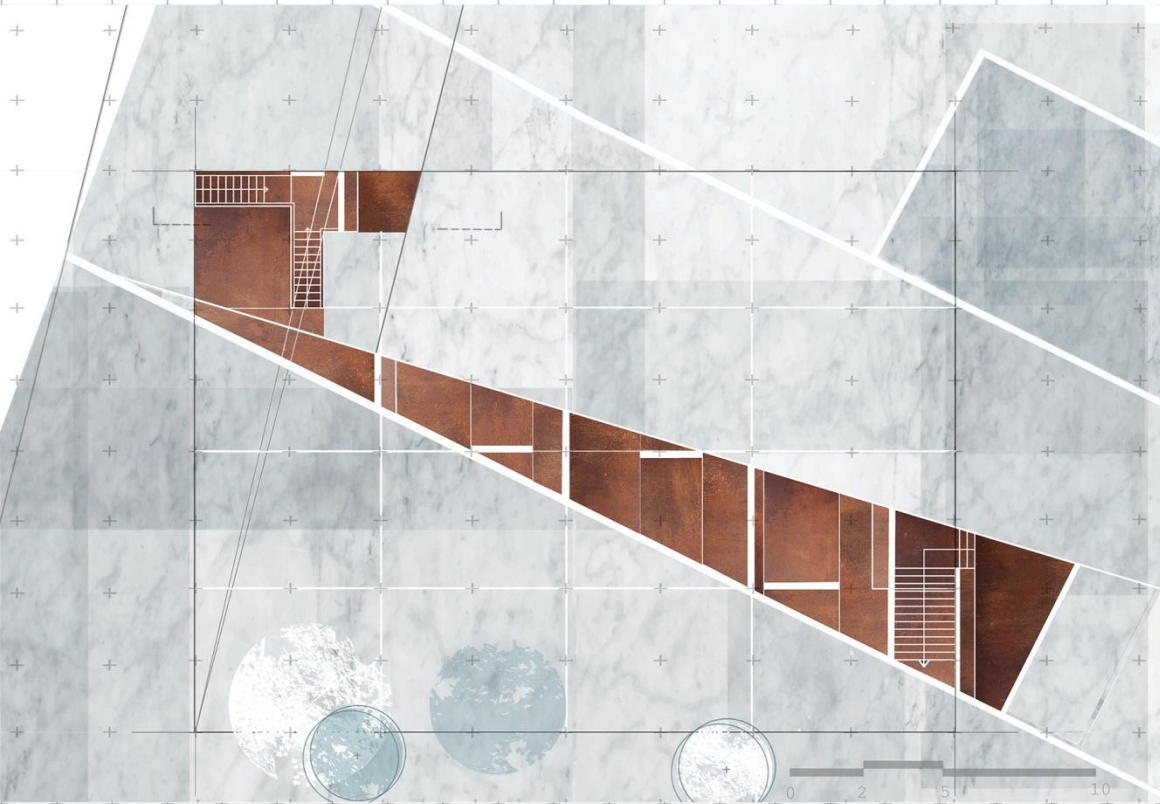
Πάνω αριστερά υπάρχει ένα τμήμα της κατασκευής που αναφέρεται στον πύργο St. Jacques, ενώ κάτω δεξιά υπάρχει η κατάβαση προς την κρύπτη.

σχεδιασμός_5

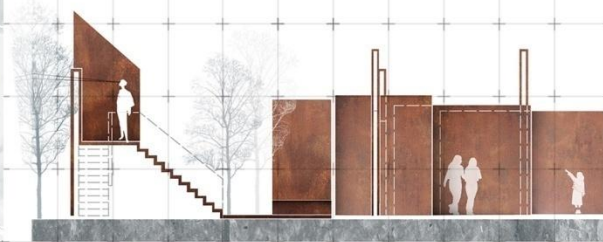
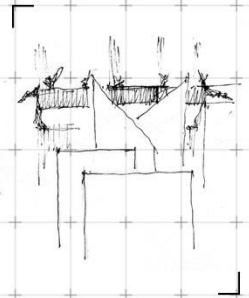
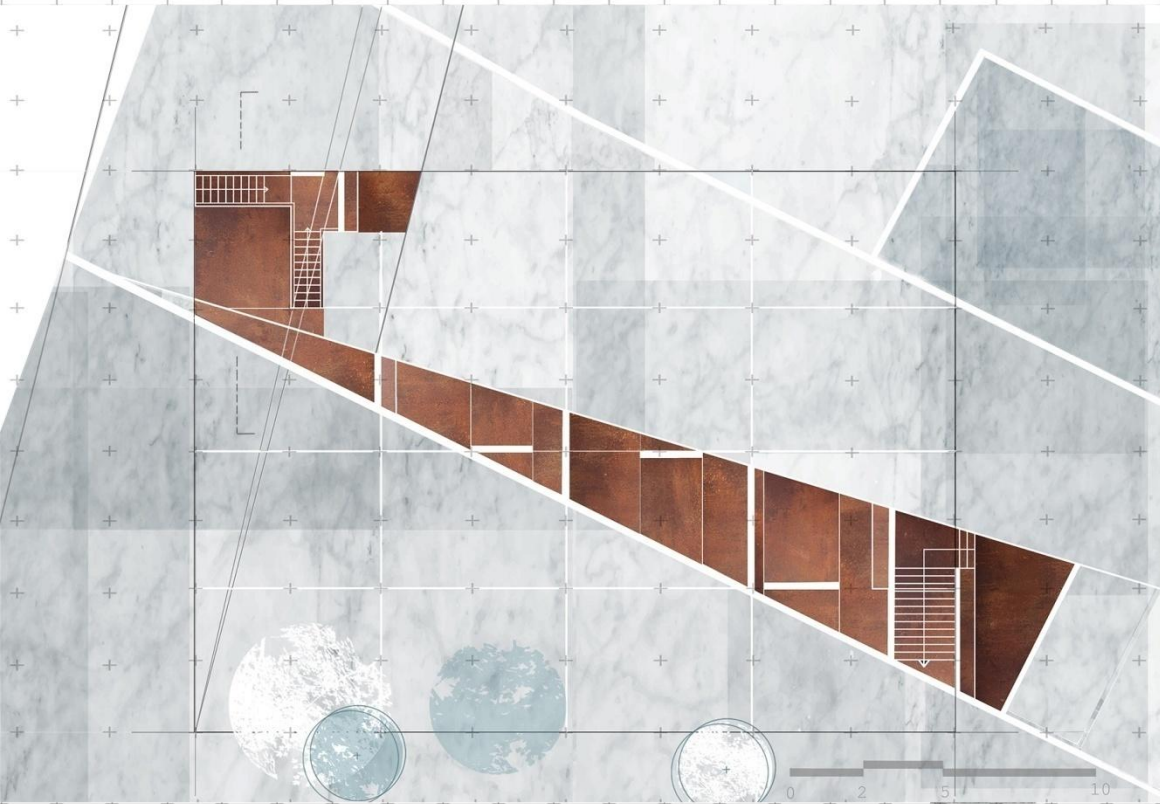
5 (135.6 , 334) _σπασμένο παράθυρο

κάτοψη

5 (135.6 , 334) _σπασμένο παράθυρο

κάτοψη

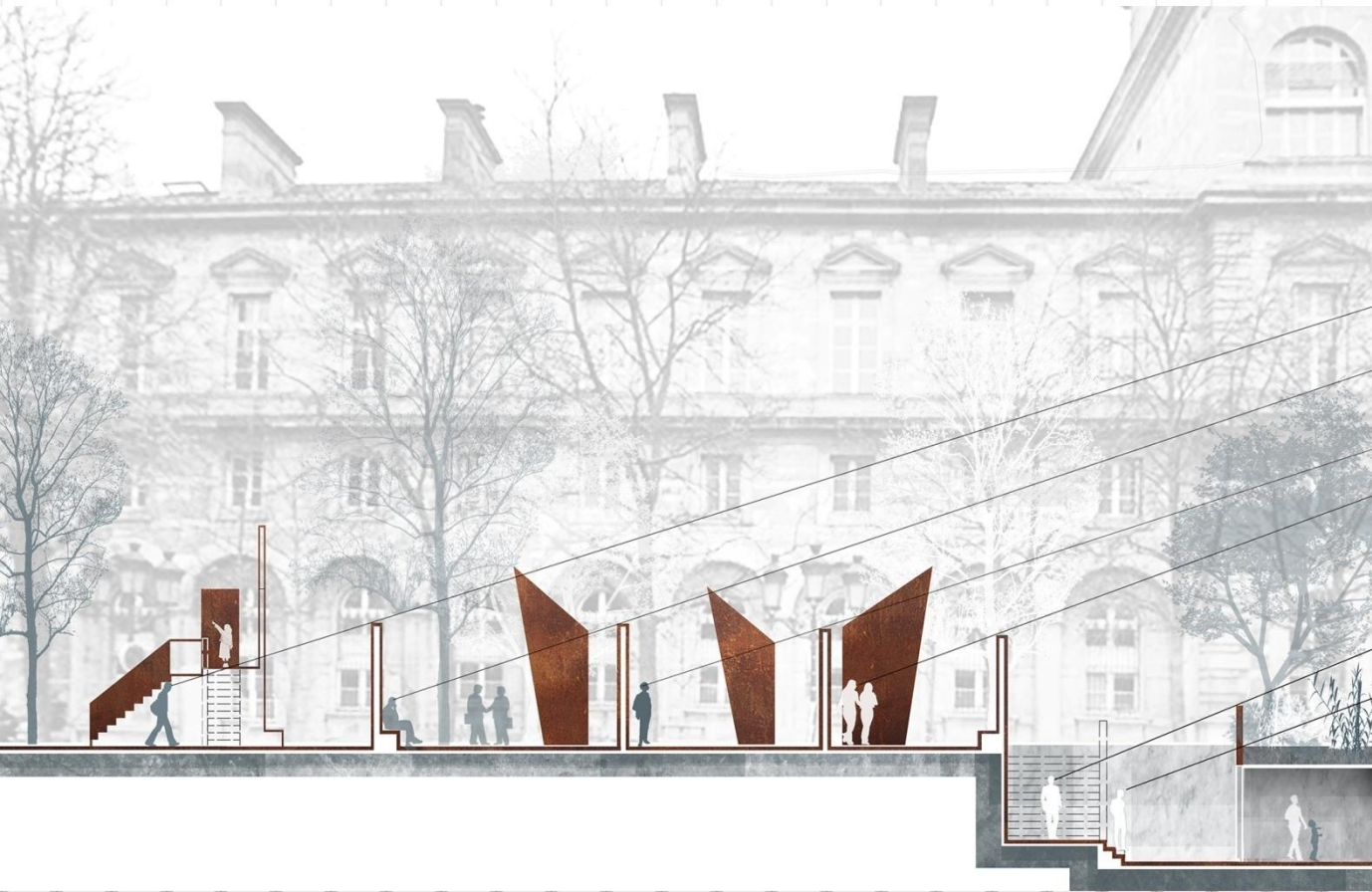
5 (135.6 , 334) _σπασμένο παράθυρο

κάτοψη

τομή ββ

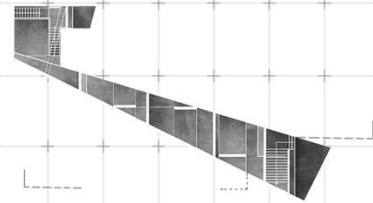
Φαίνεται εδώ το σύνολο της τομής με την κατάβαση προς την κρύπτη. Έχουμε και πάλι ένα δάπεδο από corten που αναδιπλώνεται και δημιουργεί οπτικά εμπόδια.

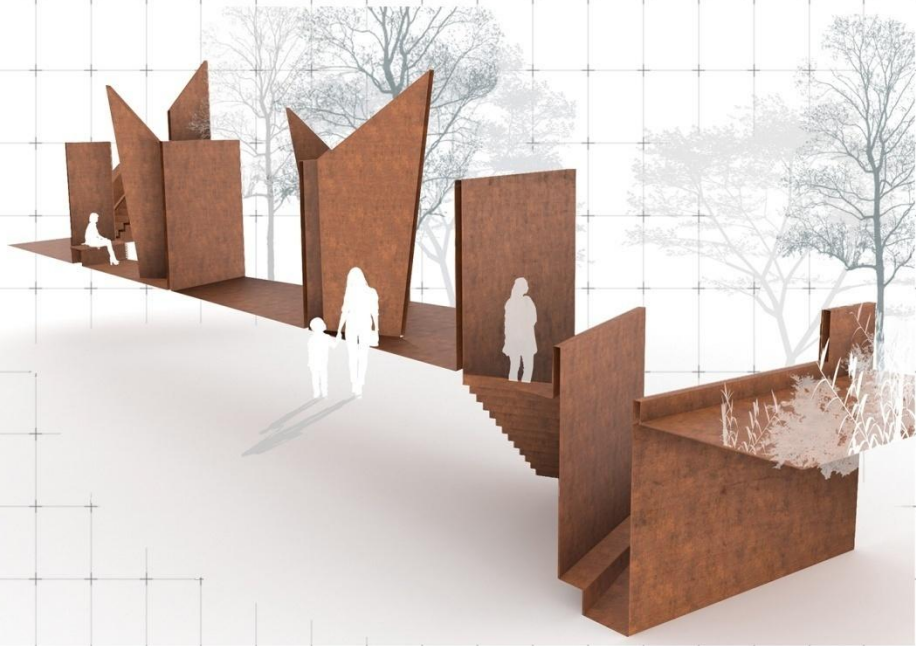
σχεδιασμός_5

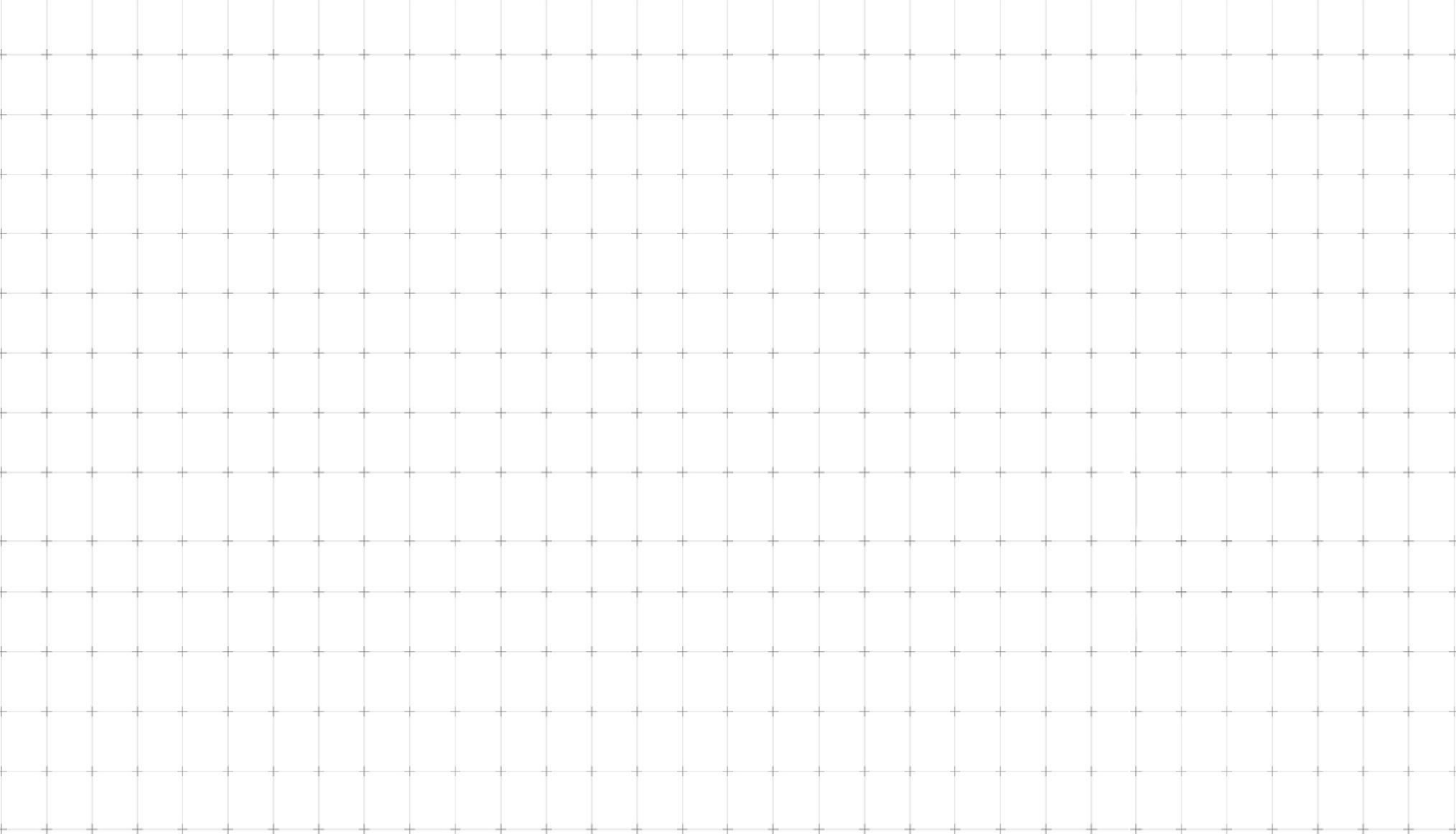
5 (135.6 , 334) _σπασμένο παράθυρο

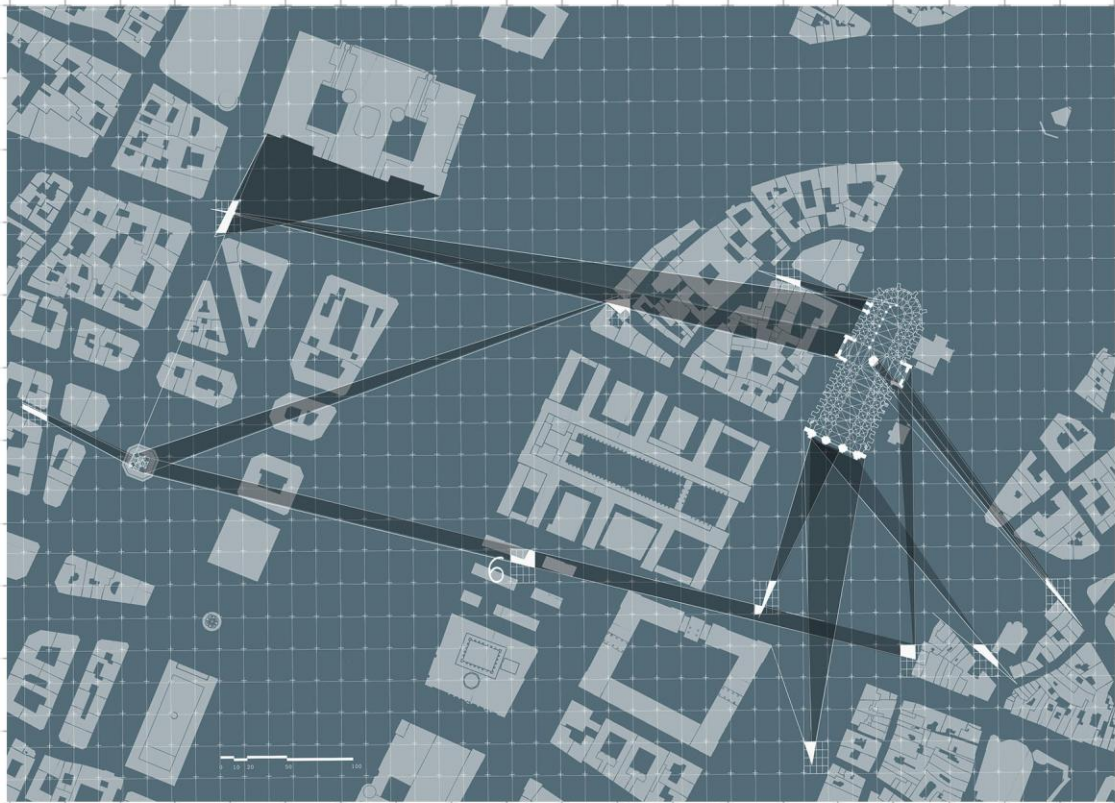
τομή αα

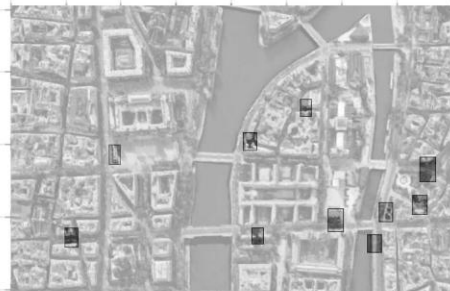
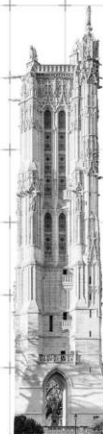

5 (135.6 , 334) _σπασμένο παράθυρο

6

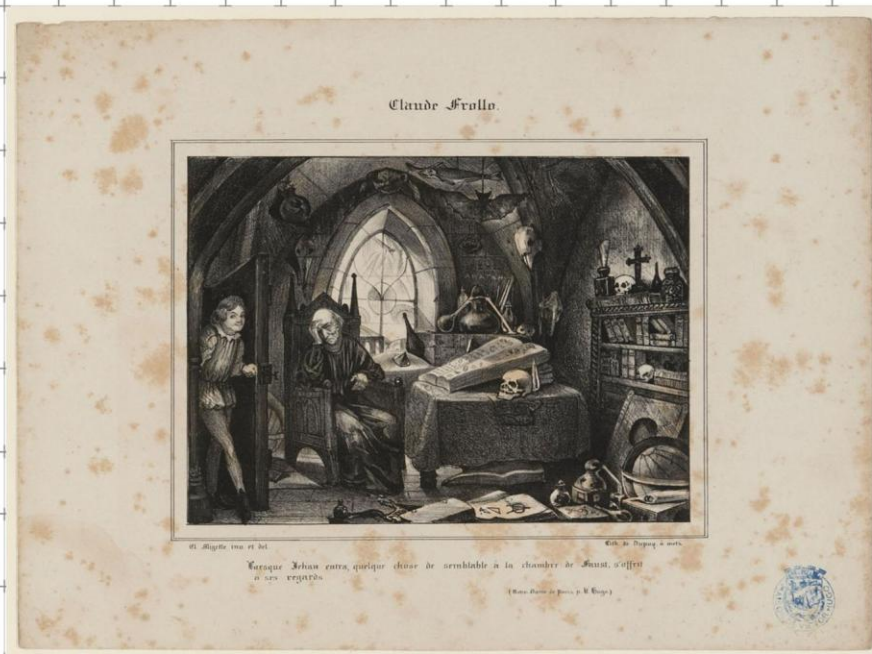

Το 6^ο σημείο βρίσκεται πάνω στον άξονα
θέας του πύργου St. Jacques και το
βλέμμα εστιάζει σε αυτόν.

σχεδιασμός_6

"Η πόρτα είχε ανοίξει τόσο αθόρυβα, ώστε ο Κλωντ Φρολό δεν είχε αντιληφθεί την παρουσία του. Έτσι, ο φιλοπερίεργος σπουδαστής βρήκε την ευκαιρία να περιεργαστεί για λίγο το κελί με την άνεσή του."

6 __μισάνοιχτη πόρτα

Η φράση που χαρακτηρίζει το σημείο είναι «μισάνοιχτη πόρτα», και προέρχεται από την σκηνή στην οποία ο Jehan παρακολουθεί τον αδελφό του Claude Frollo μέσα στο κελί του, χωρίς εκείνος να το έχει καταλάβει.

«Η πόρτα είχε ανοίξει τόσο αθόρυβα, ώστε ο Claude Frollo δεν είχε αντιληφθεί την παρουσία του. Έτσι, ο φιλοπερίεργος σπουδαστής βρήκε την ευκαιρία να περιεργαστεί για λίγο το κελί με την άνεσή του.»

σχεδιασμός_6

1875

1829

1865

6 μισάνοιχτη πόρτα

Βρισκόμαστε σε μια υπαίθρια αγορά λουλουδιών που υπάρχει στο σημείο αυτό από το 1808. Η οπτική σχέση με τον πύργο St. Jacques δεν έχει μεταβληθεί έκτοτε.

σχεδιασμός_6

Στις επόμενες εικόνες φαίνεται η σημερινή κατάσταση της αγοράς και η σχέση της με τον πύργο St. Jacques. Το 6ο σημείο τοποθετείται σε έναν κενό χώρο ανάμεσα στα περίπτερα.

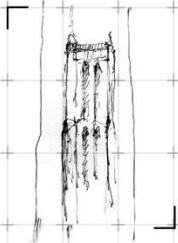
σχεδιασμός_6

Η κατασκευή έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε ο περιπατητής να αντιλαμβάνεται, καθώς την πλησιάζει, έναν συνεχή τοίχο με μισάνοιχτη πόρτα που αφήνει το βλέμμα να συναντήσει τον πύργο. Στην κάτοψη γράφεται το τόξο με το οποίο έχει σχεδιαστεί το κομμάτι της πόρτας. Καθώς ανεβαίνει κανείς στη κατασκευή έχει συνεχή επαφή με τον πύργο μέσα από μια σχισμή, και στη συνέχεια κατεβαίνει.

Η στενότητα του περάσματος προς την κλίμακα κατάβασης συμβάλλει στην δημιουργία της αίσθησης μετεωρισμού μεταξύ δύο καταστάσεων -του μέσα και του έξω- που αισθάνεται ο Jehan όταν βρίσκεται έξω από το κελί του Claude και αναρωτιέται εάν πρέπει να εισέλθει ή να παραμείνει έξω.

σχεδιασμός_6

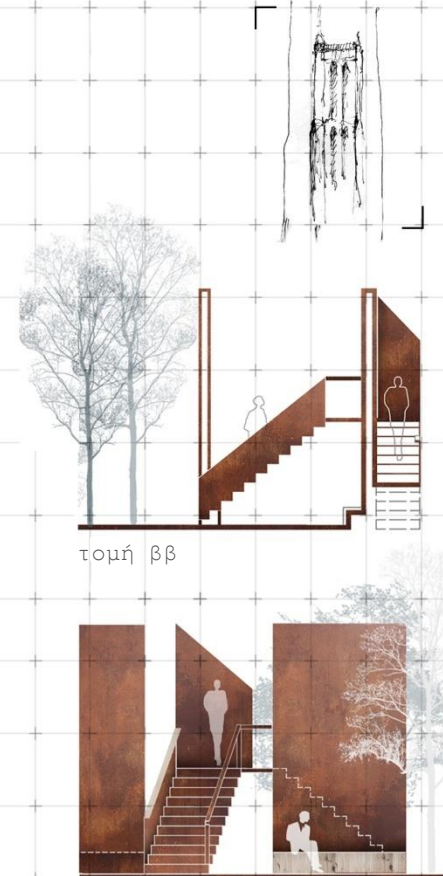

6 (303 , 76) _μισάνοιχτη πόρτα

κάτοψη

6 (303 , 76) _μισάνοιχτη πόρτα

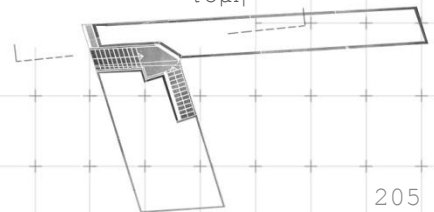
τομή ββ

τομή αα_όψη

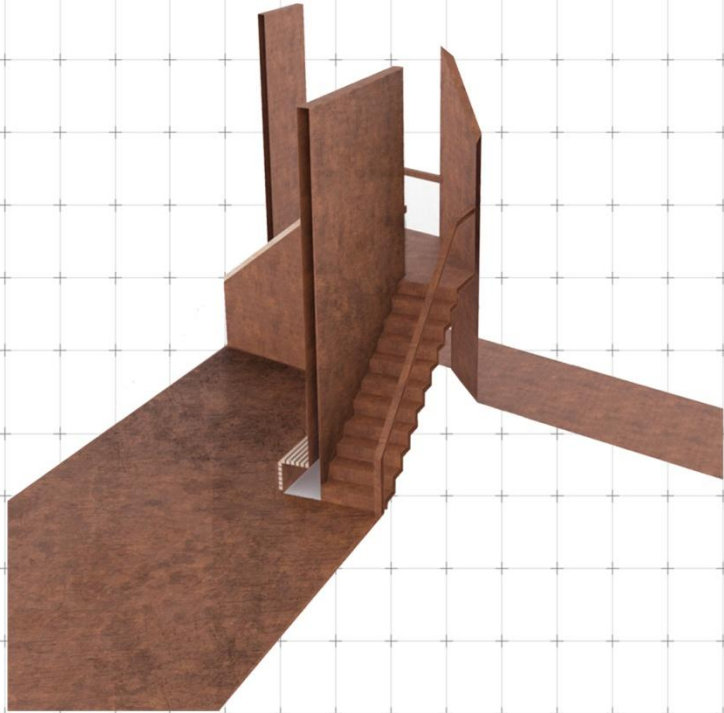
κάτοψη

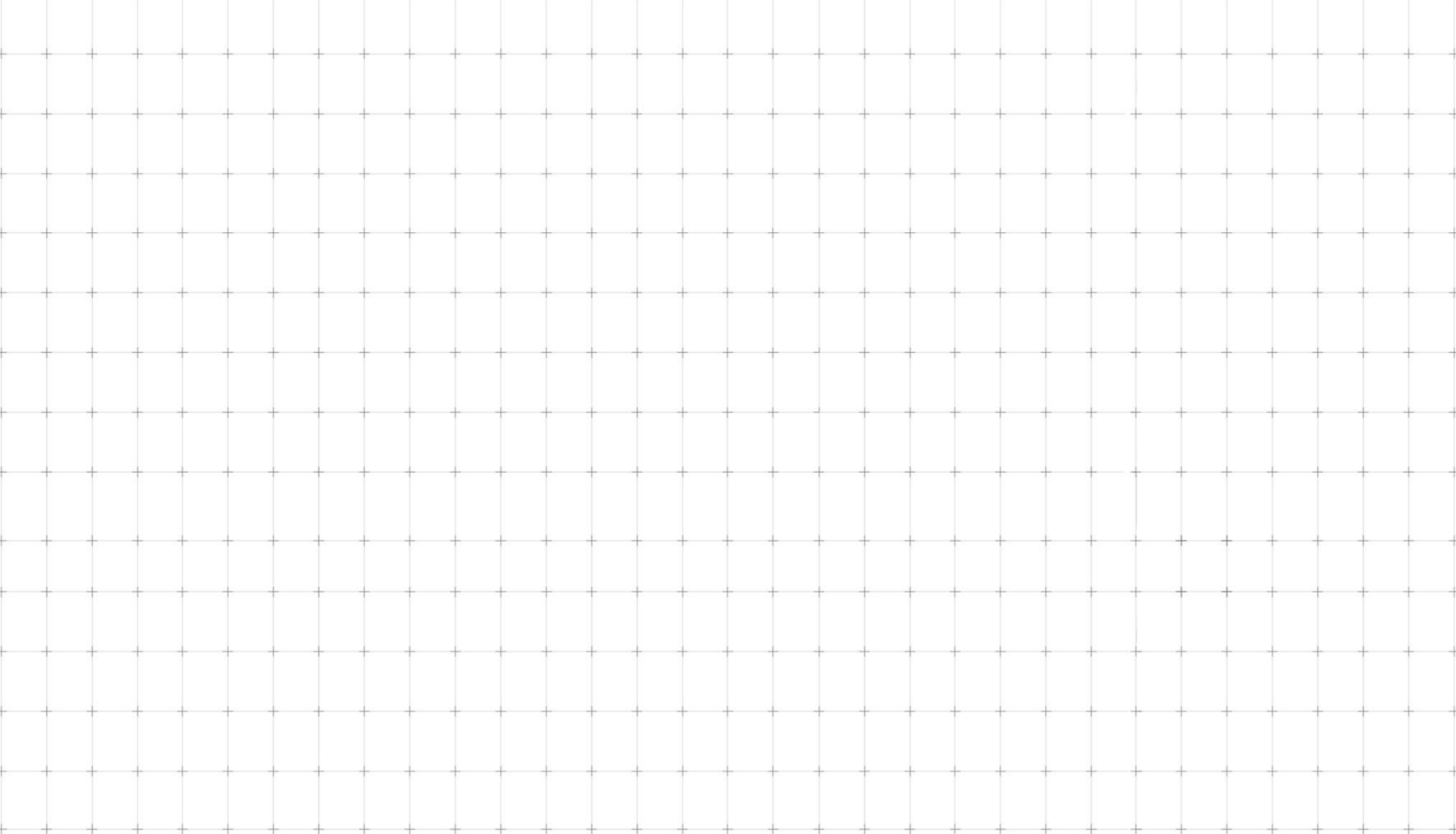
τομή

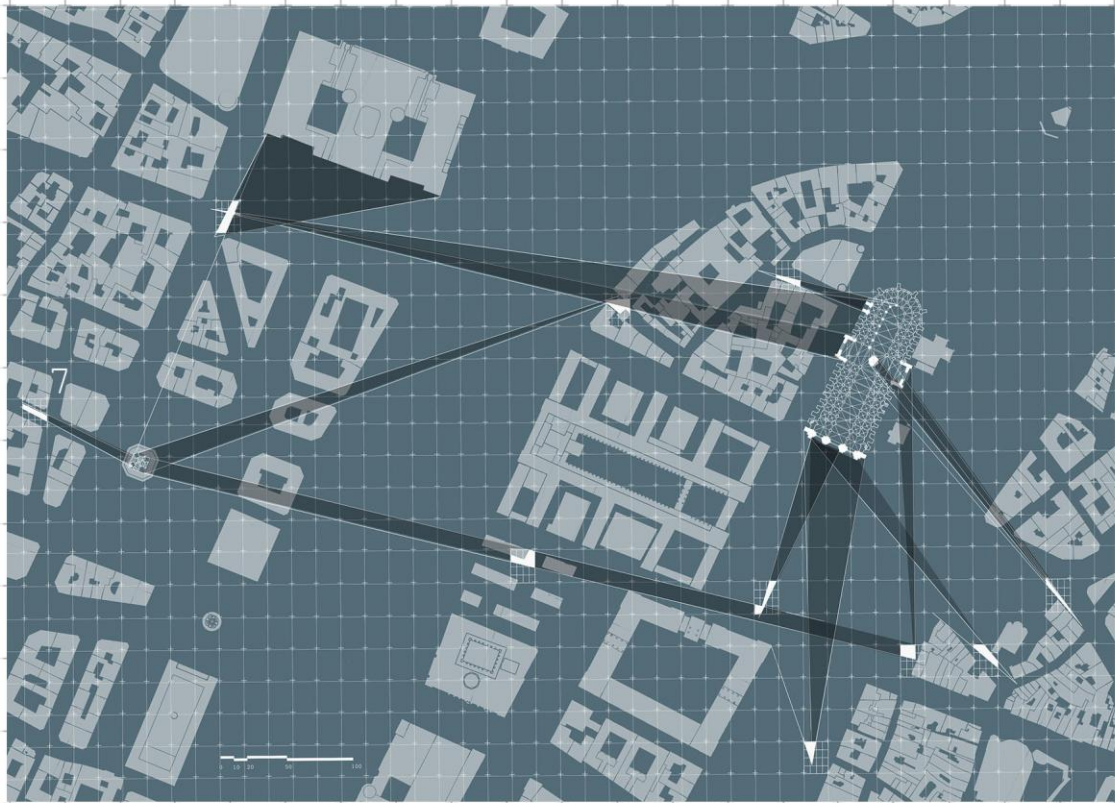

6 (303 , 76) _μισάνοιχτη πόρτα

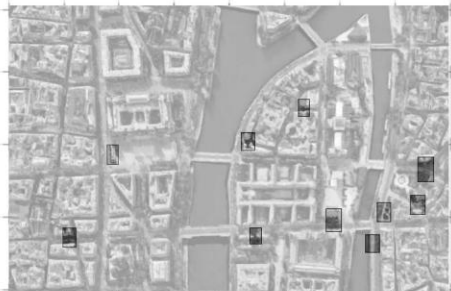
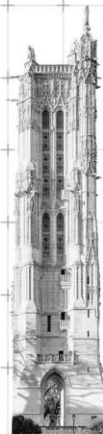

6 (303 , 76) _μισάνοιχτη πόρτα

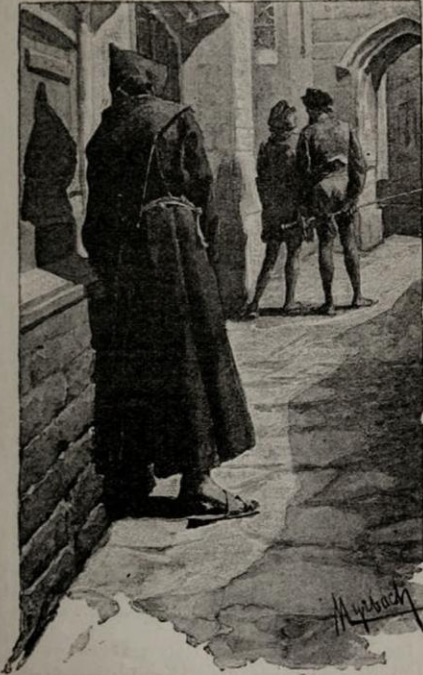
7

Το 7° σημείο βρίσκεται στην άλλη πλευρά του πύργου St. Jacques (βόρεια) και κοιτάει προς αυτόν από μικρότερη απόσταση.

σχεδιασμός_7

Phœbus s'écria : — Une bourse dans votre poche,

Jehan, c'est la lune dans un seau d'eau. On l'y voit, mais

" Ο αρχιδιάκος, λοιπόν, τους παρακολουθούσε, σκοτεινός και βλοσυρός. [...] Στη **στροφή ενός δρόμου**, ήχος ντεφιού έφτασε στ' αφτιά τους "

"[...] όταν ξαφνικά, στη **στροφή ενός δρόμου**, που είχε γίνει αφορμή να τη χάσει απ' τα μάτια του, άκουσε να βγάζει μια διαπεραστική κραυγή."

7_γωνία

Το αντίστοιχο απόσπασμα από το βιβλίο αναφέρεται σε μια σκηνή όπου ο Claude Frollo παρακολουθεί τον αδελφό του Jehan του με τον Λοχαγό Φοίβο να περπατούν στους στενούς δρόμους του μεσαιωνικού Παρισιού.

«Ο αρχιδιάκος, λοιπόν, τους παρακολουθούσε, σκοτεινός και βλοσυρός. [...] Στη στροφή ενός δρόμου, ήχος ντεφιού έφτασε στ' αφτιά τους».

Έχουμε λοιπόν την στροφή ενός δρόμου, τη γωνία που μας αποκρύπτει το αντικείμενο ανάλογα με το σημείο όπου βρισκόμαστε κατά τη διάρκεια της κίνησής μας.

σχεδιασμός_7

1856

19ος αι.

19ος αι.

7_γωνία

Η οδός όπου τοποθετείται το 7^ο σημείο έχει το όνομα του Nicolas Flamel, πιθανώς λόγω της μυθολογικής του σχέσης με τον πύργο St. Jacques. Ο ίδιος έχει ενταφιαστεί κάτω από τον πύργο, στα κατάλοιπα της εκκλησίας που βρισκόταν στην θέση αυτή.

Η συγκεκριμένη οδός είχε, πριν τις μεταρρυθμίσεις του Haussmann (κατά τις οποίες αυξήθηκε το πλάτος του δρόμου), αποσπασματική θέα προς τον πύργο.

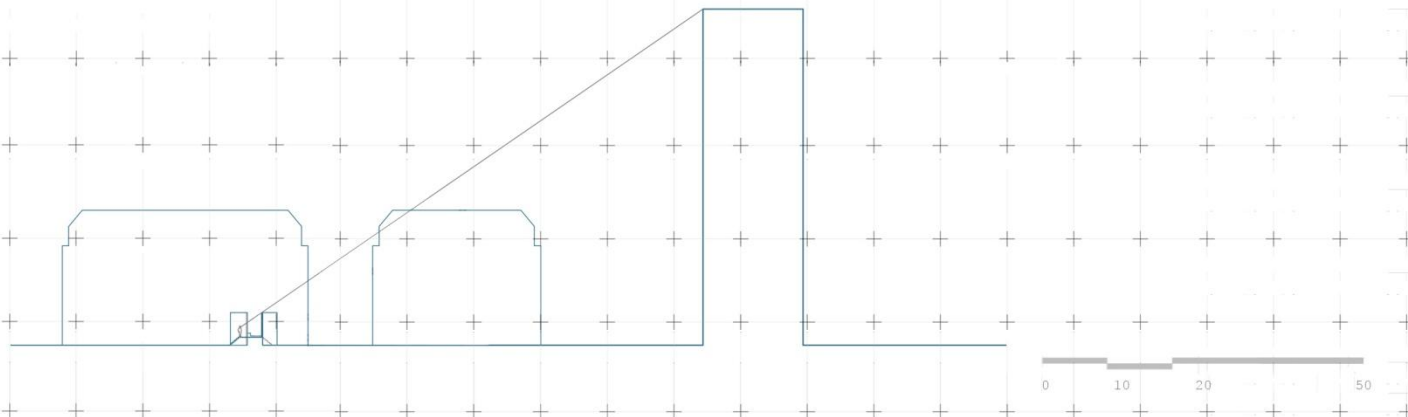
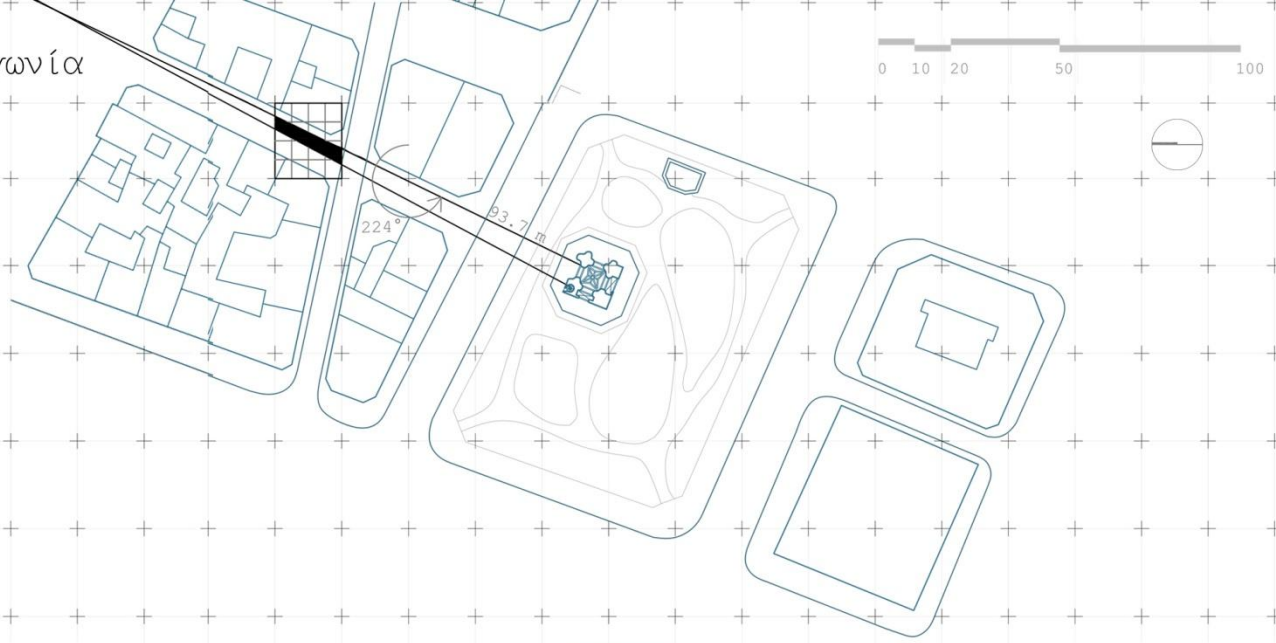
Φαίνεται στις επόμενες εικόνες πως ο δρόμος έχει πλέον μετατραπεί σε πεζόδρομο, και πως η θέα προς τον πύργο είναι μετωπική.

σχεδιασμός_7

7_γωνία

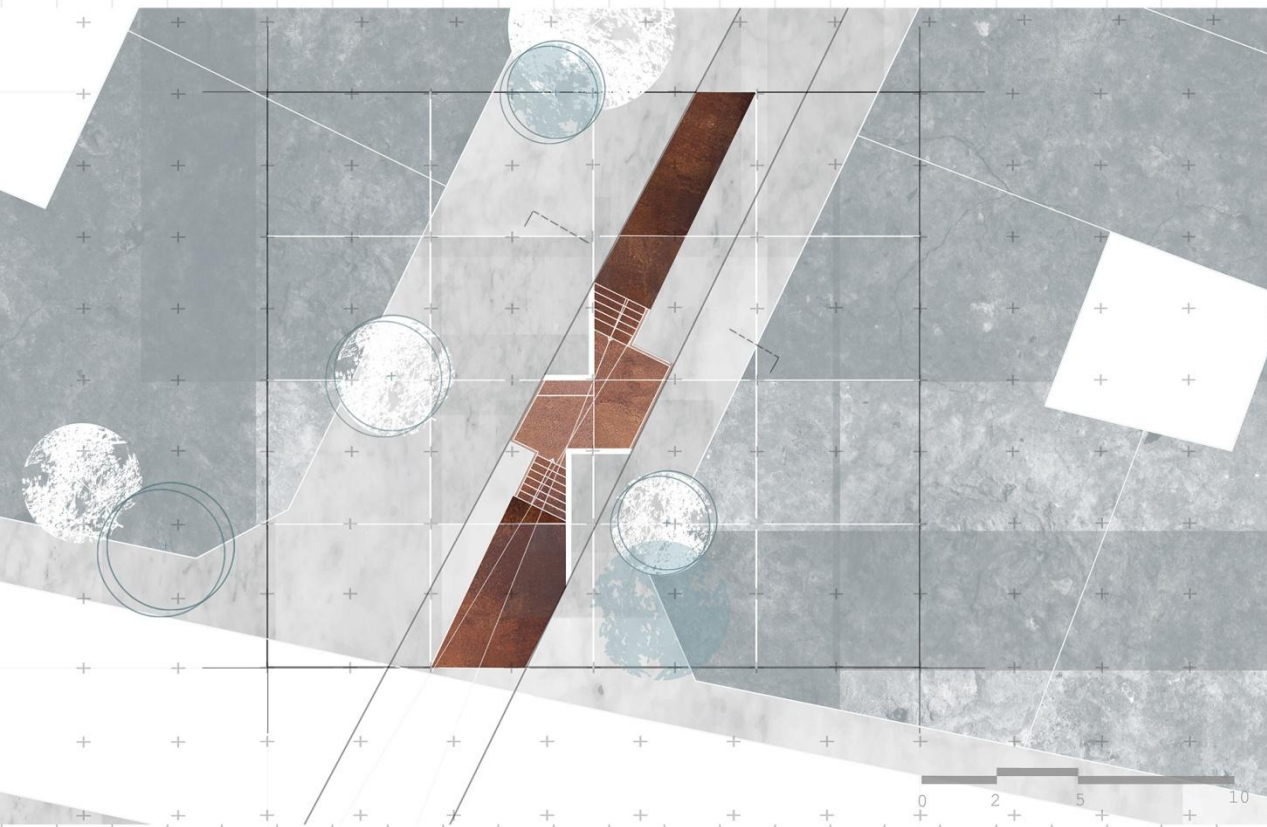
7 (93.7 , 224)_γωνία

Το σημείο σχεδιάζεται ως εξής: στην κάτοψη έχουμε δύο πετάσματα που διαμορφώνουν δυο γωνίες οι οποίες αποκρύπτουν τον πύργο. Καθώς ο περιπατητής ανεβαίνει στην κατασκευή, του αποκαλύπτεται σταδιακά το απόσπασμα ανάμεσα στις δύο γωνίες.

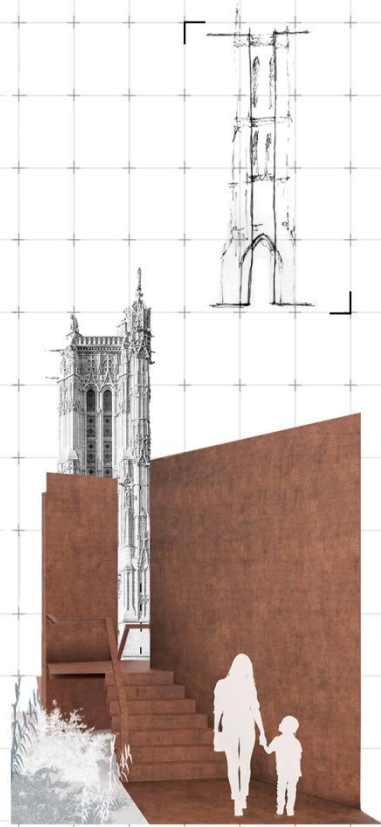
Στην τομή φαίνεται πως πρόκειται και πάλι για ένα δάπεδο που αναδιπλώνεται, ανυψώνεται και δημιουργεί οπτικά εμπόδια, και καταλήγει και πάλι σε δάπεδο.

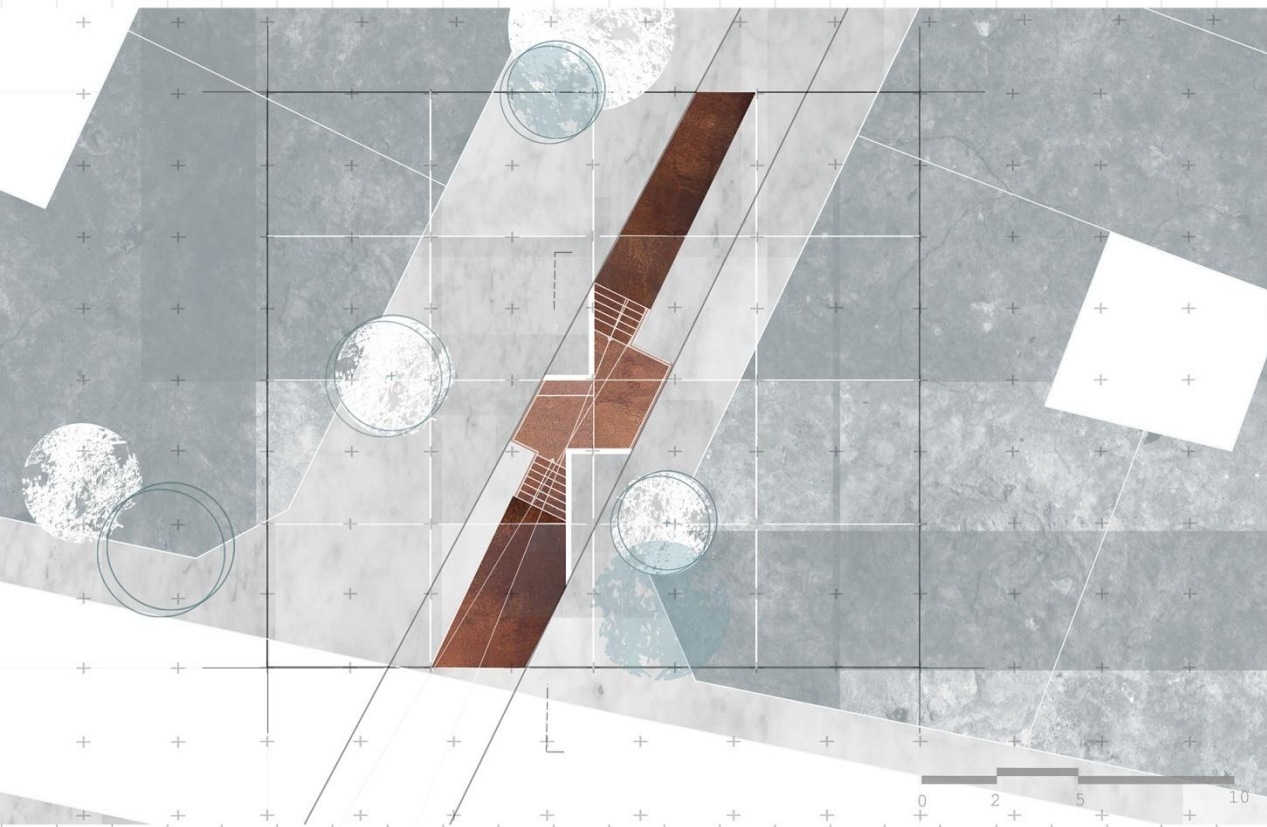
σχεδιασμός_7

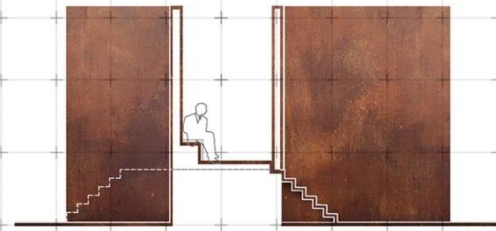
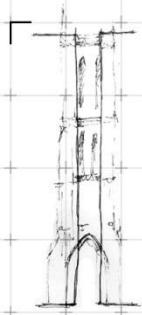
κάτοψη

7 (93.7 , 224) _γωνία

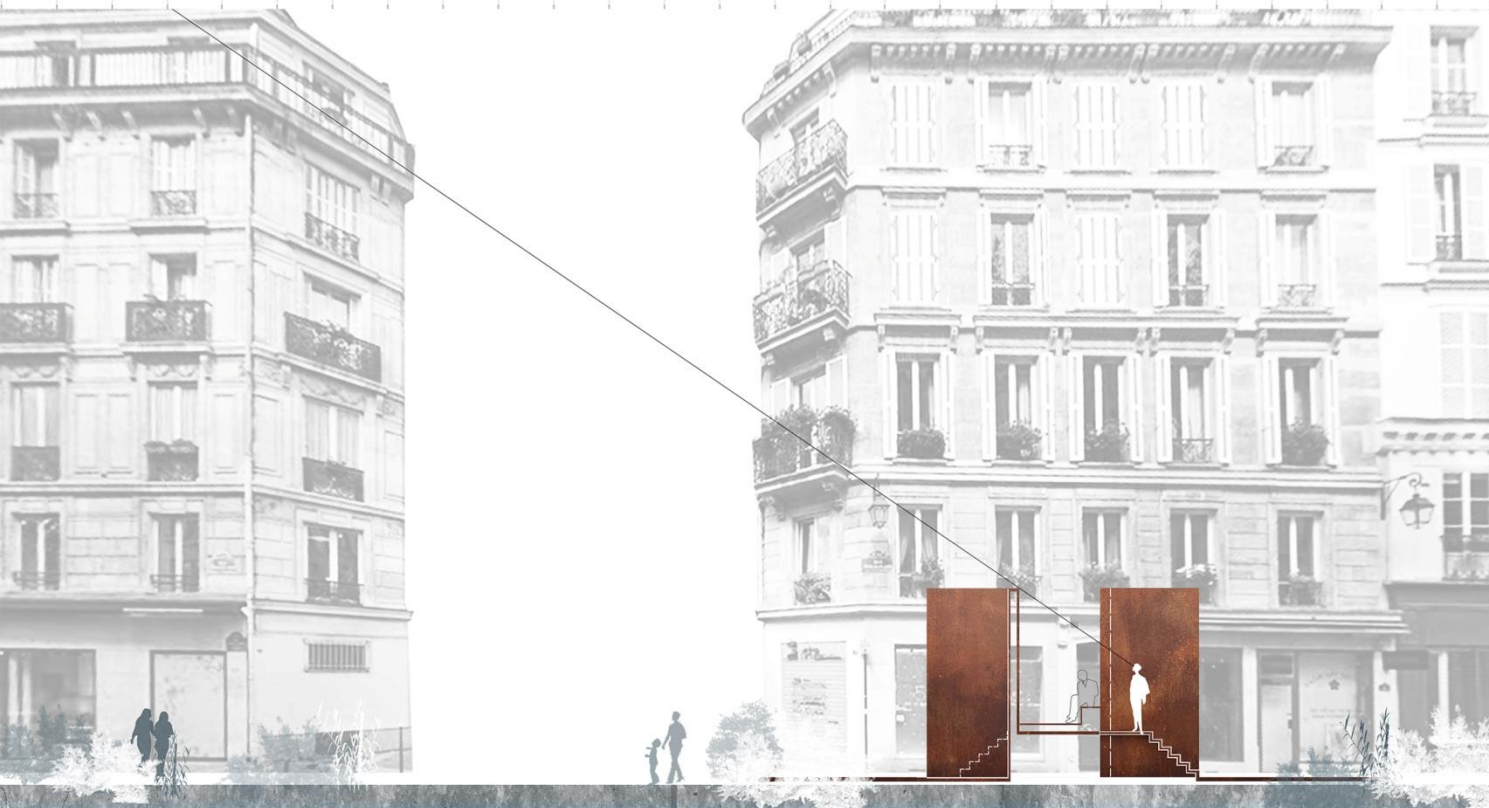

κάτοψη

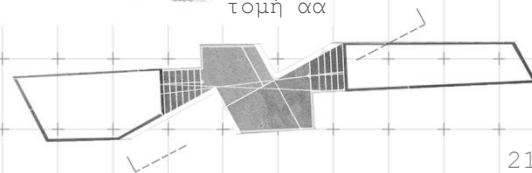
τομή ββ

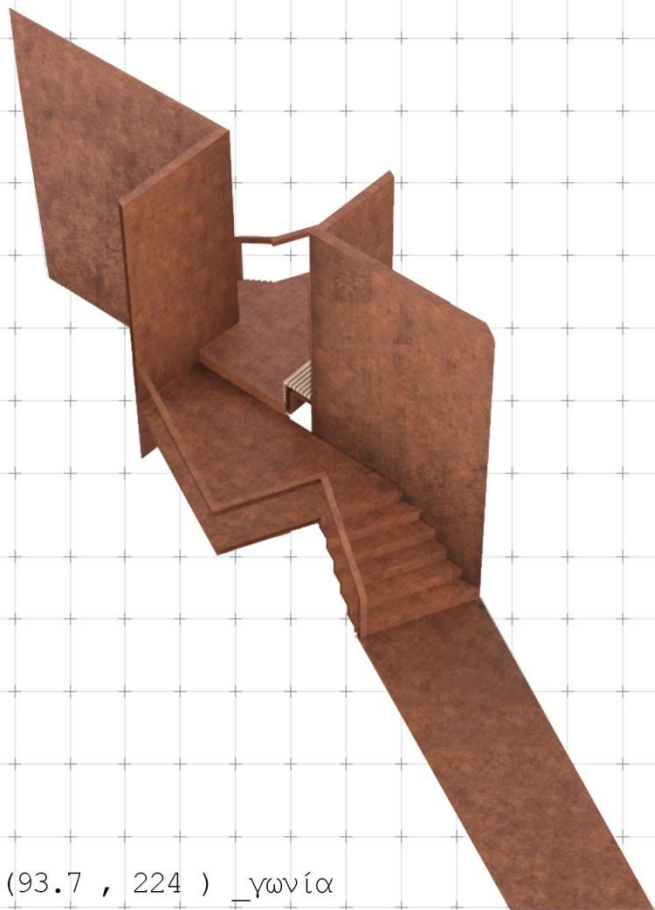
7 (93.7 , 224) _γωνία

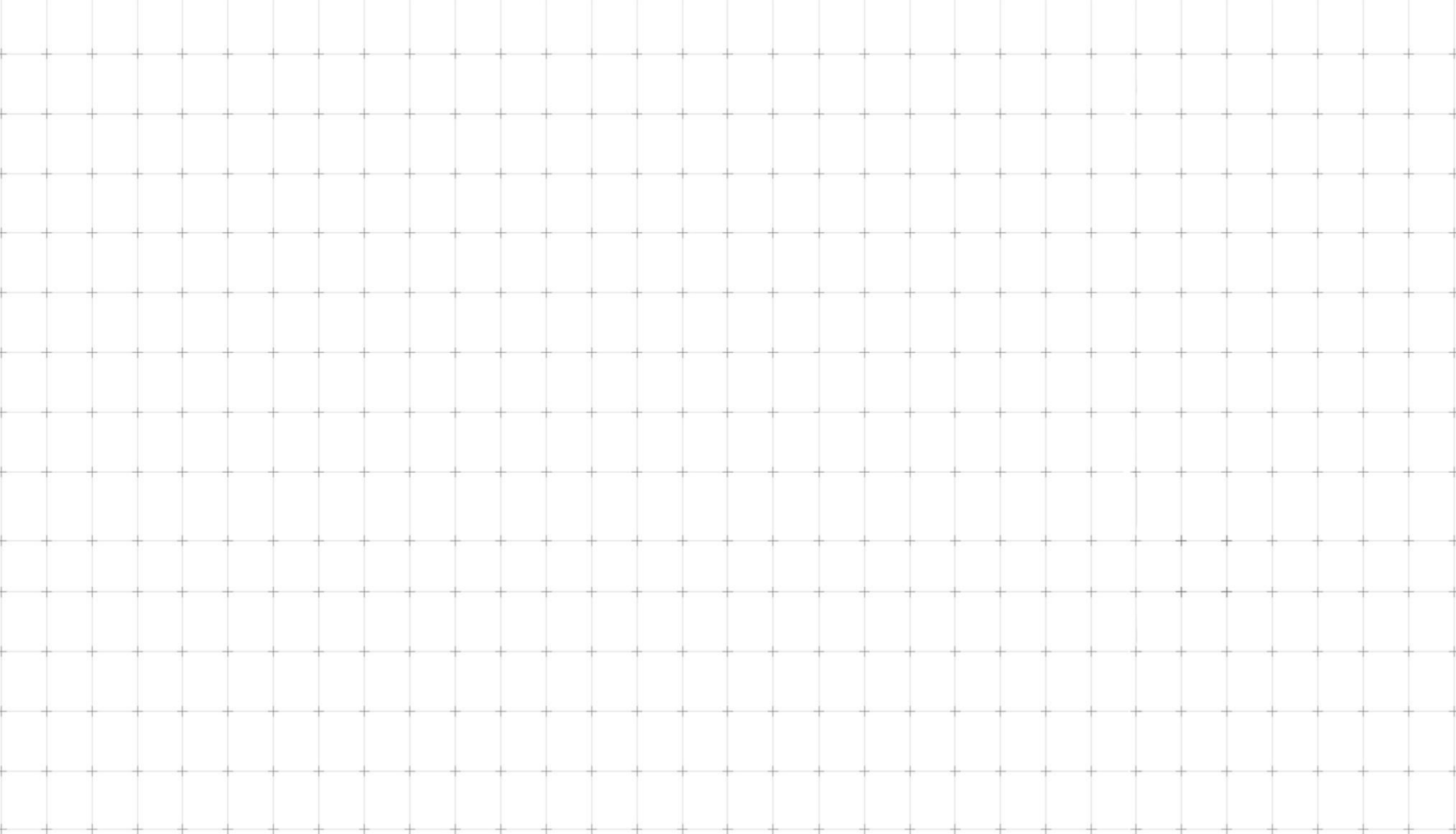
τομή αα

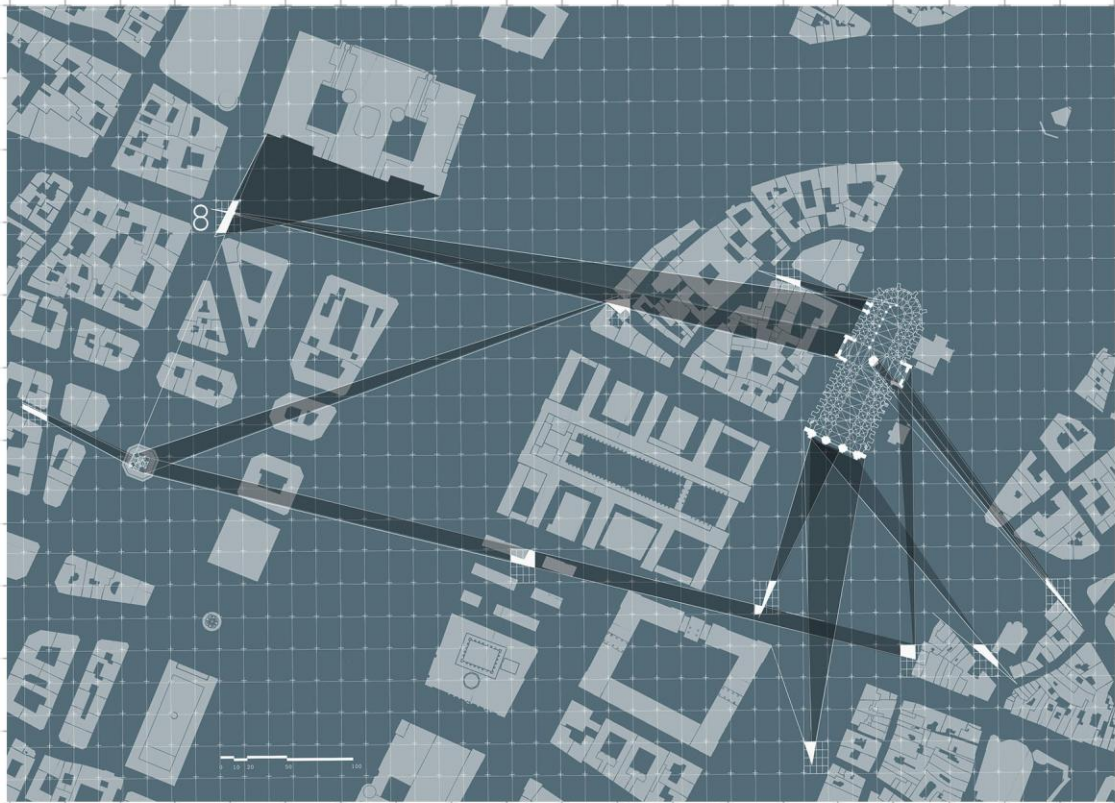
7 (93.7 , 224) _γωνία

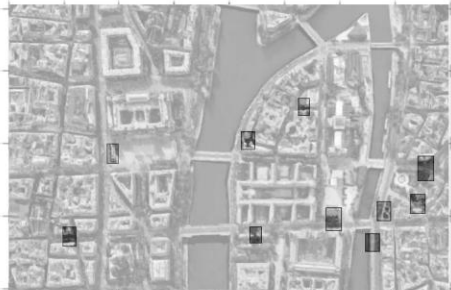
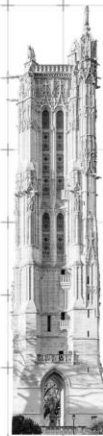

7 (93.7 , 224) _γωνία

8

Το 8^ο σημείο βρίσκεται πάνω στην πλατεία του Δημαρχείου. Το κύριο αντικείμενο θέασης είναι το εγκάρσιο κλίτος της Παναγίας των Παρισίων. Η αντίστοιχη χάραξη θέασης είχε αποτυπωθεί ως σχισμή στην δεύτερη μακέτα ανάλυσης του πεδίου. Από το σημείο αυτό ο περιπατητής ταυτόχρονα βλέπει και την κορυφή του πύργου St. Jacques πάνω από τις στέγες. Η λέξη που περιγράφει το σημείο είναι «φεγγίτης».

«Τι περιείχε αυτό το κελί κανείς δεν ήξερε. Συχνά όμως είχαν δει τη νύχτα ένα μικρό φεγγίτη που υπήρχε στο πίσω μέρος του πύργου, να εμφανίζεται, να ξαναεμφανίζεται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μια αλλόκοτη κόκκινη λάμψη που έμοιαζε να προέρχεται μάλλον από φλόγα».

σχεδιασμός_8

"Τι περιείχε αυτό το κελί κανείς δεν ήξερε. Συχνά όμως είχαν δει τη νύχτα ένα μικρό **φεγγίτη** που υπήρχε στο πίσω μέρος του πύργου, να εμφανίζεται, να ξαναεμφανίζεται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, μια διακεκομμένη, αλλόκοτη κόκκινη λάμψη που έμοιαζε να προέρχεται μάλλον από φλόγα [...]"

"Το κελί είχε μόνο ένα **φεγγίτη**, που έβλεπε στη στέγη της εκκλησίας"

8 _ φεγγίτης

1653

1851

1855

8 φεγγίτης

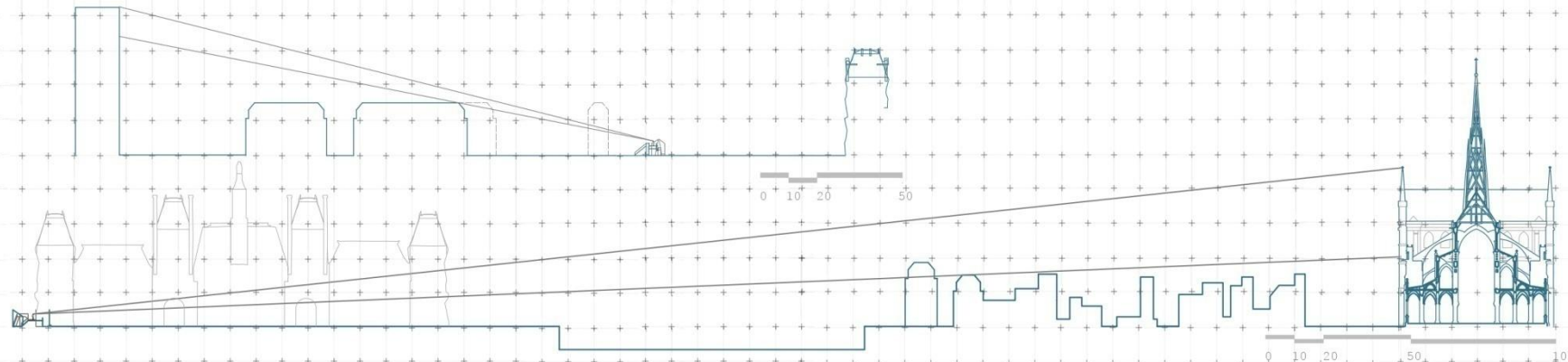
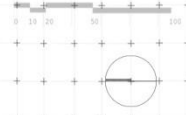

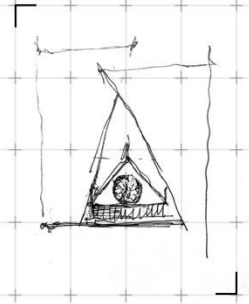
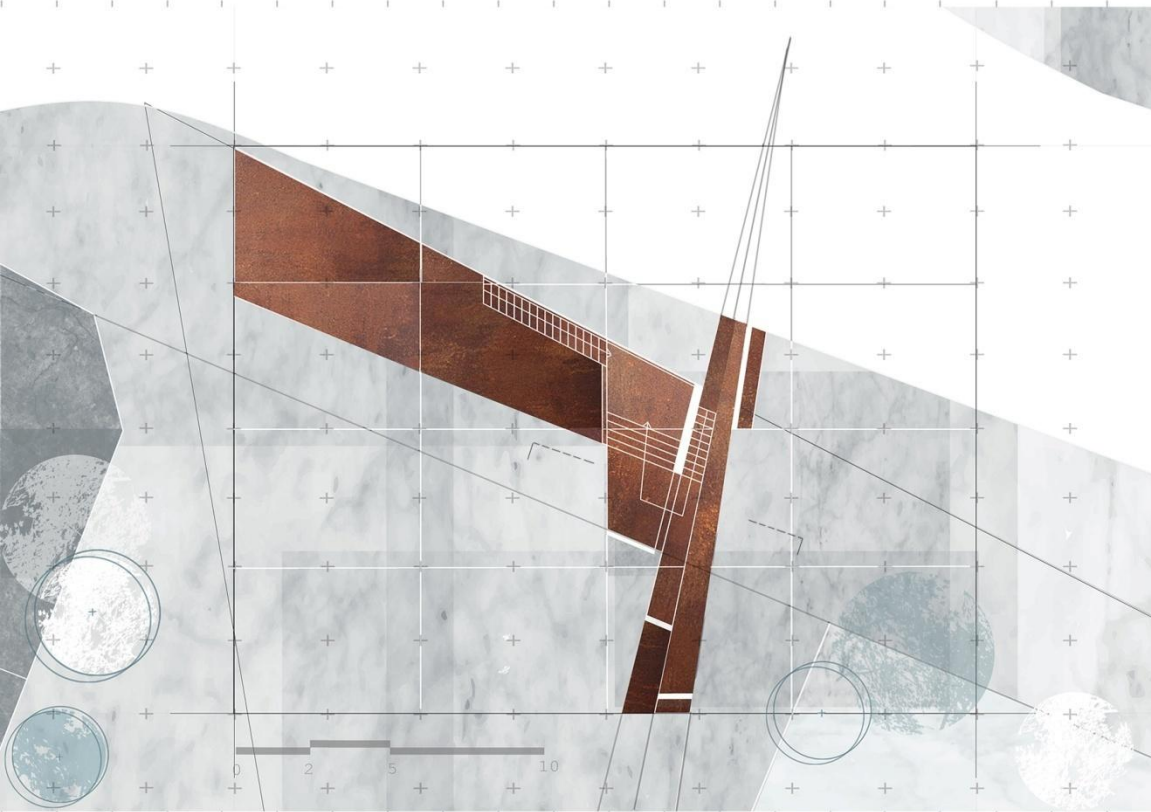
1871

8 _ φεγγίτης

8 (518.4 , 258) φεγγίτης

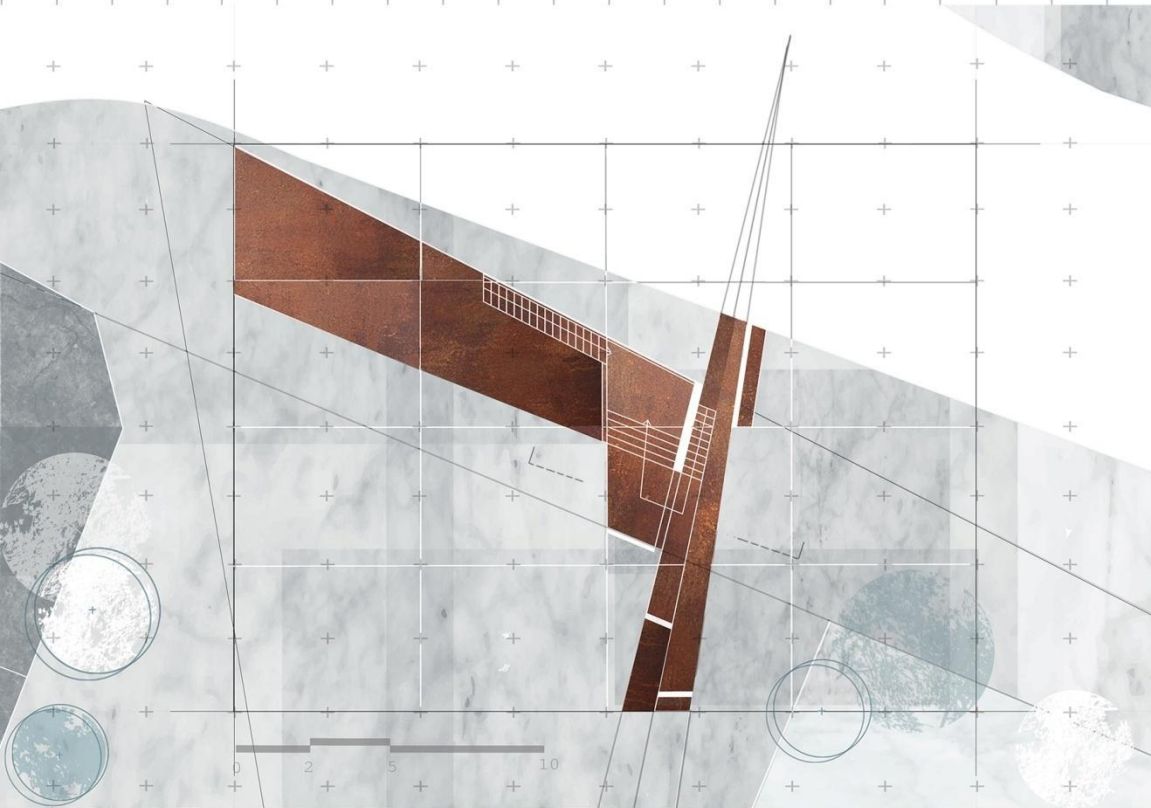
κάτοψη

8 (518.4 , 258) _φεγγίτης

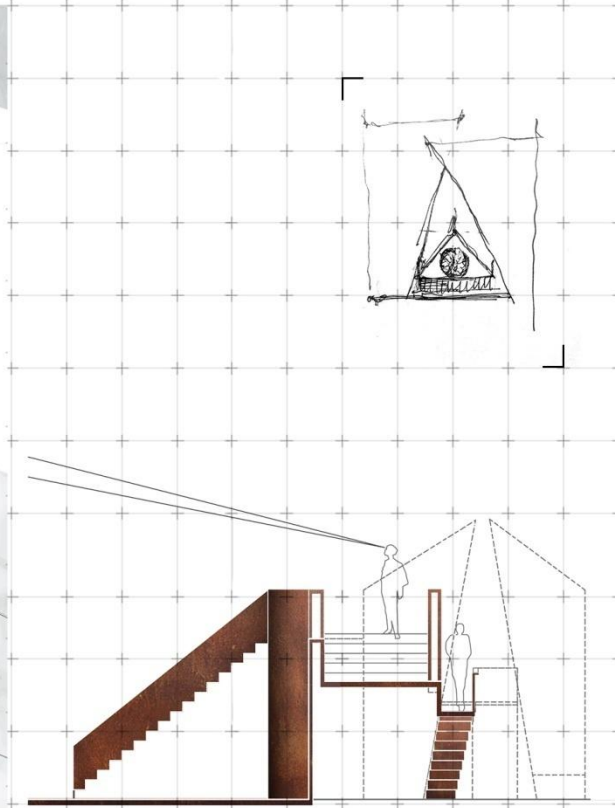
Η θέα προς το εγκάρσιο κλίτος της Notre-Dame γίνεται από μια υπερυψωμένη διαδρομή, ανάμεσα σε δύο πρισματικά πετάσματα που πλαισιώνουν το αντικείμενο. Ο περιπατητής ανεβαίνει, βλέπει το κύριο θέμα, και στη συνέχεια ανεβαίνει παραπάνω, σε ένα επίπεδο απ'όπου βλέπει την κορυφή του πύργου St. Jacques. Στη συνέχεια αποχωρεί μέσω μιας δεύτερης κλίμακας.

Στην τομή φαίνονται τα επίπεδα ανάβασης και η αναδίπλωση του δαπέδου.

σχεδιασμός_8

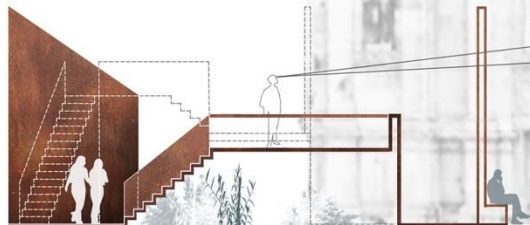

κάτοψη

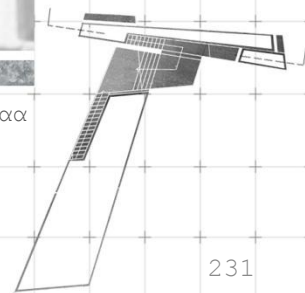
τομή ββ

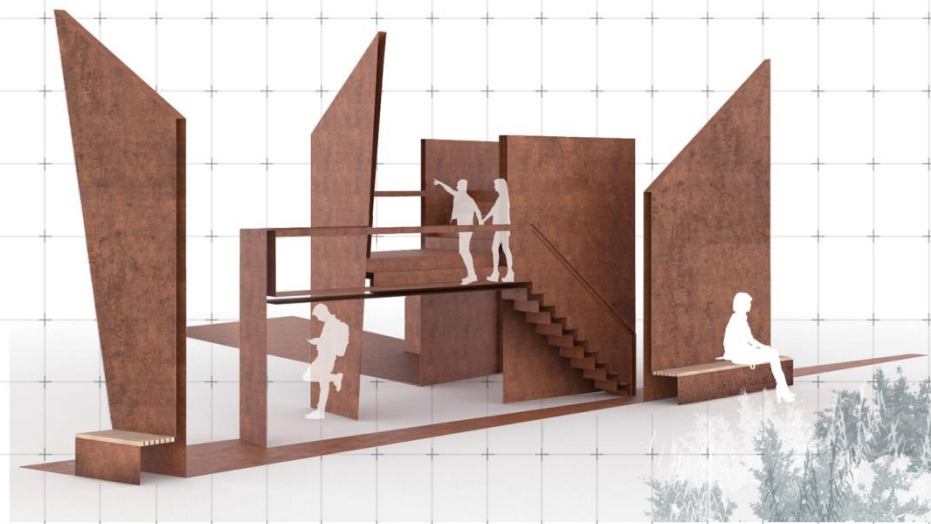
8 (518.4 , 258) _φεγγίτης

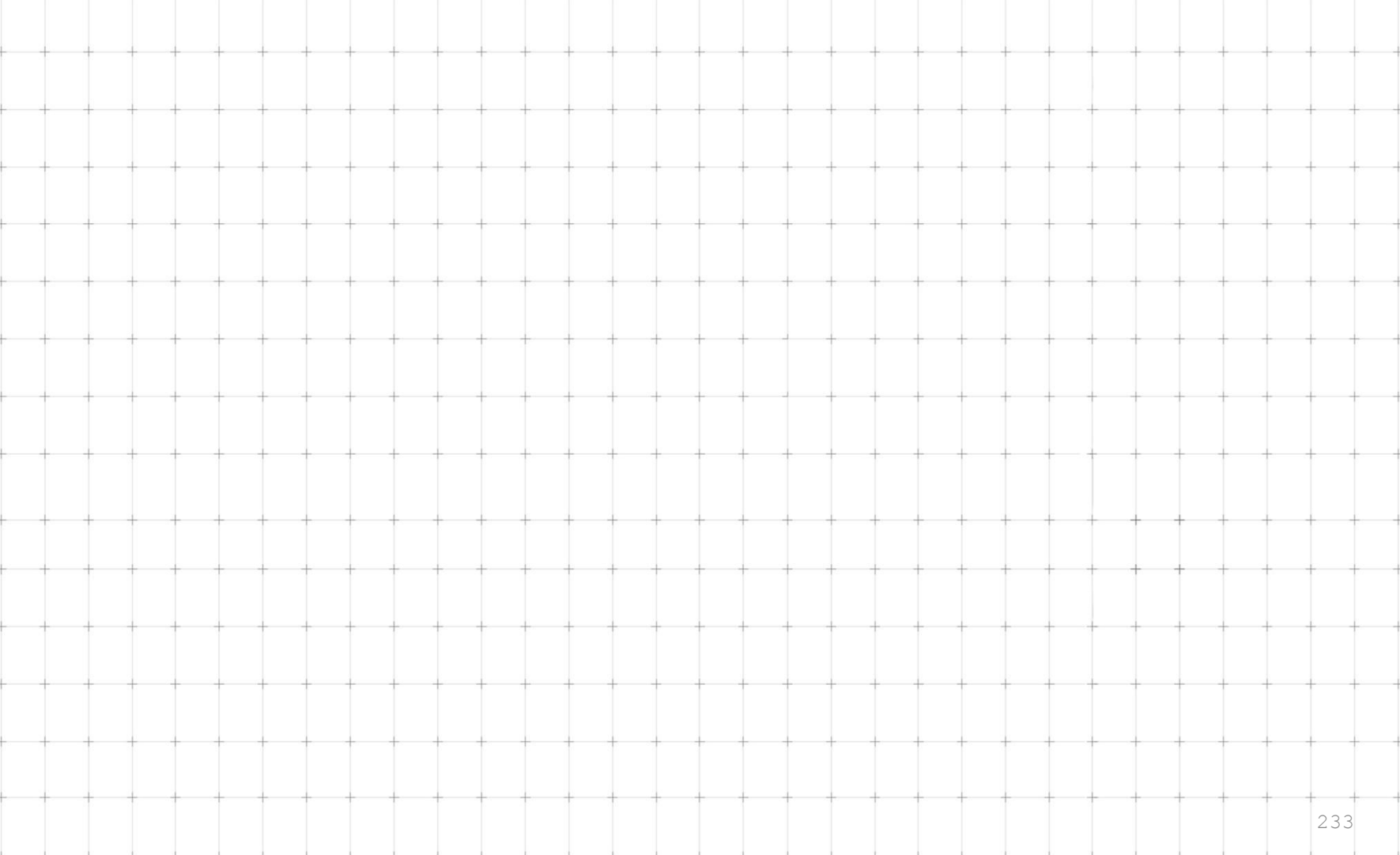
τομή αα

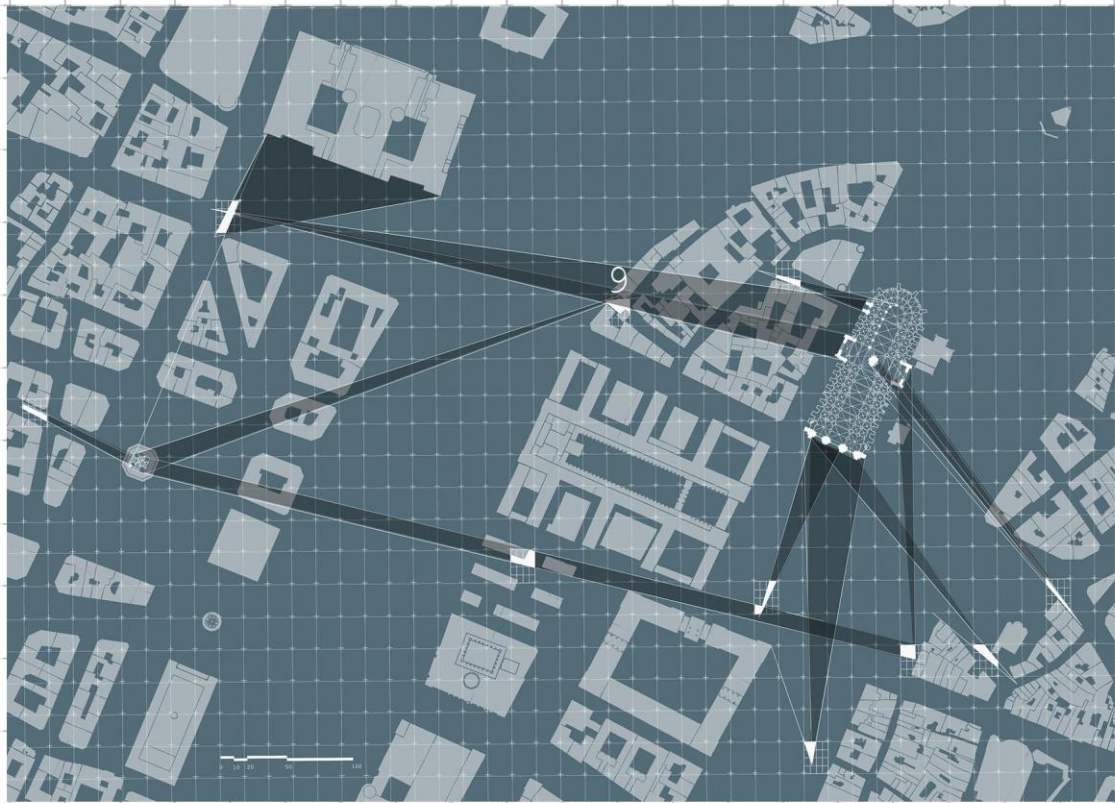
8 (518.4 , 258) _φεγγίτης

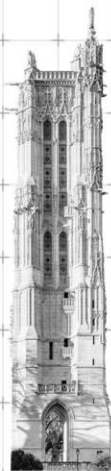

8 (518.4 , 258) _φεγγίτης

9

Το 9^ο σημείο είναι το σημείο όπου ο περιπατητής χάνει την επαφή με τον πύργο St. Jacques και εισέρχεται στην συνοικία Cloitre Notre-Dame. Τοποθετείται δίπλα στο μοναδικό κτήριο που έμεινε ανέγγιχτο κατά την χάραξη του νέου δρόμου (Rue d'Arcole) από τον Haussmann.

σχεδιασμός_9

"Πολλοί πύργοι ήδη από εκείνη την εποχή είχαν αρχίσει να γκρεμίζονται. Ένας απ' αυτούς είχε μετατραπεί σε τόπο διασκέδασης για τους αλήτες. Ο πύργος ήταν το πιο ζωντανό, και κατά συνέπεια το πιο σιχαμερό, σημείο του βασιλείου της Αληταρίας. Κάτι σαν τερατώδης υπερφυσική **κυψέλη** που βούιζε νυχθημερόν. [...] το κόκκινο φως, ακτινοβολώντας απ' τις ρωγμές [...] των ετοιμόρροπων τοίχων, διαχεόταν, θα έλεγε κανείς από κάθε πόρο των τοίχων."

Το σημείο αυτό ορίζεται από την έννοια της κυψέλης.

«Πολλοί πύργοι ήδη από εκείνη την εποχή είχαν αρχίσει να γκρεμίζονται. Ένας απ' αυτούς είχε μετατραπεί σε τόπο διασκέδασης για τους αλήτες. Ο πύργος ήταν το πιο ζωντανό, και κατά συνέπεια το πιο σιχαμερό, σημείο του βασιλείου της Αληταρίας. Κάτι σαν τερατώδης υπερφυσική κυψέλη που βούιζε νυχθημερόν. [...] το κόκκινο φως που, ακτινοβολώντας απ' τις ρωγμές [...] των ετοιμόρροπων τοίχων, διαχεόταν, θα έλεγε κανείς από κάθε πόρο των τοίχων.»

Όπως ορίζεται εδώ λοιπόν η κυψέλη, το ταβερνείο της Αυλής των Θαυμάτων, είναι ένα σώμα με μεγάλη κίνηση που περνά από μέσα, με ρωγμές στο περίβλημα, μέσα από τις οποίες διαχέεται φώς .

σχεδιασμός_9

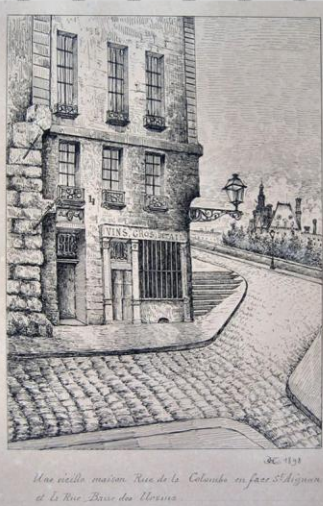

7 siècles d'histoire

1223 - La légende de la Colombe	1715 - Plan des repaires de Garlouche
1240 - La lavaine Saint-Nicolas	1864 - Le Restaurant de la Colombe

La Rue de la Colombe dans la Cité.

Une vieille maison Rue de la Colombe en face St-Aignan et la Rue Dussan des Clercs.

La rue de la Colombe.

9 κυψέλη

1895

1898

1910

1865

Όπως προαναφέρθηκε, τοποθετούμαστε δίπλα στο κτήριο του 13ου αιώνα που έμεινε ανέγγιχτο από τις πολεοδομικές αλλαγές, όπως φαίνεται στις εικόνες. Πρόκειται για το κτήριο που φέρει τον μύθο των δύο περιστεριών που αναφέρθηκε στην ανάλυση του πεδίου, από όπου προέρχεται το όνομα του δρόμου. Πάνω δεξιά υπάρχει η πινακίδα όπου αναγράφεται η ιστορία του σπιτιού, στο οποίο κατοικούσε ένας εργάτης του εργοταξίου της Notre-Dame τον 13ο αι. Στη συνέχεια μετετράπη σε ταβερνείο.

Έχει ενδιαφέρον ότι κατά τα έργα αναβάθμισης της πόλης, ο Haussmann ανύψωσε τη στάθμη του δαπέδου. Για να περάσει κανείς σε αυτόν τον παλιό δρόμο, λοιπόν, πρέπει να κατέβει ένα μέτρο όπως φαίνεται στις εικόνες.

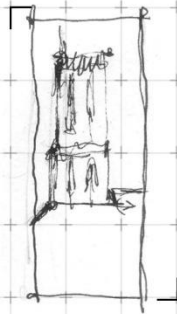
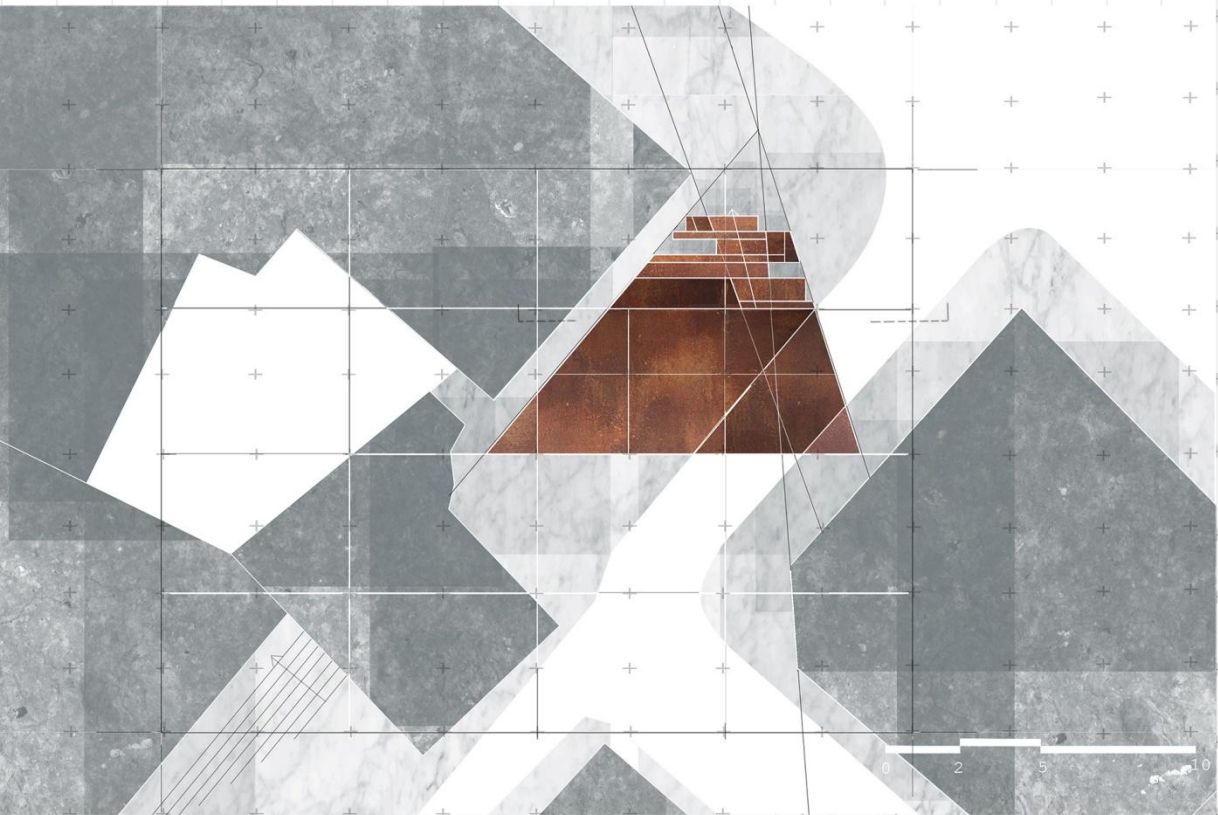
Ακολουθούν φωτογραφίες με την σημερινή κατάσταση της περιοχής και το συγκεκριμένο κτήριο. Στο σημείο αυτό περνούσε επίσης το πρώτο Ρωμαϊκό τείχος, το οποίο σημειώνεται στο δάπεδο με αλλαγή της υλικότητας. Στις εικόνες φαίνεται επίσης η τελευταία οπτική επαφή με τον πύργο St. Jacques, πριν εισχωρήσει κανείς στην περιοχή.

9 (382.4 , 108)_κυψέλη

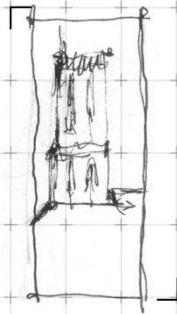
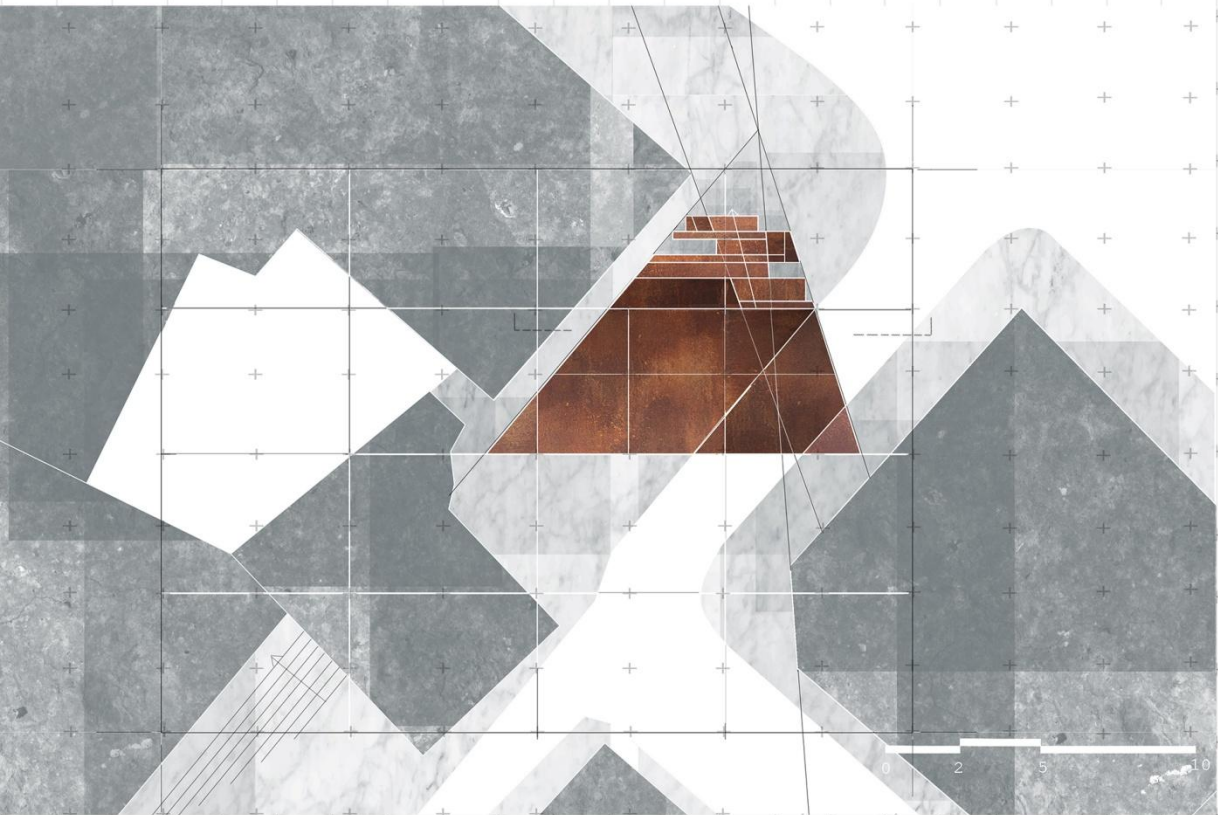
9 (382.4 , 108) _κυψέλη

κάτοψη

Πρόκειται ουσιαστικά περί ενός περάσματος, μέσα από το οποίο γεφυρώνεται η υψομετρική διαφορά ανάμεσα στο παλιό και στο νέο Παρίσι. Ο περιπατητής περνά μέσα από ένα σώμα που διαμορφώνεται από λωρίδες corten που αναδιπλώνονται και δημιουργούν δάπεδο, αναβαθμό, στέγαστρο και κάθισμα. Ως σύνολο, αυτές οι λωρίδες αποτελούν ένα σώμα με σχισμές μέσα από τις οποίες διαχέεται το φως την νύχτα. Το κεντρικό πέραςμα εστιάζει στον πύργο St. Jacques.

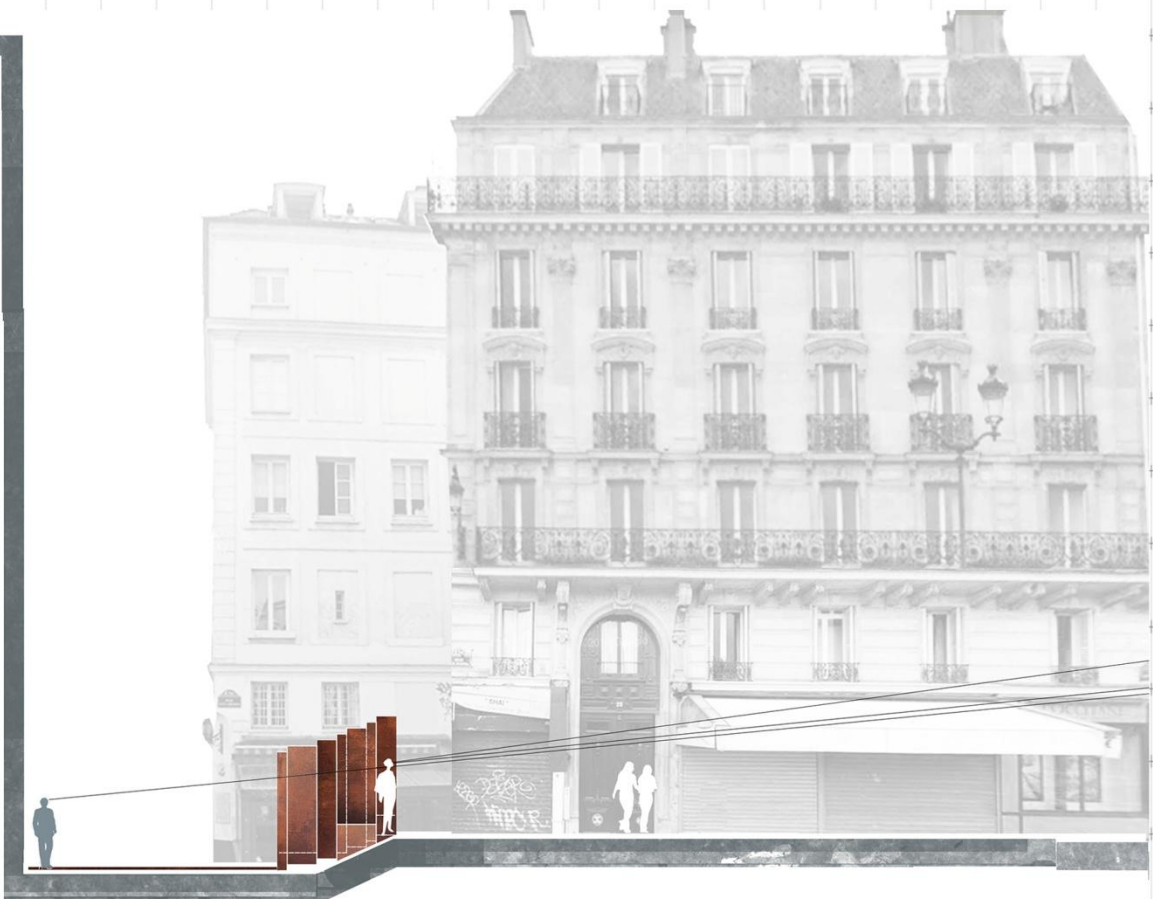
σχεδιασμός_9

9 (382.4 , 108) _κυψέλη

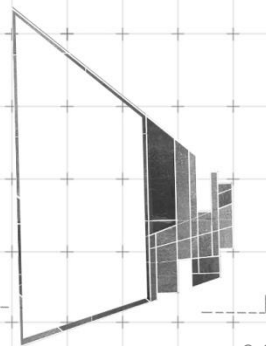
κάτοψη

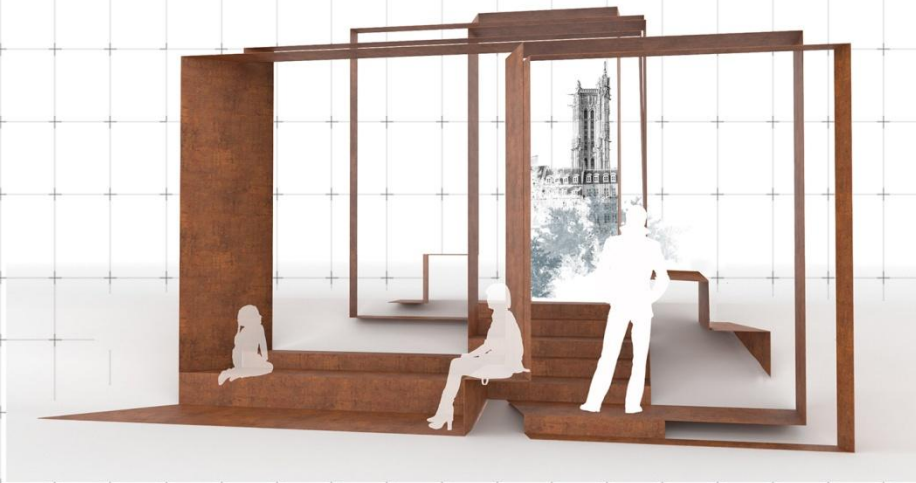
τομή ββ

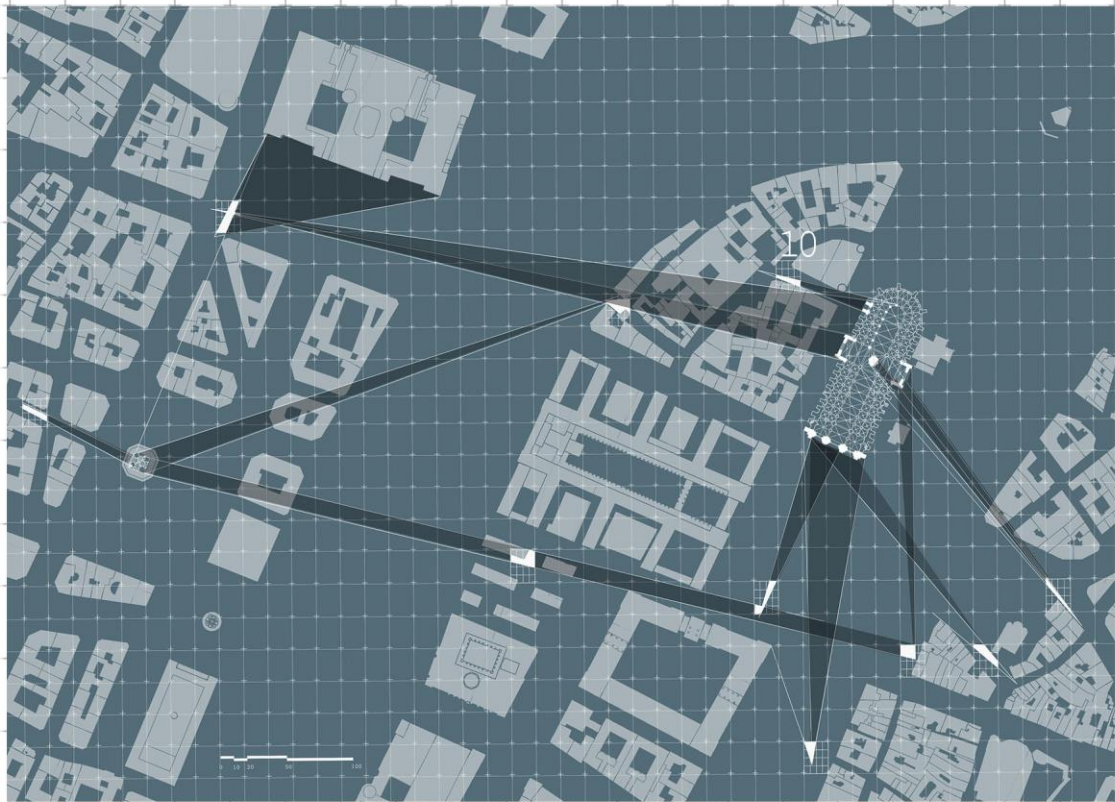
9 (382.4 , 108) _κυψέλη

τομή αα

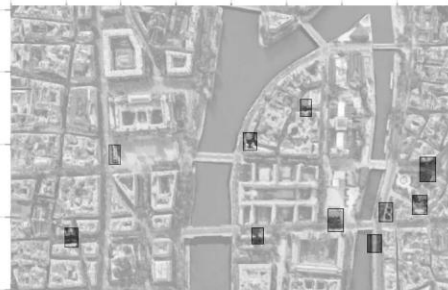

9 (382.4 , 108) _κυψέλη

10

Το 10° σημείο βρίσκεται μέσα στην συνοικία Cloître Notre-Dame. Είναι το τελευταίο της διαδρομής, πριν αποκαλυφθεί ολόκληρη η Παναγία των Παρισίων. Ο περιπατητής φθάνει σε αυτό αφού έχει διασχίσει την κεντρική οδό της συνοικίας (Rue Chanoinesse) με τις πόρτες και τις αυλές, για την οποία έγινε λόγος στην ανάλυση του πεδίου.

Το σημείο εστιάζει οπτικά στην βόρεια όψη, στο τμήμα των επίστεγων αντηρίδων.

σχεδιασμός_10

"Περνώντας έξω απ' την πόρτα του κώδωνοστασίου, που ήταν μισάνοιχτη, είδε κάτι που τον παραξένεψε: τον Κουασιμόδο, σκυμμένο στο άνοιγμα ενός γείσου από σχιστόλιθο, να κοιτάζει κι εκείνος προς την πλατεία".

10 _σχιστόλιθος

QUASIMODO APPEARED ALSO TO BE GAZING AT THE PLACE.

Η λέξη που αντιστοιχεί στο σημείο είναι «σχιστόλιθος».

«Περνώντας έξω απ'την πόρτα του κωδωνοστάσιου, που ήταν μισάνοιχτη, είδε κάτι που τον παραξένεψε: τον Κουασιμόδο, σκυμμένο στο άνοιγμα ενός γείσου από σχιστόλιθο, να κοιτάζει κι εκείνος προς την πλατεία».

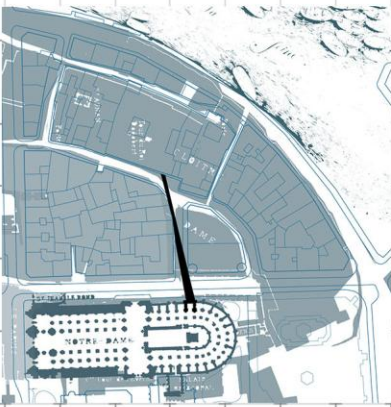
Έχουμε λοιπόν τον θεατή να πλησιάζει κοντά στο εμπόδιο και να παρακολουθεί το θέαμα από μία οριζόντια σχισμή, ανάμεσα σε δύο κεκλιμένα πετάσματα.

σχεδιασμός_10

1910

1900

10

σχιστόλιθος

1915

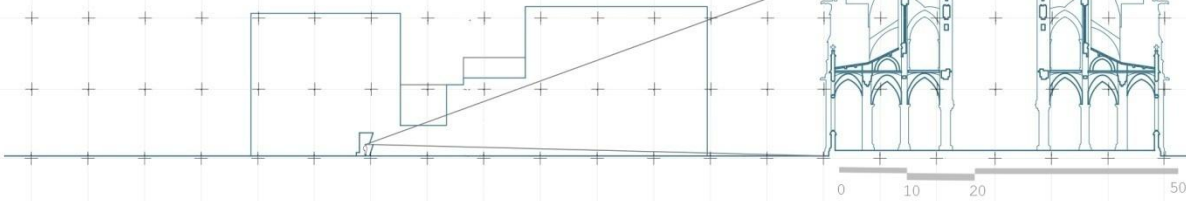
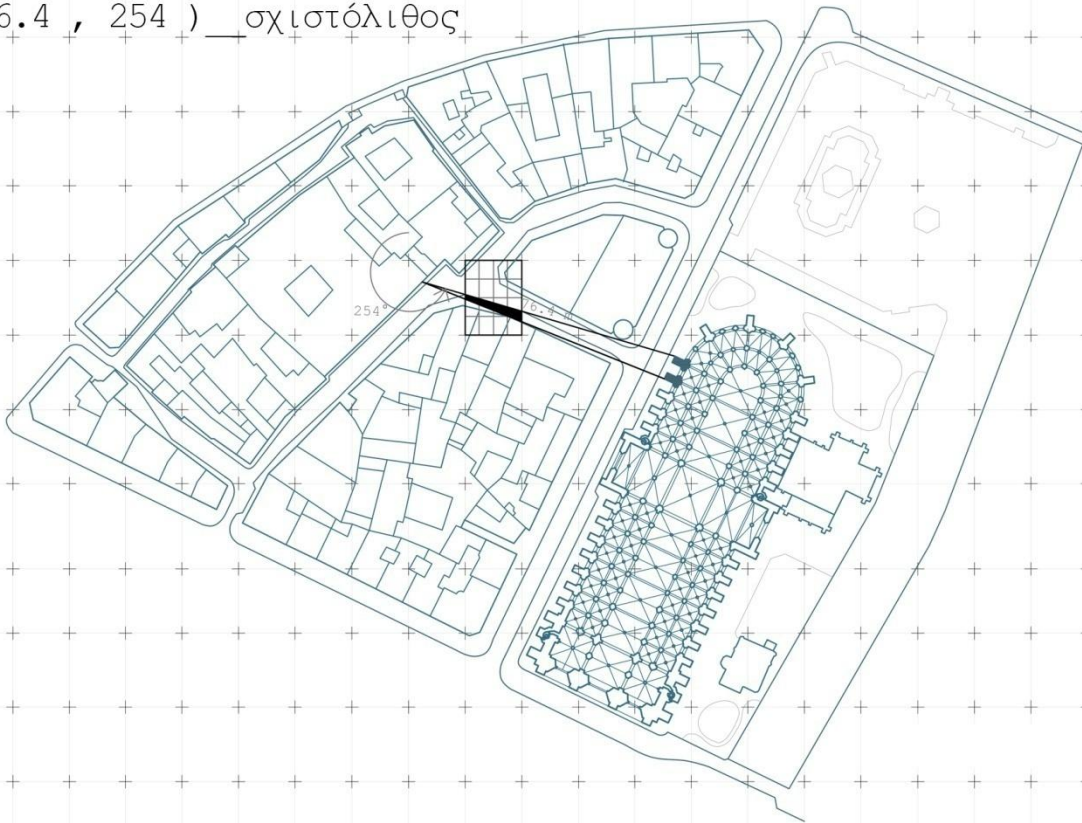

1910

10 _ σχιστόλιθος

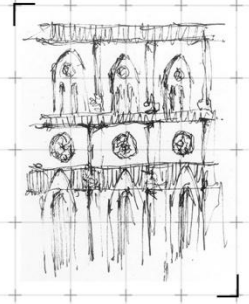
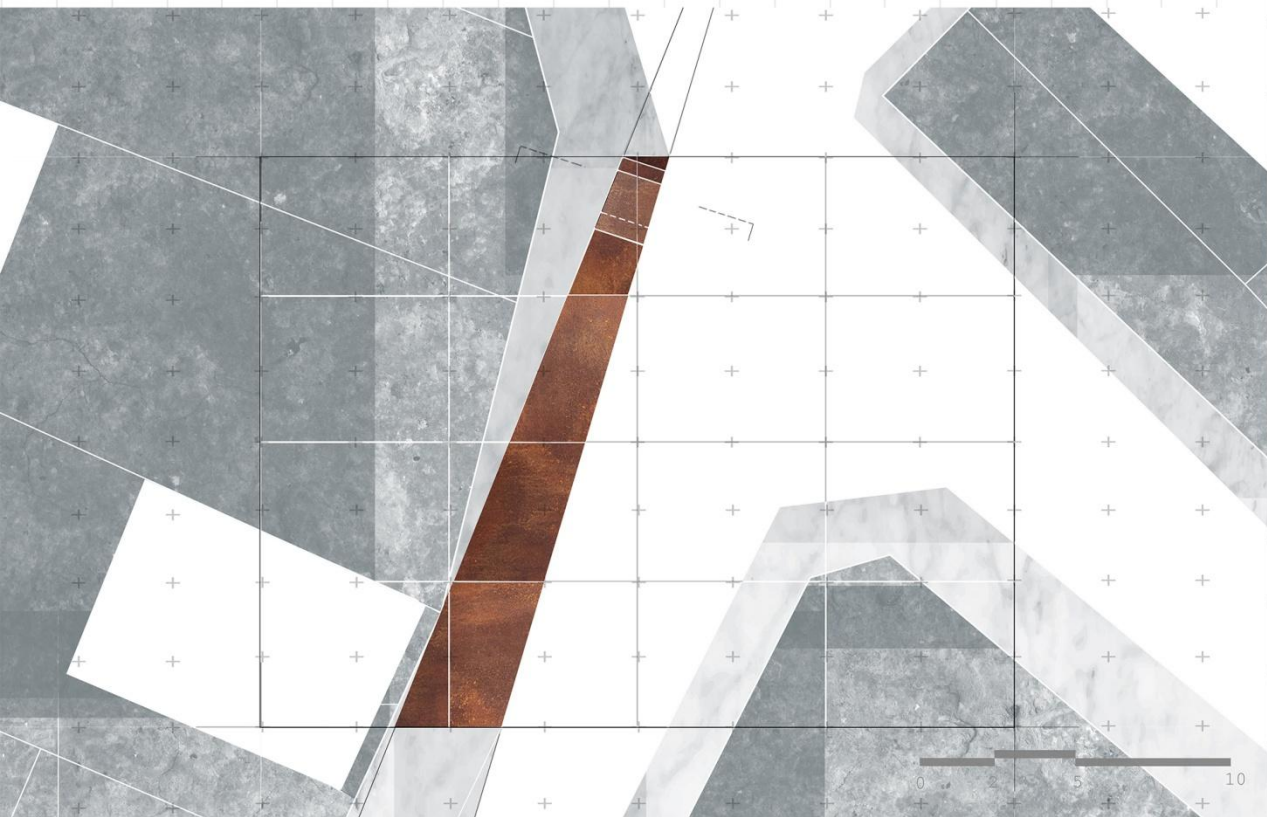
10 (76.4 , 254) _σχιστόλιθος

Εδώ το σημείο τοποθετείται σε μια περιοχή μικρότερης κλίμακας από τις προηγούμενες, και βρίσκεται κοντά στο αντικείμενο θέασης. Λόγω της κλίμακας της περιοχής, αυτή είναι η μικρότερη όλων των κατασκευών.

Έχουμε κατά κύριο λόγο ένα δάπεδο που υλοποιεί το απόσπασμα, στην αρχή του οποίου υπάρχει ένα στεγασμένο πέρασμα που οριοθετεί την θέα. Στην τομή φαίνονται τα δύο κεκλιμένα πετάσματα όπως περιγράφονται στο βιβλίο, μέσα απ' τα οποία βλέπει κανείς το απόσπασμα όταν περνάει στιγμιαία μέσα από την κατασκευή.

σχεδιασμός_10

10 (76.4 , 254) _σχιστόλιθος

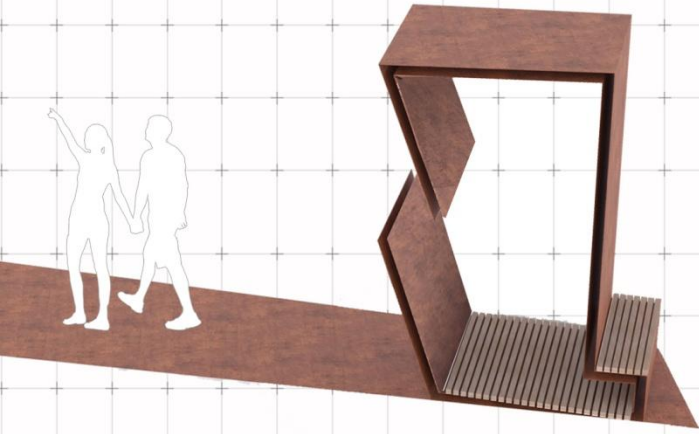
κάτοψη

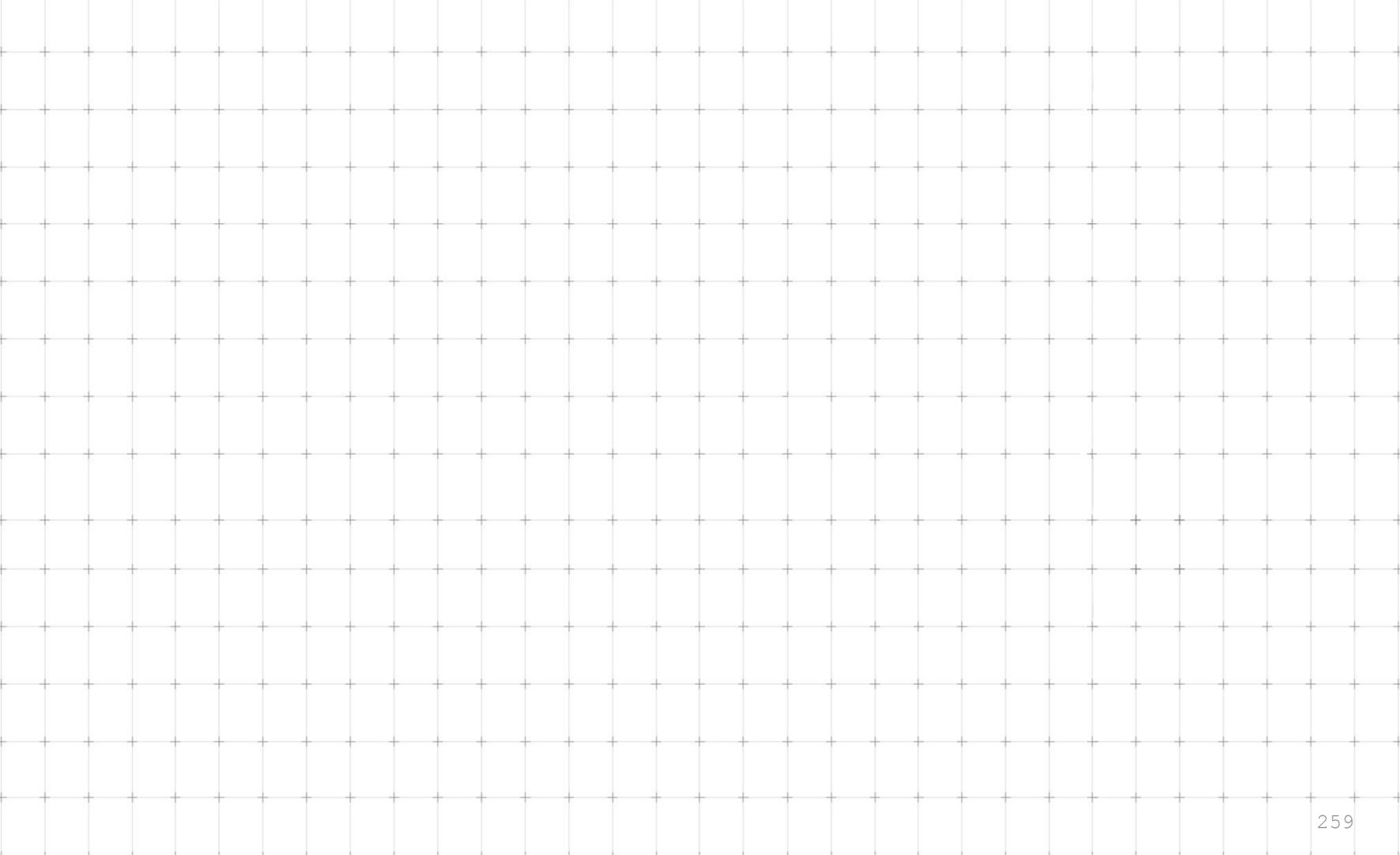
τομή

10 (76.4 , 254) _σχιστόλιθος

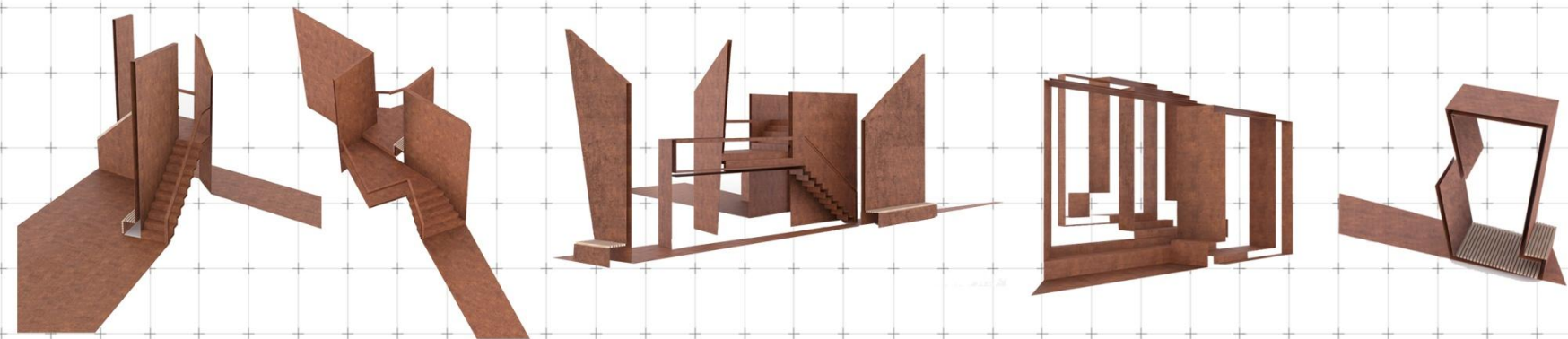
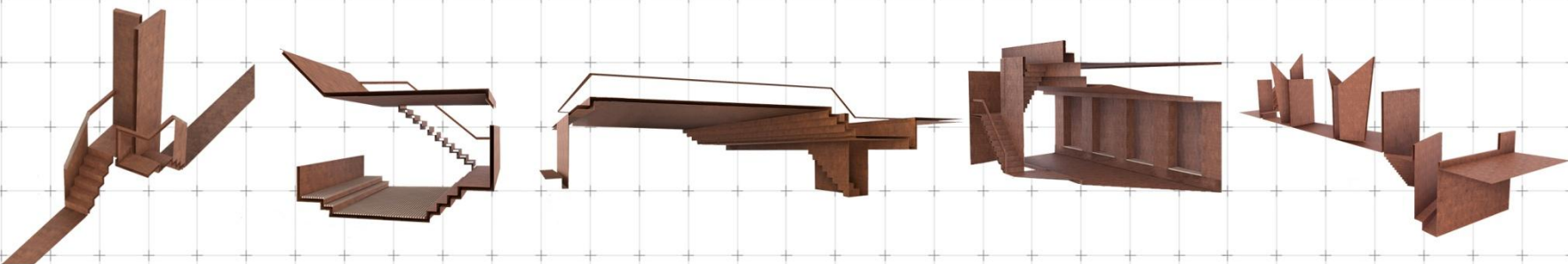

10 (76.4 , 254) _σχιστόλιθος

Παρουσιάζεται εδώ το σύνολο των κατασκευών, που χαρακτηρίζονται από κοινή αρχιτεκτονική γλώσσα. Πρόκειται για ένα σύστημα σημείων -παράξενων αντικείμενων της πόλης- που δεν είναι αυτοαναφορικά. Ως προς την αρχιτεκτονική έκφραση, προκύπτουν όλα ως αναδιπλώσεις μιας επιφάνειας και διέπονται από κοινές κατασκευαστικές αρχές.

αρχιτεκτονική γλώσσα

αντικείμενα της πόλης_σύστημα_αναδίπλωση

Η επιφάνεια που αναδιπλώνεται αποτελείται από δύο φύλλα corten, ενδιάμεσα των οποίων υπάρχει σκελετός από μεταλλικές δοκούς σχήματος C, έτσι ώστε να παράγεται στα σόκορα της κατασκευής μια σκοτία, μέσα στην οποία εισάγεται το φωτιστικό σώμα. Τα κιγκλιδώματα διαμορφώνονται είτε με C, είτε με αναδίπλωση ενός φύλλου corten και ξύλινο χειρολισθήρα. Όπως έχει προαναφερθεί, στα καθίσματα υπάρχουν ξύλινες επενδύσεις. Τα δάπεδα διαμορφώνονται επίσης με διπλό φύλλο corten και πλέγμα δοκών ενδιάμεσα.

αρχιτεκτονική γλώσσα

φύλλο corten πάχους 6 χιλ.

κοιλοδοκός 150x80 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής c 80x80 χιλ.

κοιλοδοκός
80x80 χιλ.

χειρολισθήρας διατομής
c 80x80 χιλ.

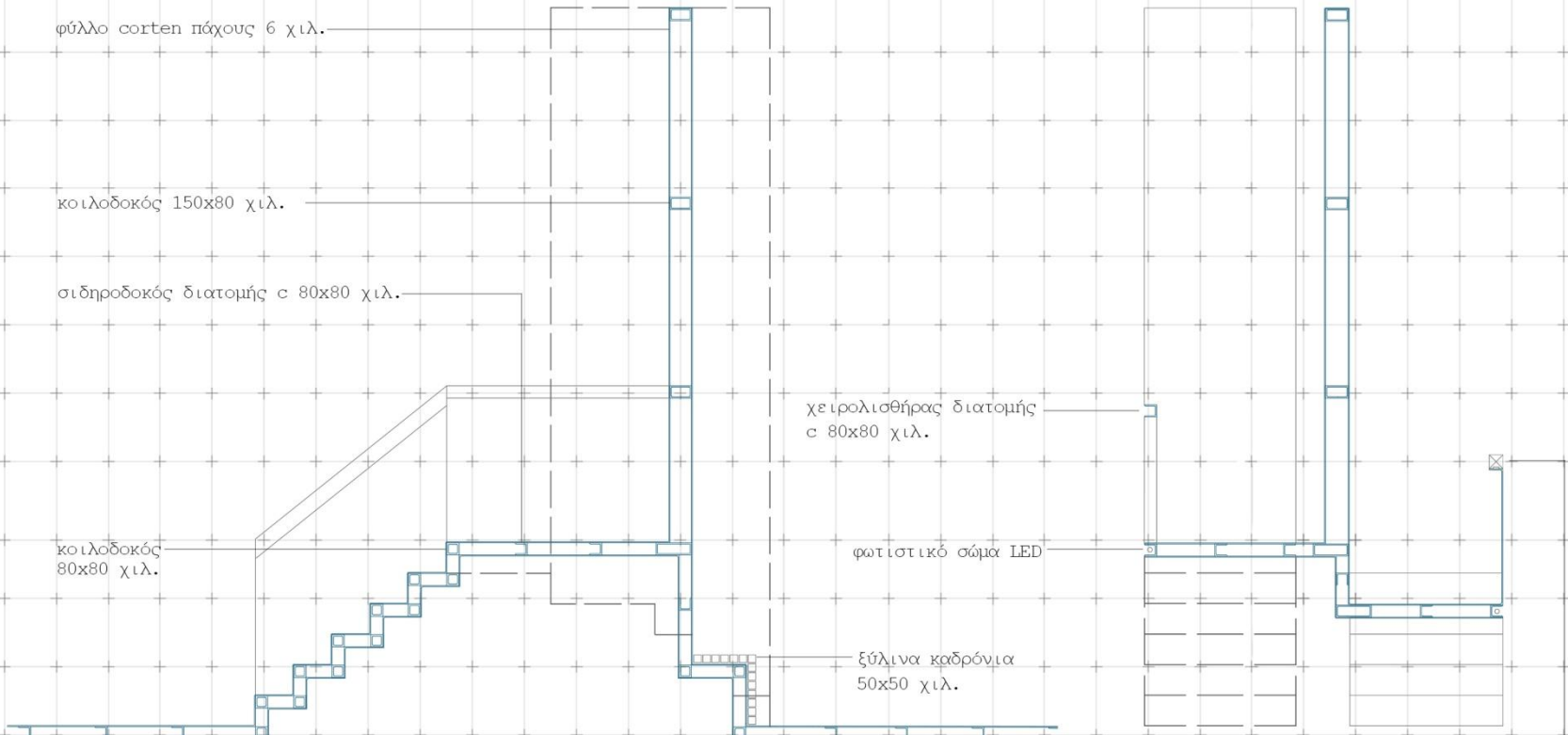
φωτιστικό σώμα LED

ξύλινα καδρόνια
50x50 χιλ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ξύλινος χειρολισθήρας
μαδέρι 80x80 χιλ.

0 0.25 0.50 1

υποσύλωμα μεικτής
διατομής (ξύλο και μέταλλο)
180x60 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
c 80x80 χιλ.

ξύλινα καθρόνια
50x50 χιλ.

χειρολισθήρας διατομής
c 80x80 χιλ.

φύλλο corten πάχους 6 χιλ.

κοιλοδοκός
80x80 χιλ.

κατασκευαστικές αρχές

Όπως έχει επισημανθεί παραπάνω, η 3η κατασκευή διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες και είναι ανεστραμμένη. Εφόσον αποτελεί κεντρική σύνθεση, αναλύεται εδώ πιο λεπτομερειακά το δομικό της σύστημα. Έχουμε ένα πλέγμα πρωτεύοντων και δευτερευόντων σιδηροδοκών ανάμεσα στα δύο φύλλα corten, με υποστυλώματα που έχουν τοποθετηθεί βάσει προβολών από κύκλο.

αρχιτεκτονική γλώσσα

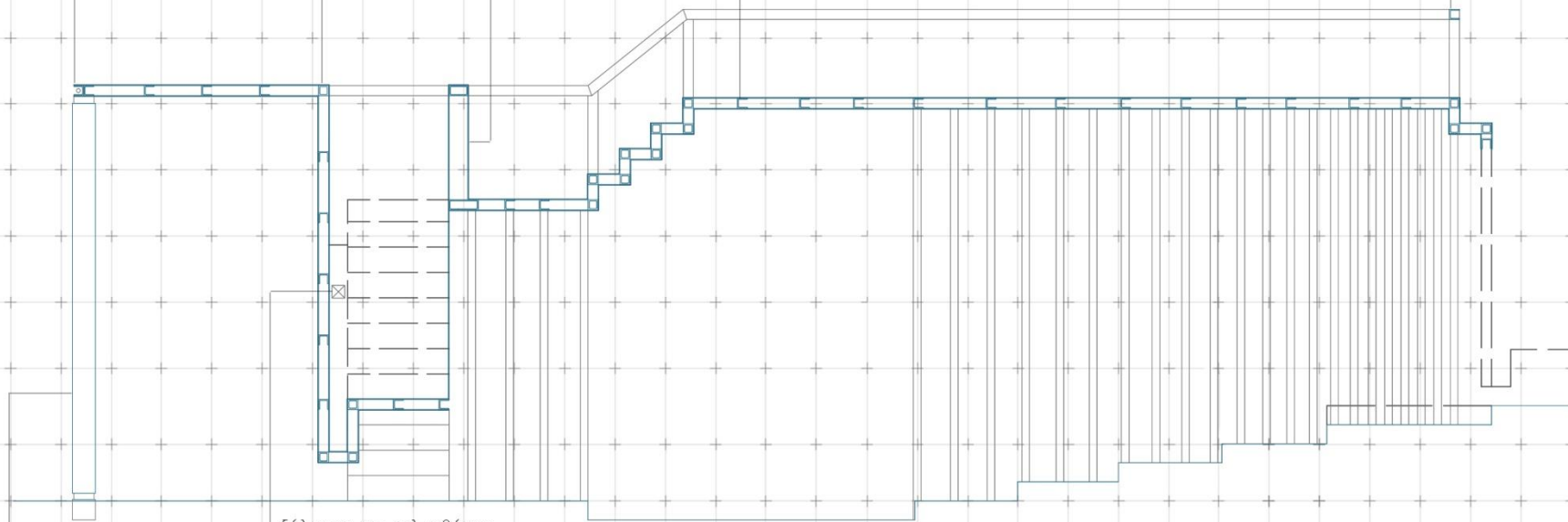
σιδηροδοκός διατομής
I 160x80 χιλ.

κοιλοδοκός
80x80 χιλ.

φύλλο corten
πάχους 6 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
c 80x80 χιλ.

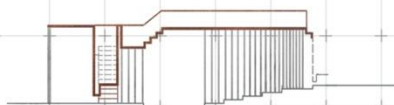
χειρολισθήρας διατομής
c 80x80 χιλ.

ξύλινος χειρολισθήρας
μαδέρι 80x80 χιλ.

υποσύλωμα μεικτής
διατομής (ξύλο και μέταλλο)
180x60 χιλ.

κατασκευαστικές αρχές

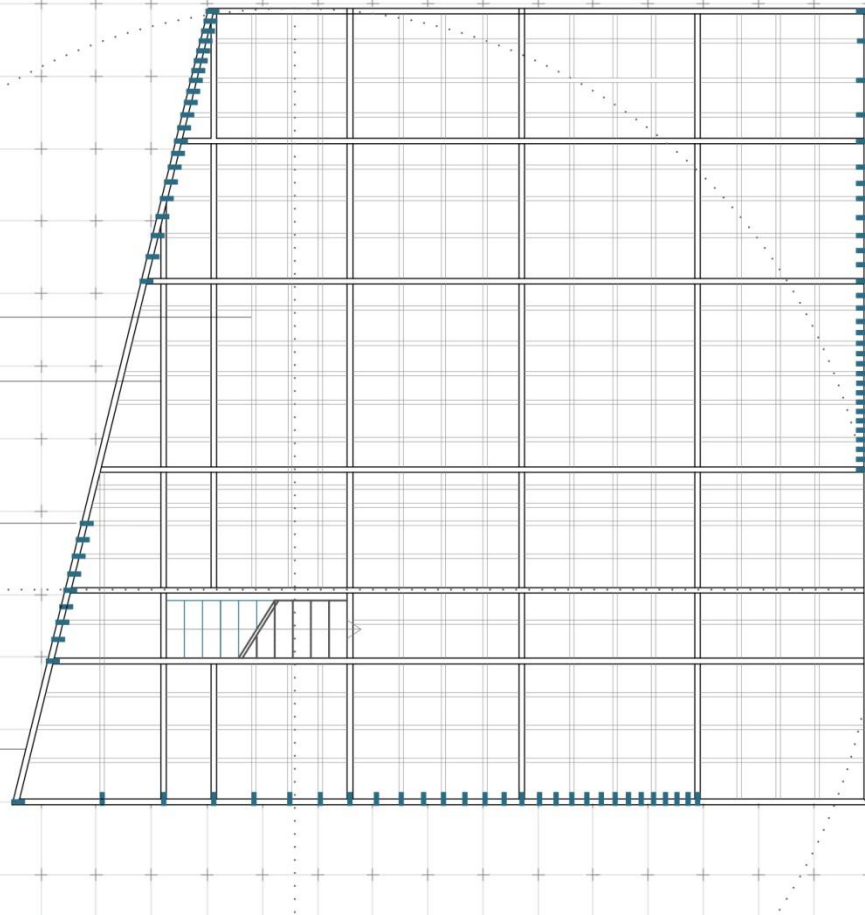
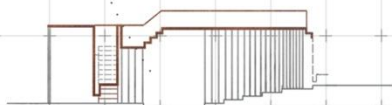
δευτερεύουσα σιδηροδοκός
διατομής $\approx 60 \times 60$ χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
 $\approx 80 \times 80$ χιλ.

υποσύλωμα μεικτής
διατομής (ξύλο και μέταλλο)
 180×60 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
I 160×80 χιλ.

κατασκευαστικές αρχές

Στην συνέχεια υπάρχουν οι λεπτομέρειες διαμόρφωσης των υποστυλωμάτων.

Έχουμε ξύλινα υποστυλώματα διαστάσεων 6x18 εκ., με μεταλλική λαμαρίνα σχήματος T σε κάτοψη που τα διασχίζει. Η λαμαρίνα αυτή συνδέεται με τις δοκούς και το θεμέλιο από σκυρόδεμα μέσω γωνιών L. Η λαμαρίνα αυτή είναι εμφανής στο πάνω και κάτω μέρος του υποστυλώματος, καθώς το ξύλο ξεκινά με κάποια απόσταση από τα άκρα του υποστυλώματος.

Φαίνεται επίσης εδώ η τοποθέτηση του φωτιστικού σώματος.

αρχιτεκτονική γλώσσα

χειρολισθήρας διατομής
c 80x80 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
I 160x80 χιλ.

φωτιστικό σώμα LED

μεταλλικά ελάσματα L
60x60χιλ. πάχους 3 χιλ.

θεμέλιο από σκυρόδεμα
80x200x150 χιλ.

φύλλο corten 6χιλ.
υαλοβάμβακας 60χιλ.

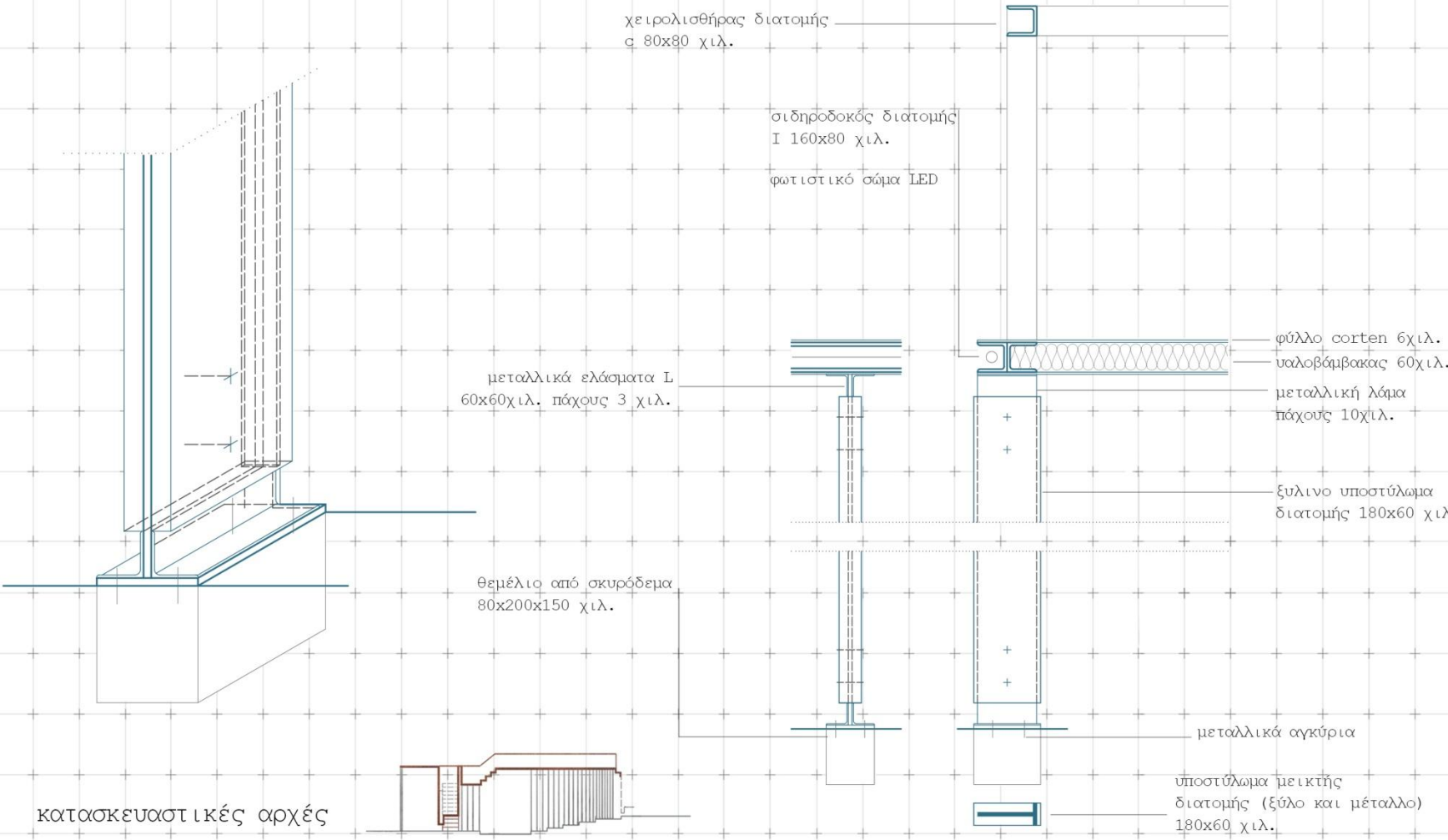
μεταλλική λάμα
πάχους 10χιλ.

ξύλινο υποστύλωμα
διατομής 180x60 χιλ.

μεταλλικά αγκύρια

υποστύλωμα μεικτής
διατομής (ξύλο και μέταλλο)
180x60 χιλ.

κατασκευαστικές αρχές

κοιλοδοκός 150x80 χιλ.

ξύλινα καθρόνια
50x50 χιλ.

φύλλο corten
πάχους 6 χιλ.

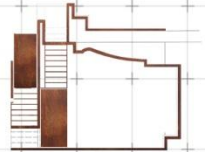
ξύλινος χειρολισθήρας
μαδέρι 80x80 χιλ.

σιδηροδοκός διατομής
I 160x80 χιλ.

κοιλοδοκός
80x80 χιλ.

δευτερεύουσες σιδηροδοκοί
διατομής c 80x80 χιλ.

κατασκευαστικές αρχές

Τέλος, ακολουθεί ένας πίνακας όπου βρίσκεται συγκεντρωμένο το λεξιλόγιο που έχει χρησιμοποιηθεί για το κάθε σημείο. Έχουμε αρχικά τον αριθμό και τις συντεταγμένες του σημείου, την λέξη από το μυθιστόρημα που το προσδιορίζει, την αντίστοιχη σκηνή από το βιβλίο, τον χάρτη τον οποίο φαίνονται ταυτόχρονα η παρούσα και η παρελθούσα κατάσταση, το απόσπασμα στο οποίο εστιάζει το βλέμμα και τέλος μια τομή χαρακτηριστική του σημείου.

αρχιτεκτονική γλώσσα

λεξιλόγιο

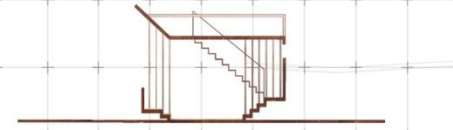
1 (240,35)

χαραμίδα

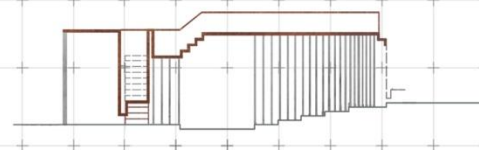
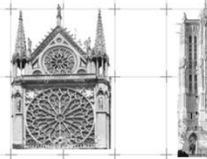
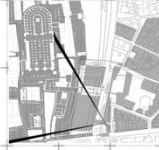
2 (219,40)

κελί

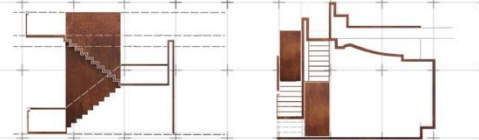
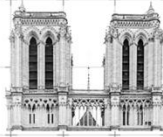
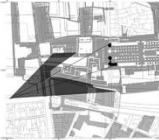
3 (221,0) (599,76)

οφθαλμός

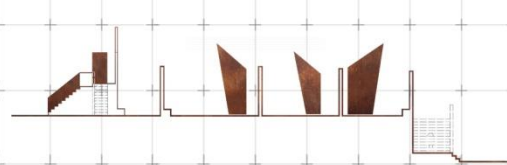
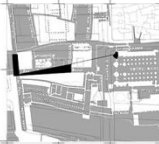
4 (230,350)

κομίνι

5 (135.6,334)

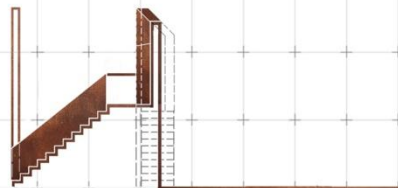
σπασμένο
παρόθυρο

λεξιλόγιο

6 (303,76)

μισάνοιχτη
πόρτα

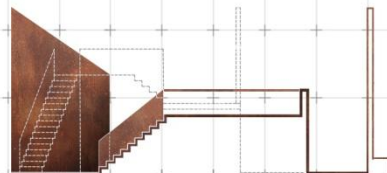
7 (93.7 ,224)

γωνία

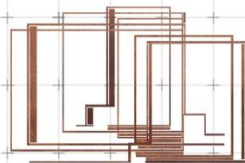
8 (518.4,258)

φεγγίτης

9 (382.4,108)

κυψέλη

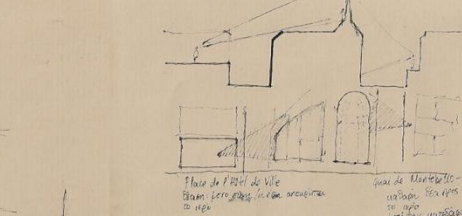
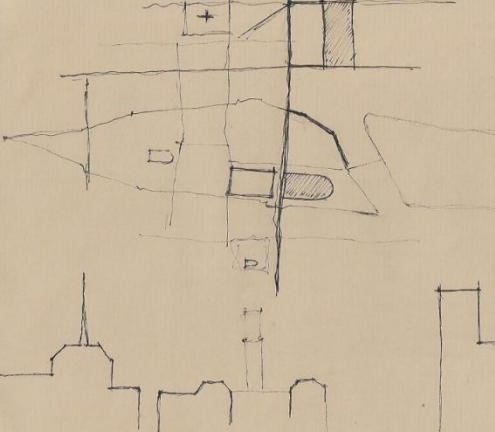
10 (76.4,254)

σχιστόλιθος

Παρατίθενται εδώ κάποια σκίτσα και σημειώσεις που αφορούν την πορεία και την εξέλιξη της εργασίας.

παράρτημα

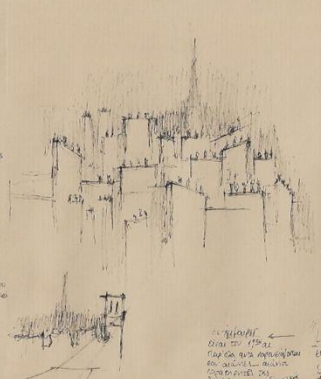

Place de l'Hotel de Ville
Bram: first stage, first architectural
to type

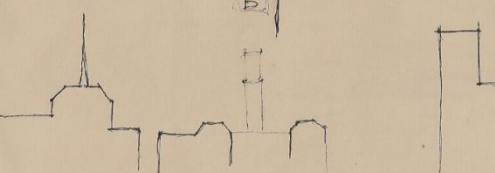
Place de Montigny - de la Tourne
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

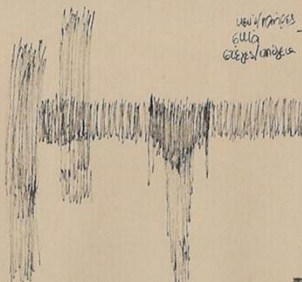
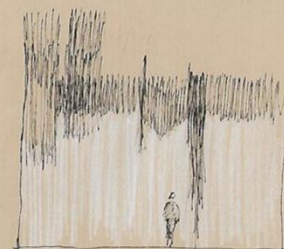
look on
tower
1840-1850
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

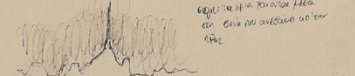
1840-1850
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

1840-1850
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

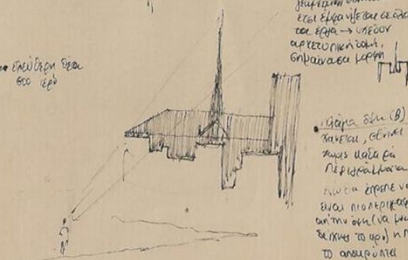
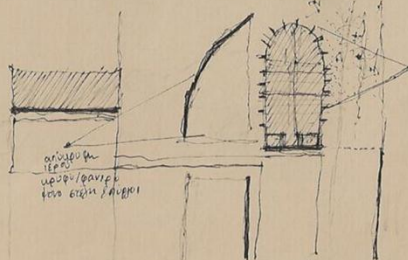
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

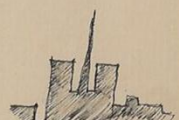
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

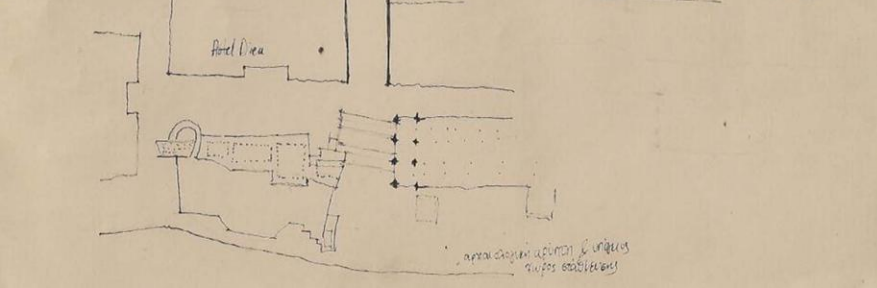
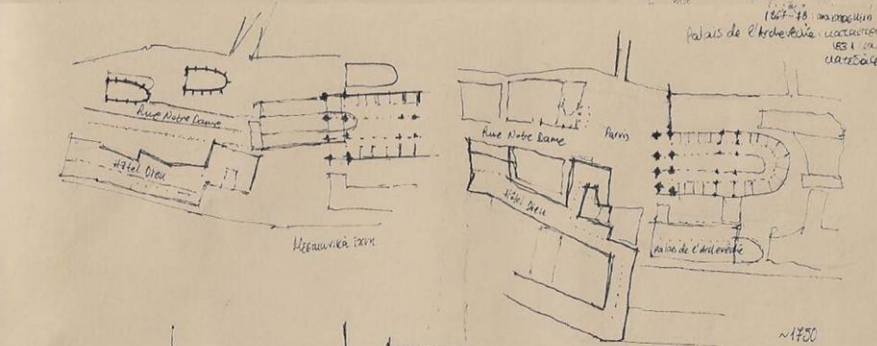
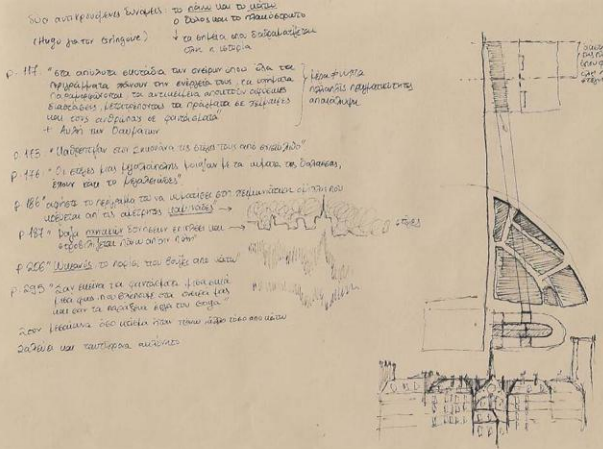
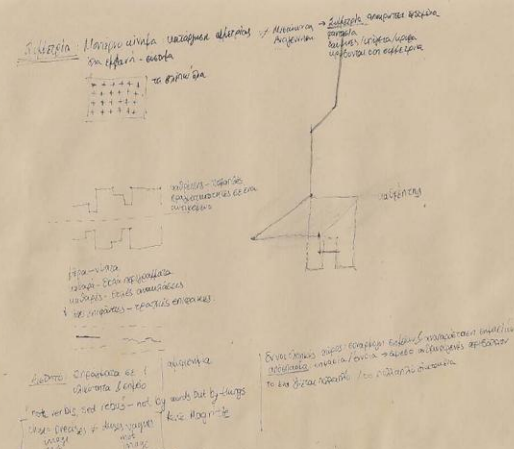
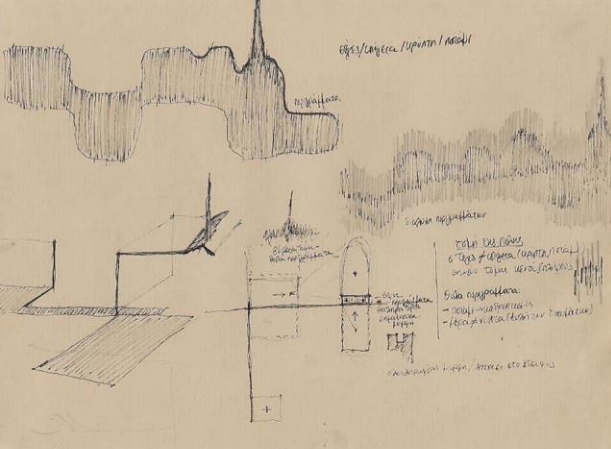
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

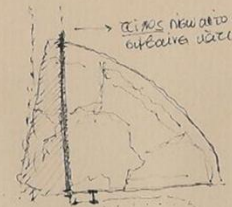
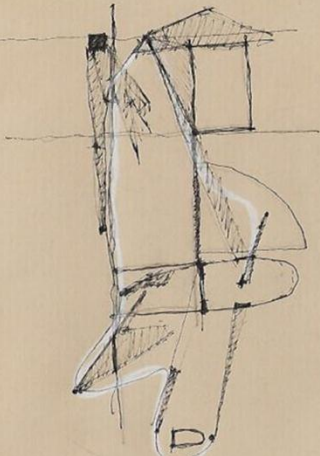
usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

usage: 1840-1850
to type
first architectural type of the Palais de l'Assemblée, 1844

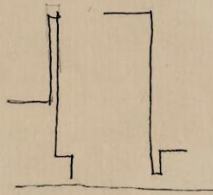
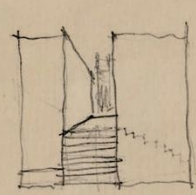

→ είδος ηρώα στο οποίο
επιβάλλει νεότερο

λέω τις αποσκευές
ενσωματώνει στα τείχος/οπίο

απόσπαστα, αποσπαστικά
και κατασκευάζει νέας ούτως

ή για να είναι
από νεότερο
στο νέο
Συνεχίζω αυτό που
σχεδιάζει
τέρα/νέο

Βάσει τα Kote-Lane λέω ότι
αποσπαστικά / διασπασίμων από αυτό

↓
λέω ότι αποσπαστικά να εκτελούνται
σε αυτήν λέω τις λεπτομέρειες /
πυθιμενταίες

Στο τέλος βλέπω ολόκληρη η σύνθεση

Κάθε κομμάτι είναι να ολοκληρωθεί η σύνθεση

↓
Σύμφωνα με Haussmann
↓
αποσπαστικά

